

Pomorze
Zachodnie

**Raport z realizacji
Programu ochrony
środowiska województwa
zachodniopomorskiego 2030
za lata 2021 – 2022**

„Pectore – Eco” Sp. z o.o.
ul. Powstańców Warszawy 1/1
44-100 Gliwice

www.pectore-eco.pl

SKŁAD AUTORSKI:

inż. Katarzyna Banaszak – Kierownik projektu

mgr inż. Katarzyna Biegun

mgr inż. Monika Gajda

mgr inż. Agnieszka Hobot

mgr inż. Iwona Szyprowska- Głodzik

Gliwice, październik 2023 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	6
2.	Ocena realizacji celów i zadań.....	8
2.1.	Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP).....	8
2.1.1.	Cel: OKJP I. Ochrona powietrza.....	8
2.1.2.	Cel: OKJP II. Ochrona klimatu.....	34
2.2.	Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: zagrożenie hałasem (ZH).....	49
2.2.1.	Cel: ZH I. Poprawa klimatu akustycznego województwa zachodniopomorskiego.....	49
2.3.	Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: promieniowanie elektromagnetyczne (PEM)	76
2.3.1.	Cel: PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.....	76
2.4.	Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: gospodarowanie wodami (GW).....	80
2.4.1.	Cel: GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.....	80
2.4.2.	Cel: GW II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią.....	94
2.4.3.	Cel: GW III. Ochrona i racjonalne wykorzystanie strefy brzegowej morza	114
2.5.	Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: gospodarka wodno-ściekowa (GWS).....	117
2.5.1.	GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa.....	117
2.6.	Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: zasoby geologiczne (ZG)	129
2.6.1.	Cel: ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.....	129
2.7.	Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: gleby (GL)	138
2.7.1.	Cel: GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu.....	138
2.8.	Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO).....	144
2.8.1.	Cel: GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami.....	144
2.8.2.	Cel: GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	164
2.9.	Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: zasoby przyrodnicze (ZP).....	171
2.9.1.	Cel: ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych.....	171
2.9.2.	Cel: ZP II. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych.....	198
2.9.3.	Cel: ZP III. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych.....	203
2.9.4.	Cel: ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.....	213
2.10.	Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: zagrożenia poważnymi awariami (ZPA).....	221
2.10.1.	Cel: ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.....	221
3.	Zagadnienia horyzontalne w odniesieniu do obszarów interwencji POŚ WZ 2030	228
	SPIS TABEL	233
	SPIS RYSUNKÓW.....	238
	Literatura i akty prawne.....	238
	Strony internetowe	238

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW:

AED	Automatyczny Defibrylator Zewnętrzny
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
BP	środki z budżetu państwa
DPN	Drawieński Park Narodowy
EFR	Europejski Fundusz Rozwoju
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GSW	gminna spółka wodna
GUS	Główny Urząd Statystyczny
jcwp	jednolita część wód powierzchniowych
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KPS	Krajowy Program Strategiczny
kWp	kilo watt peak - ilość prądu (kWh) jaką może wytworzyć instalacja fotowoltaiczna lub jeden moduł
L _{DWN}	oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6 ⁰⁰ do godz. 18 ⁰⁰), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18 ⁰⁰ do godz. 22 ⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22 ⁰⁰ do godz. 6 ⁰⁰)
L _N	oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22 ⁰⁰ do godz. 6 ⁰⁰)
MŚiK	Ministerstwo Klimatu i Środowiska
mpzp	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OUG	Okręgowy Urząd Górniczy
OZE	odnawialne źródła energii
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PDK	Plan działań krótkoterminowych
PEM	pole elektromagnetyczne
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
PK	Park Krajobrazowy
PM _{2,5}	mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek o średnicy nie większej niż 2,5 µm.
PM ₁₀	mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek o średnicy nie większej niż 10 µm.
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
PN	Park Narodowy
POP	Program ochrony powietrza
POliŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POŚ WZ 2030	Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSH	Państwowa Służba Hydrogeologiczna
PSP	Państwowa Straż Pożarna
PSZOK	punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych
Raport	„Raport z realizacji Programu ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030 za lata 2021-2022”
RBGP WZ	Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalne Dyrekcja Ochrony Środowiska
RFIL	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
RPO WZ	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego
SMH	Strategiczna mapa hałasu
SUiKZP	studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
SUW	stacja uzdatniania wody
ustawa POŚ	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2023 r. 877 ze zm.)
UM	Urząd Morski
UM WZ	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie
WiIT UM WZ	Wydział Infrastruktury i Transportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

WOŚ UM WZ	Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego
ZDR	zakład dużego ryzyka
ZODR	Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach
ZPKWZ	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego
ZZR	zakład zwiększonego ryzyka

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Opracowanie „Raportu z realizacji Programu ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030 za lata 2021-2022” (zwany dalej Raportem), zostało zrealizowane na podstawie wymogu określonego w art. 18 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (dalej ustawa POŚ).

Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030 (dalej POŚ WZ 2030) został przyjęty w dniu 28 października 2021 r. uchwałą Nr XXIX/339/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego.

Program został sporządzony zgodnie z „Wytocznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”¹ i stanowi aktualizację poprzedniego Programu ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024.

POŚ WZ 2030 obejmuje 10 obszarów interwencji, które odpowiadają poszczególnym komponentom środowiska lub obszarom mającym wpływ na stan środowiska. W ramach poszczególnych obszarów interwencji zostały ustalone cele, kierunki interwencji oraz wskazane zostały zadania do realizacji na lata 2021-2030.

1.2. Cel i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego Raportu jest sprawozdanie z realizacji Programu ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030. Program realizuje cele wyznaczone na poziomie krajowym i regionalnym, ze szczególnym uwzględnieniem przyjętej Polityki ekologicznej państwa 2030 oraz Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030. POŚ WZ 2030 uwzględnia również cele wyznaczone w programach sektorowych, takich jak: programy ochrony powietrza, plany gospodarki odpadami, programy ochrony przed hałasem.

Celem Raportu jest dokonanie oceny zrealizowanych zadań w latach 2021- 2022 z rozróżnieniem na dwa okresy roczne. W miarę możliwych do pozyskania danych zewnętrznych, pochodzących od podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację (ankietyzacja) oraz z ogólnodostępnych źródeł danych (np. statystyka publiczna), opisano i oceniono:

- zakres zrealizowanych zadań,
- poniesione nakłady finansowe,
- wskazanie lokalizacji realizowanych zadań,
- podejmowane działania edukacyjno- informacyjne w ramach realizacji poszczególnych zadań,
- uzyskane poziomy realizowanych działań w odniesieniu do wartości docelowych określonych dla perspektywy 2030 r. poprzez porównanie wartości wskaźników monitoringu.

Przeprowadzone prace stanowiły podstawę dla przedstawienia poziomów osiągnięcia celów POŚ WZ 2030 oraz sformułowania wniosków i rekomendacji, w tym uwzględniających ewentualną aktualizację Programu.

W opracowaniu zastosowano podejście zbieżne z tym przedstawionym w poprzednim „Raporcie z realizacji Programu ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2016 – 2020 z perspektywą do 2024 za lata 2018-2020”, celem zapewnienia porównywalności układu treści, formy i zakresu uzyskanych wyników przeprowadzonych ocen i podsumowań.

¹ Ministerstwo Środowiska, 02.09.2015 r.

1.3. Metody i źródło pozyskania danych do Raportu

Głównymi źródłami informacji do sporządzenia Raportu były:

- ankietyzacja podmiotów odpowiedzialnych za realizację zaplanowanych zadań, wskazanych w POŚ WZ 2030;
- dane Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych, statystyczne publikacje tematyczne);
- dane z Państwowego Monitoringu Środowiska;
- inne ogólnodostępne źródła informacji, np. publikowane raporty, programy.

Ankietyzacja prowadzona w formie formularza, systemu Google, dedykowanego poszczególnym podmiotom, została zrealizowana do dnia 11.09.2023 r. Część z podmiotów nie udzieliła informacji zwrotnej.

Do części ankietowanych podmiotów skierowano osobne pisma, formułujące specyficzny dla tych jednostek zakres danych do pozyskania.

Pierwsza wysyłka ankiet i pism w formie elektronicznej została przeprowadzona w dniu 29.05.2023 r. W kolejnych terminach następowały ponowienia wystąpień o przekazanie wnioskowanych informacji (29-30.06.2023 r., 06-13.07.2023 r., 28.07.-01.08.2023 r. i 23.08.2023 r.) Podejmowano również kontakt telefoniczny. Informację zwrotną, poza arkuszem formularza, przekazywano w wiadomości e-mail lub pismem przesłanym tradycyjną pocztą.

Respondenci objęci ankietyzacją (274 podmioty):

- gminy (113);
- powiaty (21);
- wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego (6);
- zarządcy dróg (21);
- zarządcy kolei (2);
- zarządcy lotnisk (3);
- PGW WP (3);
- instytucje naukowe (5);
- parki narodowe (2);
- organizacje pozarządowe (33);
- placówki edukacyjne (8);
- zakłady przemysłowe (7);
- zakłady wydobywcze (14);
- RDLP (3);
- zakłady energetyki ciepłej (18);
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie;
- Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie;
- Urząd Morski w Szczecinie;
- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego;
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie;
- Wojewoda Zachodniopomorski;
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Szczecin;
- Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego;
- Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie;
- Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu;
- Ministerstwo Infrastruktury;
- Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy (PIG PIB).

Łącznie wysłano 274 ankiety i pisma z wnioskiem o udostępnienie danych i informacji. Odpowiedzi udzieliło łącznie około 50% respondentów.

Tabela 1. Ankietyzacja na potrzeby sporządzenia Raportu z realizacji POŚ WZ 2030

Respondenci	Ogólna liczba respondentów	Udzielili odpowiedzi	Nie udzielili odpowiedzi	% udzielonych odpowiedzi
Instytucje i podmioty	140	61	79	44
Jednostki samorządowe, w tym:				
Urzędy miast i gmin (w tym miasta na prawach powiatu)	113	61	52	54
Starostwa powiatowe	21	17	4	81
RAZEM	274	139	137	51

Kompletność pozyskanych informacji oraz ich jakość, były zróżnicowane. Wykonawca udzielał licznych wyjaśnień i porad na zapytania (telefoniczne i mailowe) co do sposobu wypełnienia ankiet. W trakcie analizy przekazanych danych najwięcej problemów i błędów napotkano podczas analizy informacji o kosztach realizacji działań, np. wartości były wpisywane w innych jednostkach. Część informacji o zrealizowanych działaniach nie posiadała informacji o kosztach realizacji zadań. Sprawozdanie informacji na potrzeby sporządzenia niniejszego Raportu nie zawsze było możliwe ze względu na inne okresy czy poziomy odniesienia i nierzadko spotykało się z oporem przed realizacją dodatkowych obowiązków. Jest to istotny aspekt wpływający na możliwość pozyskania kompletnych danych od wszystkich jednostek.

Do oceny stopnia realizacji zadań zastosowano następującą skalę:

realizowano - zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach
nie realizowano - zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022
zrealizowano - zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022
w trakcie realizacji - zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona

2. Ocena realizacji celów i zadań

2.1. Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)

2.1.1. Cel: OKJP I. Ochrona powietrza

Kierunek interwencji: OKJP I. Ochrona powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery

Zadanie: OKJP 1.1. Opracowanie, aktualizacja, monitorowanie oraz prowadzenie sprawozdawczości programów ochrony powietrza (POP i planów działań krótkoterminowych (PDK)

Zadanie OKJP 1.1. było realizowane w 2021 i 2022 roku przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego. WOŚ UM WZ wskazał, że nie opracowywano i nie aktualizowano programów ochrony powietrza w okresie sprawozdawczym. Jednostka wskazała również, że w 2021 roku gminy zrealizowały obowiązek sprawozdawczy programów ochrony powietrza w 100%, za rok 2022 obowiązek sprawozdawczości realizowany jest w styczniu 2023 r. 7 grudnia 2021 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego, przyjął plany działań krótkoterminowych w zakresie pyłu zawieszonego PM10 dla strefy aglomeracja szczecińska i miasto Koszalin – odpowiednio Uchwałą Nr XXX/352/21 oraz Uchwałą Nr XXX/353/21. Uchwały opublikowane zostały w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 23 grudnia 2021 roku, poz. 5889 i 5891. Począwszy od stycznia 2021 r. sprawozdania z realizacji programów ochrony powietrza składane są on-line za pośrednictwem Platformy sprawozdawczej wdrożonej przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego. UM WZ prowadził również w 2021 r. monitorowanie oraz sprawozdawczość planów działań krótkoterminowych (PDK). Na podstawie przedkładanych przez gminy

danych, Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego przedłożył MŚiK sprawozdanie roczne za 2021 roku w zakresie realizacji POP i PDK. Za rok 2022 taki monitoring prowadzony jest w 2023 r.

Zadanie: OKJP 1.2. Kontynuacja opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) z uwzględnieniem korytarzy przewietrzania miast w pracach planistycznych, w szczególności dla obszarów występowania przekroczeń wartości normatywnych stężeń substancji

Tabela 2. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach OKJP 1.2

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	2	4

W 2021 roku tylko Urząd Miejski w Koszalinie wykazał realizację działań z zakresu opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem korytarzy przewietrzania miast w pracach planistycznych. W 2022 r. realizację tego zadania wskazał również Urząd Miejski w Koszalinie (2) oraz Urząd Gminy w Nowogrodku Pomorskim (2). Jednostki oceniły stopień realizacji zadania na 100%. Omawiane zadanie w fazie realizacji wykazały: Gmina Myślibórz oraz Gmina Krzęcin (określając stopień realizacji celu zarówno w 2021 jak i w 2022 r. na 50%).

Zadanie: OKJP 1.3. Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących rozwiązania przyczyniające się do podnoszenia świadomości mieszkańców i poprawy jakości powietrza, dotyczące m.in.: wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków, prowadzenia kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej i uchwał dotyczących programów ochrony powietrza, promocji ruchu pieszego i rowerowego, korzystania z transportu publicznego

Tabela 3. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 1.3

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	235	262
Powiaty	92	103
Organizacje pozarządowe	1	2
Placówki edukacyjne	1	3
UM WZ	90	41

Tabela 4. Realizacja zadania OKJP 1.3 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Barwice	Spotkania w ramach programu Czyste Powietrze, „Poprawa jakości powietrza w Gminie Barwice dzięki instalacji nowoczesnych urządzeń grzewczych w budynkach mieszkaniowych” kampania informacyjna oraz „Ograniczenie zużycia energii finalnej dzięki modernizacji energetycznej budynków jednorodzinnych w Gminie Barwice” – internetowa kampania informacyjna	2021	4 spotkania; 22 złożone wnioski, 19 podpisanych umów na wymianę pieców, 3 podpisane umowy na modernizację energetyczną	-	WFOŚiGW
	Spotkania w ramach programu Czyste Powietrze oraz „Ograniczenie zużycia energii finalnej dzięki modernizacji energetycznej budynków jednorodzinnych w Gminie Barwice” – internetowa kampania informacyjna	2022	4 spotkania; 11 złożonych wniosków; 12 podpisanych umów na modernizację energetyczną	-	WFOŚiGW,
Biały Bór	Plastik nie do pieca	2021	dystrybucja ulotek i plakatów wśród mieszkańców gminy, informacja na stronie internetowej gminy	-	-
		2022	dystrybucja ulotek i plakatów wśród mieszkańców gminy, informacja na stronie internetowej gminy	-	-
Biesiekierz	Wymiana nieefektywnych źródeł ciepła, termomodernizacja	2021	4 spotkania	-	WFOŚiGW
	Wymiana nieefektywnych źródeł ciepła, termomodernizacja - pozyskiwanie dofinansowania w ramach Czystego powietrza	2022	4 spotkania	-	WFOŚiGW
Boleszkowice	Czyste Powietrze	2021	1 stoisko informacyjne, rozmowy z mieszkańcami, informowanie nt. możliwości uzyskania wsparcia w ramach Programu, rozdawanie ulotek, gadżetów.	-	środki własne
		2022	1 stoisko informacyjne, rozmowy z mieszkańcami, informowanie nt. możliwości uzyskania wsparcia w ramach Programu, rozdawanie ulotek, gadżetów.	-	środki własne
Borne Sulinowo	Informacja na stronie urzędu o programach, których celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów i gazów cieplarnianych	2021	punkt konsultacyjny programu Czyste Powietrze; 200 udzielonych konsultacji;	406,90	WFOŚiGW

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych		4 spotkania edukacyjne z mieszkańcami; 300 ulotek; 8 wniosków o dofinansowanie wymiany źródła ciepła		
		2022	punkt konsultacyjny programu Czyste Powietrze; 750 udzielonych konsultacji; 4 spotkania edukacyjne z mieszkańcami; 1500 ulotek; 12 wniosków o dofinansowanie wymiany źródła ciepła	594,10	WFOŚiGW
Brojce	Program Czyste Powietrze	2021	3 spotkania, 20 uczestników	-	-
		2022	3 spotkania, 30 uczestników	-	-
Cedynia	Program Czyste Powietrze, EkoMikołaj, Drugie życie śmieci	2021	rozpoczęcie wymiany pieców, większa wiedza odnośnie segregacji śmieci	13,80	WFOŚiGW środki własne
	Program Czyste Powietrze	2022	rozpoczęcie wymiany pieców, większa wiedza odnośnie segregacji śmieci,	27,60	WFOŚiGW środki własne
Chojna	Program Czyste Powietrze, zapoznanie mieszkańców z Gminnym programem udzielania dotacji celowych na zadania służące ochronie powietrza związane z likwidacją ogrzewania opartego na paliwie węglowym na proekologiczne	2021	1 spotkanie, 40 uczestników, broszury i ulotki	-	WFOŚiGW
		2022	1 spotkanie, 40 uczestników	-	WFOŚiGW
Dębno	Dzień Czystego Powietrza; kampania nt. Czystego Powietrza; Kampania dla Rolników nt. Czystego Powietrza; konferencja nt. Programu Czystego Powietrza; Dzień bez Śmiecenie; Stop Pożarom Traw i Lasów; Dzień bez baterii; Kochasz Dzieci Nie Pal Śmieci; Światowy dzień bez Tytoniu, Dzień Ziemi; Kampania odbierz sadzonkę drzewa; Dzień Czystego Powietrza, Spotkania Przyrodników w Mostnie; Akcja Sadzimy Drzewa z Nadleśnictwem Dębno; Akcja Sadzimy Drzewa z Nadleśnictwem Różańsko; Kampania "Zastanów się czym palisz w piecu?"; Światowy dzień Rzucania Tytoniu; kampania "Plastik nie do pieca, piec nie do plastiku", Spotkania organizowane przez Straż Miejską dla dzieci i młodzieży w przedszkolach, szkołach i PSZOK-u, Spotkania organizowane przez Straż Miejską dla	2021	ulotki i plakaty, zakładka na stronie internetowej temat Powietrza; Prasa lokalna - miesięcznik Merkuriusz Dębnowski; bezpłatna aplikacja na telefon nt. monitoringu jakości powietrza; tablica Led z informacją o jakości powietrza z 4 punktów pomiarowych; akcje i konkursy pn. Stop Smog; 17 placówek objętych edukacją, 23 kampanie, 69 akcji, 11 konferencji,	100,00	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	członków Uniwersytetu II Wieku; Spotkania dla Stowarzyszenia Osób Niedowidzących i Niedosłyszących; Akcja Rower Pomaga.		17 118 osób objętych działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi		
	Dzień Czystego Powietrza; kampania nt. Czystego Powietrza; Kampania dla Rolników nt. Czystego Powietrza; konferencja nt. Programu Czystego Powietrza; Dzień bez Śmieci; Stop Pożarom Traw i Lasów; Dzień bez baterii; Kochasz Dzieci Nie Pal Śmieci; Światowy dzień bez Tytoniu, Dzień Ziemi; Kampania odbierz sadzonkę drzewa; Dzień Czystego Powietrza, Spotkania Przyrodników w Grzymiradzu, Mostnie; Akcja Sadzimy Drzewa z Nadleśnictwem Dębno; Akcja Sadzimy Drzewa z Nadleśnictwem Różańsko; Kampania „Zastanów się czym palisz w piecu?"; Światowy dzień Rzucania Tytoniu; kampania "Plastik nie do pieca, piec nie do plastiku", Spotkania organizowane przez Straż Miejską dla dzieci i młodzieży w przedszkolach, szkołach i PSZOK-u; Spotkania organizowane przez Straż Miejską dla członków Uniwersytetu II Wieku; Spotkania dla Stowarzyszenia Osób Niedowidzących i Niedosłyszących; Akcja Rower Pomaga.	2022	ulotki i plakaty, zakładka na stronie internetowej na temat Powietrza; Prasa lokalna - miesięcznik Mercuriusz Dębnowski; bezpłatna aplikacja na telefon nt. monitoringu jakości powietrza; tablica Led z informacją o jakości powietrza z 4 punktów pomiarowych; akcje i konkursy pn. Stop Smog; Piknik Ekologiczny w Dębnie 12 placówek objętych edukacją, 44 kampanie, 89 akcji, 7 konferencji, 22 506 osób objętych działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi	100,00	środki własne
Dobra	Wymiana źródeł ciepła	2021	2 spotkania	3,50	WFOŚiGW
		2022	4 spotkania	4,50	WFOŚiGW
Dobra (Szczecińska)	Realizacja Programu Czyste Powietrze	2021	2 przeszkolone osoby, 26 spotkań, 44 uczestników, 1 100 ulotek, zakup laptopa w ramach wyposażenia Gminnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego	9,00	WFOŚiGW
	Kontynuacja realizacji Programu Czyste Powietrze	2022	zakup urządzeń: dron, tablice informacyjne, materiały biurowe na potrzeby działalności Gminnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego, 40 spotkań, 81 uczestników, 3 przeszkolone osoby, zamieszczenie na stronach www informacji dot. Programu, 6 600 ulotek	21,00	WFOŚiGW
Dobrzany	Prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego udzielającego wsparcia przy składaniu wniosków do Programu Czyste Powietrze. Mieszkańcy gminy mają ciągły dostęp do ulotek informacyjnych. Podczas imprez plenerowych wystawiane jest stoisko Czyste Powietrze, gdzie można skorzystać	2021 2022	gadżety promocyjne rozdawane mieszkańcom podczas spotkań oraz imprez plenerowych	-	WFOŚiGW

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	z konsultacji, których udziela pracownik Urzędu. Urząd Miejski posiada stronę internetową oraz FB, gdzie na bieżąco dodawane są aktualności Programu Czyste Powietrze				
Drawsko Pomorskie	Promocja programu Czyste Powietrze w ramach Punktu Konsultacyjnego Programu Czyste Powietrze; Informowanie o jakości powietrza na terenie gminy Drawsko Pomorskie; Kampania informacyjna o konieczności składania deklaracji do bazy CEEB	2021	5 spotkań, dystrybucja materiałów informacyjnych, spotkania indywidualne połączone z udzielaniem pomocy w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie, stały monitoring jakości powietrza	17,40 2,10	-
		2022	2 spotkania, dystrybucja materiałów informacyjnych, spotkania indywidualne połączone z udzielaniem pomocy w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie, stały monitoring jakości powietrza	30,00 2,30	-
Gryfice	Program Czyste Powietrze	2021 2022	materiały informacyjne, ulotki informacyjne, spotkania z mieszkańcami	-	-
Kamień Pomorski	Czyste Powietrze	2021	4 spotkania, 124 osób	1,50	WFOŚiGW, środki własne
		2022	4 spotkania, 200 osób	1,50	WFOŚiGW, środki własne
	Gospodarka komunalna/ochrona powietrza i klimatu	2021	10 spotkań informacyjnych, 500 osób	1,00	środki własne
	Gospodarka komunalna/ochrona powietrza i klimatu	2022	12 spotkań informacyjnych, 600 osób	1,00	
Karlino	Podnoszenie świadomości mieszkańców na temat poprawy jakości powietrza	2021	2 spotkania, 35 osób, 600 szt. ulotek	30,00	WFOŚiGW
		2022	3 spotkania, 35 osób, 600 szt. ulotek	35,00	WFOŚiGW

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Karnice	Czyste Powietrze	2021	3 spotkania, 17 osób, punkt konsultacyjno-informacyjny, zakup i dystrybucja ulotek	4,00	WFOŚiGW
		2022	3 spotkania, 14 uczestników, punkt konsultacyjno-informacyjny, zakup i dystrybucja ulotek	4,00	WFOŚiGW
Krzęcin	Czyste Powietrze	2021	1 spotkanie informacyjne na 2 imprezach organizowanych przez Gminę, 1 program informowania	4,00	-
		2022	1 spotkanie, informacyjne na 2 imprezach organizowanych przez Gminę, 1 program informowania	5,00	WFOŚiGW
Lipiany	Program Czyste Powietrze	2021	2 spotkania, ok. 20 osób, ok. 200 ulotek oraz broszur	2,00	WFOŚiGW
		2022	2 spotkania, ok. 20 osób, ok. 200 ulotek oraz broszur	2,00	WFOŚiGW
Miroslawiec	Program edukacyjny pn. Czyste Powietrze – zdrowy człowiek	2021	400 osób objętych działaniami	5,00	środki własne
	Programy edukacyjne pn. Czyste Powietrze – zdrowy człowiek edycja 2022 i Ochrona przyrody w Bioregionie Miroslawiec edycja 2022	2022	300 osób objętych działaniami	15,00	środki własne
Nowe Warpno	Spotkania z mieszkańcami podnoszące świadomość konieczności poprawy jakości powietrza, zmniejszenia lub uniknięcia emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne oraz poprawę efektywności energetycznej budynków	2021	2 spotkania	-	-
		2022	2 spotkania	-	-
Pełczyce	Akcje edukacyjne w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi – omówienie negatywnego wpływu spalania odpadów komunalnych na jakość powietrza	2022	4 spotkania edukacyjne w 4 szkołach, ok. 1 000 osób	-	-
Płoty	Program Czyste Powietrze - zalety i korzyści; Festiwal "Eko-Mix"; Dożynki gminne w miejscowości Pniewo	2021	2 spotkania, 50 osób; Festiwal - 200 osób; Dożynki 150 osób	-	WFOŚiGW, środki własne, osoby prywatne, LP Nadleśnictwo Resko

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	Program Czyste Powietrze; Festiwal „Eko-Mix”; Dożynki gminne w m. Płoty	2022	2 spotkania, 40 osób; Festiwal 300 osób; Dożynki 500 osób 800 szt. ulotek, broszur	-	WFOŚiGW, środki własne, osoby prywatne, LP Nadleśnictwo Resko, Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz - System S.A.
Polanów	Tematy związane z wymianą źródeł ciepła na ekologiczne, termomodernizacja budynków	2021	5 spotkań, 24 osób	6,60	środki własne, WFOŚiGW
		2022	4 spotkania, 20 osób, 90 konsultacji telefonicznych oraz osobistych	25,20	środki własne WFOŚiGW
Połczyn - Zdrój	Poprawa jakości powietrza - korzyści płynące z Programów Czyste Powietrze i Ciepłe Mieszkanie	2022	1 spotkanie z mieszkańcami, 2 osoby	-	środki własne
Przybiernów	Program Czyste Powietrze	2021	4 spotkania, 18 osób	30,00	NFOŚiGW
		2022	2 spotkania, 8 osób	25,00	NFOŚiGW
Rąbino	Promowanie Programu Czyste Powietrze	2021	4 spotkania	-	-
		2022		-	-
Recz	Program Czyste Powietrze	2021	3 spotkania	8,70	WFOŚiGW
		2022	5 spotkań	10,50	WFOŚiGW
Sianów	Plastik nie do pieca, piec nie do plastiku, program Czyste Powietrze, artykuły do gazet na temat spalania śmieci	2021	materiały informacyjne	-	-
	Program Czyste Powietrze, artykuły do gazet na temat spalania śmieci	2022	materiały informacyjne	-	-
Stara Dąbrowa	Uchwała antysmogowa, Czyste Powietrze	2021	5 spotkań, ok. 60 osób	-	-
		2022	15 spotkań, ok. 100 osób	-	-
Stare Czarnowo	Stworzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego Programu Czyste Powietrze. Możliwości pozyskania dotacji z innych źródeł	2021	3 spotkania, 38 osób	30,30	WFOŚiGW, NFOŚiGW

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	Działanie punktu konsultacyjno-informacyjnego Programu Czyste Powietrze oraz możliwości pozyskania dotacji z innych źródeł	2022	4 spotkania, 21 osób	29,30	WFOŚiGW, NFOŚiGW
Suchań	Spotkania z sołtysami w sprawie przekazania informacji na temat złożenia deklaracji do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Ukierunkowanie na zwrócenie uwagi na skutki używania kopciuchów. Umieszczenie informacji na stronie internetowej Urzędu	2021, 2022	-	-	-
Szczecinek	Wymiana starych nieefektywnych źródeł ciepła, ocieplenie budynków, założenie fotowoltaiki	2021	21 spotkań; punkt informacyjno-konsultacyjny wraz z jego wyposażeniem	-	WFOŚiGW
		2022	1 spotkanie, zakup namiotu wykorzystywanego do spotkań informacyjnych w otwartym terenie	-	WFOŚiGW
Szczecinek (miasto)	Akcje edukacyjne informujące o obowiązujących przepisach z ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz uchwały antysmogowej zamieszczane na stronie internetowej straży miejskiej, stronie na Facebooku oraz przekazywanie informacji do lokalnych mediów	2021	35 spotkań	-	środki własne
		2022	45 spotkań	-	środki własne
Świdwin	Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne	2021	ok. 50 przeszkolonych osób	1,00	WFOŚiGW
		2022	ok. 100 przeszkolonych osób	2,00	WFOŚiGW
Tuczno	Program Czyste Powietrze	2021	2 spotkania z doradcą energetycznym z WFOŚiGW, 2 osoby zajmujące się prowadzeniem punktu konsultacyjno-informacyjnego, gadżety promocyjne	-	WFOŚiGW,
		2022	2 spotkania z doradcą energetycznym z WFOŚiGW, 2 osoby zajmujące się prowadzeniem punktu konsultacyjno-informacyjnego, gadżety promocyjne, montaż czujnika jakości powietrza	-	WFOŚiGW,
Tychowo	Ciepłe mieszkanie, Czyste Powietrze	2022	1 spotkanie, 1 osoba	-	-

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Widuchowa	Czyste Powietrze	2021	34 spotkania, 429 osób, urządzenie do mierzenia zanieczyszczenia powietrza	-	WFOŚiGW
		2022	4 spotkania, 47 osób	-	WFOŚiGW
Wolin	Czyste Powietrze	2021	1 akcja, 3 konferencje, 3 250 osób objętych działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi	2,50	WFOŚiGW
		2022	3 przeprowadzone konferencje, 828 osób objętych działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi	2,50	WFOŚiGW
	„Wolin zielona wyspa- zielona energia"	2021	1 projekt	-	Gaz- system, środki własne, WFOŚiGW
Powiaty					
myśliborski	Wpływ przedsiębiorstw w Barlinku i okolicy na środowisko	2021	-	-	środki własne
		2022	-	-	środki własne
	Zajęcia cykliczne prowadzone w ramach zajęć z geografii i biologii: wpływ turystyki i transportu na środowisko	2021, 2022	udział uczniów w olimpiadzie o ochronie środowiska	-	środki własne
policki	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach szkolnych w Powiecie Polickim	2022	konferencja zdalna, 80 osób, warsztaty ekologiczne, 44 osoby	4,00	fundusze norweskie, środki własne
szczecinecki	Szkodliwość spalania odpadów w paleniskach domowych; Badanie i kontrola termoizolacji budynków; Korzyści jakie niesie dla środowiska korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji lub alternatywnych systemów transportu (rower, poruszanie się pieszo) i inne; Omawianie napędu wodorowego jako najtańszego i najbardziej przyjaznego dla środowiska jako przyszłości transportu drogowego; Wykorzystanie systemów fotowoltaicznych i wiatrowych jako wspierających zasilanie elektryczne budynków; Metody gromadzenia energii elektrycznej; Korzyści płynące z wykorzystania biomasy jako taniego „paliwa"	2021	356 418 osób objętych kampaniami, akcjami i konferencjami, gazetka szkolna, konkurs „Pozwól żyć Naszej Planecie", rajd rowerowy	11,7	środki własne, +WFOŚiGW, środki własne placówek oświatowych

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	<p>w biogazowniach do uzyskiwania energii cieplnej i elektrycznej; Źródła energii: wyczerpywalne, niewyczerpywalne; Wpływ zużycia paliw kopalnych na środowisko przyrodnicze: globalne ocieplenie, kwaśne deszcze, smog; Odnawialne źródła energii: elektrownie wiatrowe, elektrownie słoneczne, elektrownie jądrowe; Zielona chemia- projektowanie i przeprowadzanie procesów chemicznych, tak aby ograniczyć zużycie, powstawanie i emisję substancji szkodliwych dla środowiska; Paliwa kopalne i ich przetwarzanie; Wpływ wydobywania paliw kopalnych na środowisko przyrodnicze; Zmiany klimatu – przyczyny i skutki dla ekosystemów; Odnawialne źródła energii – rodzaje, zastosowanie i ich wpływ na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza; SMOG – czym jest i jaki jest jego wpływ na organizmy żywe; Metody zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza; Wpływ zanieczyszczeń na zdrowie człowieka i ekosystemy; Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami i korzyści ze stosowania alternatywnych niskoemisyjnych źródeł ciepła</p>				
	<p>Zmiany klimatu – przyczyny i skutki dla ekosystemów; Odnawialne źródła energii – rodzaje, zastosowanie i ich wpływ na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza; SMOG – czym jest i jaki jest jego wpływ na organizmy żywe; Metody zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza; Polityka energetyczna; Szkodliwość spalania odpadów w paleniskach domowych; Korzyści płynące z podłączenia do scentralizowanych źródeł ciepła, termomodernizacji, promocji nowoczesnych niskoemisyjnych źródeł ciepła; Korzyści jakie niesie dla środowiska korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji lub alternatywnych systemów transportu (rower, poruszanie się pieszo) i inne. Filmy edukacyjne oraz programy dokumentalne o tematyce dot. ochrony powietrza; Wpływ zanieczyszczeń na zdrowie człowieka i ekosystemy - podnoszenie świadomości ekologicznej młodzieży; Nasze zdrowie w naszych rękach - kopciuchom mówimy NIE; Zalety scentralizowanych źródeł ciepła gospodarstw domowych; Ochrona akwenów wodnych przed zanieczyszczeniami powietrza; Szkodliwość zanieczyszczeń powietrza; Zmień stan myślenia - zalety termomodernizacji;</p>	2022	<p>kampanie, akcje, konferencje, 11 390 osób, ulotki informacyjne, gazetki ścienne, konkurs plastyczny Alternatywne źródła energii, rajdy rowerowe, stojaki na rowery, wycieczki piesze</p>	188,20	<p>środki własne, + WFOŚiGW, środki własne placówek oświatowych</p>

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	Profilaktyka i zapobieganie chorobom związanym z zanieczyszczeniami powietrza.				
Świnoujście	Dzień bez samochodu	2021	przejazd rowerów ulicami Miasta Świnoujście - masa krytyczna	-	-
		2022		-	-
Placówki edukacyjne					
Centrum Edukacji Ekologicznej i Rewitalizacji Jezior - Zespół Placówek	SMOG, Odnawialne Źródła Energii, zmiany klimatu - przyczyny i skutki	2021	zajęcia, warsztaty, wykłady, 520 osób	11,70	WFOŚiGW
	SMOG, Odnawialne Źródła Energii, zmiany klimatu - przyczyny i skutki	2022	zajęcia, warsztaty, wykłady, 9 861 osób	137,10	WFOŚiGW
Ogrody Przelewice - Zachodniopomorskie Centrum Kultury i Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej	Projekt „O przyrodę dbamy - energię odnawiamy”	2022	konkurs, seminarium, warsztaty, 1 piknik ekologiczny, 5 prac konkursowych, w tym 1 makieta, 180 osób, 25 zestawów upominkowych, 20 zestawów nagród	17,20	środki własne, Fundusz Naturalnej Energii
ZODR Barzkowice	Szkolenie „ZIELONA ENERGIA" podczas 34 Barzkowickich targów	2022	1 spotkanie	-	środki własne
UM WZ					
WOŚ UM WZ	Kampania informacyjno–edukacyjna upowszechniająca zapisy uchwały antysmogowej, skierowanej do mieszkańców województwa zachodniopomorskiego pn.: „Nie truję – reaguję”; Budowa postaw proekologicznych i świadomości ekologicznej mieszkańców województwa poprzez przeprowadzenie misji smogowych 12 akcji smogowych, 2 400 obiektów; Warsztaty internetowe w służbie ekologii; Razem dla zdrowego środowiska	2021	kampania prowadzona w serwisie społecznościowym FB i YT, 900 000 odsłon w serwisie, animacja, billboardy, spoty radiowe, 12 akcji smogowych, badania zanieczyszczeń powietrza, film, ulotki, 3 300 osób, 10 filmów, 2 000 wyświetleń serwis internetowy,	224,50	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
			warsztaty, 25 budek dla języków		
	„Wizja przyszłości”; Wykonanie w technologii ekologicznej muralu propagującego ochronę naturalnych dóbr przyrody oraz aktywizującego przestrzeń Miasta Świdwin; Budowa postaw proekologicznych i świadomości ekologicznej mieszkańców województwa Zachodniopomorskiego poprzez przeprowadzenie misji smogowych; Ekologiczna bajka filmowa „EKO SMOK POŻERA SMOG”	2022	mural, mural, warsztaty dla dzieci, 200 osób 15 akcji smogowych, badania zanieczyszczeń powietrza, film, bajka	88,30	środki własne
GM UM WZ	Projekt pod nazwą „Pomorze Zachodnie Zielony Region	2021	2 ekomurale 1 spotkanie o walorze edukacyjnym (P'and'R) 31 materiałów filmowych 12 ekowarsztatów	375,20	RPO WZ 2014-2020 (85% środki UE, 15 % wkład własny)
	Projekt pod nazwą „Pomorze Zachodnie Zielony Region”	2022	6 ekomurali 1 spotkanie o walorze edukacyjnym (P'and'R) 1 konferencja – Szczyt Ekologiczny	560,30	RPO WZ 2014-2020 (85% środki UE, 15 % wkład własny)
UM WZ – Program Społecznik					
Akademia Lekkoatletyczna Międzyzdroje	XXIV Jesienne Biegi Przełajowe Impreza zachęcająca przedszkolaków, dzieci i młodzież szkolną, osoby dorosłe a przede wszystkim wspólnie całe rodziny do czynnego wypoczynku na trasach biegowych w otulinie Wolińskiego Parku Narodowego	2022	biegi przełajowe	5,00	Program Społecznik
Fundacja Europa Lokalna	EKOFRAJDA Rajd pieszy był podstawą do połączenia turystyki pieszej z działaniami proekologicznymi	2022	rajd pieszy	5,00	Program Społecznik
Fundacja Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych KOMES	Stawiamy na dobry klimat!	2021	warsztaty, 2 grupy, 20 osób	4,00	Program Społecznik
Fundacja MIERZ WYSOKO	Eko DZIECIAKI, czyli odnawialne źródła energii dla dzieci	2021	po 3-4 spotkania w 5-6 oddziałach, w palcówkach oświatowych	4,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Fundacja Rewelacja	Eko przygody po Szczecinie Głównym działaniem projektu jest przeprowadzenie cyklu proekologicznych, edukacyjnych spacerów, które mają na celu m.in.: upowszechnianie wiedzy o ekosystemach leśnych, nauka odczytywania tras turystycznych, kształtowanie postaw i podnoszenie świadomości w zakresie racjonalnego i odpowiedzialnego korzystania z kompleksów leśnych, wspólne sprzątanie terenu przestrzeni publicznej, zapoznanie się z okolicą, umiejętność korzystania z tanich i ogólnodostępnych form spędzania wolnego czasu, integracja międzynarodowa, budowanie relacji wielopoziomowej	2022	spacery	5,00	Program Społecznik
Fundacja Szczeciński Klub Rowerowy Gryfus	Ultra Gryfus Kids 2022 - Zawody rowerowe dla dzieci	2022	rajd rowerowy dla dzieci	5,00	Program Społecznik
Fundacja Szczeciński Klub Rowerowy Gryfus	V Mierzyński Rodzinny Rajd Rowerowy	2021	rajd rowerowy	4,00	Program Społecznik
Fundacja Szczeciński Klub Rowerowy Gryfus	Rajd rowerowy po szlaku Velo Baltica R-10. Poznanie nowej infrastruktury rowerowej Pomorza Zachodniego	2021	wyjazd rowerowy	4,00	Program Społecznik
Klub Sportowy Oldboje „Bosman” Nowogard	Przesiadamy się na rowery	2021	6 wyjazdów rowerowych	4,00	Program Społecznik
Klub Sportowy Oldboje „Bosman” Nowogard	Na dwóch kółkach czyszcimy las!	2022	6 rajdów rowerowych	5,00	Program Społecznik
Klub Sportowy Szkoła Piłkarska AllSport	Rodzinne rajdy rowerowe	2022	rodzinne rajdy rowerowe	5,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich Aktywne Kobiety-Parlino	Rower to dobra rzecz, więc nie czekaj, tylko jedź!	2022	piknik	5,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich w Różańsku	ekoLudki Zajęcia integracyjne -i ruchowe - zajęć fitness, organizacja wędrowki leśnej, organizacja rajdu rowerowego, konkurs fotograficzny z wystawą prac	2022	zajęcia rekreacyjne	5,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Koło Gospodyń Wiejskich Kołacz w Kołaczu	Jesteśmy EKO	2021	3 warsztaty, 1 gra terenowa dot. ekologii	3,60	Program Społecznik
Koszalińskie Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Era Kobiet	Eko- Seniorzy wychodzą z kijkami	2021	propagowanie i promowanie chodzenia z kijkami jako działania proekologicznego	4,00	Program Społecznik
Ludowo-Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „WICTORIA” w Zieleniewie	„Bezpieczny w ruchu drogowym” - II Turniej Gminny BRD dla uczniów szkół podstawowych.=	2022	II Turniej Gminy BRD dla uczniów	5,00	Program Społecznik
Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” Węgorzyno	„Ruch jest w stanie zastąpić prawie każdy lek, ale wszystkie leki razem wzięte nie zastąpią ruchu”	2022	wycieczki rowerowe	5,00	Program Społecznik
Łączy Nas Polanów	Rower i przyroda to fajna przygoda	2021	dzień rowerowy	4,00	Program Społecznik
Ochotnicza Straż Pożarna Połczyn-Zdrój	OSP Połczyn-Zdrój szkoli jak chronić środowisko naturalne przed wpływem zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi	2021	szkolenia dla OSP	4,00	Program Społecznik
Ochotnicza Straż Pożarna w Bielicach	Jesteśmy „EKO” Zajęcia edukacyjne w zakresie ograniczenia zanieczyszczenia powietrza, zmian klimatu, źródeł energii odnawialnej, segregacji odpadów, organizacja konkursu pt. „Jestem Eko” wytworzenie prac ze śmieci i odpadków	2021	zajęcia edukacyjne	4,00	Program Społecznik
Pierwszy Rodzinny Rajd Rowerowy po Gminie Dobra	Pierwszy Rodzinny Rajd Rowerowy po Gminie Dobra	2021	rajd rowerowy	4,00	Program Społecznik
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Regionalny Oddział Szczeciński w Szczecinie	EKOLOGICZNY MARSZ PO ZDROWIE	2021	marsz mieszkańców Sołectwa Mierzyn	4,00	Program Społecznik
Powiatowy Ludowy Międzyszkolny Klub	IV BIEG GRYFUSIA	2022	biegi	5,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Sportowy „CHROBRY” Gryfice					
Stowarzyszenie „Aktywni”	„Rowerowa Familiada trasami Pomorza Zachodniego”	2022	rajd	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Aktywna Rodzina	Nowogardzki Rajd Rowerowy Edycja I	2022	rajd rowerowy	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Aktywni Razem	Mikołajkowy Bieg dla dzieci i młodzieży	2022	biegi	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Aktywni Razem	Bieg Gwiazdkowy	2022	biegi	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie BiegamBoLubię Team Police	Drugi rajd małego piechura	2022	rajd	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Edukacyjno-Artystyczne „Oswajanie sztuki”	Rajskie dni na Rayskiego - strefa działań ekologicznych	2022	warsztat, porady, wydarzenie plenerowe	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenia Inspiracje Młodych	Zielona ściana na Wyspie	2021	stworzenie zielonej ściany (ogrodu wertykalnego)	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Kierunek Świnoujście	Zielona wyspa Celem projektu było podniesienie świadomości ekologicznej, zwiększenie naturalnego drzewostanu. Podczas sadzenia drzew, w luźnej formie zostanie przedstawione jak wpływają one na nasz ekosystem oraz jak bardzo są potrzebne w dobie wszechobecnego smogu oraz zanieczyszczeń powietrza	2022	nasadzenia	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Krzewienia Kultury Fizycznej i Bezpieczeństwa Pożarowego Ronin	Ekologiczna mapa Białogardu - monitoring smogu	2021	naloty bezzałogowym statkiem powietrznymi sprawdzanie wydostającego się dymu z kominów	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Krzywacz	Żyjemy jak jemy, oddychamy i dbamy	2022	warsztaty	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Mali Ludzie	Natura bawi nas i uczy	2022	spotkania	5,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Trzciskiej	Odjazdowy Bibliotekarz: Eko-rajd	2021	eko rajd	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie MONAR w Grabowie	Sprzątanie rzeki Regi II	2022	spływ ze sprzątaniem rzeki	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie na rzecz rozwoju i promocji Połczyna-Zdroju oraz Szwajcarii Połczyńskiej „Niezwyczajny Połczyn”	Zielonym do góry	2021	wykład dla mieszkańców Czaplinka	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie NASZ WIRÓW	Nasz wkład w ochronę klimatu poprzez tworzenie nasadzeń w przestrzeni publicznej Sołectwa Wirów	2022	festyn, nasadzenia	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Niewidomych i Słabowidzących w Kołobrzegu	Z MŁODZIEŻĄ NAM RAŻNIEJ! proekologiczny rajd rowerowy dla osób niewidomych, słabosłyszących	2022	rajd	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Przyjaciele Prawobrzeża	Ekowarsztaty dla młodzieżowych ekoliderów	2022	warsztaty rozwojowe dla młodzieży	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Przyjaciół II Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie	Szczecin Model United Nations 2021	2021	eko-bieg	3,60	Program Społecznik
Stowarzyszenie Radość Dzieciom,	Przyroda Rower Historia	2021	rajd rowerowy	-	Program Społecznik
Stowarzyszenie Rodzin Katolickich przy Parafii pw. św. Mikołaja w Wałczu	„Ekologicznie, sportowo, rodzinie-ekologiczny rajd rowerowy z piknikiem rodzinnym”	2021	rajd rowerowy, piknik rodzinny	10,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Spełniamy Marzenia	Rowerem po zdrowie	2021	promocja akcji na Facebooku, stronie szkoły i prasie lokalnej zakupienie stojaków na rowery i krzewów	4,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
			szkolenie z zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym prelekcja – Z rowerem w drogę po zdrowie przeprowadzenie akcji z nagrodami „Rowerem po zdrowie” – propagowanie działań proekologicznych zorganizowanie rajdu rowerowego – działanie towarzyszące akcji „Rowerem przez Pomorze Zachodnie”		
Stowarzyszenie Sportowe „Fani Formy”	5 km rodzinny eko-bieg	2021	eko-bieg	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” w Suliszewie	Drzewo to tlen a sport to zdrowie!	2021	uświadomieni mieszkańcy Suliszewa i Żarańska jak ważne jest dbanie o przyrodę	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Sportowe „Fani Formy”	II RODZINNY EKO-BIEG	2022	bieg	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Sportowo-Kulturalne Orzeł Świeszyno	Rodzinny ekoRajd Rowerowy	2022	rajd rowerowy	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Stołczyn po Sąsiedzku	EKO to MY	2021	rozwijanie właściwych postaw proekologicznych młodzieży	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie WieszJak	Ekologiczne dzieciaki	2022	warsztaty	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Dzieci, Młodzieży oraz Osób Dorosłych z Autyzmem i Zaburzeniami Pokrewnymi oraz ADHD „Drużyna	Zamiast grać na komputerze jedźmy na rowerze i sprzątajmy las	2022	rajd rowerowy	5,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Ananasów i Przyjaciele"					
Stowarzyszenie zwykle: „NASZE PRZEDSZKOLAKI”	Klimatyczny Gamer z Pyrzyc	2021	promowanie wspólnej niekonwencjonalnej i bardzo interesującej dla dzieci platformy wirtualnej	4,00	Program Społecznik
Wspólnota Samorządowa Gminy Dobra	Drugi Rodzinny Rajd Rowerowy po Gminie Dobra	2022	rajd rowerowy	5,00	Program Społecznik
Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół w Świerczynie	Rowerem przez las	2021	wyprawy rowerowe grupy ok. 30 osób – rodziców i dzieci	4,00	Program Społecznik
Z Pomysłem	Zielone przystanki	2021	obsadzenie dwóch wiat przystankowych zielenią	4,00	Program Społecznik
Z Pomysłem	Rowerowy ekopatrol	2021	przewodnik rowerowy, piknik rowerowy	4,00	Program Społecznik
Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, Okręg Północno-Zachodni, Obwód Koszaliński	Harcerskie warsztaty z ekologii	2021	warsztaty proekologiczne – min. 5 spotkań dot. ochrony przyrody	4,00	Program Społecznik

Zadanie: OKJP 1.4. Zmniejszenie emisji prekursorów ozonu, poprzez upłynnienie/rozproszenie ruchu w miastach (budowa obwodnic), wzmocnienie wykorzystania transportu publicznego, stworzenie funkcjonalnego systemu transportu alternatywnego

Tabela 5. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 1.4

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	3	1
Zarządcy dróg	4	1

Tabela 6. Realizacja działania OKJP 1.4 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Biesiekierz	Wykonanie, poprawa dróg wewnętrznych gminy	-	wykonanie, poprawa dróg wewnętrznych gminy	-	-
Myślibórz	Wybudowanie obwodnicy miasta	2021	-	-	Inwestor GDDKiA przy udziale finansowym Gminy Myślibórz
Polanów	Stworzenie funkcjonalnego systemu transportu alternatywnego	2021, 2022	-	-	-
Recz	Stworzenie funkcjonalnego systemu transportu alternatywnego	2021	utworzenie dwóch nowych linii komunikacyjnych	16,80	ZUW w Szczecinie, środki własne
Zarządcy dróg					
	Budowa obwodnicy	2021	-	3 296,00	Fundusz Dróg Samorządowych

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Starostwo Powiatowe w Białogardzie		2021	-	3 112,00	Fundusz Dróg Samorządowych
Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie	Budowa obwodnicy	2021	wybudowana obwodnica	33 210,80	środki własne, dotacje
	Budowa obwodnicy	2022	wybudowana obwodnica	11 297,40	środki własne, dotacje
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad oddział w Szczecinie	3 wybudowane obwodnice miast	2021	3 wybudowane obwodnice miast: S3.1 Budowa obwodnicy Brzozowa w ciągu S3 oraz dostosowanie drogi krajowej nr 3 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku Brzozowo-Miękowo S3.2 Dostosowanie drogi krajowej nr 3 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku Miękowo /koniec obw. Miękowa/- węzeł Rzęsnica /z węzłem/ Budowa obwodnicy m. Myślibórz w ciągu dk nr 26	384 311,00 134 056,30 46 249,80	POIŚ, KFD, EBI, środki własne, środki samorządu

Zadanie: OKJP 1.5. Likwidacja lub wymiana źródeł ciepła niespełniających wymagań uchwały antysmogowej określającej ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych

Tabela 7. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 1.5

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	828	767
Powiaty	33	25

Tabela 8. Realizacja zadania OKJP 1.5 przez poszczególne jednostki w zakresie wymienionych źródeł ciepła niespełniających wymagań uchwały antysmogowej

Podmiot odpowiedzialny	Wymienione źródła ciepła 2021	Koszt realizacji [tys. zł] 2021	Źródła finansowania	Wymienione źródła ciepła 2022	Koszt realizacji [tys. zł] 2022	Źródła finansowania
Gminy						
Barwice	44	-	WFOŚiGW, UE w ramach Zachodniopomorskiego Programu Antysmogowego	23	-	WFOŚiGW, UE w ramach Zachodniopomorskiego Programu Antysmogowego;
Biały Bór	50	375,00	Program antysmogowy	-	-	WFOŚiGW
Boleszkowice	-	-	-	1	35,00	środki własne
Borne Sulinowo	22	406,90	WFOŚiGW	26	594,10	WFOŚiGW
Cedynia	17	345,40	WFOŚiGW	29	574,80	WFOŚiGW
Chojno	22	107,50	środki własne, WFOŚiGW	87	1 038,40	środki własne, WFOŚiGW
Czaplinek	54	1480,00	środki unijne, środki własne, właściciele nieruchomości	31	150,00	WFOŚiGW, środki unijne, środki własne
Dobra	9	145,90	-	28	440,80	-
Drawsko Pomorskie	31	366,30	NFOŚiGW, UE	32	452,40	WFOŚiGW środki własne, UE
Golczewo	12	187,90	WFOŚiGW	12	254,70	WFOŚiGW

Podmiot odpowiedzialny	Wymienione źródła ciepła 2021	Koszt realizacji [tys. zł] 2021	Źródła finansowania	Wymienione źródła ciepła 2022	Koszt realizacji [tys. zł] 2022	Źródła finansowania
Kamień Pomorski	24	180,00	środki własne, EFRR	17	127,50	środki własne, EFRR
Karnice	6	58,00	WFOŚiGW	11	142,00	WFOŚiGW
Koszalin	10	75,00	środki własne, EFRR w ramach RPO Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020	3	22,50	środki własne, EFRR w ramach RPO Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020
Krzęcin	-	-	brak finansowania	10	20,00	WFOŚiGW
Lipiany	17	199,10	WFOŚiGW	15	204,10	WFOŚiGW
Łobez	-	-	-	28	359,30	środki własne, WFOŚiGW
Maszewo	28	228,40	NFOŚiGW	20	353,00	NFOŚiGW
Mirosławiec	11	122,90	WFOŚiGW	29	350,80	WFOŚiGW
Nowogard	75	164,10	środki własne	15	43,70	środki własne
Płoty	20	-	WFOŚiGW, osoby fizyczne	50	-	WFOŚiGW, osoby fizyczne
Polanów	20	-	-	20	-	-
Rąbino	35	-	-	-	-	-
Recz	11	64,20	WFOŚiGW	16	250,50	WFOŚiGW
Rymań	7	38,50	WFOŚiGW	14	168,30	WFOŚiGW
Sianów	60	729,00	środki własne, środki UE	62	1513,80	-
Szczecinek	9	-	WFOŚiGW	15	-	WFOŚiGW
Szczecinek (miasto)	47	10 600,00	Program antysmogowy	24	972,50	Program antysmogowy
Stare Czarnowo	22	210,10	WFOŚiGW, środki unijne	27	473,50	środki unijne
Suchań	2	-	-	41	-	-
Świeszyno	9	102,50	WFOŚiGW	16	223,10	WFOŚiGW
Widuchowa	27	533,60	WFOŚiGW	31	531,30	WFOŚiGW
Wolin	95	1 268,00	NFOŚiGW Środki unijne, środki własne	65	1 208,00	NFOŚiGW, Środki unijne, środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Wymienione źródła ciepła 2021	Koszt realizacji [tys. zł] 2021	Źródła finansowania	Wymienione źródła ciepła 2022	Koszt realizacji [tys. zł] 2022	Źródła finansowania
Powiaty						
gryfiński	9	33,40	środki własne	5	18,40	środki własne,
Świnoujście	24	317,00	środki własne, środki UE	20	198,00	środki własne, środki UE

Jednostki JST podejmowały następujące działania przyczyniające się do realizacji celu OKJP 1.5:

- promowanie programów zachęcających do wymiany źródła ciepła i programu Czyste Powietrze;
- zmiana kotła węglowego na: biomasę, elektryczne, pompy ciepła i gazowe;
- pomoc w pozyskiwaniu środków na wymianę źródeł ciepła z WFOŚiGW w Szczecinie w ramach Programu Czyste Powietrze;
- Program Burmistrza Nowogardu Zdrowe Powietrze;
- działania edukacyjne, spotkania z mieszkańcami, prelekcje w szkołach;
- kontrole przeprowadzane u mieszkańców;
- organizacja imprez o tematyce ekologicznej, rozdysponowanie ulotek i broszur o tej tematyce;
- prowadzenie punktów konsultacyjnych w ramach Programu Czyste Powietrze;
- pomoc w złożeniu wniosków o dofinansowanie zdań w ramach Programów: Mój Prąd, Ciepłe Mieszkanie;
- gminne programy udzielania dotacji celowych na zadania służące ochronie powietrza.

Zadanie: OKJP 1.6. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych wraz z budową przyłączy i węzłów ciepłych

Tabela 9. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP.1.6

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	2	1
Zakłady energetyki ciepłej	11	11

Tabela 10. Realizacja zadania OKJP 1.6 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Wybudowana /zmodernizowana sieć ciepłownicza [km]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy				
Borne Sulinowo	0,20 - wybudowana	2021	20,00	środki własne PUK Sp. z o.o. w Bornem Sulinowie
	1,50 - wybudowana	2022	86,20	SEC Dębno
Dębno	0,22 - wybudowana	2021	200,00	-
Zakłady energetyki ciepłej				
Geotermia Pyrzyce Sp. z o.o.	0,07- wybudowana	2021	138,20	środki własne
Miejska Energetyka Ciepła w Kołobrzegu Sp. z o.o.	0,88 – wybudowana	2021	554,00	środki własne
	1,20 – zmodernizowana		40,00	
	0,68 – wybudowana	2022	703,00	środki własne
Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Koszalinie	2,70 – wybudowana	2021	6 386,50	środki własne
	2,10 – wybudowana	2022	2662,10	środki własne
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	0,20 – zmodernizowana	2021	188,90	środki własne
	0,90 – zmodernizowana	2022	1 851,30	środki własne, NFOŚiGW
	0,43 -wybudowana	2021	538,00	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Wybudowana /zmodernizowana sieć ciepłownicza [km]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy				
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Goleniowie	0,12 – zmodernizowana	2022	127,00	środki własne, WFOŚiGW
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Stargardzie	1,35 – wybudowana	2021	1 148,40	środki własne
	0,71 – wybudowana	2022	528,40	środki własne
	0,26 – zmodernizowana		471,90	
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Świnoujściu	0,87 – zmodernizowana	2021	2 257,30	środki własne
	0,09 – wybudowana	2022	545,40	środki własne
	0,27 – zmodernizowana		516,10	
SEC Region Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	0,45– wybudowana	2021	693,40	środki własne
	0,19 – zmodernizowana		172,50	
	0,56 – wybudowana	2022	808,20	środki własne
	0,15 – zmodernizowana		206,00	
Szczecińska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	9,40 – wybudowana	2021	254,00	środki własne
	6,57 – zmodernizowana		26 700,00	
	21,00 – wybudowana	2022	6 549,00	środki własne
	3,62 – zmodernizowana		17 700,00	
Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Białogardzie	0,40 – wybudowana	2021	600,00	środki własne
Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Wałczu	0,53 – wybudowana	2021	470,70	środki własne

2.1.2. Cel: OKJP II. Ochrona klimatu

Kierunek interwencji: OKJP II. Rozwój odnawialnych źródeł energii i adaptacja do zmian klimatu

Zadanie: OKJP 2.1. Zwiększenie udziału produkcji energii elektrycznej z OZE

Tabela 11. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 2.1

Podmiot odpowiedzialny	Liczba podmiotów, które zrealizowały zadanie	
	2021	2022
Gminy	8	7
RBGP WZ	1	1

Tabela 12. Realizacja zadania OKJP 2.1 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Zainstalowana moc OZE [MW]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy				
Biały Bór	0,05	2021	327,50	RFIL
	0,01	2022	54,90	PROW
Boleszkowice	0,01	2022	77,50	PROW, WFOŚiGW, środki własne
Chojno	0,01	2022	18,90	środki własne
Dębno	0,16	2021	966,70	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, środki własne, PWIK Sp. z o.o. w Dębnie
Drawsko Pomorskie	0,15	2021	486,80	EFR, ZwiK Sp. z o. o. w Drawsku Pomorskim
Karlino	0,01	2021	374,40	WFOŚiGW
Karnice	22,00	2021	-	-
Mirosławiec	0,02	2022	146,80	RFIL, środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Zainstalowana moc OZE [MW]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy				
Radowo Małe	0,10	2021	408,21	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19
Rąbino	36,73	2022	138,40	WFOŚiGW, środki własne
Stare Czarnowo	16,5 kWp*	2021	84,60	Program Operacyjny Rybactwo i Morze
Stepnica	0,01	2022	27,40	granty strażackie, UM WZ
Suchań	18,2 kWp*	2021	63,70	Program operacyjny Rybactwo i Morze
Tychowo	0,01	2022	-	środki własne, POIiŚ 2014-2020
RBGP WZ				
RBGP WZ	172,3 (na koniec 2021 r = 2252,1MW)	2021	-	-
	785,4 (na koniec 2022 r. = 3037,4MW)	2022	-	-

*jednostka wskazana przez ankietowany podmiot

Oprócz podmiotów, które zostały ujęte w powyższej tabeli, Gmina Barwice wskazała, że w 2020 r. zamontowano 14 siłowni wiatrowych o łącznej mocy 42 MW. Na dzień 20.05.2023 r. na terenie gminy Barwice było przyłączonych 215 źródeł wytwórczych (panele fotowoltaiczne), o łącznej mocy 1 808,05 kW.

W ramach przedsięwzięć montowano instalacje na magazynie UM, na stacji uzdatniania wody, oczyszczalniach ścieków, na budynkach przedszkola, na remizach strażackich, czy też innych budynkach użyteczności publicznej.

Wśród innych działań przyczyniających się do realizacji celu RBGP WZ wskazało realizację projektu MoRE „Modelowy Region Energii Odnawialnych wysp Uznam i Wolin”, prowadzenie monitoringu OZE w produkcji energii elektrycznej i ciepła.

Do realizacji celu przyczynią się także następujące zadania finansowane z WFOŚiGW w Szczecinie w 2021 r.:

- Montaż instalacji fotowoltaicznej pod adresem ul. Kubusia Puchatka 1, 71-804 Szczecin;
- Zakup i montaż pompy ciepła oraz instalacji fotowoltaicznej w sali wiejskiej w Jarkowie;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej wraz z dokumentacją projektową dla budynku mieszkalnego w Krzywnicy 32b;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 9,8 kW dla budynku mieszkalnego ul. Na Klifie 40 w Kurowie;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 9,8kW dla budynku nowo budowanego ul. Na Klifie 54 w Kurowie;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 7,6 kW przy ulicy Morenowej 9, 72-006 Mierzyn;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy do 5,25kW dla budynku mieszkalnego ul. Lelewela 5 w Stargardzie;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 6,75 kW w miejscowości Gogolewo 31A/1, 73-121 Marianowo;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy do 9,72 kW ul. Zwycięzców 27/8, 73-140 Ińsko;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 9,72 kW dla lokalu mieszkalnego ul. Zwycięzców 27/15, 73-140 Ińsko;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 10 kW, w miejscowości Wierzbica 62A, 74-300 Wierzbica;
- Montaż pompy ciepła oraz rekuperacji na działce 828/5 w miejscowości Tanowo;
- Montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej o mocy 9,75 kW na działce 828/5 w miejscowości Tanowo;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 5,32 kW na dachu budynku przy ulicy Rudzika 12 w Szczecinie;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej dla budynku mieszkalnego nowobudowanego, nr działki 467/17, ul. Grabowa 6 w Kobylance;
- Wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 4kW na dachu budynku jednorodzinnego ul. Andromedy 15 w Szczecinie;
- Zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej o mocy 9,12 kW w budynku nowobudowanym na działce 95/4 w miejscowości Zaleszyce;
- Zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej o mocy 5.32 kW na dachu lokalu mieszkalnego przy ulicy Kredowej 12B/2 w Szczecinie;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej dla budynku mieszkalnego nowobudowanego, nr działki 36/1, ul. Cyrkoniowa 34 w Grzeczynie;
- Zakup i montaż pompy ciepła powietrze / woda A+ wraz z instalacją centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w miejscowości Wirów, ul. Okrężna 23A;
- Zakup i montaż pompy ciepła powietrze/woda dla budynku mieszkalnego nowobudowanego, nr działki 47/4, ul. Kopernika w Chojnie;
- Zakup i montaż pompy ciepła powietrze/woda oraz instalacji c.o. i c.w.u. dla budynku nowobudowanego na działce nr 151/1 przy ul. Leśnej w Drawnie;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej dla budynku nowobudowanego na działce nr 151/1 ul. Leśnej w Drawnie;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 9,75 kW przy ul. Głębokiej dz. nr 61/2, 71-881 Szczecin;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 6,15 kW, Motanec 1e, 73-108 Motanec;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 9,9 kW dla lokalu mieszkalnego Bartkowo 27B, 74-100 Gryfino;
- Zakup i montaż pompy ciepła powietrze/woda A++, Bartkowo 5a, 74-100 Bartkowo;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 9,84 kW, Bartkowo 5a, 74-100 Bartkowo;

- Zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej o mocy 4,76 kW na dachu lokalu przy ulicy Kanarka 1/1 w Szczecinie;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej dla lokalu mieszkalnego w budynku istniejącym - Bartkowo 27, 74-100 Gryfino;
- Montaż pompy ciepła powietrze/woda, oraz wentylacji mechanicznej w budynku nowobudowanym na działce nr 159/5, przy ul. Moryńskiej w Mieszkowicach;
- Zakup i montaż pompy ciepła w budynku nowobudowanym na działce numer 11/123 przy ulicy Żubrzej w Kościni;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 9,9 kW w budynku nowobudowanym na działce 11/123 przy ul. Żubrzej w Kościni;
- Budowa elektrowni słonecznej o mocy do 2 MW Mirosławice;
- Budowa elektrowni fotowoltaicznej o mocy do 1 MW, Trzebiatów-3;
- Budowa elektrowni słonecznej o mocy do 2 MW, Mirosławice;
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez budowę czterech mikroinstalacji fotowoltaicznych w Smolęcinie;
- Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy około 1 MWp na terenie Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami w Słajsinie na działce nr 66/8 o powierzchni 2,8318 ha, obręb Słajsin, gm. Nowogard;
- Budowa instalacji fotowoltaicznej na potrzeby oczyszczalni ścieków w Gryfinie;
- Budowa instalacji fotowoltaicznej na terenie Zakładu Aktywności Zawodowej w Goleniowie;
- Budowa 4 instalacji fotowoltaicznych zasilających fermy drobiu w energię elektryczną;
- Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy 0,4 MW w Centrum Logistycznym GRYF Sp. z o.o. w Szczecinie;
- Wykonanie naziemnej instalacji ogniw fotowoltaicznych na terenie planowanego do wybudowania PSZOK w Karlinie;
- Budowa farmy fotowoltaicznej na potrzeby biura Nadleśnictwa Tychowo;
- Budowa instalacji fotowoltaicznej na terenie siedziby Nadleśnictwa Sławno;
- Budowa instalacji fotowoltaicznej na potrzeby siedziby Nadleśnictwa Czaplinek;
- Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku plebanii Parafii Rzymskokatolickiej pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Świdwinie;
- Wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 21,65 kWp dla budynku Ośrodka Wypoczynkowego „Leśny Dwór” w Mielnie;
- Montaż ogniw fotowoltaicznych o mocy 9,75 kWp na budynku remizy OSP w Witankowie - Program REMIZA;
- Zakup i montaż instalacji odnawialnych źródeł energii - ogniwa fotowoltaiczne na remizie jednostki OSP w Dobiesławiu - Program REMIZA;
- Zakup i montaż instalacji odnawialnych źródeł energii - ogniwa fotowoltaiczne na remizie jednostki OSP w Wiekowicach - Program Remiza;
- Zakup i montaż instalacji odnawialnych źródeł energii - ogniwa fotowoltaiczne na remizie jednostki OSP w Krupach - Program Remiza;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej w Dzikiej Zagrodzie;
- Wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 4,56 kW dla budynku jednorodzinnego w m. Szczegłino 37,76-004 Sianów;
- Dostawa i wykonanie instalacji OZE: Instalacja fotowoltaiczna o mocy 49,82 kWp na budynku handlowym Biedronka w Dygowie przy ul. Kołobrzesckiej 45A;
- Dostawa i wykonanie instalacji OZE: Instalacja fotowoltaiczna o mocy 49,83 KW na budynku w Ustroniu Morskim przy ul. Wojska Polskiego;
- Budowa elektrowni fotowoltaicznej wraz z infrastrukturą na obiekcie Rimaster Poland Sp. z o.o. w miejscowości Borne Sulino;
- Budowa elektrowni fotowoltaicznej wraz z infrastrukturą na terenie Rimaster Poland Sp. z o.o. w miejscowości Czaplinek przy ul. Kolejowej 4;
- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii poprzez montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 9,9 kWp na dachu budynku nr 20A w Trzynieku gmina Siemysł;
- Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy 2 MW w miejscowości Chocimino, gmina Polanów,

a także 1 umowa zawarta w ramach projektu AGROENERGIA-zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym.

Jak również zadania finansowane z WFOŚiGW w Szczecinie w 2022 r.:

- Montaż na dachu plebanii instalacji fotowoltaicznej trójfazowej o mocy 9,68 kW;
- Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku remizy OSP w Brwicach - Program REMIZA;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku remizy OSP w Trzebieży - Program REMIZA;
- Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku remizy OSP w Mętynie - Program REMIZA;
- Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku remizy OSP w Boleszkowicach - Program REMIZA;
- Dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznej w celu zmniejszenia kosztów energii elektrycznej w Hospicjum im. św. Franciszka z Asyżu w Szczecinku;
- Montaż ogrzewania podłogowego i instalacji fotowoltaicznej w ramach budowy kościoła i plebanii w miejscowości Chojna;
- Zaprojektowanie i budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 3 x50kW na obiektach DS. 3,4,5 ul. Dunikowskiego 2,4,6 w Szczecinie;
- Montaż instalacji PV o mocy do 30kW na budynku Szczecińskiego WOPR;
- Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku administracyjnym PZM - siedziba Zarządu Okręgowego PZM w Szczecinie;
- Budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku w Nowogardzie przy ul. Bohaterów Warszawy 34 o mocy 39,84 kWp;
- Budowa elektrowni fotowoltaicznej Starzyce I i II, o mocy 2x do 1MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą;
- Budowa dwóch instalacji fotowoltaicznych na terenie działek nr 62/15 i 89/3 obręb Dębina o nominalnej mocy każda - 49,600 kWp;
- Montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 35,2 kW na konstrukcji stalowej dla gospodarstwa rolnego;
- Budowa instalacji fotowoltaicznej dla potrzeb istniejących obiektów gospodarki wodno-ściekowej w m. Mostkowo i Rychnów;
- Dostawa i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej i pompy ciepła na potrzeby obiektu Komarowo 77;
- Montaż ogrzewania podłogowego i instalacji fotowoltaicznej w ramach budowy kościoła i plebanii w miejscowości Chojna;
- Zaprojektowanie i budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 3 x50kW na obiektach DS. 3,4,5 ul. Dunikowskiego 2,4,6 w Szczecinie;
- Budowa dwóch instalacji odnawialnego źródła energii: „Stodółska I” oraz „Stodółska II”;
- Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku Urzędu Gminy Ustronie Morskie;
- Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku Ośrodka Zdrowia;
- Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku Centrum Sportu i Rekreacji HELIOS;
- Zaprojektowanie i montaż instalacji fotowoltaicznej dla siedziby Nadleśnictwa Gościno;
- Budowa instalacji fotowoltaicznej na obiektach firmy „KORA-TRANSPORT” w Koszalinie ul. Mieszka I-go 5B;
- Montaż paneli fotowoltaicznych oraz pompy ciepła w Mielnie (ul. Słowackiego 2A) oraz Gąskach (ul. Osiedlowa 10);
- Montaż paneli fotowoltaicznych w Mielnie (ul. Lechitów 16);
- Budowa elektrowni słonecznej o mocy do 1 MW, Mirosławice;
- Wzrost udziału energii odnawialnej na terenie woj. zachodniopomorskiego poprzez budowę instalacji fotowoltaicznej w miejscowości Starzyce o mocy 0,59 MWp;
- Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy 0,838 MWp na terenie działki nr 239/16 obręb Toporzyk, gm. Połczyn-Zdrój;
- Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku remizy OSP w Namyślinie - Program REMIZA;
- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii poprzez montaż instalacji fotowoltaicznych na dachu remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Świnoujściu Przytorze - Program REMIZA;
- Wymiana bram garażowych w remizie OSP Wysoka Kamieńska - Program REMIZA;
- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Ognicy - Program REMIZA;
- Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Sławsku w Gminie Sławno - Program Remiza;
- 41 zadań w ramach Programu AGROENERGIA- zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym.

Zadanie: OKJP 2.2. Promocja koncepcji prosumenckiej oraz transformacji wytwarzania i dostarczania ciepła sieciowego i ogrzewania indywidualnego w kierunku rozwiązań bezemisyjnych lub niskoemisyjnych

Tabela 13. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 2.2

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	4	4
UM WZ	1	1

Tabela 14. Realizacja zadania OKJP 2.2 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Biesiekierz	Pompy ciepła wraz z instalacją PV	2021	4 spotkania	-	WFOŚiGW
		2022	4 spotkania	-	WFOŚiGW
Boleszkowice	Czyste Powietrze	2021	1 spotkanie	-	-
		2022	1 spotkanie	-	-
Radowo Małe	Zachęcanie mieszkańców Gminy do poprawy jakości powietrza oraz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych	2021	4 spotkania informacyjne, konsultacje indywidualne	22,00	WFOŚiGW
		2022	4 spotkania informacyjne, konsultacje indywidualne	32,50	WFOŚiGW

Gmina Wolin ponadto wskazała, że powołała klaster energetyczny na swoim terenie.

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego zorganizował w 2021 r.:

- konferencję pt.: „OZE W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM – ŚRODOWISKO, TECHNOLOGIE, SPOŁECZEŃSTWO”, na konferencję zaproszono przedstawicieli wszystkich gmin i powiatów z województwa zachodniopomorskiego, udział wzięło ponad 80 osób. Podczas konferencji omawiane były problemy, bariery prawne i techniczne determinujące rozwój OZE w województwie;
- II edycję międzynarodowego konkursu pn.: „Trendy i wizje rozwojowe morskich elektrowni wiatrowych, w którym udział wzięło 14 uczestników: 8 uczniów ze szkół ponadpodstawowych z całej Polski oraz 6 studentów i doktorantów;
- przyznano 9 nagród i wyróżnień w ramach II edycji konkursu Regionalnej Nagrody ZIELONEGO FENIKSA, nagrody w konkursie otrzymują osoby, instytucje i firmy prowadzące działalność gospodarczą na terenie całego województwa, w IV kategoriach za zasługi we wdrażaniu, upowszechnianiu oraz za badania naukowe w zakresie szeroko rozumianej ekoenergetyki.

Koszt realizacji zadań: 10 000 zł;

w 2022 r.:

- XIII Konferencję „Odnawialne źródła energii szansą zrównoważonego rozwoju regionu”, na konferencję zaproszono przedstawicieli wszystkich gmin i powiatów z województwa zachodniopomorskiego, w której udział wzięło ponad 100 osób. Podczas konferencji omawiane były problemy, bariery prawne determinujące rozwój OZE, a także nowe modele finansowania prosumentów i krajowy plan odbudowy;
- przygotowano III edycję międzynarodowego konkursu dla młodzieży szkół ponadpodstawowych, studentów i doktorantów pn.: „Trendy i wizje rozwojowe morskich elektrowni wiatrowych”, podsumowanie konkursu odbyło się w marcu 2023 r.;
- przyznano w ramach III edycji konkursu Regionalnej Nagrody ZIELONEGO FENIKSA - 6 nagród i wyróżnień.

Koszt realizacji zadań: 10 000 zł.

Zadanie: OKJP 2.3. Zwiększenie obszarów zieleni na terenach zurbanizowanych

Tabela 15. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 2.3

Podmiot odpowiedzialny	Liczba podmiotów, które zrealizowały działanie	
	2021	2022
Gminy	2	3
Powiaty	1	1

Tabela 16. Realizacja zadania OKJP 2.3 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Powierzchnia utworzonych obszarów zieleni na terenach zurbanizowanych [ha]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy				
Dobrzany	0,04	2022	39,50	środki własne
Karlino	Nie utworzono nowych powierzchni, zrekultywowano park przy ul. Waryńskiego	2021	1 905,33	RPO, środki własne
	Nie utworzono nowych powierzchni, zrekultywowano park przy ul. Nadbrzeżnej i Parkowej 2,38 ha + 21,81 ha	2022	ul. Nadbrzeżna – 363,30 ul. Parkowa – 3 880,93	POIŚ, środki własne
Polanów	0,30	2021	-	-
	0,20	2022	-	-
Powiaty				
Szczecin	Zwiększenie masy zieleni w Śródmieściu; zakup i nasadzenia drzew; obsadzenia donic; program „Zielone podwórka i przedogródki”; rewitalizacja obszaru przestrzeni publicznej; zagospodarowanie podwórek; tworzenie nowych nasadzeń alejowych ze szczególnym uwzględnieniem zieleni wysokiej; konserwacja i bieżące utrzymanie terenów zieleni; publicznej w pasach drogowych; konserwacja i bieżące utrzymanie terenów Cmentarzy; łąki kwietne	2021	21 408,10	środki własne
		2022	20 821,70	środki własne

Zadanie: OKJP 2.4. Zwiększanie retencji wód na terenach zurbanizowanych

Podmioty, które udzieliły odpowiedzi w przeprowadzonej ankietyzacji nie wskazały, na realizację działań z zakresu zwiększania retencji wód na terenach zurbanizowanych. Jedynie, w ramach przedmiotowego zakresu tematycznego, w 2021 r. Starostwo Powiatowe w Szczecinku wykonało zadanie zmierzające do zwiększenia retencji - dokumentację projektową na staw retencyjny o powierzchni 0,23 ha i pojemności maksymalnej 4 325 m³ na działce nr 364/41 obręb Świątki na terenie Miasta Szczecinek. Obecnie Powiat Szczecinecki proceduje o środki z WFOŚiGW na realizację tego przedsięwzięcia. Koszt wykonania dokumentacji wyniósł 7,5 tys. zł.

Zadanie: OKJP 2.5. Ograniczenie nowej zabudowy w obszarach zagrożonych potencjalnymi skutkami wzrostu poziomu morza

Żadna z gmin, które udzieliły odpowiedzi w przeprowadzonej ankietyzacji, nie wskazała działań zmierzających do ograniczenia nowej zabudowy w obszarach zagrożonych potencjalnymi skutkami wzrostu poziomu morza.

Zadanie: OKJP 2.6. Kontynuacja programu Rowerem przez Pomorze Zachodnie

Tabela 17. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 2.6

Podmiot odpowiedzialny	Liczba podmiotów, które zrealizowały działania	
	2021	2022
Zarządcy dróg	1	1
UM WZ	1	1

Tabela 18. Realizacja zadania OKJP 2.6 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba i rodzaj działań zrealizowanych w ramach programu	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Zarządcy dróg					
Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie	4 trasy rowerowe	2021	35,58 km wybudowanych (zakończonych) sieci tras rowerowych	21 919,00 koszt zakończonych inwestycji w 2021 r., 14 152,76 koszt poniesiony na inwestycje rozpoczęte w 2021 r., ale nie zakończone.	środki własne, RPO WZ 2014-2020, BP, dotacje gmin
	3 trasy rowerowe	2022	26,95 km wybudowanych (zakończonych) sieci tras rowerowych	22 104,01 koszt zakończonych inwestycji w 2022 r., 6 065,43 -koszt poniesiony na inwestycje rozpoczęte w 2022 r., ale nie zakończone.	środki własne, RPO WZ 2014-2020, BP, dotacje gmin
UM WZ					
WiIT UM WZ	1 - Budowa trasy rowerowej na wałach przeciwpowodziowych wzdłuż rzeki Chęlszcząca i jeziora Dąbie	2021	22,61 km*	1 368,00	WD, WW, PF
	1 - Budowa trasy rowerowej na wałach przeciwpowodziowych wzdłuż rzeki Chęlszcząca i jeziora Dąbie	2022		2 909,00	WD, WW, PF

*zgodnie z informacjami przekazanymi przez Wydział Współpracy Terytorialnej i Turystyki UM WZ, 19 kwietnia 2023 r. nastąpił odbiór końcowy inwestycji i dopiero wtedy możliwe było określenie efektu rzeczowego w postaci długości wybudowanych (zakończonych) sieci tras rowerowych, dla zadania pn. Budowa trasy rowerowej na wałach przeciwpowodziowych wzdłuż rzeki Chęlszcząca i jeziora Dąbie.

Zadanie: OKJP 2.7. Wymiana taboru wysokoemisyjnego komunikacji publicznej w miastach na niskoemisyjny (preferowany napęd: elektryczny)

Tabela 19. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 2.7

Podmiot odpowiedzialny	Liczba podmiotów, które zrealizowały zadanie	
	2021	2022
Gminy	0	1
Powiaty	1	1

Tabela 20. Realizacja zadania OKJP 2.7 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba wymienionego taboru wysokoemisyjnego na niskoemisyjny [szt.]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy				
Miroslawiec	1, samochód osobowy napęd hybrydowy typu plug-in	2022	191,00	środki własne, WFOŚiGW
Powiaty				
Szczecin	4	2021	8 337,00	środki własne
Świnoujście	4	2022	-	-

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu OKJP

Tabela 21. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celi OKJP (I i II)

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
OKJP 1.1. Opracowanie, aktualizacja, monitorowanie oraz prowadzenie sprawozdawczości programów ochrony powietrza (pop) i planów działań krótkoterminowych (pdk)	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego monitorowane: gminy, WIOŚ w Szczecinie	realizowano
OKJP 1.2. Kontynuacja opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) z uwzględnieniem korytarzy przewietrzania miast w pracach planistycznych, w szczególności dla obszarów występowania przekroczeń wartości normatywnych stężeń substancji	monitorowane: gminy	realizowano
OKJP 1.3. Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących rozwiązania przyczyniające się do podnoszenia świadomości mieszkańców i poprawy jakości powietrza, dotyczące m.in.: wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków, prowadzenia kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej i uchwał dotyczących programów ochrony powietrza, promocji ruchu pieszego i rowerowego, korzystania z transportu publicznego	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego monitorowane: gminy, powiaty, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	realizowano
OKJP 1.4. Zmniejszenie emisji prekursorów ozonu, poprzez upłynnienie/rozproszenie ruchu w miastach (budowa obwodnic), wzmocnienie wykorzystania transportu publicznego, stworzenie funkcjonalnego systemu transportu alternatywnego	monitorowane: zarządzający drogami, gminy	realizowano
OKJP 1.5. Likwidacja lub wymiana źródeł ciepła niespełniających wymagań uchwały antysmogowej określającej ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych	monitorowane: gminy, powiaty, właściciele i zarządcy nieruchomości, przedsiębiorstwa, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	realizowano
OKJP 1.6. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych wraz z budową przyłączy i węzłów cieplnych	monitorowane: zakłady energetyki ciepłej, zakłady komunalne, zarządcy sieci ciepłowniczej	realizowano
OKJP 2.1. Zwiększenie udziału produkcji energii elektrycznej z OZE	monitorowane: gminy	realizowano
OKJP 2.2. Promocja koncepcji prosumenckiej oraz transformacji wytwarzania i dostarczania ciepła sieciowego i ogrzewania indywidualnego w kierunku rozwiązań bezemisyjnych lub niskoemisyjnych	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego monitorowane: gminy	realizowano
OKJP 2.3. Zwiększenie obszarów zieleni na terenach zurbanizowanych	monitorowane: gminy	realizowano
OKJP 2.4. Zwiększanie retencji wód na terenach zurbanizowanych	monitorowane: gminy	w trakcie realizacji
OKJP 2.5. Ograniczenie nowej zabudowy w obszarach zagrożonych potencjalnymi skutkami wzrostu poziomu morza	monitorowane: gminy nadmorskie i gminy wokół Zalewu Szczecińskiego	nie realizowano
OKJP 2.6. Kontynuacja programu Rowerem przez Pomorze Zachodnie	własne: Samorząd Województwa	realizowano

	Zachodniopomorskiego – Wydział Infrastruktury i Transportu, Wydział Współpracy Terytorialnej i Turystyki oraz Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie	
OKJP 2.7. Wymiana taboru wysokoemisyjnego komunikacji publicznej w miastach na niskoemisyjny (preferowany napęd: elektryczny)	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego monitorowane: gminy	realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)

Tabela 22. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Lp.	Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030)
1.	Cel: OKJP I. Ochrona powietrza	Redukcja emisji pyłu PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu do powietrza z sektora komunalno-bytowego do roku prognozy Programów ochrony powietrza (2026)	PM10 – 7 664,57 PM2,5 – 7 526,24 B(a)P – 4,17	PM10 – 8 263,40 PM2,5 – 7 803,07 B(a)P – 3,84	PM10 – 6 140,89 PM2,5 – 6 045,84 B(a)P – 3,35
2.	Cel: OKJP II. Ochrona klimatu	Zwiększenie udziału produkcji energii elektrycznej z OZE	moc zainstalowana OZE (wraz z mikroinstalacjami) – 2 076,10 MW	3 037,4 MW	moc zainstalowana OZE – 2 698,90 MW (wzrost o 30%)

Ad. 1. W poniższej tabeli zestawiono wielkości emisji wskaźników podlegających monitorowaniu w ramach celu OKJP. Zgodnie z oceną jakości powietrza publikowaną co roku w województwie zachodniopomorskim pomiary prowadzone były na stanowiskach pomiarowych spełniających kryteria dotyczące kompletności danych pomiarowych (Rysunek 1).

Porównanie wyników rocznej oceny jakości powietrza wskazuje, że w zakresie wskaźników PM2,5 i B(a)P nastąpiło zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w roku 2022 w stosunku do roku 2021, odpowiednio o 198,59 Mg/rok i 1,08 Mg/rok. W zakresie wskaźnika PM10, jego wartość dla województwa zachodniopomorskiego wskazuje na wyższe emisje (o 109,19 Mg/rok). Należy jednak zaznaczyć, że wartości PM10 oraz PM2,5 są wyższe niż wartość bazowa wskaźnika przyjęta w POŚ WZ 2030 (o odpowiednio 598,83 Mg/rok i 276,83 Mg/rok).

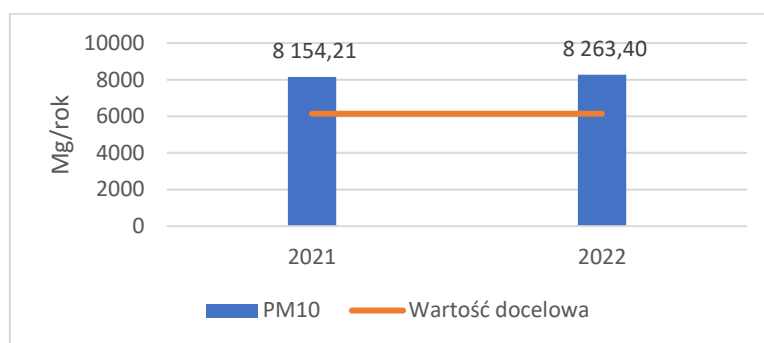
Tabela 23. Zestawienie wielkości emisji wskaźników monitorowania powietrza z sektora komunalno-bytowego na obszarze stref województwa zachodniopomorskiego w 2021 i 2022 r. w Mg/rok

Nazwa strefy	PM10 2021	PM10 2022	PM2,5 2021	PM2,5 2022	B(a)P 2021	B(a)P 2022
Aglomeracja szczecińska	553,03	587,69	542,84	554,96	0,34	0,27
Miasto Koszalin	206,44	205,41	202,60	194,07	0,13	0,10
Strefa zachodniopomorska	7 394,74	7 470,30	7 256,21	7 054,05	4,45	3,47
Województwo zachodniopomorskie	8 154,21	8 263,40	8 001,66	7 803,07	4,92	3,84

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim raport wojewódzki za rok 2021 oraz Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim raport wojewódzki za rok 2022

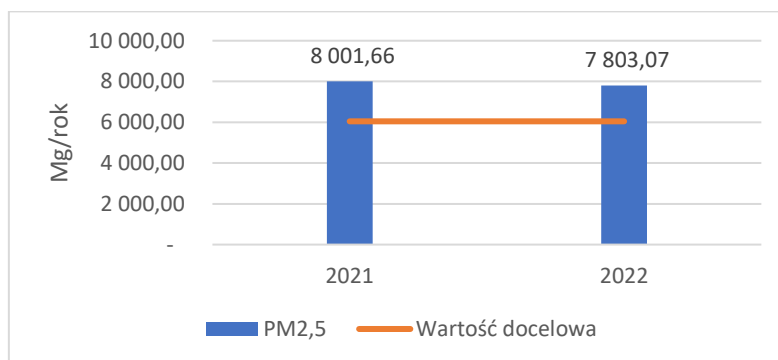
Zestawienie wielkości emisji wskaźników monitorowania powietrza z sektora komunalno-bytowego na obszarze stref województwa zachodniopomorskiego w 2021 i 2022 r. w Mg/rok

Rysunek 1. Wielkość emisji wskaźnika PM10 w okresie sprawozdawczym na tle wartości docelowej (2030)

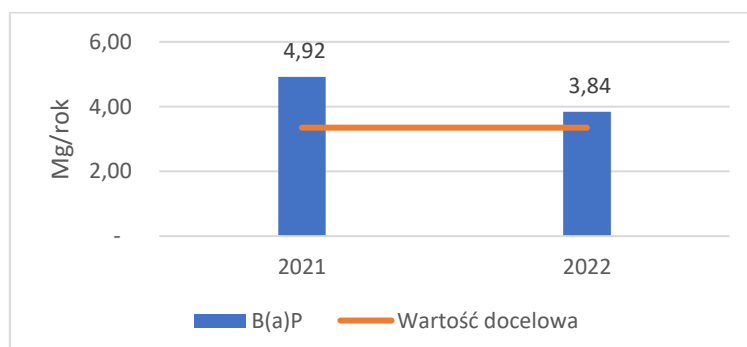
źródło: GIOŚ

Rysunek 2. Wielkość emisji wskaźnika PM2,5 w okresie sprawozdawczym na tle wartości docelowej (2030)

źródło: GIOŚ

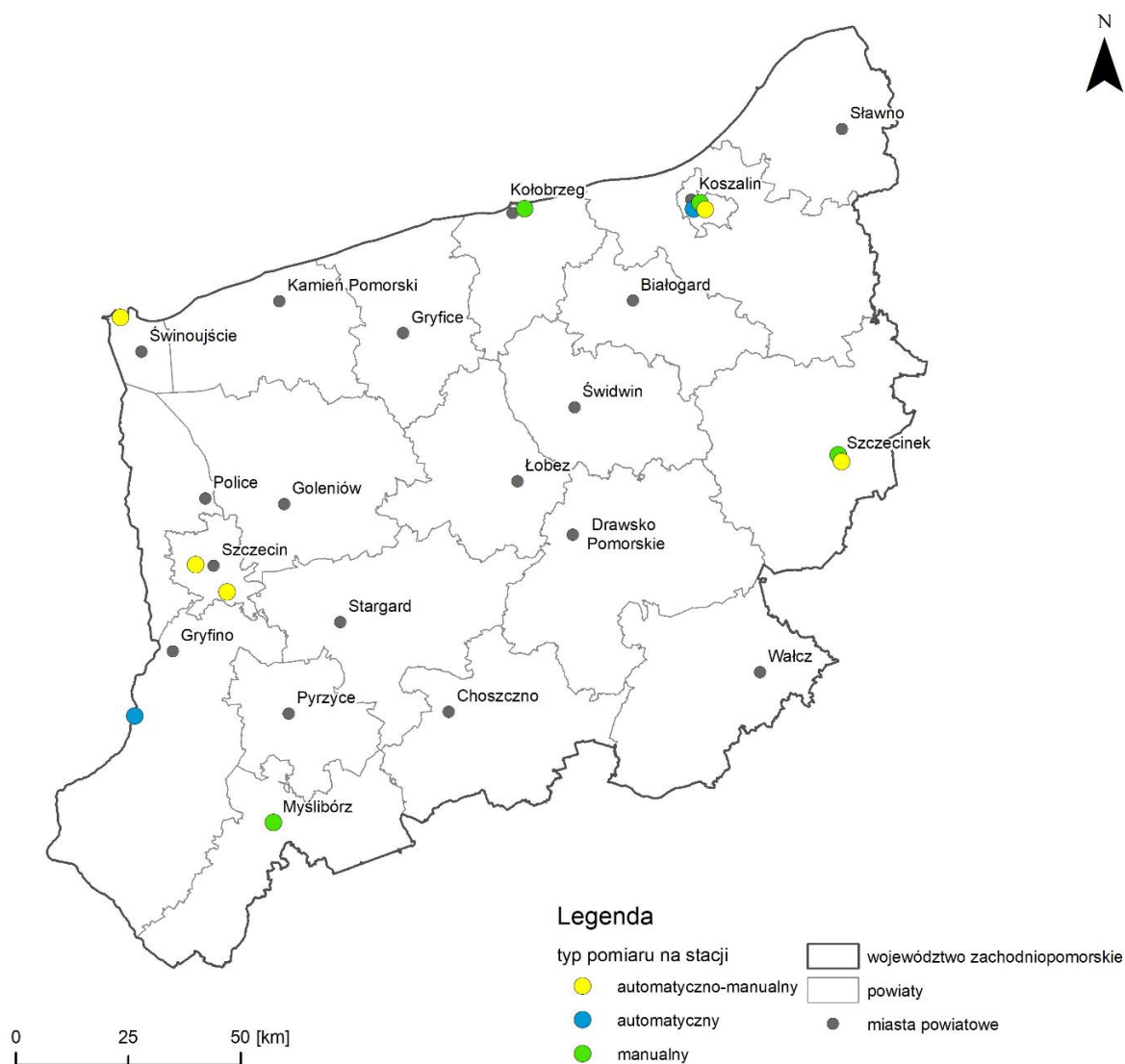
Rysunek 3. Wielkość emisji wskaźnika B(a)P w okresie sprawozdawczym na tle wartości docelowej (2030)

źródło: GIOŚ

W przypadku większości wskaźników dla obszaru województwa, wartości w obu analizowanych okresach rocznych przewyższały wartość bazową. Jedynie dla wskaźnika B(a)P wartość dla województwa w 2022 r. uległa zmniejszeniu w stosunku do wartości bazowej o 8%.

Rysunek 4. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa zachodniopomorskiego

źródło: GIOŚ

Ad. 2. Zgodnie z danymi Regionalnego Biura Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie, zainstalowana moc OZE w 2021 r. wyniosła 172,30 MW (na koniec 2021 r. – 2 252,10 MW), natomiast w 2022 r. zainstalowana moc OZE to 785,40 MW (na koniec 2022 r. – 3 037,40 MW). Wartość mocy zainstalowanej OZE wzrosła w 2022 r. o 34,90% w stosunku do wartości z roku 2021. Wartość docelowa została osiągnięta.

Podsumowanie i wnioski

Znaczna część podejmowanych działań, głównie przez gminy, ma związek z Programem Czyste Powietrze. W realizacji celu bardzo ważnym czynnikiem jest dofinansowanie z WFOŚiGW w Szczecinie. Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie z 12 czerwca 2023 r. w 2021 r. podpisano 2 390 umów w ramach programu Czyste Powietrze, 407 umów w ramach programu Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach

wielorodzinnych – pilotaż, 19 umów wspierających OZE oraz 1 w ramach programu AGROENERGIA-zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym. W 2022 r. podpisano 3 525 umów w ramach programu Czyste Powietrze, 375 umów w ramach programu Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż, 10 umów wspierających OZE oraz 41 w ramach programu AGROENERGIA-zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym. Istotnym elementem aktywizacji lokalnej społeczności w zakresie ochrony powietrza i klimatu, są inicjatywy wspierane poprzez Program Społecznik. Zamierzenia finansowane w ramach tego programu przyczyniają się do realizacji kilku celów w ramach POŚ WZ 2030, np. promowanie alternatywnych źródeł transportu połączone ze sprzątaniami najbliższej okolicy lub działaniami edukacyjnymi w zakresie segregacji odpadów.

Rekomendacje

- prowadzenie kontroli indywidualnych urządzeń grzewczych w budynkach mieszkalnych przez właściwe służby;
- kontynuacja termomodernizacji budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej;
- wprowadzenie do krajobrazów zurbanizowanych elementów błękitno-zielonej infrastruktury;
- realizacji działań mających na celu dostosowanie infrastruktury sieciowej do postępującej transformacji energetycznej;
- zachowanie /wprowadzanie korytarzy przewietrzania miast;
- promocja alternatywnych źródeł transportu;
- dalsze prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza i klimatu.

2.2. Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: zagrożenie hałasem (ZH)

2.2.1. Cel: ZH I. Poprawa klimatu akustycznego województwa zachodniopomorskiego

Kierunek interwencji: ZH I.1. Zarządzanie jakością klimatu akustycznego w województwie

Zadanie: ZH 1.1. Sporządzanie map akustycznych dla terenów, dla których istnieje obowiązek prawny

Podmioty, które mają obowiązek sporządzać strategiczne mapy hałasu są wskazane w art. 118 pkt 3 ustawy POŚ są to: wszyscy zarządcy głównych dróg, głównych linii kolejowych lub głównych lotnisk oraz prezydenci miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy. Mapy należy wykonać w oparciu o dane dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego, w którym należy ją sporządzić.

Tabela 24. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZH 1.1

Podmiot odpowiedzialny	Liczba podmiotów, które zrealizowały zadanie	
	2021	2022
Powiaty	0	2
Zarządcy dróg	1	3

Tabela 25. Realizacja zadania ZH 1.1 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Rok realizacji	Liczba sporządzonych map akustycznych	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Powiaty				
policki	2022	1 Strategiczna mapa hałasu dotyczy głównych dróg powiatowych zlokalizowanych na terenie powiatu polickiego, tj.: - drogi powiatowej Nr 3913Z Pilchowo – Police (długość 7,7 km), - drogi powiatowej Nr 3914Z Szczecin – Police (odcinek ul. Wojska Polskiego i ul. Asfaltowa w Policach oraz ul. Szczecińska w Przęsocinie) (długość 4,4 km), - drogi powiatowej Nr 3916Z Bezrzecze – Wołczkowo (długość 2,5 km)	116,00	środki własne
Szczecin	2021	Prace nad aktualizacją	77,20	środki własne
	2022	1 wykonana aktualizacja mapy, obejmująca obszar Gminy Miasto Szczecin	78,20	środki własne
Zarządcy dróg				
Zarząd Dróg Powiatowych w Stargardzie	2022	1: droga 1704Z, ul. Szczecińska, m. Stargard, na odcinku od Ronda 15 Południk do skrzyżowania Plac Zgody oraz 1704Z na odcinku od węzła S10 Zachód do Ronda 15 Południk	55,40	środki własne
Zarząd Dróg Powiatowych w Kołobrzegu	2022	nr 3347Z ul. Jedności Narodowej w Kołobrzegu, o długości 1,403 km, nr 3152Z ul. Grzybowska w Kołobrzegu o długości 2,142 km, nr 3356Z droga Bezpraw – Kołobrzeg (dawna droga wojewódzka nr 102), o długości 2,194 km	46,70	środki własne
Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie	2021	Sporządzono mapy akustyczne dla 17 fragmentów 12 dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów roczne: 1) Gryfice/ Przejście ul. Kamieńska (DW 109) – gr. Miasta/, 2) Nowogard /przejście w Nowogard Północ (S6) – DW144/, 3) Stargard /przejście: DK20 – w Stargard Południe (S10)/, 4) Dziwnówek /DW102/ - Kamień Pom. /DW103/, 5) Kamień Pom. /DW 103/ - Rzewnowo /DW 106/, 6) Rzęskowo - Gryfice /DW 109/, 7) Nosowo - W. Koszalin Zachód /S11/, 8) Police /przejście: ul. Grunwaldzka - gr. miasta/, 9) Pyrzyce /Przejście: DW106 - DW122/, 10) Barlinek /przejście: DW156 (ul. Dworcowa) - DW156 (ul.31 stycznia)/, 11) Świdwin /przejście: DW152 – gr. miasta/,	71,30	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Rok realizacji	Liczba sporządzonych map akustycznych	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
		12) Choszczno /przejście: ul. Wojska Polskiego (DW151) – gr. miasta/, 13) Bezpraw /DW102/ - W. Kołobrzeg Zachód /S6/, 14) Kołobrzeg /przejście1: R. Solidarności – R. Patana/, 15) Kołobrzeg /Przejście2: R. Patana - W. Kołobrzeg Wsch. (S11, S6)/, 16) Białogard /przejście: DW166 – gr. miasta/, 17) Przylówko /DW152/ - Połczyn Zdrój /DW172/		
GDDKiA Oddział w Szczecinie	2022	Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie zachodniopomorskim o łącznej długości 437,86 km	149,50	BP

W odpowiedzi udzielonej przez M. Koszalin wskazano, że mapa akustyczna w 2022 r. nie została opracowana, ponieważ Koszalin nie jest już miastem 100 tysięcznym.

Podmioty poddane badaniu wskazały działania przyczyniające się do realizacji celu, takie jak: przeprowadzenie procedury udzielenia zamówienia publicznego, wybór wykonawcy, zawarcie umowy z wykonawcą zadania, stała współpraca z wykonawcą zadania, udział w szkoleniach organizowanych przez GDOŚ w zakresie sporządzania SMH i przekazywania danych (powiat policki), czy też wykonanie mapy, wykonanie pomiarów walidacyjnych model obliczeniowy (Miasto Szczecin).

Zadanie: ZH 1.2. Wdrożenie, aktualizacja i monitorowanie programów ochrony środowiska przed hałasem

Podmiotem, który jest odpowiedzialny za realizację zadania ZH 1.2 jest Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, który realizował zadanie zarówno w 2021, jak i w 2022 roku.

Tabela 26. Realizacja zadania ZH 1.2 przez poszczególne jednostki

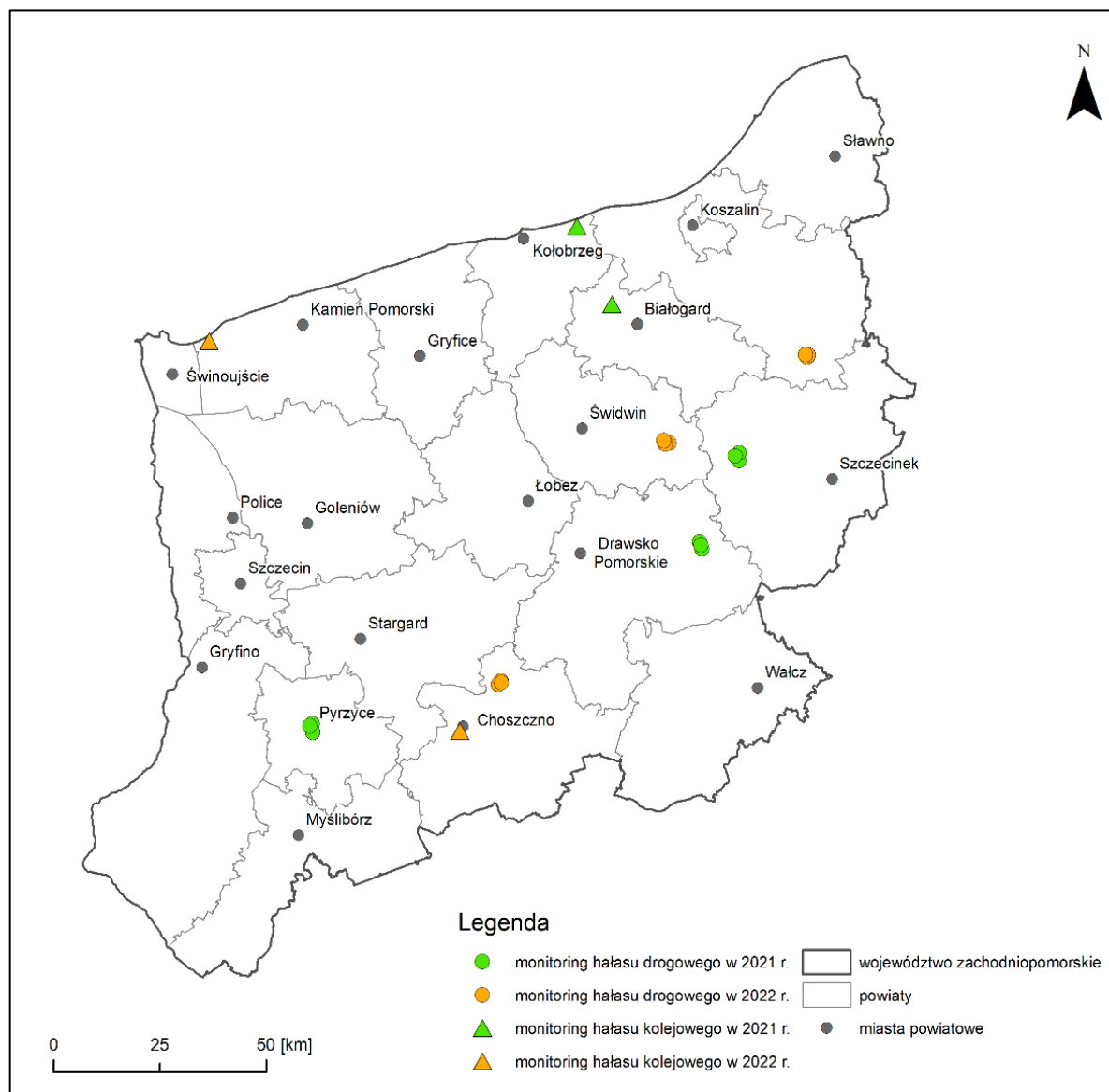
Podmiot odpowiedzialny	Rok realizacji	Liczba wdrażanych programów ochrony środowiska przed hałasem na terenie województwa [szt.]	Liczba monitorowanych programów ochrony środowiska przed hałasem na terenie województwa	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
UM WZ	2021	3	3	-	-
	2022	3	3	-	-

Zadanie: ZH 1.3. Monitoring hałasu na terenie województwa zachodniopomorskiego

Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie monitoringu hałasu na terenie województwa zachodniopomorskiego jest GIOŚ. Zadanie było realizowane przez podmiot odpowiedzialny zarówno w roku 2021, jak i w 2022.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje GIOŚ w ramach PMŚ. Zgodnie z Programem wykonawczym monitoringu klimatu akustycznego na 2021 r. oraz Wykonawczym Programem Monitoringu Środowiska w zakresie oceny stanu akustycznego środowiska na rok 2022, GIOŚ w latach 2021-2022 na terenie województwa zachodniopomorskiego przeprowadził pomiary monitoringowe hałasu drogowego w 18 punktach pomiarowych oraz hałasu kolejowego w 4 punktach pomiarowych.

Rysunek 5. Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu hałasu drogowego i kolejowego latach 2021-2022 na terenie województwa zachodniopomorskiego

źródło: pismo Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, znak: DMS-SZ.731.14.2023 z 23 czerwca 2023 r.

Pomiary hałasu drogowego w latach 2021-2022 pozwoliły na wyznaczenie wskaźników hałasu w odniesieniu do jednej doby: LAeqD tj. równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 22:00) oraz LAeqN tj. równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00). Wyniki równoważnych poziomów dźwięku dla pory dnia LAeqD i nocy LAeqN przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 27. Zestawienie wyników pomiarów dobowych monitoringu hałasu drogowego w latach 2021-2022 na terenie województwa zachodniopomorskiego

Nr drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Miejscowość	Rodzaj terenu	Czas odniesienia	Data pomiaru	L _{Aeq} po korekcie [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia	Wielkość przekroczenia [dB]
2021								
Pyrzyce								
DW 122	ul. Warszawska	Pyrzyce	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Dzień 16h	23.09.2021	66,20	65,00	1,20
					24.09.2021	67,00		2,00
					25.09.2021	65,30		0,30
					26.09.2021	63,10		brak przekroczenia
				Noc 8h	23.09.2021	57,80	56,00	1,80
					24.09.2021	58,30		2,30
					25.09.2021	56,60		0,60
					26.09.2021	57,80		1,80
DW 119	ul. Szczecińska	Pyrzyce	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Dzień 16h	17.06.2021	68,10	65,00	3,10
					18.06.2021	67,90		2,90
					19.06.2021	66,10		1,10
					20.06.2021	65,30		0,30
				Noc 8h	17.06.2021	62,70	56,00	6,70
					18.06.2021	62,80		6,80
					19.06.2021	60,00		4,00
					20.06.2021	61,90		5,90
Barwice								
DW 171	ul. Wojska Polskiego	Barwice	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Dzień 16h	20.05.2021	62,30	65,00	brak przekroczenia
					21.05.2021	62,00		brak przekroczenia
					22.05.2021	61,00		brak przekroczenia
					23.05.2021	59,90		brak przekroczenia
				Noc 8h	20.05.2021	52,10	56,00	brak przekroczenia

Nr drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Miejscowość	Rodzaj terenu	Czas odniesienia	Data pomiaru	L _{Aeq} po korekcie [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia	Wielkość przekroczenia [dB]
					21.05.2021	52,40		brak przekroczenia
					22.05.2021	51,50		brak przekroczenia
					23.05.2021	55,60		brak przekroczenia
DW 172	ul. Zwycięzców	Barwice	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Dzień 16h	27.05.2021	63,10	65,00	brak przekroczenia
					28.05.2021	64,50		brak przekroczenia
					29.05.2021	61,50		brak przekroczenia
					30.05.2021	60,00		brak przekroczenia
				Noc 8h	27.05.2021	56,20	56,00	0,20
					28.05.2021	55,00		brak przekroczenia
					29.05.2021	53,20		brak przekroczenia
					30.05.2021	56,30		0,30
Czaplinek								
S 20	ul. 7-go Kołobrzeskiego Pułku Piechoty	Czaplinek	Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	Dzień 16h	13.05.2021	64,80	65,00	brak przekroczenia
					14.05.2021	64,80		brak przekroczenia
					15.05.2021	63,30		brak przekroczenia
				Noc 8h	13.05.2021	58,50	56,00	2,50
					14.05.2021	59,70		3,70
					15.05.2021	53,80		brak przekroczenia
DW 163	ul. Polna	Czaplinek	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Dzień 16h	06.05.2021	64,50	61,00	3,50
					07.05.2021	64,70		3,70
					08.05.2021	63,40		2,40
					09.05.2021	64,90		3,90
				Noc 8h	06.05.2021	56,90	56,00	0,90
					07.05.2021	57,70		1,70
					08.05.2021	54,00		brak przekroczenia

Nr drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Miejscowość	Rodzaj terenu	Czas odniesienia	Data pomiaru	L _{Aeq} po korekcie [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia	Wielkość przekroczenia [dB]
					09.05.2021	56,90		0,90
2022								
Recz								
DW 151	Recz, ul. Choszczeńska	Recz	Tereny mieszkaniowo - usługowe	Dzień 16h	19.10.2022	63,10	65,00	brak przekroczenia
				Noc 8h	19.10.2022	53,80	56,00	brak przekroczenia
DW 151	ul. Kolejowa	Recz	Tereny mieszkaniowo - usługowe	Dzień 16h	06.10.2022	59,60	65,00	brak przekroczenia
				Noc 8h	06.10.2022	48,00	56,00	brak przekroczenia
Bobolice								
DK 25	ul. Fabryczna	Bobolice	Tereny mieszkaniowo - usługowe	Dzień 16h	31.03.2022	67,30	65,00	2,30
					01.04.2022	66,90		1,90
					02.04.2022	63,90		brak przekroczenia
					03.04.2022	63,40		brak przekroczenia
				Noc 8h	31.03.2022	61,40	56,00	5,40
					01.04.2022	62,10		6,10
					02.04.2022	57,10		1,10
					03.04.2022	57,30		1,30
DW 205	ul. Polanowska	Bobolice	Tereny mieszkaniowo - usługowe	Dzień 16h	10.06.2022	62,70	65,00	brak przekroczenia
					11.06.2022	61,80		brak przekroczenia
					12.06.2022	60,20		brak przekroczenia
					13.06.2022	60,50		brak przekroczenia
				Noc 8h	10.06.2022	56,70	56,00	0,70
					11.06.2022	38,10		brak przekroczenia
					12.06.2022	54,60		brak przekroczenia
					13.06.2022	53,10		brak przekroczenia

Nr drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Miejscowość	Rodzaj terenu	Czas odniesienia	Data pomiaru	L_{Aeq} po korekcie [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia	Wielkość przekroczenia [dB]
Połczyn Zdrój								
DW 163	ul. Warszawska	Połczyn Zdrój	Tereny mieszkaniowo - usługowe	Dzień 16h	21.04.2022	63,80	65,00	brak przekroczenia
					22.04.2022	65,00		brak przekroczenia
					23.04.2022	63,40		brak przekroczenia
					24.04.2022	61,60		brak przekroczenia
				Noc 8h	21.04.2022	55,80	56,00	brak przekroczenia
					22.04.2022	57,30		1,30
					23.04.2022	56,40		0,40
					24.04.2022	53,40		brak przekroczenia
DW 172	ul. Szczecinecka	Połczyn Zdrój	Tereny mieszkaniowo - usługowe	Dzień 16h	23.06.2022	63,40	65,00	brak przekroczenia
					24.06.2022	63,90		brak przekroczenia
					25.06.2022	61,90		brak przekroczenia
					26.06.2022	60,60		brak przekroczenia
				Noc 8h	23.06.2022	55,60	56,00	brak przekroczenia
					24.06.2022	56,00		brak przekroczenia
					25.06.2022	55,70		brak przekroczenia
					26.06.2022	54,20		brak przekroczenia

źródło: pismo Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, znak: DMS-SZ.731.14.2023 z 23 czerwca 2023 r.

W oparciu o pomiary, powtarzane trzy razy w roku (w porach: wiosennej, letniej i jesiennej), obliczone zastały długookresowe średnie poziomy dźwięku A: L_{DWN} – wyznaczone dla wszystkich dób z uwzględnieniem pory dnia (rozumiane jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (rozumiane jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰), pory nocy (rozumiane jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) oraz L_N – wyznaczone w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumiane jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

Wskaźniki te mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem. Wyznaczone zostały zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 30 maja 2020 r. w sprawie sposobu ustalania wartości wskaźnika hałasu L_{DWN} (Dz.U.2020.1018), wartości wskaźników przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 28. Zestawienie wyników długookresowych średnich poziomów dźwięku w latach 2021-2022 na terenie województwa zachodniopomorskiego

Nr drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Miejscowość	Rodzaj terenu	Data pomiaru	Wyniki pomiarów [dB]			Obliczony poziom długookresowy [dB]		Wartość dopuszczalna [dB]		Wielkość przekroczenia [dB]	
					Dzień	Wieczór	Noc	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N
Rok 2021													
DW 106	ul. Stargardzka	Pyrzyce	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	22.04.2021	70,00	66,60	62,70	70,80	62,20	64,00	59,00	6,80	3,20
				23.04.2021	69,50	67,20	61,20						
				24.04.2021	67,60	65,80	60,80						
				25.04.2021	67,70	67,50	61,50						
				22.07.2021	39,20	67,10	63,60						
				23.07.2021	69,40	67,50	63,30						
				24.07.2021	69,60	66,40	60,00						
				25.07.2021	67,10	68,40	63,60						
				30.09.2021	70,40	67,20	62,90						
				01.10.2021	70,20	66,10	61,30						
				02.10.2021	68,30	65,50	60,20						
				03.10.2021	67,10	66,90	62,80						
DW 172	ul. 100-lecia	Barwice	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	08.04.2021	65,80	65,30	59,20	66,40	57,30	64,00	59,00	2,40	brak przekroczenia
				09.04.2021	65,20	63,40	56,20						
				10.04.2021	62,40	62,10	55,00						
				11.04.2021	60,70	62,50	55,60						
				29.07.2021	66,10	63,40	58,90						
				30.07.2021	65,30	64,10	58,20						
				31.07.2021	65,10	63,40	58,50						
				01.08.2021	63,40	62,80	57,50						

Nr drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Miejscowość	Rodzaj terenu	Data pomiaru	Wyniki pomiarów [dB]			Obliczony poziom długookresowy [dB]		Wartość dopuszczalna [dB]		Wielkość przekroczenia [dB]	
					Dzień	Wieczór	Noc	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N
				07.10.2021	65,70	61,20	56,80						
				08.10.2021	65,80	62,60	57,20						
				09.10.2021	65,00	61,30	55,40						
				10.10.2021	62,00	61,60	56,90						
DW 163	ul. Wałęcka	Czaplinek	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	25.03.2021	67,50	68,30	60,70	70,50	61,80	68,00	59,00	2,50	2,80
				26.03.2021	67,40	66,60	61,70						
				27.03.2021	66,60	67,20	61,20						
				28.03.2021	64,60	66,50	60,60						
				07.08.2021	68,90	66,80	62,20						
				08.08.2021	68,70	67,80	62,90						
				09.08.2021	69,20	67,60	62,50						
				10.08.2021	68,70	65,00	61,90						
				16.09.2021	68,60	66,30	61,90						
				17.09.2021	69,20	66,60	62,80						
				18.09.2021	69,00	66,80	59,00						
				19.09.2021	68,00	66,40	61,10						
2022													
DK 11	ul. Koszalińska	Bobolice	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	07.05.2022	67,90	65,00	59,30	71,80	63,70	68,00	59,00	3,80	4,70
				08.05.2022	66,40	67,40	63,50						
				09.05.2022	59,90	65,70	64,30						
				10.05.2022	70,20	66,70	63,30						
				14.07.2022	70,30	68,20	66,50						

Nr drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Miejscowość	Rodzaj terenu	Data pomiaru	Wyniki pomiarów [dB]			Obliczony poziom długookresowy [dB]		Wartość dopuszczalna [dB]		Wielkość przekroczenia [dB]	
					Dzień	Wieczór	Noc	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N
				15.07.2022	70,60	68,20	64,60						
				16.07.2022	72,20	68,50	62,20						
				17.07.2022	67,60	67,80	64,00						
				24.09.2022	67,80	66,10	58,90						
				25.09.2022	66,10	66,90	63,90						
				26.09.2022	70,10	67,60	63,10						
				27.09.2022	67,60	69,40	65,50						
DW 163	ul. Koszalińska	Połczyn Zdrój	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	24.03.2022	68,50	67,10	59,50	69,10	59,50	68,00	59,00	1,10	0,50
				25.03.2022	68,50	65,40	58,70						
				26.06.2022	66,00	65,20	57,70						
				27.03.2022	65,70	67,10	57,70						
				21.07.2022	67,40	66,30	61,80						
				22.07.2022	68,70	67,30	61,00						
				23.07.2022	68,30	67,20	59,90						
				24.07.2022	66,70	66,10	60,10						
				25.07.2022	68,00	64,50	59,10						
				17.09.2022	66,90	65,50	58,90						
				18.09.2022	65,50	64,00	58,70						
				19.09.2022	68,90	66,70	60,10						
				20.09.2022	69,00	64,50	58,30						
DK 10	ul. Promenada	Recz	Tereny zabudowy	26.05.2022	68,50	67,00	66,40	72,10	64,70	68,00	59,00	4,10	5,70
				27.05.2022	68,20	68,20	64,10						

Nr drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Miejscowość	Rodzaj terenu	Data pomiaru	Wyniki pomiarów [dB]			Obliczony poziom długookresowy [dB]		Wartość dopuszczalna [dB]		Wielkość przekroczenia [dB]	
					Dzień	Wieczór	Noc	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N
			mieszkaniowo - usługowej	28.05.2022	67,90	66,40	60,40						
				29.05.2022	64,60	66,00	64,40						
				11.08.2022	69,00	68,20	65,30						
				12.08.2022	69,10	67,70	65,40						
				13.08.2022	67,10	64,80	60,30						
				14.08.2022	65,50	65,10	63,30						
				15.08.2022	66,50	65,50	64,40						
				01.10.2022	68,20	68,00	63,10						
				02.10.2022	65,80	67,90	65,80						
				03.10.2022	70,90	70,90	67,00						
				04.10.2022	70,00	68,70	65,40						

źródło: pismo Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, znak: DMS-SZ.731.14.2023 z 23 czerwca 2023 r.

Ochroną akustyczną objęte są tylko określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112), wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (np. tereny zamieszkałe, rekreacyjne, szpitale).

Pomiary hałasu kolejowego w latach 2021-2022 wykonane zostały w 4 punktach pomiarowych na terenie województwa zachodniopomorskiego, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz.U. 2011 r., Nr 140, poz. 824). Wykaz punktów pomiarowych wraz z wynikami przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 29. Zestawienie wyników pomiarów dobowych monitoringu hałasu kolejowego w latach 2021-2022 na terenie województwa zachodniopomorskiego

Lokalizacja punktu pomiarowego	Powiat	Miejscowość	Rodzaj terenu	Czas odniesienia	Data pomiaru	LAeq [dB]	Wartość dopuszczalna [dB]	Wielkość przekroczenia [dB]
2021								
Linia kolejowa 402 Koszalin - Goleniów	kołobrzeski	Ustronie Morskie	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Dzień 16h	21.08.2021	55,40	65,00	brak przekroczenia
					22.08.2022	59,70		brak przekroczenia
				Noc 8h	21.08.2021	58,00	56,00	2,00
					22.08.2023	61,30		5,30
Linia kolejowa 404 Szczecinek-Kołobrzeg	białogardzki	Karlino	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Dzień 16h	25.06.2021	60,60	65,00	brak przekroczenia
					26.06.2021	60,70		brak przekroczenia
				Noc 8h	25.06.2021	59,80	56,00	3,80
					26.06.2021	58,10		2,10
2022								
Linia kolejowa nr 401 Szczecin Dąbie - Świnoujście	kamieński	Międzyzdroje	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Dzień 16h	26.09.2022	57,90	65,00	brak przekroczenia
				Noc 8h	26.09.2022	55,30	56,00	brak przekroczenia
Linia kolejowa 351 Szczecin - Poznań	choszczeński	Choszczno	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	Dzień 16h	27.09.2022	66,70	65,00	1,70
				Noc 8h	27.09.2022	69,70	56,00	13,70

źródło: pismo Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, znak: DMS-SZ.731.14.2023 z 23 czerwca 2023 r.

Zadanie: ZH 1.4. Planowanie przestrzenne uwzględniające politykę walki z hałasem

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadania ZH 1.4 są gminy. W 2021 roku 2 gminy podjęły działania w zakresie planowania przestrzennego uwzględniające politykę walki z hałasem. W 2022 roku były to 3 gminy

Tabela 30. Realizacja zadania ZH 1.4. przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Rok realizacji	Liczba działań w zakresie planowania przestrzennego uwzględniające politykę walki z hałasem	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy				
Koszalin	2021	2 mpzp (wskazanie w ustaleniach mpzp terenów podlegających ochronie przed hałasem zgodnie z przepisami ochrony środowiska, strefowanie funkcjonalno-przestrzenne terenów)	-	-
	2022	2 mpzp (wskazanie w ustaleniach mpzp terenów podlegających ochronie przed hałasem zgodnie z przepisami ochrony środowiska, strefowanie funkcjonalno-przestrzenne terenów)	-	-
Boleszkowice	2021	1 mpzp uwzględniający zagadnienie walki z hałasem, poprzez właściwe zaplanowanie zapisów w mpzp (niedopuszczenie możliwości lokalizacji w określonych lokalizacjach działalności generujących hałas)	74,00	środki własne
	2022	2 mpzp uwzględniające zagadnienie walki z hałasem, poprzez właściwe zaplanowanie zapisów w mpzp (niedopuszczenie możliwości lokalizacji w określonych lokalizacjach działalności generujących hałas)	96,00	środki własne
Myślibórz	2022	2 (zmiana mpzp)	-	-
Czaplinek	2022	2 mpzp (w planach znajdują się zapisy dotyczące ochrony przed hałasem dla terenów przeznaczonych pod zabudowę)	-	-

Dodatkowo poza wykonanymi zadaniami wskazanymi w tabeli powyżej, Urząd Gminy Dobra (Szczecińska) opracowała Projekt Studium, który w okresie sprawozdawczym nie był jeszcze uchwalony.

Zadanie: ZH 1.5. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego

Tabela 31. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZH 1.5.

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań	
	2021	2022
Gminy	13	13
Powiaty	3	3
Organizacje pozarządowe	1	0
Placówki edukacyjne	0	0

Tabela 32. Realizacja zadania ZH 1.5 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Dobra	Działania edukacyjne	2021	-	-	-
		2022	-	-	-
Dobrzany	IV Rodzinny Rajd Rowerowy w Dobrzanych 2021 – przejazd trasą rajdu wytyczoną w Gminie Dobrzany, promowanie turystyki rowerowej w połączeniu ze zdrowiem ludzi i ochroną środowiska	2021	45 osób	10,00	środki własne
	V Rodzinny Rajd Rowerowy w Dobrzanych 2022 – przejazd trasą rajdu wytyczoną w Gminie Dobrzany, promowanie turystyki rowerowej w połączeniu ze zdrowiem ludzi i ochroną środowiska	2022	55 osób	10,00	środki własne
Polanów	Działania edukacyjne	2021	-	-	-
		2022	-	-	-
Stepnica	Konkurs o ruchu drogowym wraz z uzyskaniem karty rowerowej w szkołach w Gminie Stepnica	2021	20 spotkań, 10 dzieci uzyskało karty rowerowe, ok. 140 osób	-	Komenda Powiatowa Policji w Goleniowie

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
		2022	20 spotkań, 10 dzieci uzyskało karty rowerowe, ok. 140 osób	-	Komenda Powiatowa Policji w Goleniowie
Sianów	Dzień bez samochodu	2021	-	-	-
	Dzień bez samochodu	2022	-	-	-
Powiaty					
choszczeński	Dzień bez samochodu – wrzesień 2021 r.	2021	-	-	-
	Dzień bez samochodu – wrzesień 2022 r.	2022	-	-	-
myśliborski	Zajęcia cykliczne prowadzone w ramach zajęć z geografii i biologii - wpływ przedsiębiorstw w Barlinku i okolicy na środowisko	2021	-	-	budżet jednostki oświatowej
		2022	-	-	budżet jednostki oświatowej
szczecinecki	Kampanie, akcje (rajd rowerowy, stojaki na rowery, wycieczki piesze), konferencje o tematyce omawiającej korzyści jakie niesie dla środowiska korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji lub alternatywnych systemów transportu (rower, poruszanie się pieszo) i inne oraz Omawianie napędu wodorowego jako najtańszego i najbardziej przyjaznego dla środowiska jako przyszłości transportu drogowego. - brak danych na temat liczby przeprowadzonych działań dla tego konkretnego zadania	2021	-	-	budżet jednostki oświatowej
		2022	-	-	budżet jednostki oświatowej
Organizacje pozarządowe					
Fundacja 8 kobiet	„Eko – jazda” cross mediowa kampania informacyjno-edukacyjna poświęcona promocji elektromobilności	2022	produkcja i emisja 30 odcinków cyklu telewizyjnego „Eko jazda”.; portal internetowy www.ekojazda.pl kampania internetowa/reklamowa - 10 miesięcy	55,60	WFOŚiGW

Do działań w zakresie promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego zaliczyć można również niektóre z działań zaplanowanych w ramach programów zainicjowanych przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego – Społecznik 2021 oraz Społecznik 2022-2024. Dotyczy to działań w zakresie organizowania rajdów rowerowych, które uwzględnia Tabela 4. Realizacja zadania OKJP 1.3 przez poszczególne jednostki.

Kierunek interwencji: ZH 2. Poprawa standardów klimatu akustycznego

Zadanie: ZH 2.1. Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów akustycznych, wałów ziemnych) i utrzymywanie nawierzchni dróg i szyn kolejowych w dobrym stanie technicznym

Tabela 33. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZH 2.1

Podmiot odpowiedzialny	Liczba podmiotów, które zrealizowały zadanie	
	2021	2022
Gminy	29	29
Powiaty	9	8
Zarządcy dróg	6	6
Zarządcy kolei	1	1

Tabela 34. Realizacja zadania ZH 2.1 przez poszczególne jednostki; Długość utrzymywanych nawierzchni dróg/ szyn kolejowych w dobrym stanie technicznym [km]/ wykonane zabezpieczenia przeciwhałasowe m²

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Barwice	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	75,00	2 584,00	środki własne, środki zewnętrzne
		2022	75,00	465,00	środki własne, środki zewnętrzne
Biały Bór	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	42,00	-	-
		2022	42,00	-	-
Bielice	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	11,00	-	-
		2022	11,00	-	-
Biesiekierz	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	30,00	-	-
		2022	30,00	-	-
Boleszkowice	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	29,10	15,00	środki własne
		2022	29,10	17,00	środki własne
Borne Sulinowo	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	30,00	2 960,00	środki własne, środki UE
		2022	25,00	2 868,00	środki własne, środki UE
Chojna	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	5,10	7 770,00	środki własne, RFRD
		2022	5,90	4 090,00	środki własne, RFRD, KOWR
Czaplinek	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	20,40	2 093,00	środki własne, Fundusz Dróg Samorządowych, Fundusz Przeciwdziałania COVID-19
		2022	20,40	700,60	środki własne
Dębno	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	38,90	3,40	środki własne
		2022	40,70	6,20	środki własne
Dobra		2021	7,70	8,00	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2022	7,70	10,00	środki własne
Dobra (Szczecińska)	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	73,10	639,30	środki własne
		2022	76,80	730,30	środki własne
Dobrzany	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	5,60	180,00	środki własne
		2022	5,60	200,00	środki własne
Grzmiąca	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	51,30	841,00	środki własne, RFIL, Polski Ład
		2022	50,50	1 286,90	środki własne, RFIL, Polski Ład
Kamień Pomorski	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	39,00	4 952, 90	środki własne, dotacje
		2022	42,00	3 002,40	środki własne, dotacje
Karlino	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	123,50	1 415,50	RFIL, środki własne
		2022	124,50	1 664,00	RFIL, środki własne
Łobez	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	38,00	-	środki własne
		2022	38,00	-	środki własne
Malechowo	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	19,50	135,00	środki własne
		2022	19,50	170,00	środki własne
Maszewo	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	26,10	1 114,50	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, KOWR
		2022	30,90	130,10	środki własne
Myślibórz	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	15,00	1 200,00	środki własne, środki UE
		2022	15,00	1 500,00	środki własne, środki UE
Nowe Warpno	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	15,00	16,90	środki własne
		2022	15,00	19,50	środki własne
Płoty	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	3,40	229,50	środki własne
		2022	3,40	250,00	środki własne
Przybiernów		2021	35,00	-	-

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2022	35,00	-	-
Radowo Małe	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	100,00	57,50	środki własne
		2022	100,00	-	-
Recz	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	18,50	50,00	środki własne
		2022	18,50	50,00	środki własne
Stara Dąbrowa	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	21,00	57,60	środki własne
		2022	22,40	59,20	środki własne
Stepnica	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	31,00	-	środki własne
		2022	31,00	1 152,90	środki własne, Polski Ład
Świdwin	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	2,00	200,00	środki własne
		2022	3,00	300,00	środki własne
Trzcińsko Zdrój	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	5,00	80,00	środki własne
		2022	5,00	3 130,00	środki własne, RFIL, Fundusz Przeciwdziałania COVID 19, środki województwa zachodniopomorskiego
Tychowo	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	24,80	-	środki własne
		2022	24,80	145,30	środki własne
Powiaty					
choszczeński	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym oraz budowa sieci tras rowerowych	2021	65,00	827,60	środki własne
		2022	6,30	7 373,90	środki własne, dotacja gminy, RPO
gryficki	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	360,00	ok. 1 400,00	środki własne
		2022	355,00	ok. 1 539,00	środki własne
gryfiński		2021	125,00	6 850,00	środki własne, dotacje

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2022	132,00	12 135,00	środki własne, dotacje
goleniowski	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	150,00	298,40	środki własne, dotacje
		2022	150,00	792,10	środki własne, dotacje
kamieński	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	222,00	622,10	środki własne
		2022	222,00	853,20	środki własne,
policki	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	5,60	18 379,00	RPO WZ Rezerwa subwencji ogólnej RFIL
szczecinecki	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	113,00	971,60	środki własne, dotacje
		2022	116,00	1 209,70	środki własne, dotacje
wałeccki	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	251,90	2 391,30	środki własne
		2022	251,80	1 809,90	środki własne
Zarządcy dróg					
Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie	Wykonanie zabezpieczeń przeciwhałasowych	2022	89,00	97,40	środki własne, RPO, BP, dotacje gmin
	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	2 141,60	37 370,50	środki własne, dotacje gmin
		2022	2 141,30	94 637,60	środki własne, dotacje gmin, BP
Zarząd Dróg Powiatowych w Stargardzie	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	60,00	13 255,00	środki własne, dotacja z BP
		2022	60,60	71,80	środki własne
Zarząd Dróg Powiatowych w Białogardzie	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	29,20	3 296,00	środki własne, Fundusz Dróg Samorządowych
		2022	36,30	3 112,00	środki własne, Fundusz Dróg Samorządowych
Zarząd Powiatu w Myśliborzu	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	4,20	3 777,00	RFIL, FDS, Gmina Nowogródek Pomorski, Powiat Myśliborski
		2022	2,40	4 887,00	RFRD, EKO-MYŚL, Gmina Myślibórz, Powiat Myśliborski
		2021	137,00	223,00	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Zarząd Dróg Powiatowych w Kołobrzegu	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2022	137,00	240,00	środki własne
Zarząd Dróg Powiatowych w Łobzie	Utrzymywanie nawierzchni dróg w dobrym stanie technicznym	2021	29,30	-	-
		2022	29,30	-	-
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie	S3.1 Budowa obwodnicy Brzozowa w ciągu S3 oraz dostosowanie drogi krajowej nr 3 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku Brzozowo-Miękowo S3.2_Dostosowanie drogi krajowej nr 3 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku Miękowo /koniec obwodnicy Miękowa/- węzeł Rzęsnica /z węzłem/ Budowa obwodnicy m. Myślibórz w ciągu drogi krajowej nr 26	2021	14 szt./2,10	3 135,00	POIŚ, KFD, EBI
			6 szt./1,59	4 326,00	KFD, EBI
			3 szt./0,53	1 898,90	budżet inwestycyjny, środki samorządowe
Zarządcy kolei					
PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Wykonane zabezpieczenia przeciwhałasowe	2021	5 860,00 – maty wibroakustyczne	414 016,40	środki własne, środki własne z amortyzacji, CEF środki krajowe, środki własne pochodzące z dokapitalizowania (Porty), CEF środki unijne
		2022	209 – (73,40 m) odbudowa ekranu akustycznego	285 501,90	Środki własne, Środki własne z amortyzacji, CEF środki krajowe, środki własne pochodzące z dokapitalizowania (Porty), CEF środki unijne, kredyt EBI
PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Utrzymywanie szyn kolejowych w dobrym stanie technicznym	2021	1 269,80	38 717,20	Dotacja podmiotowa na zarządzanie infrastrukturą i jej ochronę
		2022	1 290,30	55 346,50	Dotacja podmiotowa na zarządzanie infrastrukturą i jej ochronę

Wśród działań prowadzących do realizacji zadania ZH 2.1, gminy wymieniały: wymianę nawierzchni dróg, remonty częściowe, zakup wiat przystankowych, przygotowanie dokumentacji inwestycyjnej, dbanie o dobry stan techniczny dróg, inwentaryzację dróg z największymi potrzebami remontowymi, aplikowanie o środki zewnętrzne, opracowanie dokumentacji technicznej, projektowej, kosztorysowej, ogłoszenie procedury przetargowej, wybór wykonawcy, wymiana nawierzchni brukowej na bitumiczną oraz nawierzchni gruntowej na płyty jumbo, utwardzenie lokalnych dróg gminnych poprzez ich bieżące naprawy, regularne monitorowanie stanu technicznego dróg, koszenie poboczy, akcja zima.

Starostwa powiatowe natomiast wśród działań podjętych przyczyniających się do realizacji zadania wskazywały: bieżącą naprawę zniszczonych nawierzchni bitumicznych, wyrównanie i profilowanie nawierzchni dróg żuźlowych, tłuczniowych i gruntowych, naprawa, odtwarzanie i budowa chodników, utrzymanie mostów i przepustów drogowych, odnowienie malowania oznakowania poziomowego, zimowe utrzymanie dróg, składanie wniosków o dofinansowanie, pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych, inwestycje drogowe.

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w okresie sprawozdawczym podejmowało następujące działania w celu poprawy klimatu akustycznego na terenie województwa zachodniopomorskiego:

- wymiana szyn – 5,98 kmt,
- wymiana podkładów – 3 754 szt.,
- wymiana części rozjazdowych – 31 szt.,
- wymiana podrozjazdnic – 2 869,97 mb;
- podbicie torów - 35,96 kmt,
- podbicie rozjazdów - 81 j.r.,
- uzupełnienie tłucznia – 5305,00 ton,
- napawanie szyn i rozjazdów - 100 szt.,
- spoiny w torach i rozjazdach - 276 szt.,
- kompleksową wymianę rozjazdów - 3 szt.,
- szlifowanie torów i przejazdów: tory 201 513 m, przejazdy/odbojnice 31 840 m.

Zadanie: ZH 2.2. Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu

W okresie sprawozdawczym raportowane podmioty nie wykazały realizacji zadania ZH 2.2. Natomiast należy wspomnieć, że zadanie OKJP 2.7 przyczynia się do realizacji tego zadania poprzez wymianę taboru na niskoemisyjny, który jednocześnie ogranicza emisję hałasu.

Zadanie: ZH 2.3. Stosowanie nowoczesnych cichych nawierzchni

Tabela 35. Sumaryczne zestawienie podmiotów, które zrealizowały działania w ramach zadania ZH 2.3

Podmiot odpowiedzialny	Liczba podmiotów, które zrealizowały zadanie	
	2021	2022
Gminy	7	4
Powiaty	3	3
Zarządcy dróg	1	1

Tabela 36. Realizacja zadania ZH 2.3 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu	Rok realizacji	Długość wybudowanych nowoczesnych, cichych nawierzchni [km]	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Borne Sulinowo	Budowa nowoczesnych, cichych nawierzchni	2021	20,00	1 600,00	środki własne, środki UE
		2022	10,00	1 200,00	środki własne, środki UE
Biesiekierz	Budowa nowoczesnych, cichych nawierzchni	2022	6,60	17 000,00	środki własne, Polski Ład, Fundusz przeciwdziałania COVID-19
Boleszkowice	Budowa nowoczesnych, cichych nawierzchni	2021	0,30	625,90	środki własne, dotacja UWWZ
Czaplinek	Budowa/przebudowa nowoczesnych, cichych nawierzchni	2021	0,80	1 383,60	FDS, Fundusz Przeciwdziałania COVID-19
Dębno	Budowa nowoczesnych, cichych nawierzchni	2021	6,20	2,90	środki własne, FDS
		2022	0,90	5,00	środki własne, Polski Ład
Dobra (Szczecińska)	Budowa nowoczesnych, cichych nawierzchni	2021	1,50	4 991,80	środki własne
		2022	2,10	4 813,00	środki własne
Maszewo	Budowa nowoczesnych, cichych nawierzchni	2021	0,70	986,00	RFRD
Stara Dąbrowa	Budowa nowoczesnych, cichych nawierzchni	2021	1,40	3 774,40	FDS, środki powiatu, środki własne
Powiaty					
goleniowski	Budowa nowoczesnych, cichych nawierzchni	2021	0,40	1 429,90	środki własne
kamieński	Budowa nowoczesnych, cichych nawierzchni	2021	1,00	1 948,00	FOGR, środki własne, środki gminy Świerżno
		2022	2,70	5 476,00	RFRD, środki gminy Golczewo, środki własne
szczecinecki (PZD w Szczecinku)	Budowa nowoczesnych, cichych nawierzchni	2021	1,50	1 593,30	środki własne, RPO WZP
		2022	0,80	1 957,30	środki własne, RFRD

Ankietowane podmioty, które udzieliły odpowiedzi w badaniu wskazywały również inne działania przyczyniające się do realizacji celu, takie jak: zasygnalizowanie przez Gminę Mirosławiec, że na jej terenie trwa realizacja zadań związanych z przebudową jezdni, chodników i terenów zieleni, przebudowywane są także drogi gminne w Mirosławcu - ul. Krótka i ul. Zamkowa (ostatni odcinek), budowana jest ścieżka pieszo-rowerowa wraz z oświetleniem do jeziora Kosiakowo, a także rewitalizowane są obszary w rejonie ulic Dworcowej w Mirosławcu oraz w rejonie ulic Spokojnej w Mirosławcu. Gmina Dobrzany wskazała, że w roku 2021 wybudowała drogę Spółdzielczą za kwotę 1 383,5 tys. zł finansowaną z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, natomiast w roku 2022 przebudowano drogę w m. Grabnica za kwotę 1 062 tys. zł, również finansowaną z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Zadanie: ZH 2.4. Wprowadzanie ograniczeń emisji hałasu na obszarach aglomeracji lub poza obszarami aglomeracji uwzględniając szczególne potrzeby ochrony przed hałasem tych obszarów

W 2021 roku zrealizowano 4 działania, a 2022 r. 6 działań w ramach zadania ZH 2.4,

Tabela 37. Realizacja zadania ZH 2.4 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu	Rok realizacji	Liczba wprowadzonych ograniczeń emisji hałasu [szt.]	Koszty [tys. zł]
Powiaty				
gryfiński	25 listopada 2021 r. Rada Powiatu w Gryfinie podjęła Uchwałę Nr XXXII/233/2021 w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na wodach Jeziora Strzeszowskiego położonego na terenie gminy Trzcińsko – Zdrój; 14 kwietnia 2022 r. Rada Powiatu w Gryfinie podjęła Uchwałę Nr XXXVI/271/2022 w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na wodach Jeziora Steklna położonego na terenie gminy Gryfino	2021	1	-
		2022	1	-
goleniowski	Działania podejmowane w ramach obniżenia poziomów hałasu emitowanego do środowiska, np.: remonty dróg itp.	2021	2	środki własne
		2022	5	środki własne
szczecinecki	Decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu dla Zakładu na terenie Gminy Grzmiąca	2021	1	środki własne

Wśród innych zadań, które przyczynią się do realizacji celu Starostwo Powiatowe w Szczecinku wskazało, że wykonało dokumentację projektową dla inwestycji pn. Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej nr 1298Z ul. Orła Białego w Bornem Sulinowie (2021 r.) - zrealizowanie przedsięwzięcia przyczyni się do zwiększenia ruchu rowerowego.

Kierunek interwencji: ZH 3. Ograniczanie hałasu przemysłowego

Zadanie: ZH 3.1. Stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu w procesach technologicznych (np. obudowy dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne)

Przedsiębiorstwa poddane badaniu ankietowemu nie wskazały zastosowanych rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu.

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZH

Tabela 38. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZH

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
ZH 1.1. Sporządzanie map akustycznych dla terenów, dla których istnieje obowiązek prawny	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (Zarząd Dróg Wojewódzkich) monitorowane: prezydenci miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, zarządzający drogami, liniami kolejowymi, lotniskami	realizowano
ZH 1.2. Wdrożenie, aktualizacja i monitorowanie programów ochrony środowiska przed hałasem	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego,	realizowano
ZH 1.3. Monitoring hałasu na terenie województwa zachodniopomorskiego	monitorowane: GIOŚ	realizowano
ZH 1.4. Planowanie przestrzenne uwzględniające politykę walki z hałasem	monitorowane: gminy	realizowano
ZH 1.5. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	monitorowane: powiaty, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	realizowano
ZH 2.1. Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów akustycznych, wałów ziemnych) i utrzymywanie nawierzchni dróg i szyn kolejowych w dobrym stanie technicznym	monitorowane: gminy, powiaty, zarządzający drogami, liniami kolejowymi	realizowano
ZH 2.2. Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu	gminy, zarządzający drogami, liniami kolejowymi	nie realizowano
ZH 2.3. Stosowanie nowoczesnych cichych nawierzchni	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (Zarząd Dróg Wojewódzkich) monitorowane: gminy, powiaty, zarządzający drogami	realizowano
ZH 2.4. Wprowadzanie ograniczeń emisji hałasu na obszarach aglomeracji lub poza obszarami aglomeracji uwzględniając szczególne potrzeby ochrony przed hałasem tych obszarów	monitorowane: powiaty	realizowano
ZH 3.1. Stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu w procesach technologicznych (np. obudowy dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne)	monitorowane: przedsiębiorstwa	nie realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Zagrożenie hałasem (ZH)

Tabela 39. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zagrożenie hałasem

Lp.	Zagrożenie hałasem (ZH)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030)
1.	Cel: ZH I. Poprawa klimatu akustycznego województwa zachodnio-pomorskiego	Aktualizacja i wdrażanie programów ochrony środowiska przed hałasem na terenie województwa	3	3	3
2.		Liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas w województwie (wg wskaźnika L_{DWN} i L_N - przekroczenia)	17 538 POH dla województwa wg wskaźnika L_{DWN} ; 15 361 POH dla województwa wg wskaźnika L_N	-	15 000 wg wskaźnika L_{DWN} ; 2 000 wg wskaźnika L_N
3.		Liczba osób narażonych na hałas przemysłowy w miastach, dla których opracowano POŚ przed hałasem (Koszalin i Szczecin)	1 176 wg wskaźnika L_{DWN} i 1 328 wg wskaźnika L_N	4 917 (liczba taka sama jak w przypadku całkowitego hałasu, łącznie dla L_{DWN} i L_N) - Szczecin Koszalin - b.d.	1 000 wg wskaźnika L_{DWN} i 1 000 wg wskaźnika L_N

Ad. 1. Podstawą do opracowania programów ochrony środowiska przed hałasem są mapy akustyczne, sporządzane co 5 lat przez zarządzających głównymi drogami, głównymi liniami kolejowymi lub głównymi lotniskami oraz prezydentów miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy. Głównym celem uchwalanych programów jest zaplanowanie działań zmierzających do ograniczenia ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego. W okresie sprawozdawczym nie uchwalano nowych programów. Monitorowano natomiast realizację zadań wpisanych do aktualnie obowiązujących dokumentów programowych.

Ad. 2. Z uwagi na nie udzielenie odpowiedzi przez podmioty odpowiedzialne za określenie wartości brak jest możliwości określenia aktualnej wartości wskaźnika: liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas w województwie.

Jedynie według informacji z Urzędu Miasta Szczecin wynika, że według stanu na rok 2022 (wg nowej SMH) liczba narażonych na ponadnormatywny hałas to 70 492 (L_{DWN} - dane dla hałasu 60 dB+) i 55 727 (L_N - dane dla hałasu 55 dB+). Jednostka podkreśliła również, że z uwagi na model wykonywania SMH i obliczania uciążliwości hałasu dla mieszkańców brak jest możliwości dokładnego określenia liczby osób narażonych. Ponadto Powiat Policki w 2022 r. określił liczbę narażonych na ponadnormatywny hałas na 501 osób.

Ad. 3. W przypadku tego wskaźnika Urząd Miasta Szczecin wskazał, że liczba osób narażonych na hałas przemysłowy jest taka jak w przypadku całkowitego hałasu na rok 2022 (SMH). Dane podane zbiorowo dla osób dla L_{DWN} i L_N (mogą się powielać) 4917 (przyjęto dla wartości 53 dB+ pora dnia i 50 dB+ pora nocy). UM Koszalin nie udzielił odpowiedzi w zakresie wartości omawianego wskaźnika, ponieważ Koszalin nie jest już miastem 100 tysięcznym.

Podsumowanie i wnioski

W analizowanym okresie realizowano wiele działań mających na celu ochronę środowiska przed hałasem. Podejmowano działania w zakresie edukacji dotyczącej klimatu akustycznego oraz promujących ruch pieszy, jazdę na rowerze i korzystanie z transportu publicznego. Realizowano działania polegające na modernizacji, wymianie oraz utrzymaniu nawierzchni dróg i szyn w dobrym stanie technicznym.

Rekomendacje

- przekierowywanie ruchu kołowego na obrzeża miast;
- tworzenie stref ograniczonego ruchu w centrach miast oraz stref zmniejszonych prędkości;
- zwiększenie powierzchni terenów zielonych;

- inwestowanie w badania nad nowymi technologiami antyhałasowymi oraz promowanie innowacji mających na celu redukcję hałasu.

2.3. Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: promieniowanie elektromagnetyczne (PEM)

2.3.1. Cel: PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Kierunek interwencji: PEM 1. Ograniczanie negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych na ludzi i środowisko

Zadanie: PEM 1.1. Kontynuacja monitorowania poziomu pól elektromagnetycznych

Monitoring pól elektromagnetycznych na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2021r. i 2022r. wykonany był zgodnie z Programem wykonawczym monitoringu pól elektromagnetycznych na 2021r. i 2022r. Zgodnie z informacją udzieloną przez GIOŚ zarówno w 2021 r., jak i w 2022 r. w punktach pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego.

Zadanie: PEM 1.2. Wprowadzanie do planu zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi

Działanie zrealizowało w 2021 roku 5 gmin, natomiast w 2022 r. 6 gmin.

Tabela 40. Realizacja zadania PEM 1.2 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu	Rok
Gminy		
Bielice	Składanie wniosków o zmianę mpzp przez mieszkańców	2021
		2022
Dębno	Wprowadzenie zapisów do mpzp dotyczących korytarzy technicznych napowietrznych linii elektromagnetycznych z zakazem zabudowy	2022
Karlino	Opracowanie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego	2021
		2022
Koszalin	Ustalenia w mpzp wymagań dot. szerokości pasów ochronnych wolnych od zabudowy wzdłuż sieci elektroenergetycznych, ustalenia dot. realizacji sieci elektroenergetycznej. lub jej likwidacji, relokacji bądź skablowania	2021
		2022
Stara Dąbrowa	Wprowadzenie zapisów dot. Ochrony przed polami elektromagnetycznymi do mpzp	2021
		2022
Świeszyno	Ujęcie w nowych planach zapisów dot. pól elektromagnetycznych	2021
		2022

Zadanie: PEM 1.3. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne

Tabela 41. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania PEM 1.3

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	37	48
Powiaty	456	364

Tabela 42. Realizacja zadania PEM 1.3 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba źródeł wytwarzających pole elektromagnetyczne wpisanych do rejestru [szt.]	Rok	Źródła finansowania	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu
Gminy				
Koszalin	37	2021	-	-
	48	2022	-	-
Powiaty				
choszczeński	3	2021	-	-
drawski	21 (nowe źródła: 2, zmiana danych w zgłoszeniach: 19)	2021	-	prowadzenie rejestru w BIP
	30 (nowe źródła: 11, zmiana danych w zgłoszeniach: 19)	2022	-	
goleniowski	9	2021	-	-
	4	2022	-	-
gryficki	43 (28 informacji o zmianach w instalacji, 11 zgłoszeń instalacji, 4 informacje o zakończeniu eksploatacji instalacji)	2021	środki własne	Terminowe przyjmowanie zgłoszeń, weryfikacja ich poprawności oraz zgodności z obowiązującymi przepisami, systematyczne prowadzenie rejestru oraz jego aktualizacja
	34 (26 informacji o zmianach w instalacji, 8 zgłoszeń instalacji)	2022	środki własne	
gryfiński	36	2021	-	W roku 2021 Starosta prowadził 36 spraw związanych z przyjmowaniem zgłoszeń o instalacjach mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, a z których emisja nie wymaga pozwolenia - stacji bazowych telefonii komórkowej. Starosta przeprowadził 2 kontrole podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie zgłoszenia instalacji emitujących PEM nad przestrzeganiem i stosowaniem przepisów o ochronie środowiska.
	31	2022	-	W roku 2022 Starosta prowadził 31 spraw związanych z przyjmowaniem zgłoszeń o instalacjach mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, a z których emisja nie wymaga pozwolenia - stacji bazowych telefonii komórkowej.
kołobrzeski	36	2021	-	-

Podmiot odpowiedzialny	Liczba źródeł wytwarzających pole elektromagnetyczne wpisanych do rejestru [szt.]	Rok	Źródła finansowania	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu
	42	2022	-	-
łobeski	2	2021	-	-
myśliborski	6	2021	-	-
	5	2022	-	-
policki	29	2021	środki własne	Udział w szkoleniach z zakresu pól elektromagnetycznych i weryfikacji danych w zgłoszeniach
	41	2022	środki własne	
pyrzycki	14	2021	-	-
	13	2022	-	-
stargardzki	5	2021	środki własne	-
	5	2022	środki własne	-
szczecinecki	1	2021	środki własne	W rejestr wpisywane są poza zgłoszeniami nowych instalacji także zgłoszenia istotnych zmian danych instalacji: w 2021 roku wpisano 6 ponownych zgłoszeń oraz 1 zakończenie eksploatacji instalacji; w 2022 r. nie było ponownych zgłoszeń. Dodatkowo rozpatrzono w latach sprawozdawczych 25 szt. nieistotnych zmian danych istniejących instalacji (2021 r.) i 24 szt. nieistotnych zmian danych istniejących instalacji (2022 r.).
	3	2022	środki własne	
Szczecin	156	2021	-	Weryfikacja zgłoszeń PEM
	144	2022	-	
Świnoujście	14	2021	-	-
	11	2022	-	-
walecki	2	2021	-	-
	1	2022	-	-

Jak wynika z przeprowadzonej ankietyzacji, prowadzone są również inne działania takie jak:

- Prowadzenie rejestru zmian danych w instalacjach wytwarzających pola elektromagnetyczne przez Starostwo Powiatowe w Łobzie;
- Kontynuacja uczestnictwa w projekcie badawczym dot. monitoringu z wykorzystaniem szerokopasmowego stacjonarnego monitoringu PEM (SMS PEM) oraz selektywnego stacjonarnego monitoringu PEM (SELMS PEM) przez miasto Szczecin.

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu PEM

Tabela 43. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu PEM

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
PEM 1.1. Kontynuacja monitorowania poziomu pól elektromagnetycznych	monitorowane: GIOŚ, podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	realizowano
PEM 1.2. Wprowadzanie do planu zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego monitorowane: gminy	realizowano
PEM 1.3. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	monitorowane: gminy, powiaty	realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań w ramach celu PEM wypełniają swoje zadania.

Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM)

Tabela 44. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Promieniowanie elektromagnetyczne

L.p.	Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030)
1.	Cel: ZH I. Poprawa klimatu akustycznego województwa zachodniopomorskiego	Liczba punktów pomiarowych, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego [szt.]	0	0	0
2.		Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne [os.]	0	0	0

Ad. 1 i 2. Wskaźniki monitorowania w ramach celu PEM wskazują wartość docelową, czyli 0. Zgodnie z informacją udzieloną przez GIOŚ zarówno w 2021 r., jak i w 2022 r. w punktach pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego. W związku z powyższym liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne wynosi 0.

Rekomendacje

- Konsekwentna realizacja zapisów POŚ WZ 2030.

2.4. Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: gospodarowanie wodami (GW)

2.4.1. Cel: GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunek interwencji: GW 1. Poprawa jakości wód powierzchniowych

Zadanie: GW 1.1. Realizacja założeń aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry na lata 2022-2027

W latach 2021-2022 nie realizowano założonych w POŚ WZ 2030 działań z uwagi na fakt, że Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r., w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, został opublikowany dnia 23 lutego 2023 r.

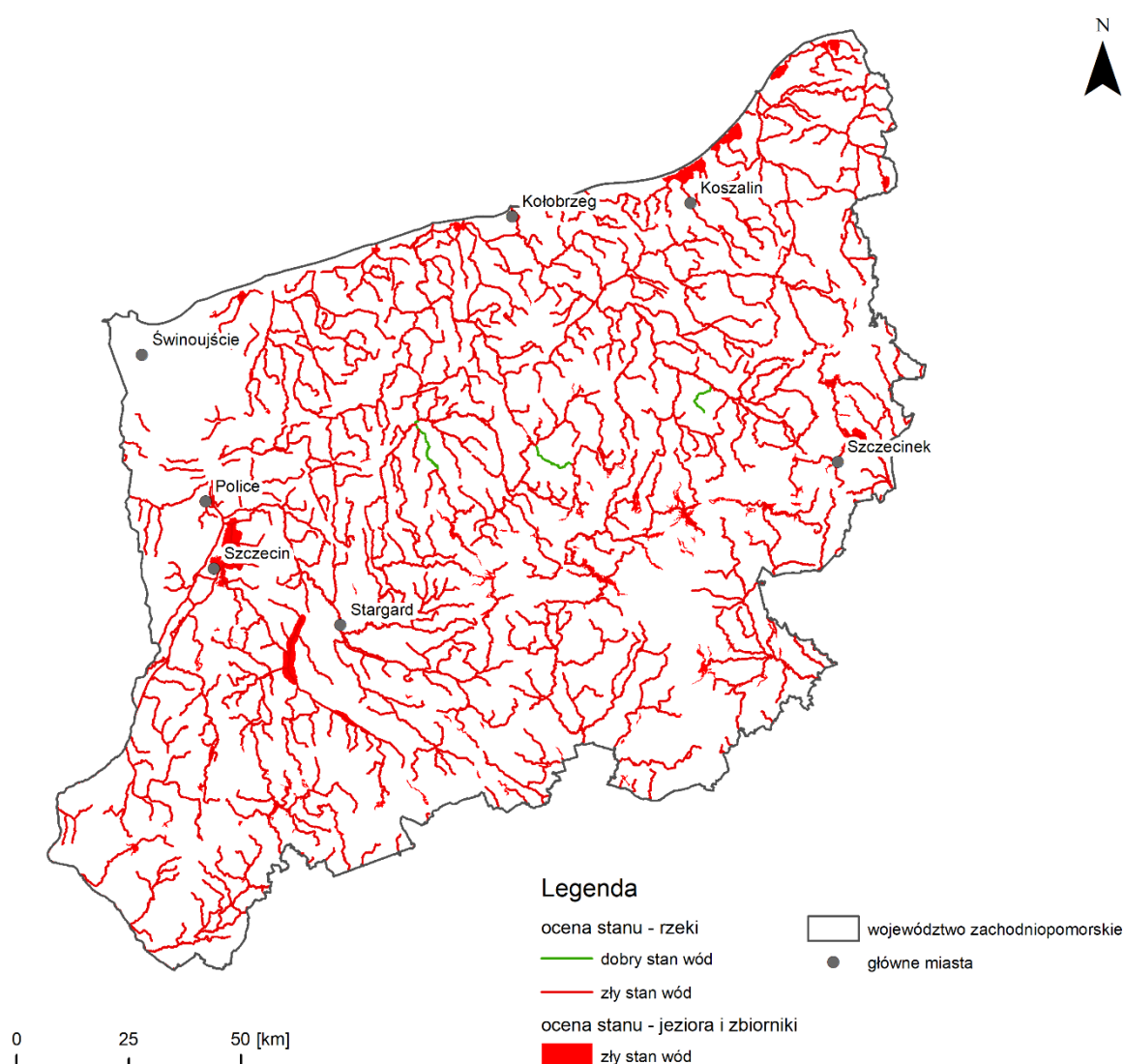
Zadanie: GW 1.2. Monitorowanie stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód powierzchniowych

Ocena stanu wód realizowana jest przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), zgodnie z przyjętym Programem². Najbardziej aktualna dostępna ocena stanu jcwp została wykonana w 2021 r. na podstawie wyników monitoringu wód z okresu 2016-2021. Dla jcwp, dla których nie prowadzono badań w przedmiotowym okresie, dokonano tzw. oceny z przeniesienia. Oceny dokonano w oparciu o nową metodykę, w stosunku do 2019 roku, która była podstawą do określenia wskaźnika bazowego. Rozszerzona metodyka obejmuje szerokie spektrum wskaźników: biologiczne, fizykochemiczne i hydromorfologiczne (stan/ potencjał ekologiczny), z uwzględnieniem kategorii jednolitych części wód oraz typu wód powierzchniowych, a także w oparciu o wskaźniki chemiczne (stan chemiczny).

Na obszarze województwa zachodniopomorskiego, zgodnie z podziałem obowiązującym w latach 2021-2022, wyznaczono 362 jcwp rzeczne oraz 184 jcwp jeziorne. Spośród jcwp rzecznych na terenie województwa, dobry stan osiągnęły zaledwie 3 jcwp, co stanowi niecały 1% ogólnej liczby tych wód. Z kolei w odniesieniu do jcwp jeziornych, aktualne wyniki oceny stanu wskazują, iż wszystkie charakteryzują się złym stanem wód. Wyniki oceny stanu zostały przedstawione na poniższej mapie.

² Strategiczny program państwowego monitoringu środowiska na lata 2020-2025, GIOŚ, Warszawa, 2020 r.

Rysunek 6. Ocena stanu jcw p rzecznych i jeziornych w województwie zachodniopomorskim

źródło: opracowanie własne na podstawie drugiej aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz wyników oceny stanu GIOŚ

Zadanie: GW 1.3. Ustanawianie stref ochronnych dla ujęć wód powierzchniowych

Zgodnie z art. 135 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo wodne³, strefę ochronną obejmującą teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej ustanawia Wojewoda w drodze aktu prawa miejscowego. W latach 2021 oraz 2022 na terenie województwa zachodniopomorskiego, nie ustanowiono nowych stref ochronnych dla ujęć wód powierzchniowych.

Zadanie: GW 1.4. Ograniczenie zużycia wody na terenach miejskich, w przemyśle i rolnictwie (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)

Tabela 45. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 1.4

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	17	20

³ Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478)

Działania w zakresie ograniczenia zużycia wody, w latach 2021 i 2022 realizowane były na terenie gminy Szczecinek. Były to działania polegające na redukcji odbiorców ryczałtowych taryf oraz modernizacji sieci wodociągowej.

Tabela 46. Realizacja zadania GW 1.4 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych inwestycji związanych z ograniczeniem zużycia wody [szt.]	Rok realizacji	Rodzaj inwestycji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Szczecinek	17	2021	15 – redukcja odbiorców ryczałtowych taryf; 2 – modernizacja sieci wodociągowej na długości 600 m.	-	-
	20	2022	19 – redukcja odbiorców ryczałtowych taryf; 1 – modernizacja sieci wodociągowej na długości 300 m.	-	-

Zadanie: GW 1.5. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrażanie: „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzenia rolniczego oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”, kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie spływu azotu ze źródeł rolniczych)

Tabela 47. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 1.5

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	2	0
ZODR	3	65

Spośród jednostek samorządowych, tylko gmina Barwice w 2021 r. prowadziła działania związane z wdrażaniem „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzenia rolniczego oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”. W ramach tej tematyki przeprowadzono na terenie gminy 2 szkolenia. W analizowanym okresie raportowym, Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego przeprowadził 65 szkoleń, których tematykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 48. Realizacja zadania GW 1.5 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Barwice	Szkolenia	2021	2 szkolenia	-	-
ZODR					
ZODR	Szkolenia; Zalecenia zawarte w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku	2021	3 szkolenia	-	środki własne
	Szkolenia; Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych; Dyrektywa azotanowa i ramowa Dyrektywa wodna; Dyrektywa azotanowa; Ochrona wód, gleb i powietrza w rolnictwie; Promowanie postępu biologicznego i technologicznego produkcji rolniczej oraz poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych; Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych; Wymogi i przepisy Dyrektywy azotanowej; Plan azotanowy dla gospodarstw rolnych; Racjonalne gospodarowanie azotem w gospodarstwach rolnych; Zasady sporządzania planu nawożenia azotem	2022	41 szkoleń stacjonarnych, 4 doradztwa grupowe, 18 szkoleń online, 2 szkolenia wyjazdowe	-	środki własne

Zadanie: GW 1.6. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi

Tabela 49. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 1.6

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
WIOŚ	107	72
PGW WP, w tym:	3	3
RZGW Szczecin	2	0
RZGW Bydgoszcz	1	3

Na terenie województwa zachodniopomorskiego, zarówno WIOŚ jak i PGW WP przeprowadzały kontrolę przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi. W roku 2021 przeprowadzono łącznie 110 kontroli, a w 2022 r. – łącznie 75 kontroli.

Zadanie: GW 1.7. Ochrona stref brzegowych jezior – tworzenie stref wolnych od zabudowy nad brzegami zbiorników oraz ochrona i odtwarzanie roślinności przybrzeżnej

W analizowanym okresie lat 2021-2022, żadna z ankietowanych gmin (z 61 gmin, które udzieliły odpowiedzi) nie podjęła działań polegających na ochronie stref brzegowych jezior.

Zadanie: GW 1.8. Prowadzenie zrównoważonej gospodarki rybackiej sprzyjającej utrzymaniu równowagi ekologicznej wód

Tabela 50. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 1.8

Podmiot odpowiedzialny	Liczba pozytywnie zaopiniowanych operatów rybackich	Liczba zweryfikowanych operatów rybackich	Liczba pozytywnie zaopiniowanych operatów rybackich	Liczba zweryfikowanych operatów rybackich
	2021	2021	2022	2022
PGW WP, w tym:	335	34	324	40
RZGW Szczecin	225	0	222	0
RZGW Bydgoszcz	109	34	102	40
RZGW Poznań	1	0	0	0

Zgodnie z danymi przekazanymi przez PGW WP, w latach 2021-2022 na analizowanym obszarze nie zidentyfikowano użytkowników odprowadzających ścieki z obiektów chowu lub hodowli ryb lub wody wykorzystane, nie posiadających pozwolenia wodnoprawnego.

Zadanie: GW 1.9. Rekultywacja awaryjnie zanieczyszczonych zbiorników wód powierzchniowych

W latach 2021-2022 PGW WP nie prowadziło na terenie województwa zachodniopomorskiego rekultywacji zbiorników wodnych, wynikających z nagłych zanieczyszczeń wód.

Kierunek interwencji: GW 2. Ochrona zasobów i jakości wód podziemnych

Zadanie: GW 2.1. Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych

Tabela 51. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 2.1

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
PGW WP w tym:	48	20
RZGW Szczecin	35	16
RZGW Bydgoszcz	13	4
Gminy	19	3

Ustanowienie strefy ochronnej ujęcia służy zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych. Strefa ochronna stanowi obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. Strefa ochronna obejmuje:

- wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo
- teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej.

Zgodnie z art. 135 ust. 1 ustawy Prawo wodne⁴, strefę ochronną obejmującą teren ochrony bezpośredniej i pośredniej ustanawia Wojewoda, w drodze aktu prawa miejscowego. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia właściwy organ Wód Polskich w drodze decyzji.

W przeprowadzonej ankietyzacji uwzględniono również gminy jako jednostki, które eksploatują i utrzymują ujęcia dla umożliwienia zaopatrzenia w wodę ludności, a także (jako właściciele ujęć) ponoszą koszty związane z ustanawianiem stref ochronnych ujęć.

W roku 2021 PGW WP ustanowiło 48 nowych stref obejmujących wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych, a w 2022 r. – 20 stref. PGW WP nie wskazało kosztów działań, ponieważ ich realizacja stanowi część kosztów niewyodrębnianych przez podmiot.

Gminy, które w ankiecie wykazały, że na ich terenie zostały ustanowione strefy ochronne ujęć wód podziemnych (Szczecinek, Moryń, Świeszyno. Cedynia), nie przedstawiły wysokości poniesionych kosztów realizacji zadań.

Działania w fazie projektowania i planowane

W 2022 r. Gmina Przybiernów złożyła wniosek do Wojewody o ustanowienie strefy ochronnej obejmującej teren ochrony pośredniej dla ujęcia w miejscowości Kartlewo.

W 2023 r. Starosta Goleniowski zatwierdził dodatki do dokumentacji hydrogeologicznej określające potrzebę ustanowienia stref ochronnych ujęć obejmujących teren ochrony pośredniej w miejscowościach: Buk (zatwierdzono dodatek nr 1 do dokumentacji), Babigoszcz, Brzozowo, Łożnica i Miodowice.

Zadanie: GW 2.2. Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych

Monitoring i ocena stanu wód podziemnych wykonywane są przez Państwową Służbę Hydrogeologiczną (PSH), którą pełni Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB), na podstawie Programu Monitoringu Wód Podziemnych. Wyniki publikowane są przez GIOŚ w ramach PMŚ. Najbardziej aktualne wyniki badań jcwpd wraz z przedstawieniem ich oceny stanu pochodzą z „Raportu z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczu – stan na rok 2019”. Podstawą oceny stanu chemicznego jcwpd były wyniki monitoringu diagnostycznego prowadzonego w ramach PMŚ. Do oceny stanu ilościowego jcwpd wykorzystano informacje o pomiarach położenia zwierciadła wody z 2019 roku, poborze wód podziemnych (wielkość rejestrowanego poboru) oraz dane dotyczące dostępnych zasobów, pozyskane przez PSH. Kolejna ocena stanu, która będzie obejmowała analizowany okres sprawozdawczy (lata 2021-2022), jest w trakcie opracowywania.

W zasięgu województwa zachodniopomorskiego występuje 16 jcwpd, z czego 10 jcwpd zlokalizowanych jest w całości w jego granicach. Aktualne wyniki oceny stanu wskazują, iż 14 jcwpd charakteryzuje się stanem dobrym (84,5%), a 2 jcwpd stanem słabym. W poniższej tabeli oraz na rysunku przedstawiono wyniki oceny stanu dla poszczególnych części wód.

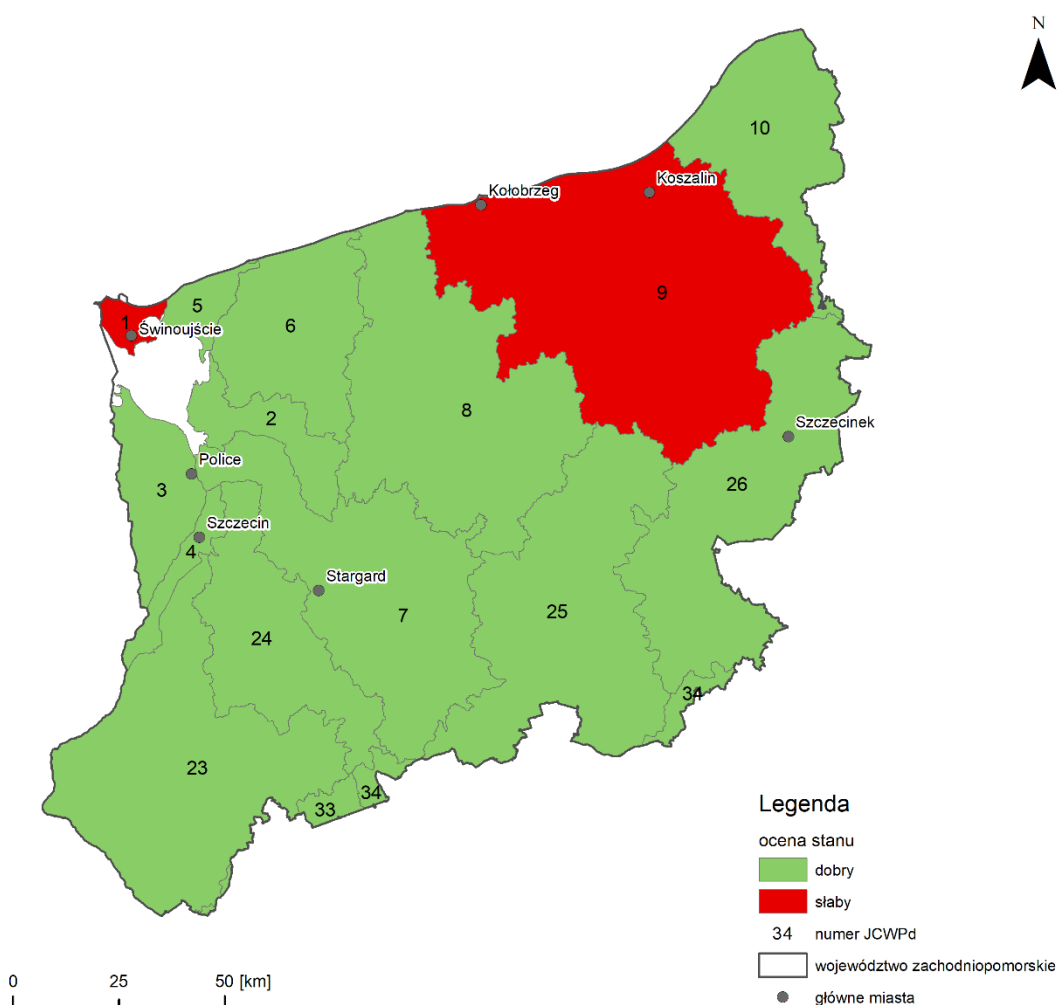
⁴ Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478)

Tabela 52. Wyniki oceny stanu jcwpd w granicach województwa

Nr jcwpd	Kod jcwpd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Stan jcwpd
1	GW60001	słaby	słaby	słaby
2	GW60002	dobry	dobry	dobry
3	GW60003	dobry	dobry	dobry
4	GW60004	dobry	dobry	dobry
5	GW60005	dobry	dobry	dobry
6	GW60006	dobry	dobry	dobry
7	GW60007	dobry	dobry	dobry
8	GW60008	dobry	dobry	dobry
9	GW60009	dobry	słaby	słaby
10	GW60010	dobry	dobry	dobry
23	GW600023	dobry	dobry	dobry
24	GW600024	dobry	dobry	dobry
25	GW600025	dobry	dobry	dobry
26	GW600026	dobry	dobry	dobry
33	GW600033	dobry	dobry	dobry
34	GW600034	dobry	dobry	dobry

źródło: „Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019” (PIG-PIB, 2020), na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

Rysunek 7. Ocena stanu jcwpd w województwie zachodniopomorskim

źródło: opracowanie własne na podstawie drugiej aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz wyników oceny stanu (stan na rok 2019)

Zadanie: GW 2.3. Wyposażanie gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojownicę i płyty obornikowe oraz stosowanie dobrych praktyk rolniczych

Tabela 53. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 2.3

Podmiot odpowiedzialny	Liczba gospodarstw rolnych wyposażonych w zbiorniki na gnojownicę [szt.]			Liczba gospodarstw rolnych na obszarze gminy wyposażonych w płyty obornikowe [szt.]		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Gminy	193	194	194	139	144	145

Tabela 54. Realizacja zadania GW 2.3 w obszarze poszczególnych gmin województwa

Podmiot odpowiedzialny	Liczba gospodarstw rolnych wyposażonych w zbiorniki na gnojownicę [szt.]	Liczba gospodarstw rolnych wyposażonych w płyty obornikowe [szt.]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Barwice	5	3	2020	-	-
	5	3	2021	-	
	5	3	2022	-	
Dębno	16	16	2020	-	
	16	16	2021	-	
	16	16	2022	-	
Grzmiąca	51	83	2020	-	
	51	83	2021	-	
	51	83	2022	-	
Kamień Pomorski	15	8	2020	-	
	15	8	2021	-	
	15	8	2022	-	
Karnice	102	14	2020	-	
	102	14	2021	-	
	102	14	2022	-	
Świdwin	4	15	2020	-	
	5	20	2021	-	
	5	21	2022	-	

Dane dotyczące realizacji zadania, przekazało 6 z 61 gmin, które udzieliły odpowiedzi w Ankiecie. Większość gmin wskazywała na brak informacji w przedmiotowym zakresie, co wynika z braku prowadzenia rejestru gospodarstw rolnych wyposażonych w zbiorniki na gnojownicę bądź płyty obornikowe. Również ZODR wskazał, że nie posiada danych na temat liczby gospodarstw wyposażonych w zbiorniki na gnojownicę oraz w płyty obornikowe.

Zadanie: GW 2.4. Edukacja w zakresie stosowania zasad dobrych praktyk rolniczych oraz informowanie o skutkach niewłaściwego postępowania z nawozami w gospodarstwach rolnych

Tabela 55. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 2.4

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
ZODR	168	716

Tabela 56. Realizacja zadania GW 2.4 przez poszczególne jednostki

Zadanie: GW 2.5. Ustanawianie obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
ZODR	Szkolenia, porady, informacje; Dobre praktyki rolnicze mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych; Dyrektywa azotanowa; Program azotanowy; Dyrektywa wodna, sporządzanie planów nawozowych; Dostosowanie do zmian klimatycznych, ochrona wód i powietrza, w tym dobre praktyki rolnicze mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych; Program azotanowy oraz wymagania ramowej Dyrektywy wodnej	2021	45 szkoleń stacjonarnych 1 szkolenie wyjazdowe, 1 porada, 121 informacji, 786 osób	-	środki własne
	Szkolenia, porady, informacje; Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej o którym mowa w art. 103 ust.1 Ustawy Prawo wodne; „Obowiązki rolnika w świetle ustawy Prawo Wodne”; Dobre praktyki rolnicze mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych i program azotanowy	2022	116 porad, 585 informacji, 6 szkoleń online, 9 szkoleń stacjonarnych 200 osób	-	środki własne

Tabela 57. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 2.5

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Wojewoda	0	1
PGW WP	0	1

Zgodnie z art. 141 ust.1 ustawy Prawo wodne⁵, Wojewoda, na wniosek Wód Polskich, ustanawia obszar ochronny, w drodze aktu prawa miejscowego, wskazując ograniczenia lub zakazy dotyczące użytkowania gruntów oraz korzystania z wód na terenie obszaru ochronnego oraz granice tego obszaru. Wojewoda jest jednostką odpowiedzialną za wydanie aktu prawa miejscowego, natomiast za opracowanie wniosku i dokumentacji na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego odpowiada właściwa jednostka PGW WP. Na terenie województwa, w okresie raportowym ustanowiono 1 obszar ochronny. Został on ustanowiony dla jeziora Wądoł, na podstawie Rozporządzenia nr 12/2022 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 6 września 2022 r.

⁵ Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478)

Kierunek interwencji: GW.3. Poprawa stanu jakościowego wód przejściowych i przybrzeżnych

Zadanie: GW 3.1. Zagospodarowanie strefy brzegowej Zalewu Szczecińskiego w sposób zapewniający ochronę wód

W latach 2021-2022, ankietowane gminy nie wykazały podjęcia działań polegających na właściwym zagospodarowaniu strefy brzegowej Zalewu.

Zadanie: GW 3.2. Prowadzenie monitoringu jakości wód przejściowych i przybrzeżnych

Ocena stanu wód przejściowych i przybrzeżnych, realizowana jest przez GIOŚ w ramach PMŚ, zgodnie z przyjętym Programem⁶. Najbardziej aktualna ocena stanu jcwp została wykonana w 2021 r. i oparta o wyniki monitoringu wód z okresu 2016-2021. Oceny dokonano w oparciu o wskaźniki biologiczne, fizykochemiczne i hydromorfologiczne (stan/ potencjał ekologiczny), z uwzględnieniem kategorii jednolitych części wód oraz typu wód powierzchniowych, a także w oparciu o wskaźniki chemiczne (stan chemiczny).

W zasięgu województwa zachodniopomorskiego, zgodnie z podziałem obowiązującym w latach 2021-2022, wyznaczono 4 jcwp przejściowe: Zalew Szczeciński, Zalew Kamieński, Ujście Świny i Ujście Dziwny oraz 4 jcwp przybrzeżne: Rowy - Jarosławiec Zachód, Dziwna – Świna, Sarbinowo – Dziwna, Jarosławiec – Sarbinowo. Wszystkie ww. jcwp, zgodnie z aktualną oceną stanu, charakteryzują się złym stanem wód.

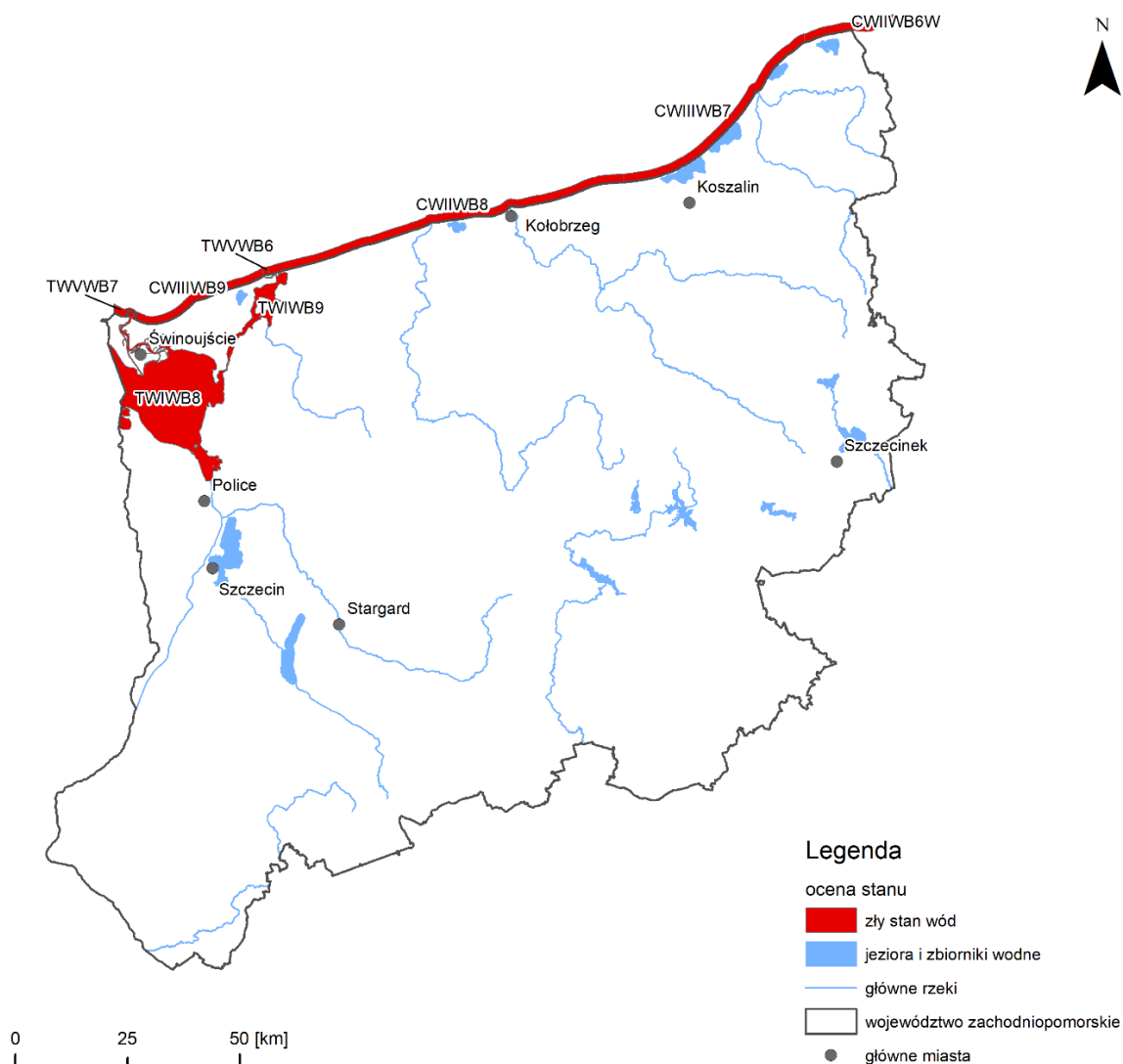
Tabela 58. Wyniki oceny stanu jcwp przejściowych i przybrzeżnych w granicach województwa

Kod jcwp	Nazwa jcwp	Stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan jcwp
jcwp przybrzeżne				
PLCWIIIWB9	Dziwna - Świna	zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
PLCWIIWB8	Sarbinowo - Dziwna	zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
PLCWIIIWB7	Jarosławiec - Sarbinowo	zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
PLCWIIWB6W	Rowy - Jarosławiec Zachód	zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
jcwp przejściowe				
PLTWIWB8	Zalew Szczeciński	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
PLTWIWB9	Zalew Kamieński	słaby stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
PLTWVWB7	Ujście Świny	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
PLTWVWB6	Ujście Dziwny	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

źródło: wyniki oceny stanu jednolitych części wód przejściowych i przybrzeżnych za lata 2016-2021: https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/TRANSITIONAL_WATERS/107

⁶ Strategiczny program państwowego monitoringu środowiska na lata 2020-2025, GIOŚ, Warszawa, 2020 r.

Rysunek 8. Ocena stanu jcwp przejściowych i przybrzeżnych w województwie zachodniopomorskim

źródło: opracowanie własne na podstawie drugiej aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz wyników oceny stanu GIOŚ za lata 2016-2021

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GW I

Tabela 59. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GW I (zadania GW 1.1 – GW 3.2)

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
GW 1.1. Realizacja założeń aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry na lata 2022-2027	monitorowane: wskazane w planie podmioty odpowiedzialne za realizację działań	nie realizowano
GW 1.2. Monitorowanie stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód powierzchniowych	monitorowane: GIOŚ	realizowano
GW 1.3. Ustanawianie stref ochronnych dla ujęć wód powierzchniowych	monitorowane: właściciele ujęć, Wojewoda, PGW WP, gminy	nie realizowano

GW 1.4. Ograniczenie zużycia wody na terenach miejskich, w przemyśle i rolnictwie (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)	monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa, mieszkańcy, rolnicy	realizowano
GW 1.5. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrażanie: „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzenia rolniczego oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”, kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie spływu azotu ze źródeł rolniczych)	monitorowane: mieszkańcy, gminy, WIOŚ, ARiMR, ZODR	realizowano
GW 1.6. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	monitorowane: WIOŚ, PGW WP	realizowano
GW 1.7. Ochrona stref brzegowych jezior – tworzenie stref wolnych od zabudowy nad brzegami zbiorników oraz ochrona i odtwarzanie roślinności przybrzeżnej	monitorowane: właściciele i użytkownicy gruntów, rolnicy, gminy	nie realizowano
GW 1.8. Prowadzenie zrównoważonej gospodarki rybackiej sprzyjającej utrzymaniu równowagi ekologicznej wód	monitorowane: PGW WP, użytkownicy rybacy, gospodarstwa rybackie, PZW, inne	realizowano
GW 1.9. Rekultywacja awaryjnie zanieczyszczonych zbiorników wód powierzchniowych	monitorowane: PGW WP, właściciele i zarządcy wód	nie realizowano
GW 2.1. Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych	monitorowane: właściciele ujęć, Wojewoda, PGW WP, gminy	realizowano
GW 2.2. Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych	monitorowane: GIOŚ, PIG-PIB	realizowano
GW 2.3. Wyposażanie gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojownicę i płyty obornikowe oraz stosowanie dobrych praktyk rolniczych	monitorowane: rolnicy, gminy, ARiMR, ZODR	realizowano
GW.2.4. Edukacja w zakresie stosowania zasad dobrych praktyk rolniczych oraz informowanie o skutkach niewłaściwego postępowania z nawozami w gospodarstwach rolnych	monitorowane: ZODR	realizowano
GW 2.5. Ustanawianie obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych	monitorowane: Wojewoda, PGW WP	realizowano
GW 3.1. Zagospodarowanie strefy brzegowej Zalewu Szczecińskiego w sposób zapewniający ochronę wód	monitorowane: gminy, mieszkańcy, przedsiębiorcy	nie realizowano
GW 3.2. Prowadzenie monitoringu jakości wód przejściowych i przybrzeżnych	monitorowane: GIOŚ	realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami (GW)

Tabela 60. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami

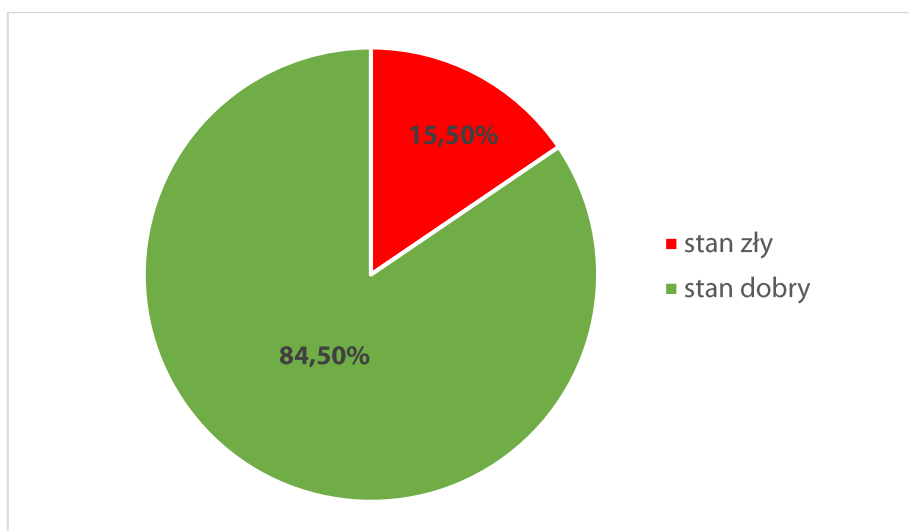
Lp.	Gospodarowanie wodami (GW)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030 r.)
1.	Cel: GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych	Udział jcwp o stanie/ potencjale dobrym i bardzo dobrym [%]	14	0,5	30
2.		Udział jcwpd o dobrej lub zadowalającej jakości [%]	79	84,5	100
3.		Udział jcwp przejściowych i przybrzeżnych o stanie/ potencjale dobrym i bardzo dobrym [%]	0	0	50

Ad. 1. W zasięgu województwa zachodniopomorskiego, zgodnie z podziałem obowiązującym w latach 2021-2022, wyznaczono 362 jcwp rzeczne oraz 184 jcwp jeziorne. Spośród jcwp rzecznych na terenie województwa, dobry stan osiągnęły zaledwie 3 jcwp, co stanowi niecały 1% ogólnej liczby jcwp rzecznych. Z kolei w odniesieniu do jcwp jeziornych, aktualne wyniki oceny stanu wskazują, iż wszystkie charakteryzują się złym stanem wód.

Wyższa wartość wskaźnika w roku 2019 wynikała z innej metodyki jego obliczania, w której uwzględniono tylko jcwp monitorowane w roku 2019. Przedstawione aktualnie wyniki oceny stanu zrealizowanej przez GIOŚ, które uwzględniają wyniki monitoringu z poprzednich lat oraz oceny z przeniesienia, dotyczą wszystkich jcwp w granicach województwa. Takie przedstawienie danych umożliwi ich porównanie z kolejną oceną stanu wykonaną przez GIOŚ, która również będzie uwzględniać wszystkie jcwp. Odniesienie omawianej informacji do puli jcwp monitorowanych w danym roku, ze względu na różną liczbę jcwp objętych badaniami w poszczególnych latach, każdorazowo dawałoby inne, nieporównywalne wyniki.

Ad. 2. W zasięgu województwa zachodniopomorskiego występuje 16 jcwpd, z czego 10 jcwpd zlokalizowanych jest w całości w jego granicach. Aktualne wyniki oceny stanu wskazują, iż 14 jcwpd charakteryzuje się stanem dobrym, a 2 jcwpd stanem słabym. Udział jcwpd o dobrej lub zadowalającej jakości, wg stanu na koniec 2022 r. wynosił 84,5%.

Rysunek 9. Aktualne wyniki oceny stanu jcwpd w granicach województwa

źródło: „Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczych – stan na rok 2019” (PIG-PIB, 2020), na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

Ad. 3. Na obszarze województwa zachodniopomorskiego, zgodnie z podziałem obowiązującym w latach 2021-2022, wyznaczono 4 jcwp przejściowe oraz 4 jcwp przybrzeżne. Wszystkie jcwp, zgodnie z aktualną oceną stanu, charakteryzują się złym stanem wód.

Podsumowanie i wnioski

Wyniki oceny stanu jcwp na analizowanym obszarze wskazują, że ich jakość nie odpowiada zakładanym celom środowiskowym - tylko 0,5% jcwp rzecznych i jeziornych osiągnęło dobry stan, a spośród jcwp przejściowych i przybrzeżnych - 0%. Wyższa wartość wskaźnika dla jcwp rzecznych i jeziornych w roku 2019 (14%), wynikała z innej metodyki jego obliczania, w której uwzględniono tylko jcwp monitorowane w 2019 r.

Zły stan ilościowy i jakościowy wód jest istotnym problemem na terenie województwa. Jednym z narzędzi wpływających na poprawę stanu wód jest prowadzenie ciągłej edukacji w zakresie dobrych praktyk rolniczych oraz wdrażania Programu azotanowego. W latach 2021-2022 ZODR przeszkolił łącznie blisko 900 rolników.

Rekomendacje

- weryfikacja wskaźników monitorowania w zakresie celu GW I i ich obliczanie w oparciu o aktualne wyniki oceny stanu publikowane przez GIOŚ;
- zmiana nazw wskaźników, aby odnosiły się do wyników ogólnej oceny stanu, a nie wyników stanu/potencjału ekologicznego:
 - Udział jcwp o stanie dobrym [%],
 - Udział jcwpd o stanie dobrym [%],
 - Udział jcwp przejściowych i przybrzeżnych o stanie dobrym [%];
- promowanie działań w zakresie oszczędności wody, recyrkulacji oraz zamykania obiegów wody,
- podejmowanie działań zapobiegających przedostawaniu się zanieczyszczeń do wód.

2.4.2. Cel: GW. II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią

Kierunek interwencji: GW 4. Przeciwdziałanie suszy i jej skutkom

Zadanie: GW 4.1. Realizacja Planu przeciwdziałania skutkom suszy, w tym budowa, rozbudowa, modernizacja zbiorników retencyjnych

Tabela 61. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 4.1

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
PGW WP	22	21
RDLP	1	1

Tabela 62. Realizacja zadania GW 4.1 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba, rodzaje i zakres działań zwiększających retencję naturalną [szt.]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy				
Dobra	2 – zbiorniki retencyjne o pojemnościach 3 tys. m ³ oraz 10 tys. m ³	2022	25 260,00	środki własne, Polski Ład, Program Inwestycji Strategicznych
Pełczyce	1 - piętrzenie jeziora o powierzchni 237,17 ha	2022	49 000,00	środki własne, fundusz strukturalny UE
PGW WP				
PGW PW RZGW Szczecin	21 - utrzymywanie tam bobrowych; podejmowanie bieżących działań w trakcie utrzymania cieków oraz remontów i napraw budowli, takich jak: pozostawianie rumoszu drzewnego w korytach cieków; zadrzewianie; 1 - „Retencja korytowa kompleksowe przygotowanie budowli: rzeka Ina – jaz Wapnica, rzeka Gowienica – budowle piętrzące, Struga Sowno – przepusty piętrzące”	2021	-	-
	21 - utrzymywanie tam bobrowych; podejmowanie bieżących działań w trakcie utrzymania cieków oraz remontów i napraw budowli, takich jak: pozostawianie rumoszu drzewnego w korytach cieków; zadrzewianie.	2022	-	-
RDLP				
RDLP w Szczecinku	1 - utrzymanie obiektów melioracyjnych	2021	861,00	środki własne
	1 - utrzymanie obiektów melioracyjnych	2022	970,10	

Działania w fazie projektowania i planowane

RZGW w Szczecinie wskazał następujące inwestycje będące w fazie projektowania:

- Opracowanie dokumentacji projektowej na szczególne korzystanie z wód – rzeka Ina – jaz Bytowo Dolny, Jaz Wapnica, jaz Dolice, jaz Lipka, jaz Piasecznik, rzeka Leśnica – zastawka Maszewo, rzeka Gowienica – budowle piętrzące, Struga Rzeplińska – urządzenia wodne, struga Sowno – przepusty piętrzące;
- Realizacja siedmiu umów obejmujących łącznie 146 urządzeń wodnych; zakres umów obejmuje przygotowanie koncepcji technicznych, przeprowadzenie konsultacji społecznych, przygotowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie niezbędnych zgód i decyzji oraz późniejszy nadzór nad realizacją; inwestycje na etapie uzyskiwania decyzji administracyjnych.

Zadanie: GW 4.2. Promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi, wprowadzania i utrzymania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych).

Tabela 63. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 4.2

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	6	5
Powiaty	2	3
UM WZ	13	9
Placówki edukacyjne	3	3

Tabela 64. Realizacja zadania GW 4.2 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Dębno	Promowanie zakładania łąk kwietnych jako terenów, które są odporne na suszę	2021	założenie łąki kwietnej na powierzchni 1 705 m ²	11,50	środki własne
		2022	założenie łąki kwietnej na powierzchni 1 337 m ²	10,08	środki własne
Krzęcin	Łąka kwietna oraz Api domek	2022	łąka kwietna oraz Api domek	15,00	granty
Sianów	Artykuły w gazetach i na stronie internetowej; informacje z wodociągów; tworzenie łąk kwietnych.	2021-2022	-	-	-
Szczecinek	Promowanie działań w zakresie zbierania deszczówki i zakładania kwietnych łąk	2021-2022	rozmowy z mieszkańcami podczas wyjazdów służbowych	-	-
Świdwin	Promowanie działań w zakresie zbierania deszczówki	2021-2022	spotkania i rozmowy, 50 osób	-	-
Widuchowa	Program Moja Woda - informowanie mieszkańców o programie	2021	ogłoszenie na stronie www gminy	-	-
Powiaty					
drawski	Dofinansowanie zakupu sadzonek drzew i krzewów do założenia trwałych terenów zieleni w 14 sołectwach powiatu drawskiego - Broczyno, Bolegorzyn, Nowe Laski, Dalewo, Nowe Worowo, Drahimek, Garbowo, Darskowo, Gudowo, Łabędzie, Jankowo, Konotop, Żabin, Machliny oraz dla Stowarzyszenia Złocieniec Moje Miasto	2021	zakup materiału sadzeniowego (drzewa i krzewy) do założenia trwałych terenów zieleni	7,50	wpływy z opłat i kar środowiskowych, środki własne
	Dofinansowano zakup materiału sadzeniowego (drzewa i krzewy) do założenia trwałych terenów zieleni dla sołectw: Bolegorzyn, Świerczyna, Nowe Laski, Suliszewo, Lubieszewo, Żabin, Broczyno, Przytoń, Jankowo oraz	2022	zakup materiału sadzeniowego (drzewa	6,00	wpływy z opłat i kar

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	dla Stowarzyszenia Złocieniec Moje Miasto i Powiatowego Dziennego Domu Samopomocy Ośrodka Rehabilitacyjno-kulturowego w Drawsku Pomorskim oraz w Złocieniu		i krzewy) do założenia trwałych terenów zieleni		środowiskowych, środki własne
Miasto Szczecin	Przekształcanie terenów wokół szkół oraz przedszkoli w obszary zieleni bezpiecznej i przyjaznej dla uczniów z zachowaniem funkcji zwiększającej odporność na zmiany klimatu i lokalne zagospodarowanie wód opadowych; Zintensyfikowanie powierzchni zadrzewionej i zakrzewionej; Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży; Konkurs ekologiczny „Mały ogród-wielka korzyść”; dwa konkursy wiedzy ekologicznej	2022	3 konkursy, 10 szkół podstawowych	101,50	środki własne
szczecinecki	Zmiany klimatu - przyczyny i skutki dla ekosystemów; Uświadamianie młodzieży w zakresie przeciwdziałaniu suszy zakończona sadzeniem drzewek na terenie jednostki oświatowej; Jedna akcja i zajęcia cykliczne w Centrum Edukacji Ekologicznej i Rewitalizacji Jezior w Szczecinku; Przeprowadzone działania miały na celu m.in. promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy	2021-2022	zieleni na terenie jednostki oświatowej w postaci drzewek	-	środki własne
Placówki edukacyjne					
Centrum Edukacji Ekologicznej i Rewitalizacji Jezior - Zespół Placówek Oświatowych w Szczecinku	Spotkania, warsztaty, zajęcia, konferencje; Retencja wody; wpływ zmian klimatu na ilość wody w przyrodzie; zanieczyszczenie wody; eutrofizacja zbiorników wodnych; wpływ zmniejszonej ilości wody na ekosystemy; antropogeniczne przekształcenia zbiorników i cieków wodnych oraz ich wpływ na kondycję środowiska	2021	50 działań edukacyjnych, 1000 osób	139,50	WFOŚiGW, środki własne
		2022	50 działań edukacyjnych, 1000 osób	138,17	
Nadleśnictwo Kliniska, Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Leśnej	Akcja „Jedno dziecko, jedno drzewo” na terenie Miasta Szczecin; Zakładanie łąki kwietnej w Starej Dąbrowie; Akcja #sadzimy Zakładanie łąki kwietnej; nasadzenia w parku miejskim - zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach	2021	3 spotkania, 150 osób	10,00	środki własne
	Akcja #sadzimy; Zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi	2022	1 akcja, 60 osób	3,00	środki własne
Ogrody Przelewice - Zachodniopomorskie Centrum Kultury	„Modernizacja kolekcji Ogrodu Dendrologicznego w Przelewicach”; Jednym z zadań projektu było odtworzenie wilgotnej łąki. Na powierzchni 2 ha	2021-2022	odtworzenie wilgotnej łąki na powierzchni 2 ha	51,78	NFOŚiGW

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej	usunięto trzcinę, namnożono i wysadzono rośliny typowe dla środowiska łąkowego				
UM WZ					
KGW Swojskie Babki w Rogowie	Tajemniczy Ogród; Projekt zakładał stworzenie łąki kwiatowej, która upiększy okolicę oraz dobrze wpłynie na poprawę otoczenia i jakość powietrza	2022	nasadzenia kwiatów, krzewów i drzewek. projekt realizowany przez grupę 15 dzieci, wspomaganych przez grupę dorosłych	5,00	Program Społecznik 2022-2024
Koło Gospodyń Wiejskich w Tychówku „Serce i Pasja”	Kto ma pszczoły, ten ma miód; Festyn. Projekt obejmował utworzenie łąki kwietnej wraz z domkami lęgowymi; Przy utworzonej łące dla pszczół, zamontowano tablice informacyjną „łąka kwietna”, dzięki której wszyscy zainteresowani się dowiedzą jak ważną rolę odgrywają takie utworzone miejsca	2022	łąka kwietna	4,90	Program Społecznik 2022-2024
Koło Gospodyń Wiejskich w Nielepie	Woda – to nasze życie. Festyn edukacyjno – ekologiczny; Projekt zakładał działania edukacyjno-ekologiczne skierowane dla wszystkich grup wiekowych, mieszkańców Gminy Rąbino na zorganizowanym festynie, mających na celu przekazanie jak efektywnie zmniejszać zużycie wody pobranej z sieci wodociągowej wykorzystując deszczówkę, gromadzić ją w zbiornikach	2022	-	5,00	Program Społecznik 2022-2024
Koło Gospodyń Wiejskich w Chrzążczewie	Zielony skwerek wizytówką wsi. Na placu znajdującym się w centralnej części wsi przygotowano podłoże, zasadzono rośliny (kwiaty, krzewy, drzewa, trawy), montaż ławek i domków dla owadów.	2021	nasadzenia	4,00	Program Społecznik 2021
Koło Gospodyń Wiejskich w Tarnowie	Sadzimy drzewa na Dzień ziemi; Warsztaty i nasadzenia; Miejscem realizacji projektu była miejscowość Tarnowo, a odbiorcami projektu mieszkańcy wsi Tarnowo	2021	nasadzenia, warsztaty	4,00	Mikrodotacje
Koło Gospodyń Wiejskich w Strzelczynie	Nadzieja ma kolor zielony - stworzenie terenu zieleni wokół świetlicy wiejskiej; Celem projektu było zagospodarowanie terenów zielonych wokół	2021	nasadzenia	4,00	Mikrodotacje

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	światlicy i budowanie w świadomości mieszkańców; Działanie polegało na nasadzeniu drzew i krzewów				
Ludowy Zespół Sportowy Lotnik Czarne	Azyl dla Pszczół; Nasadzenia drzewek owocowych, krzewów i kwiatów na placu zabaw oraz ustawienie specjalnych domków dla owadów latających; Uatrakcyjnienie terenu przez dodatkową architekturę ogrodową taką jak pergole, szpalery, kwietniki	2021	nasadzenia	4,00	Program Społecznik 2021
Łączy nas Polanów	Ekologiczne przedszkolaki; Założeniem inicjatywy były nasadzenia drzew wzdłuż ulicy Dworcowej w Polanowie, które utworzą aleje składającą się z 20 głogów; Podniesienie wiedzy środowiska lokalnego i zmobilizowanie do praktycznych działań na rzecz zadrzewień przy wykorzystaniu naszych najmłodszych mieszkańców	2021	nasadzenia	4,00	Społecznik 2021
Ochotnicza Straż Pożarna w Mechowie	O pszczoły dbamy - kwiaty i krzewy nasadzamy; Zakupione miododajnych kwiatów i krzewów, nasadzenia w donicach i na rabatkach w sołectwie	2021	nasadzenia	4,00	Program Społecznik 2021
Stowarzyszenie dla dzieci i młodzieży ze środowisk lokalnych Pomost	Zielono mi. Warsztaty – stworzenie ogródka; Projekt polegał na stworzeniu ekologicznego ogródka, w tym nasadzeń lawendy w połączeniu z łąką kwietną; W ramach zadania odbyły się również warsztaty.	2022	warsztaty, łąka kwietna	4,40	Program Społecznik 2022-2024
Stowarzyszenie dla ziemi Malechowskiej	Nasz ekologiczny ogródek. Utworzenie ogródka, warsztaty; Utworzenie ogródka wraz z przeprowadzeniem kampanii informacyjnej na temat ochrony środowiska, oszczędzania wody i segregacji śmieci	2022	2 warsztaty ekologiczne	5,00	Program Społecznik 2022-2024
Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych w Świdwinie	Ogród deszczowy - przestrzeń przyjazna przyrodzie Projekt polegał na wybudowaniu ogrodu deszczowego jako prostego rozwiązania, które ogranicza odpływ wód opadowych do kanalizacji, a równocześnie pomagają dbać o rośliny w trakcie suszy; Projekt dotyczył rozpropagowania dobrych praktyk w zakresie zatrzymania wody opadowej w krajobrazie miejsko-wiejskim	2021	ogród deszczowy	3,50	Mikrodotacje

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Stowarzyszenie Nadodrzańskie Klimaty	Zielony Lubiczyn tworzy Kwietny Raj dla pszczół i motyli; Integracja mieszkańców Lubiczyna wokół potrzeby ochrony środowiska i stworzenia „Zielonego Lubiczyna - Kwitnącego Raju dla pszczół i motyli” - ogrodu i kwietnej łąki; Projekt i nasadzenia roślin, krzewów, bylin, ziół i kwiatów miododajnych.	2021	łąka kwietna	4,00	Program Społecznik 2021
Stowarzyszenie Nasze Miejsce	Nasze Schody	2021	4 spotkania, nasadzenia	10,00	Regionalne Inicjatywy Obywatelskie
Stowarzyszenie Pałacowe	Kwitnące Zielone Kwasowo	2021	nasadzenia, łąka kwietna o powierzchni 1 200 m ²	4,00	Mikrodotacje
Stowarzyszenie Przyjazna Wieś Bytowo	Bytowo nad rzeką i chce być EKO	2021	nasadzenia	4,00	Społecznik 2021
Stowarzyszenie Przyjaciele Prawobrzeża	Ekowarsztaty dla młodzieżowych ekoliderów; Celem projektu było podniesienie ekologicznej świadomości młodych ludzi, wypracowanie propozycji dla samorządów w zakresie ochrony środowiska, wytypowanie miejsc w powiecie Szczecin i Police miejsc na nowe nasadzenia drzew, łąki kwietne, ule dla pszczół, propozycje nasadzeń kwiatów, które przyciągają motyle i pszczoły oraz innych działań mających na celu ochronę środowiska	2022	szkolenie, 18 osób	5,00	Program Społecznik 2022-2024
Stowarzyszenie „Kuznia inicjatyw niebanalnych” w Mielnie Pyrzyckim	Łąka kwiatowa dobrą praktyką dla mieszkańców wsi; Projekt miał na celu zasianie miododajnej łąki kwiatowej w centrum wsi Mielno Pyrzyckie; Poprzez realizację projektu zwrócono uwagę na zalety obsiewania miododajnymi łąkami kwietnymi terenów użyteczności publicznej	2022	łąka kwietna	3,10	Program Społecznik 2022-2024
Stowarzyszenie „DZIESIĄTKA” Sołectwo Krąpiel	DESZCZÓWKĘ ŁAP ... Wzbogacenie placu zabaw o nowe nasadzenia krzewów, drzew i kwiatów oraz utworzenie zbiornika na deszczówkę	2022	nasadzenia	5,00	Program Społecznik 2022-2024

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
UM WZ	Pomorze Zachodnie Zielony Region	2021	1 instalacja (ścianka roślinna); 296 sadzonek drzew	217,20	RPO WZ, środki własne
	Pomorze Zachodnie Zielony Region	2022	5500 sadzonek drzew	55,00	RPO WZ, środki własne

Zadanie: GW 4.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury

Tabela 65. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 4.3

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	2	1

Tabela 66. Realizacja zadania GW 4.3 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych inwestycji polegających na wykonaniu zielonej i niebieskiej infrastruktury [szt.]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy				
Dobra	1	2021	120,00	środki własne
Tychowo	1 – Budowa Parku Miejskiego w Tychowie	2021	2 200,00	POIiŚ, środki własne
Karlino	1 - zagospodarowanie, oczyszczanie i korekta brzegów zbiornika wodnego w Karwinie	2022	223,00	UM WZ

Do działań w zakresie zielonej i niebieskiej infrastruktury zaliczyć można również niektóre z działań zaplanowanych w ramach programów zainicjowanych przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego – Społecznik 2021 oraz Społecznik 2022-2024. Dotyczy to działań w zakresie prowadzenia nasadzeń, realizacji łąk kwietnych czy ogrodów deszczowych, wymienionych powyżej w Tabeli 64.

Dodatkowymi działaniami, które mogą być ukierunkowane na przedmiotowy cel, są:

- Adaptacja do zmian klimatu dla miasta Szczecina (działanie finansowane ze środków własnych NFOŚiGW),
- Zagospodarowanie terenów zieleni w Międzyzdrojach (działanie finansowane ze środków POIiŚ).

Kierunek interwencji: GW 5. Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego

Zadanie GW 5.1. Realizacja działań wskazanych w Planach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym na obszarze dorzecza na lata 2022-2027

W latach 2021-2022 nie realizowano założonych w POŚ WZ 2030 działań z uwagi na termin wejścia w życie (23 marca 2023 r.) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r., w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry.

Zadanie: GW 5.2. Modernizacja infrastruktury technicznej i przeciwpowodziowej na rzekach

Tabela 67. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 5.2

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
PGW WP, w tym:	4	1
RZGW Szczecin	4	1

Tabela 68. Realizacja zadania GW 5.2 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Zrealizowane inwestycje hydrotechniczne	Rok realizacji	Długość cieków objętych inwestycjami	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
PGW WP RZGW Szczecin	Modernizacja rurociągu na rzece Grzybnicy w km 20+861 – 21-700 polegająca na montażu nowych urządzeń (rurociąg, zastawka) w ramach remontu istniejącego urządzenia. Roboty polegały na modernizacji zastawki oraz zdegradowanego rurociągu na długości 839 m. Objęły swoim zasięgiem powierzchnię około 1,2 hektara.	2021	Grzybnica: 839 m	642,30	dotacja Ministerstwa infrastruktury
	Remont jazu na kanale ulgi rzeki Parsęty zlokalizowanego w km 0+900 kanału ulgi, mających na celu przywrócenie pełnej sprawności technicznej remontowanego jazu.	2021	Wieprza: 3 625 m; Kątnik: 463 m	2 513,00	RPO WZ, środki własne
	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe zlewni rzeki Iny z uwzględnieniem środowiskowych uwarunkowań Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:	2021	Ina: 2 645 m	50,70	RPO WZ
	Zadanie pn.: Odbudowa prawego wału przeciwpowodziowego nad Kanałem Królewskim w km 0+000 do 0+400:	2021	Kanał Królewski: 400 m	1 398,00	RPO WZ
	Odbudowa wału przeciwpowodziowego Miroszewo-Brzózki w km 6+500 – 8+160, w ramach projektu pn.: Zabezpieczenie przeciwpowodziowe na terenie województwa Zachodniopomorskiego. Wykonanie wału III klasy ważności o długości 1,57 km.	2022	1 570 m	3 000,00	RPO WZ, środki własne

Działania w fazie projektowania i planowane

RZGW w Bydgoszczy wskazało, iż w 2024 r. planowana jest realizacja inwestycji pn. „Budowa budowli stabilizującej na wypływie Gwdy z jeziora Wielimie”. Zadanie jest w fazie przygotowania (opracowanie dokumentacji), a realizacja robót budowlanych planowana jest na rok 2024. Realizacja budowli zapewni stabilizację poziomu lustra wody jeziora Wielimie (zapobieganie skutkom suszy). Budowla będzie miała korzystny wpływ na zapobieganie dalszej degradacji jeziora oraz zapewni ciągłość rzeki Gwdy poprzez budowę przepławki dla organizmów wodnych.

Zadanie: GW 5.3. Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi

Tabela 69. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 5.3

Podmiot odpowiedzialny	Długość wybudowanej sieci melioracyjnej [km]		Długość wyremontowanej/ przebudowanej sieci melioracyjnej [km]	
	2021	2022	2021	2022
Gminy	0,00	0,00	101,7	111,6

W analizowanym przedziale czasowym, na terenie województwa zachodniopomorskiego nie budowano nowej sieci melioracyjnej. Na terenie 12 gmin (z 61 gmin, które odpowiedziały na Ankietę), prowadzono bieżące prace konserwacyjne i utrzymaniowe, których charakterystykę przedstawiono w poniżej tabeli. Łączna długość wyremontowanej/ przebudowanej sieci melioracyjnej na terenie województwa w latach 2021-2022 wyniosła 213,3 km.

Tabela 70. Realizacja zadania GW 5.3 przez gminy

Podmiot odpowiedzialny	Długość wyremontowanej/ przebudowanej sieci melioracyjnej [km]	Rok realizacji	Rodzaj prac	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Barwice	11,53	2021	-	-	-
	12,70	2022	-	-	-
Biały Bór	0,58	2021	-	4,00	dotacja celowa dla Spółki Wodnej
	0,85	2022	-	6,00	
Boleszkowice	0,10	2022	-	24,70	GSW Boleszkowice
Chojna	3,30	2021	konserwacja urządzeń melioracyjnych, przeglądy urządzeń, okresowe kontrole, reagowanie na wnioski	74,20	Urząd Wojewódzki, składki udziałowe, inne
	2,50	2022		62,10	
Dębno	12,00	2021	bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych	64,50	środki własne
	14,00	2022	konserwacja rowów	73,50	
Dygowo	0,08	2022	-	83,00	środki własne
Dobra	0,35	2021	remont rowu melioracyjnego w Redlicy	27,30	środki własne
	29,00		konserwacja ok. 27 km rowów melioracyjnych i udrożnienie ok. 2 km rurociągów drenarskich	501,70	
	0,05	2022	remont odcinka rowu Dobra-Buk	2,90	
	22,00		konserwacja ok. 22 km rowów melioracyjnych	437,00	
Grzmiąca	10,00	2021	bieżąca konserwacja urządzeń	150,00	budżet gminnej spółki wodnej
	15,00	2022		225,00	
Stare Czarnowo	34,98	2021	-	526,70	środki własne, Wojewoda Zachodniopomorski
	42,37	2022	-	712,10	
Stepnica	0,94	2022	czyszczenie i odtworzenie istniejących urządzeń melioracyjnych	16,84	środki własne
Świdwin	0,01	2022	remont studni drenażowych	5,80	środki własne, składki członków Gminnej Spółki Rega
Tychowo	1,00	2022	konserwacja rowów	20,00	środki własne

Zadanie: GW 5.4. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami

Tabela 71. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 5.4

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	10	9

Działanie było realizowane na terenie 9 gmin, a łącznie w latach 2021-2022 uchwalono 19 dokumentów planistycznych uwzględniających mapy zagrożenia powodziowego, obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz tereny zagrożone podtopieniami. Wyszczególnienie gmin oraz liczby dokumentów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 72. Realizacja zadania GW 5.4 przez poszczególne jednostki; Liczba dokumentów planistycznych [szt.], w których uwzględniono: mapy zagrożenia powodziowego, obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tereny zagrożone podtopieniami

Podmiot odpowiedzialny	Liczba dokumentów [szt.],	Rok realizacji	Rodzaj/ nazwa dokumentu	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Boleszkowice	1	2022	-	-	środki własne
Chojna	1	2022	mpzp	-	środki własne
Dygowo	1	2022	mpzp	-	środki własne
Kamień Pomorski	1	2021, 2022	SUiKZP	-	środki własne
Karlino	1	2022	mpzp	-	środki własne
Koszalin	1	2022	mpzp dla części osiedla Unii Europejskiej w Koszalinie	-	środki własne
Rymań	1	2021, 2022	SUiKZP	-	środki własne
Stepnica	2	2021, 2022	SUiKZP; mpzp	-	środki własne
Szczecinek	10	2021	mpzp	-	środki własne

Zadanie: GW 5.5. Rozwój systemów monitoringu i ostrzegania przed nadzwyczajnymi zjawiskami klimatycznymi

W latach 2021 – 2022 Wojewoda nie finansował działań w zakresie rozwoju systemów monitoringu i ostrzegania przed nadzwyczajnymi zjawiskami klimatycznymi.

Zadanie: GW 5.6. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych zapisów dotyczących ograniczenia nowej zabudowy w obszarach zagrożonych potencjalnymi skutkami wzrostu poziomu morza

Odpowiedzi otrzymane od jednostek odpowiedzialnych za realizację działania wskazują, iż w latach 2021-2022 nie uwzględniono w dokumentach planistycznych zapisów dotyczących ograniczenia nowej zabudowy w obszarach zagrożonych potencjalnymi skutkami wzrostu poziomu morza.

Zadanie: GW 5.7. Wyznaczenie obszarów zagrożonych potencjalnymi skutkami zmian klimatu lub opracowanie metodyki ich wyznaczania, w szczególności podniesienia się poziomu morza

W latach 2021 – 2022 Wojewoda nie finansował działań w zakresie wyznaczania obszarów zagrożonych potencjalnymi skutkami zmian klimatu lub opracowania metodyki ich wyznaczania. Nie otrzymano informacji zwrotnej od instytucji naukowych w sprawie podejmowania działań w omawianym zakresie.

Kierunek interwencji: GW 6. Zwiększenie zdolności środowiska do gromadzenia i przetrzymywania zasobów wodnych

Zadanie: GW 6.1. Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji oraz zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej

Wyniki ankietyzacji, nie wykazały realizacji przedmiotowego działania.

W latach 2021-2022 na terenie województwa funkcjonował Program „Moja Woda”, w ramach którego właściciele domów jednorodzinnych mogli uzyskać dofinansowanie z NFOŚiGW na budowę przydomowych instalacji zatrzymujących deszczówkę. Program „Moja Woda” pomaga chronić polskie zasoby wody poprzez zwiększanie retencji przy budynkach jednorodzinnych oraz gospodarczych i wykorzystywanie zgromadzonej w ten sposób wody opadowej i roztopowej. Otrzymane dane z NFOŚiGW dotyczące podpisanych w latach 2021-2022 umów na realizację programu „Moja woda” na terenie województwa wskazują, iż kwota dofinansowania wyniosła 3,98 mln zł. Powyższe świadczy o dużym zainteresowaniu programem, który będzie również kontynuowany w kolejnych latach.

Zadanie: GW 6.2. Prowadzenie działań edukacyjnych propagujących mikroinstalacje do gromadzenia i przetrzymywania wody

Tabela 73. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 6.2

Podmiot odpowiedzialny	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych [szt.]	
	2021	2022
Gminy	3	1
Powiaty	2	2
Placówki edukacyjne	51	50

Tabela 74. Realizacja zadania GW 6.2 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ tytuły działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Barwice	Program Moja Woda - informowanie mieszkańców o programie	2021	ogłoszenie na stronie www i FB gminy	-	-
Dębno	Wykorzystywanie i zagospodarowanie wód opadowych; Dobre praktyki rolnicze, a ochrona wód; Jak dbać o wodę; Dzień wody; Ochrona środowiska zaczyna się w moim domu; Oszczędzajmy wodę; Dbam o czystość wód; W trakcie kontroli nieruchomości w zakresie utrzymania porządku i czystości kontrolowani mieszkańcy informowani są o możliwościach pozyskania środków z WFOŚiGW na zakup i montaż instalacji do gromadzenia wód opadowych. W trakcie zebrań wiejskich na terenie 19 wsi informuje się mieszkańców o zagospodarowywaniu wód opadowych. Edukacja prowadzona jest także w trakcie festynów i kampanii oraz konkursy organizowane przez placówki oświatowe i ODR na terenie gminy.	2021	strona internetowa, ulotki, plakaty, 10 spotkań, 5 konkursów, 4 kampanie, 245 kontroli nieruchomości	1,00	środki własne
		2022	strona internetowa, ulotki, plakaty, 10 spotkań, 5 konkursów, 4 kampanie, 141 kontroli nieruchomości	1,00	środki własne
Sianów	Program Moja Woda - informowanie mieszkańców o programie	2021	-	-	-
Powiaty					
myśliborski	Wpływ działalności człowieka na atmosferę, hydrosferę, pedosferę; W 2021 i 2022 r. zajęcia cykliczne prowadzone w ramach zajęć z geografii i biologii	2021, 2022	-	-	środki własne
szczecinecki	Tematyka realizowana na lekcjach w jednostkach oświatowych; Działanie realizowane przy tematach ogólnych o wodzie i jej retencji	2021, 2022	-	-	środki własne
Placówki edukacyjne					

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ tytuły działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Centrum Edukacji Ekologicznej i Rewitalizacji Jezior - Zespół Placówek Oświatowych w Szczecinku	Spotkania, warsztaty, zajęcia, konferencje; Retencja wody; wpływ zmian klimatu na ilość wody w przyrodzie; zanieczyszczenie wody; eutrofizacja zbiorników wodnych; wpływ zmniejszonej ilości wody na ekosystemy; antropogeniczne przekształcenia zbiorników i cieków wodnych oraz ich wpływ na kondycję środowiska	2021	50 działań edukacyjnych, 1000 osób	139,50	WFOŚiGW, środki własne
		2022	50 działań edukacyjnych, 1000 osób	138,17	
Ogrody Przelewice - Zachodniopomorskie Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej	Zlecenie wykonania analizy hydrotechnicznej	2021	-	69,20	UM WZ, NFOŚiGW

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GW II

Tabela 75. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GW II (zadania GW 4.1 – GW 6.2)

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
GW 4.1. Realizacja Planu przeciwdziałania skutkom suszy, w tym budowa, rozbudowa, modernizacja zbiorników retencyjnych	monitorowane: gminy, powiaty, PGW WP, ARiMR, ZODR, RDLP, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, użytkownicy gruntów leśnych, właściciele urządzeń melioracyjnych, rolnicy	realizowano
GW 4.2. Promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi, wprowadzania i utrzymania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych)	monitorowane: gminy, powiaty, Urząd Marszałkowski, PGW WP, placówki edukacyjne	realizowano
GW 4.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury	monitorowane: gminy, Urząd Marszałkowski, PGW WP, właściciele i zarządcy nieruchomości	realizowano
GW 5.1. Realizacja działań wskazanych w Planach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym na obszarze dorzeczy na lata 2022-2027	monitorowane: PGW WP (RZGW i Zarządy Zlewni), gminy, powiaty, IMGW-PIB, zarządzający drogami	nie realizowano
GW 5.2. Modernizacja infrastruktury technicznej i przeciwpowodziowej na rzekach	monitorowane: PGW WP (RZGW i Zarządy Zlewni)	realizowano
GW 5.3. Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi	monitorowane: gminy, PGW WP, RDLP, Dyrektorzy PN, właściciele gruntów, spółki wodne,	realizowano
GW 5.4. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (RBGP WZ) monitorowane: gminy	realizowano
GW 5.5. Rozwój systemów monitoringu i ostrzegania przed nadzwyczajnymi zjawiskami klimatycznymi	monitorowane: Wojewoda Zachodniopomorski	nie realizowano
GW 5.6. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych zapisów dotyczących ograniczenia nowej zabudowy w obszarach zagrożonych potencjalnymi skutkami wzrostu poziomu morza	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (RBGP WZ) monitorowane: gminy	nie realizowano
GW 5.7. Wyznaczenie obszarów zagrożonych potencjalnymi skutkami zmian klimatu lub opracowanie metodyki ich wyznaczenia, w szczególności podniesienia się poziomu morza	monitorowane: Wojewoda Zachodniopomorski, instytucje naukowe	nie realizowano
GW 6.1. Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji oraz zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej	monitorowane: gminy, PGW WP, (RZGW i Zarządy Zlewni), RDLP, rolnicy	realizowano
GW 6.2. Prowadzenie działań edukacyjnych propagujących mikroinstalacje do gromadzenia i przetrzymywania wody	monitorowane: gminy, powiaty, placówki edukacyjne, PGW WP	realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

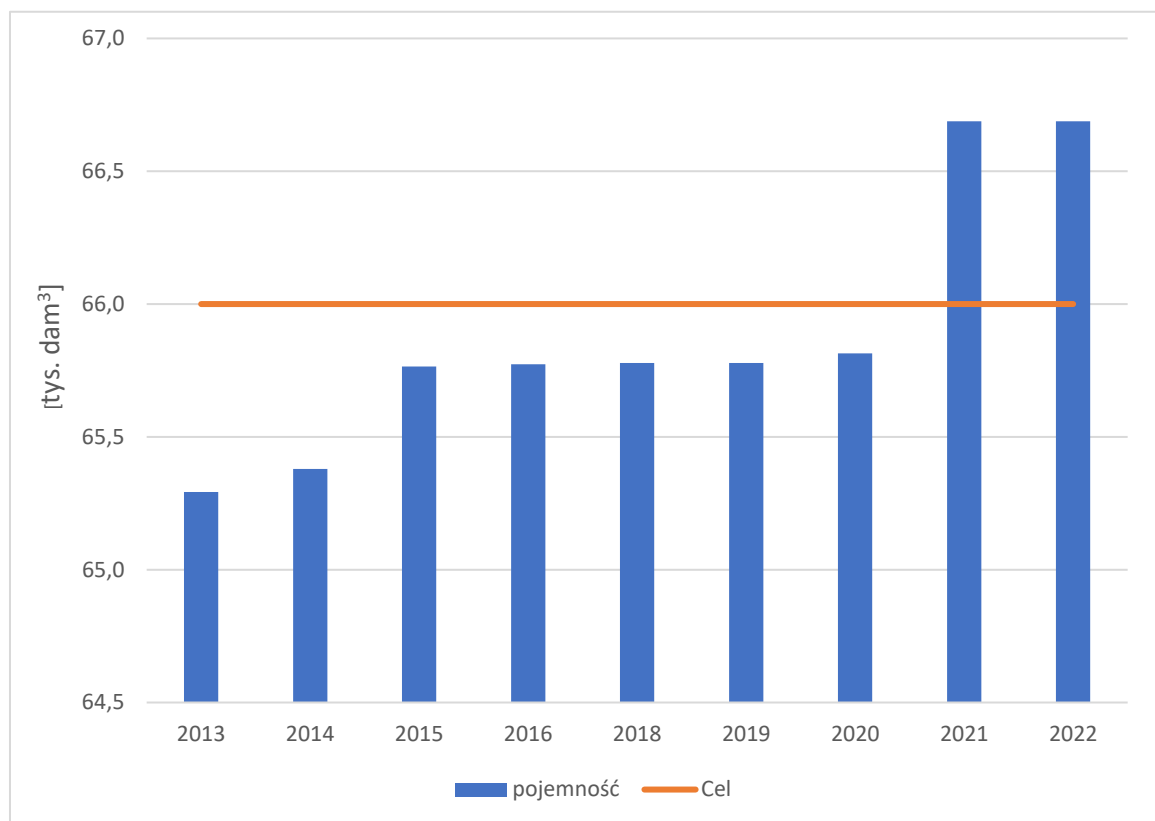
Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami (GW)

Tabela 76. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami

Lp.	Gospodarowanie wodami (GW)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030 r.)
1.	GW. II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią	Pojemność obiektów małej retencji wodnej [dam ³]	65 778,30	66 688,10	66 000,00

Według danych GUS, w latach 2021-2022 pojemność obiektów małej retencji wodnej utrzymywała się na takim samym poziomie (66 688,1 dam³), wzrosła jednak względem wartości z roku 2020. W 2021 r. pojemność ta przekroczyła wartość docelową założoną dla roku 2030, która została określona w ramach POŚ WZ 2030. Dane GUS wskazują, iż wzrost pojemności obiektów małej retencji w analizowanym okresie wynikał z piętrzenia jezior, co potwierdzają wyniki przeprowadzonej ankietyzacji. Gmina Pełczyce wykazała realizację inwestycji w zakresie piętrzenia jezior (powierzchnia 273,17 ha).

Rysunek 10. Zmiany pojemności obiektów małej retencji w latach 2013-2022 na terenie województwa

źródło: Bank danych lokalnych GUS: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

Podsumowanie i wnioski

W odniesieniu do zwiększania retencji, zrealizowano jedną znaczącą inwestycję polegającą na podpiętrzaniu jeziora. Na terenie województwa zaplanowano też działania promocyjne, służące minimalizacji następstw suszy, w tym liczne działania w ramach programu Społecznik 2021 oraz Społecznik 2022-2024, zainicjowane przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego. W skali województwa, zaobserwowano niewiele działań w zakresie zielonej i niebieskiej infrastruktury zaplanowanych na terenach zurbanizowanych. Jest to obszar, który będzie wymagał intensyfikacji działań w kolejnych latach, mając na uwadze zachodzące zmiany klimatu i nasilanie się zjawiska miejskiej wyspy ciepła.

Na terenie województwa podejmowano również działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa powodziowego (prace modernizacyjne i remontowe infrastruktury technicznej). W okresie sprawozdawczym, żadna z jednostek nie realizowała działań w zakresie uwzględnienia w dokumentach planistycznych zapisów dotyczących ograniczenia nowej zabudowy w obszarach zagrożonych potencjalnymi skutkami wzrostu poziomu morza oraz wyznaczenia obszarów zagrożonych potencjalnymi skutkami zmian klimatu.

W zakresie zadań polegających na rozwoju małej retencji i gromadzeniu wody opadowej, poza programem „Moja woda” dofinansowywanym ze środków NFOŚiGW, ankietowane jednostki nie prowadziły dodatkowych działań.

Rekomendacje

- promowanie działań nakierowanych na rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury w miastach;
- zachęcanie mieszkańców do korzystania z kolejnej edycji programu „Moja woda”;
- podjęcie działań w zakresie wyznaczania obszarów zagrożonych potencjalnymi zmianami klimatu w dokumentach planistycznych.

2.4.3. Cel: GW III. Ochrona i racjonalne wykorzystanie strefy brzegowej morza

Kierunek interwencji: GW 7. Ochrona pasa wybrzeża południowego Bałtyku

Zadanie: GW 7.1. Realizacja zadań ujętych w „Programie ochrony brzegów morskich” (realizacja do 2023 r.)

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadania GW 7.1. jest Urząd Morski w Szczecinie. Jednostka ta w 2021 r. zrealizowała 7 zadań ujętych w „Programie ochrony brzegów morskich”, w 2022 r. zrealizowała 4 działania. Realizacja działań została oceniona na 100%.

Tabela 77. Realizacja zadania GW 7.1 przez Urząd Morski w Szczecinie

Nazwa zadania	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Zabezpieczenie brzegu w rejonie zatoki erozyjnej CPSP (km 244,60 - 244,80) – dł. odcinka 200 m	2021	15 300,00	Budżet Państwa „Program ochrony brzegów morskich”
Sztuczne zasilanie w miejscowości Ustronie Morskie km: 319,500-320,500 – dł. odcinka 1000 m			
Sztuczne zasilanie Kołobrzeg km 333,40-333,90 – dł. odcinka 500 m			
Budowa opaski brzegowej w Kołobrzegu: km 335,340 - 335,375 – dł. odcinka 35 m			
Skanowanie laserowe morskiej strefy brzegowej w granicach administracyjnych Urzędu Morskiego w Szczecinie (edycja 2021)			
Przebudowa (wymiana) 3 ostróg brzegowych w miejscowości Dziwnów: km 388,100 - 388,500 – dł. odcinka 400 m			
Budowa opaski brzegowej w celu zabezpieczenia brzegu w Międzywodziu (km 394,190 - 394,590) - dł. odcinka 400 m	2022	15 639,00	Budżet Państwa „Program ochrony brzegów morskich”
Budowa ostróg brzegowych na odcinku brzegu morskiego w miejscowościach Niechorze i Pogorzelica (km 364,30-365,95) - dł. odcinka 1650 m			
Wykonanie wielowariantowej koncepcji zadania pn. „Przebudowa zabezpieczeń brzegu w Ustroniu Morskim km 319,00-320,715” - Etap I			
Sztuczne zasilanie brzegu w miejscowości Wicie km 260,00 - 261,19 (w zakresie odcinka 260,790-261,190) – dł. odcinka 400 m			
Skanowanie laserowe morskiej strefy brzegowej w granicach administracyjnych Urzędu Morskiego w Szczecinie (edycja 2022)			

Zadanie: GW 7.2. Monitoring strefy brzegowej południowego Bałtyku

Urząd Morski w Szczecinie posiada dane ze scaningu laserowego morskiej strefy brzegowej w granicach administracyjnych UMS, który był wykonywany w 2021 i 2022 roku. Dane o strefie brzegowej gromadzi Ministerstwo Infrastruktury, w ramach Systemu Gromadzenia Danych i Banku Danych o Strefie Brzegowej. Dane gromadzone w banku danych BRZEG umożliwiają wielopłaszczyznową analizę i ocenę stanu strefy brzegowej w warunkach realizacji *Programu ochrony brzegów morskich*. Przeprowadzona analiza parametrów morfometrycznych pasa plażowo-wydmowego/klifowego i ich klasyfikacja w aspekcie odporności brzegu wraz z przeglądem i oceną szeregu dodatkowych elementów pozwoliła na określenie priorytetów działań ochronnych, jako reakcji na zjawiska erozji brzegu i zagrożenia powodziami sztormowymi. Ostatnia weryfikacja i analiza pomiarów terenowych za 2020 rok została wykonana w 2021 r.

Zadanie: GW 7.3. Ochrona terenów narażonych na zanieczyszczenia przed nadmiernym wykorzystaniem turystycznym

Żadna z gmin, jako podmiot odpowiedzialny za realizację tego zadania, nie wykazała realizacji zadań.

Zadanie: GW 7.4 Uwzględnianie w dokumentach planistycznych zapisów dotyczących ochrony pasa wybrzeża przed nadmiernym zainwestowaniem

Politykę przestrzenną danej gminy kształtuje właściwy terytorialnie burmistrz, wójt lub prezydent, który odpowiada za opracowanie dokumentów planistycznych. Dyrektor urzędu morskiego zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2023 r., poz. 960) jest jedynie organem uzgadniającym dokumenty planistyczne, w zakresie swoich kompetencji.

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadania GW 7.4 są gminy, Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie oraz Urząd Morski w Szczecinie. W 2021 r. żadna z jednostek nie realizowała działania. W 2022 r. 1 gmina utworzyła taki plan (Gmina Wolin wskazała, że w 3 dokumentach planistycznych uwzględnione zostały zapisy dotyczące ochrony pasa wybrzeża przed nadmiernym zainwestowaniem).

Zadanie: GW 7.5. Prowadzenie edukacji turystów o walorach i procesach zachodzących na wybrzeżu

W analizowanym okresie jedna gmina realizowała działania obejmujące zadania o charakterze edukacyjnym dla turystów o walorach i procesach zachodzących na wybrzeżu. Działania takie były prowadzone przez jednostkę zarówno w 2021, jak i w 2022 r.

Tabela 78. Realizacja zadania 7.5 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań edukacyjnych	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Stepnica	Usytuowanie 15 tablic informacyjnych w projekcie Promenada Słońca	2021	30,7	WFOŚiGW, środki własne
	Usytuowanie tablic informacyjnych o walorach wybrzeża na przystani w Stepnicy	2022	-	Lokalna Grupa Rybacka
Fundacja Ekologiczna Tempus Futurum	Kampania edukacyjno-informacyjna: Czyste plaże Bałtyku - woda źródłem życia	2022	65,43 48,38	Koszt całkowity WFOŚiGW

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GW III

Tabela 79. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GW III

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
GW 7.1. Realizacja zadań ujętych w „Programie ochrony brzegów morskich” (realizacja do 2023 r.)	monitorowane: Urząd Morski w Szczecinie	realizowano
GW 7.2. Monitoring strefy brzegowej południowego Bałtyku	monitorowane: Urząd Morski w Szczecinie; Ministerstwo Infrastruktury, GIOŚ	realizowano
GW 7.3. Ochrona terenów narażonych na zanieczyszczenia przed nadmiernym wykorzystaniem turystycznym	monitorowane: gminy	nie realizowano
GW 7.4 Uwzględnianie w dokumentach planistycznych zapisów dotyczących ochrony pasa wybrzeża przed nadmiernym zainwestowaniem	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (RBGP WZ) monitorowane: gminy, Urząd Morski w Szczecinie	realizowano
GW 7.5. Prowadzenie edukacji turystów o walorach i procesach zachodzących na wybrzeżu	monitorowane: gminy	realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami (GW)

Tabela 80. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami

Lp.	Gospodarowanie wodami (GW)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030)
1.	GW III. Ochrona i racjonalne wykorzystanie strefy brzegowej morza	Długość linii brzegowej zabezpieczonej przed zjawiskiem erozji i powodzi od strony morza [km]	1,19	6,28	2,5

Tabela 81. Realizacja wskaźnika monitorowania w ramach celu GW III

Podmiot odpowiedzialny	Długość linii brzegowej zabezpieczonej przed zjawiskiem erozji i powodzi od strony morza [km]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Urząd Morski w Szczecinie	3,0	2021	15 300	Budżet Państwa „Program ochrony brzegów morskich”
	2,1	2022	15 639	Budżet Państwa „Program ochrony brzegów morskich”

Podsumowanie i wnioski

W okresie sprawozdawczym realizowano cztery z pięciu zadań.

Należy jednak nadmienić, że zadania GW 7.4 Uwzględnianie w dokumentach planistycznych zapisów dotyczących ochrony pasa wybrzeża przed nadmiernym zainwestowaniem i GW.7.5 Prowadzenie edukacji turystów o walorach i procesach zachodzących na wybrzeżu, realizowane są tylko przez jedną gminę w danym zadaniu (odpowiednio Gmina Wolin i Gmina Stepnica). Działania ukierunkowane na ochronę terenów narażonych na nadmierne wykorzystanie turystyczne nie były podejmowane przez żaden z ankietowanych podmiotów. Założona wartość docelowa wskaźnika - Długość linii brzegowej zabezpieczonej przed zjawiskiem erozji i powodzi od strony morza, wydaje się być znacznie zaniżona.

Rekomendacje

- ustalanie obszarów chronionych, które ograniczą rozwój działalności przemysłowej, budowlanej i turystycznej na obszarach o szczególnym znaczeniu przyrodniczym i ekologicznym;
- współpraca z krajami sąsiednimi w celu ochrony wspólnych obszarów przybrzeżnych i rozwiązywania problemów transgranicznych.

2.5. Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: gospodarka wodno-ściekowa (GWS)

2.5.1. GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa

Kierunek interwencji: GWS 1. Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej

Zadanie: GWS 1.1. Budowa, rozbudowa i modernizacja komunalnych oczyszczalni ścieków oraz ich systemów kanalizacyjnych

Tabela 82. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GWS 1.1.

Podmiot odpowiedzialny	Liczba wybudowanych komunalnych oczyszczalni ścieków [szt.]		Liczba rozbudowanych lub zmodernizowanych komunalnych oczyszczalni ścieków [szt.]	
	2021	2022	2021	2022
Gminy	8	1	3	8

Przeprowadzona ankietyzacja wykazała, iż w raportowanym okresie na terenie województwa wybudowano 9 nowych komunalnych oczyszczalni ścieków. Ponadto, w latach 2021-2022 rozbudowano bądź zmodernizowano 10 oczyszczalni ścieków. Rodzaje inwestycji podejmowanych przez poszczególne gminy, wraz z wyszczególnieniem kosztów oraz źródeł finansowania, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 83. Realizacja zadania GWS 1.1 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj inwestycji	Rok realizacji	Rodzaj oczyszczalni	Koszty [tys. z]	Źródła finansowania
Gminy					
Boleszkowice	Budowa oczyszczalni ścieków	2021	mechaniczno-biologiczna SBR	4 634,00	PROW, środki własne, WFOŚiGW
Dębno	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków	2021	mechaniczno-biologiczna; membranowa	7 346,30	POLiŚ
Dobra	Rozbudowa/modernizacja oczyszczalni ścieków	2022	-	2 351,00	środki własne, RPO WZ
Dobra (Szczecińska)	Modernizacja gospodarki osadowej i biobloku.	2021	mechaniczno-biologiczna	1958,00	środki własne; NFOŚiGW

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj inwestycji	Rok realizacji	Rodzaj oczyszczalni	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	Modernizacji systemu napowietrzania i stacji odwadniania osadu.	2022	-	901,00	środki własne
Karlino	Modernizacja systemu napowietrzania reaktora biologicznego	2022	-	592,10	środki własne, pożyczka
Lipiany	Modernizacja oczyszczalni ścieków	2022	biologiczna	2 926,00	WFOŚiGW
Malechowo	Budowa 2 oczyszczalni ścieków	2021	mechaniczno-biologiczna	2 534,30	środki własne
Maszewo	Rozbudowa/modernizacja oczyszczalni ścieków	2022	-	500,40	subwencja ogólna
Moryń	Budowa oczyszczalni ścieków	2021	mechaniczno-biologiczna	1 408,40	PROW 2014-2020, RFIL
Pełczyce	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	2019-2022	mechaniczno-biologiczna	Etap I: 11 581,10 Etap II: 1 107,00	Etap I: środki własne, EFRR, RPO WZ 2014-2020; Etap II: środki własne, środki UE
Przybiernów	Modernizacja oczyszczalni ścieków	2022	-	105,81	środki własne
Radowo Małe	Budowa 3 oczyszczalni ścieków	2021	-	260,60	środki własne, Fundusz przeciwdziałania Covid-19
Stepnica	Modernizacja oczyszczalni ścieków	2021	mechaniczno-biologiczna	1 229,70	środki własne; Polski Ład
	Modernizacja oczyszczalni ścieków	2022	-	3 472,50	
Świdwin	Budowa oczyszczalni ścieków	2021	biologiczna	949,00	środki własne, programy UE
	Budowa oczyszczalni ścieków	2022	biologiczna	2 000,00	środki własne, budżet Państwa

Zadanie: GWS 1.2. Wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie

Tabela 84. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GWS 1.2.

Podmiot odpowiedzialny	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	
	2021	2022
Gminy	1 643	1 817

W ramach przeprowadzonej ankietyzacji, 31 gmin przedstawiło dane w zakresie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków na ich terenie.

Na przestrzeni lat obserwuje się stały wzrost liczby przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie województwa zachodniopomorskiego. W 2020 r. z przydomowych oczyszczalni ścieków korzystało 9 287 nieruchomości, a w 2022 r. – 10 947.

Zadanie: GWS 1.3. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, w tym rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej

Tabela 85. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GWS 1.3.

Podmiot odpowiedzialny	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (sanitarnej) [km]		Długość wyremontowanej/ zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (sanitarnej) [km]		Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (deszczowej) [km]		Długość wyremontowanej/ zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (deszczowej) [km]	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Gminy	25,89	20,81	2,47	0,45	3,84	4,34	1,35	1,35

W latach 2021-2022, realizację działania w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarnej wykazało 17 gmin, a łączna długość wybudowanej sieci wyniosła 45,8 km. W poniższej tabeli podsumowano realizację działania przez poszczególne jednostki samorządowe.

Tabela 86. Realizacja zadania GWS 1.3. przez poszczególne jednostki – kanalizacja sanitarna

Podmiot odpowiedzialny	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (sanitarnej) [km]	Długość wyremontowanej/ zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (sanitarnej) [km]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Boleszkowice	6,21	0,00	2021	4 634,00	PROW, WFOŚiGW, środki własne
	0,22	0,00	2022	229,00	
Borne Sulinowo	0,00	0,30	2021	189,70	środki własne
Chojna	0,00	0,8	2021	223,00	środki własne
Czaplinek	6,00	0,00	2021	1 571,00	PROW, środki własne
	5,70	0,00	2022	3 721,00	budżet państwa; PROW; środki własne
Dębno	5,77	0,20	2021	3 184,00	PROW, środki własne
	0,80	0,30	2022	1 240,00	RFIL, Polski Ład, środki własne
Dobra (Szczecińska)	0,80	0,00	2021	1 055,00	środki własne
	1,30	0,00	2022	716,00	
Drawsko Pomorskie	0,14	0,00	2021	24,90	środki Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Drawsku Pomorskim
	1,40	0,00	2022	191,00	
Karlino	0,00	1,10	2021	700,30	środki własne, pożyczka, dotacja
	0,00	0,15	2022	89,60	środki własne
Łobez	2,65	0,00	2021	4 467,80	wkład własny, Fundusz Spójności, działanie 2.3. „Gospodarka wodno-ściekowa w Aglomeracjach”.
Malechowo	0,96	0,07	2021	22,70	środki własne
Mirosławiec	1,78	0,00	2022	429,00	budżet jst, PROW 2014-2020

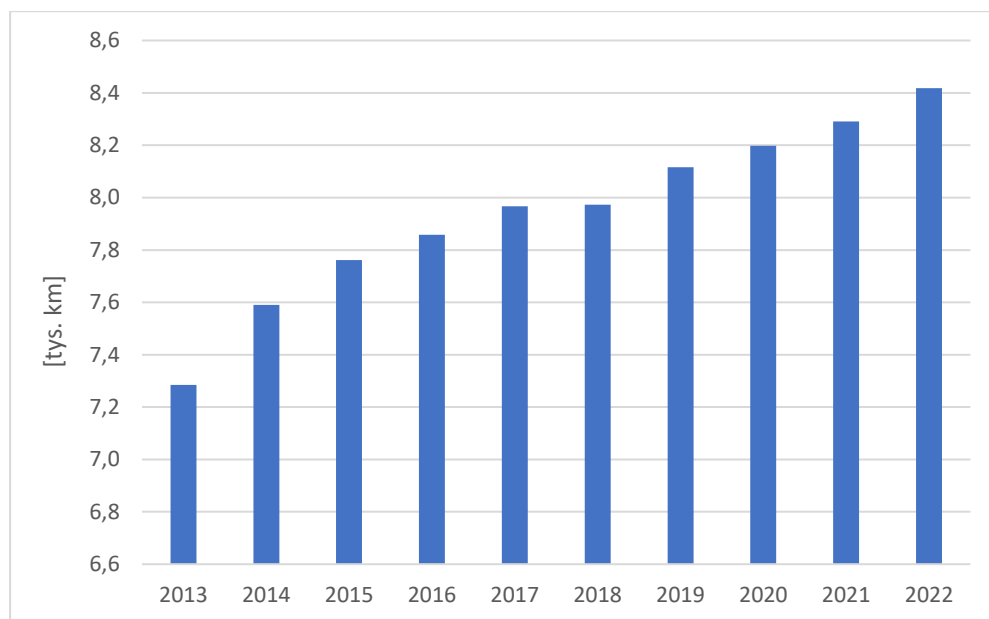
Podmiot odpowiedzialny	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (sanitarnej) [km]	Długość wyremontowanej/ zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (sanitarnej) [km]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Moryń	0,95	0,00	2021	1 346,00	RPO WZ, budżet państwa, środki własne
	0,58	0,00	2022	339,00	środki własne, subwencja kanalizacyjna
Myślibórz	0,60	0,00	2021	539,00	środki własne, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
Nowe Warpno	0,45	0,00	2022	11,60	środki własne
Przybiernów	0,90	0,00	2022	574,45	środki własne
Stare Czarnowo	0,08	0,00	2021	969,50	środki własne, dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych
	0,22	0,00	2022	535,50	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, środki własne
Stepnica	1,08	0,00	2021	1 225,60	środki własne, Polski Ład
	0,33	0,00	2022	3 472,50	
Świdwin	0,60	0,00	2021	2 235,00	środki własne, budżet państwa
	0,80	0,00	2022	949,00	
Świeszyno	3,58	0,00	2022	1 788,60	PROW, środki własne
Widuchowa	0,05	0,00	2021	9,84	środki własne
Wolin	2,75	0,00	2022	2 919,00	MPGK Sp. z o.o.

Tabela 87. Realizacja zadania GWS 1.3. przez poszczególne jednostki – kanalizacja deszczowa

Podmiot odpowiedzialny	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (deszczowej) [km]	Długość wyremontowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (deszczowej) [km]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Biały Bór	1,00	0,00	2022	227,50	Polski Ład, REFIL
Borne Sulinowo	0,00	0,30	2021	189,70	środki własne
Chojna	0,20	0,35	2021	308,00	środki własne
	0,00	0,13	2022	150,00	
Dębno	0,30	0,00	2021	650,00	Fundusz Dróg Samorządowych, środki własne
	0,20	0,40	2022	1 025,00	Polski Ład, środki własne
Dobra Szczecińska	1,57	0,00	2021	3 049,20	środki własne
	0,35	0,00	2022	1 449,50	
Dobrzany	0,30	0,00	2022	95,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
Łobez	0,38	0,00	2022	295,10	środki własne
Myślibórz	0,65	0,00	2021	794,30	środki własne, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
Kamień Pomorski	0,00	0,52	2022	1 276,20	-
Przybiernów	0,00	0,60	2021	12,00	środki własne
	0,00	0,20	2022	8,00	środki własne
Szczecinek	1,12	0,10	2021	266,00	środki własne
	0,11	0,10	2022	132,70	
Wolin	1,99	0,00	2022	1 205,30	P.O. „Rybactwo i Morze”, środki własne, dotacja z Powiatu Kamieńskiego

Według danych GUS, na koniec 2022 r. sumaryczna długość kanalizacji sanitarnej w granicach województwa wynosiła 8418,1 km. Wartość ta sukcesywnie wzrasta, a od roku 2020 długość sieci kanalizacyjnej w województwie wzrosła o 220 km.

Rysunek 11. Długość sieci kanalizacyjnej w latach 2013-2022 na terenie województwa

źródło: Bank danych lokalnych GUS: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

Zadanie: GWS 1.4. Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej

Tabela 88. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 4.1

Podmiot odpowiedzialny	Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km]		Długość wyremontowanej/ zmodernizowanej sieci wodociągowej [km]	
	2021	2022	2021	2022
Gminy	28,37	36,19	9,67	2,41

W latach 2021-2022, realizację działania w zakresie budowy sieci wodociągowej wykazały 23 gminy, a łączna długość wybudowanej sieci wyniosła 65,46 km. W tym samym okresie, wyremontowano bądź zmodernizowano 11,18 km sieci wodociągowej.

Tabela 89. Realizacja zadania GWS 1.3. przez poszczególne jednostki – sieć wodociągowa

Podmiot odpowiedzialny	Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km]	Długość wyremontowanej/ zmodernizowanej sieci wodociągowej [km]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Borne Sulinowo	2,50	0,00	2021	497,30	środki PWiK sp. z o.o. w Szczecinku
	0,30	0,00	2022	92,10	-
Boleszkowice	0,83	0,00	2022	257,00	środki własne
Barwice	0,00	0,27	2021	94,50	PWiK sp. z o.o. w Szczecinku
	0,00	0,22	2022	115,00	
Brojce	0,00	0,2	2022	120,00	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km]	Długość wyremontowanej/ zmodernizowanej sieci wodociągowej [km]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Cedynia	0,28	0,00	2021	-	-
	0,38	0,00	2022	-	-
Chojna	0,00	0,6	2021	155,00	środki własne
Czaplinek	1,10	0,00	2021	162,00	środki własne
Dębno	0,78	0,26	2021	433,00	środki własne PWiK sp. z o.o. w Dębnie, środki własne gminy
	0,5	0,36	2022	544,00	środki własne, RFIL, Polski Ład
Dobra (Szczecińska)	5,93	0,00	2021	3 564,00	środki własne
	2,77	0,00	2022	1 572,00	
Dobrzany	0,50	0,00	2022	264,40	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
Drawsko Pomorskie	2,64	0,00	2021	72,40	środki ZWiK sp. z o.o. w Drawsku Pomorskim
	0,6	0,00	2022	47,53	
Golczewo	1,63	0,00	2021	374,00	PROW
Karlino	2,66	0,00	2021	2 664,20	środki własne, kredyt
	1,30	0,00	2022	38,60	
Łobez	1,16	0,00	2021	-	-
Malechowo	3,20	0,03	2022	666,40	środki własne
Moryń	0,95	0,00	2021	148,00	RPO WZ, budżet państwa, środki własne
	0,57	0,00	2022	156,00	środki własne
Myślibórz	0,62	0,00	2021	519,80	środki własne, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
Nowe Warpno	0,85	0,00	2022	10,00	środki własne
Nowogródek Pomorski	3,50	0,00	2022	2 200,00	Fundusze unijne, środki własne
Pełczyce	0,00	8,33	2021	1 751,60	środki własne, środki UE
Płoty	4,15	0,00	2022	1 240,00	PROW, budżet państwa; środki własne
Przybiernów	0,90	0,90	2022	574,45	środki własne
Stare Czarnowo	0,13	0,00	2021	109,60	środki własne
Stepnica	1,70	0,00	2021	1 229,70	środki własne, Polski Ład
	6,96	0,00	2022	3 472,50	
Suchań	1,80	0,00	2021	586,67	Fundusz inicjatyw lokalnych

Podmiot odpowiedzialny	Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km]	Długość wyremontowanej/ zmodernizowanej sieci wodociągowej [km]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Szczecinek	4,70	0,21	2021	660,60	środki własne
	3,13	0,70	2022	769,80	
Świeszyno	1,50	0,00	2021	505,70	środki własne
	5,75	0,00	2022	1 393,40	Fundusz Inwestycji Lokalnych, środki własne
Widuchowa	0,09	0,00	2021	16,90	-

Zadanie: GWS 1.5. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania wody

Tabela 90. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GWS 1.5

Podmiot odpowiedzialny	Liczba rozbudowanych lub zmodernizowanych ujęć wody [szt.]		Liczba rozbudowanych lub zmodernizowanych stacji uzdatniania wody [szt.]	
	2021	2022	2021	2022
Gminy	4	4	12	10

W okresie raportowym, gminy wykazały rozbudowę/ modernizację 6 ujęć wody oraz 21 stacji uzdatniania wody. Poniżej przedstawiono zestawienie informacji o realizacji zadania przez poszczególne jednostki samorządowe.

Tabela 91. Realizacja zadania GWS 1.5 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj inwestycji	Rok realizacji/ zakończenia inwestycji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy				
Barwice	Rozbudowa/ modernizacja 3 SUW	2021	48,00	PWiK sp. z o.o. w Szczecinku
Biały Bór	Rozbudowa/ modernizacja ujęcia wody	2021	-	dotacja celowa Gminy Biały Bór
Brojce	Rozbudowa/ modernizacja 3 SUW	2022	90,00	środki własne
Czaplinek	Rozbudowa/ modernizacja ujęcia wody i SUW Czarne Wielkie; SUW ul. Akcyjowa w Czaplinku	2021	747,00	pożyczka NFOŚiGW; środki własne
		2022	1983,00	
Dobrzany	Rozbudowa/ modernizacja SUW. Montaż zbiornika 50 m ³ na wodę użytkową. Budowa rurociągu technologicznego 25 mb.	2021	136,50	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
Drawsko Pomorskie	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Drawsku Pomorskim	2021	1448,70	środki finansowe ZWiK sp. z o.o. w Drawsku Pomorskim
Malechowo	Rozbudowa/ modernizacja SUW	2022	1056,50	środki własne
Myślibórz	Rozbudowa/ modernizacja SUW	2021	1427,00	środki własne, środki UE
Pelczyce	Rozbudowa/ modernizacja SUW	2021	1119,00	źródło zewnętrzne z EFR, środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj inwestycji	Rok realizacji/ zakończenia inwestycji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Przybiernów	Rozbudowa/ modernizacja 2 ujęć wody i 1 SUW	2022	109,00	środki własne, środki UE
Stepnica	Remont istniejących rurociągów technologicznych z studni do stacji uzdatniania na działce 26/2 obręb Miłowo	2021	110,62	środki własne, Polski Ład
Suchań	Rozbudowa/ modernizacja SUW	2022	652,30	Fundusz inwestycji samorządowych oraz środki własne
Szczecinek	Rozbudowa/ modernizacja ujęcia wody i SUW	2021	104,91	środki własne
	Rozbudowa/ modernizacja ujęcia wody i SUW	2022	222,18	
Trzcińsko-Zdrój	Rozbudowa/ modernizacja 3 SUW	2021	100,00	środki własne
	Rozbudowa/ modernizacja SUW	2022	28,30	
Wolin	Rozbudowa/ modernizacja SUW	2022	25,20	MPGK sp. z o.o.

Zadanie: GWS 1.6. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola szczelności tych zbiorników

Tabela 92. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GWS 1.6

Podmiot odpowiedzialny	Liczba gmin w których prowadzono ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	
	2021	2022
Gminy	53	55

W ramach realizacji zadania w latach 2021-2022 ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków była prowadzona przez następujące gminy: Świdwin, Borne Sulinowo, Biesiekierz, Boleszkowice, Pełczyce, Stare Czarnowo, Golczewo, Nowogard, Łobez, Połczyn Zdrój, Malechowo, Stargard, Kamień Pomorski, Bielice, Karlino, Trzcińsko Zdrój, Krzęcin, Polanów, Karnice, Mirosławiec, Widuchowa, Widuchowa, Dobra, Grzmiąca, Szczecinek, Biały Bór, Dobra (Szczecińska), Dobrzany, Suchań, Wolin, Drawsko Pomorskie, Myślibórz, Dębno, Moryń, Czaplinek, Płoty, Nowe Warpno, Świeszyno, Stepnica, Będzino, Sianów, Węgorzyno, Radowo Małe, Choszczno, Dygowo, Gryfice, Szczecinek, Brojce, Lipiany, Chojna, Cedynia, Siemyśl, Rymań, Stara Dąbrowa, Rąbino, Przybiernów.

Na terenie województwa, gminy prowadziły również kontrolę szczelności zbiorników bezodpływowych. Realizację działania zadeklarowało 20 gmin. Łącznie w roku 2021 przeprowadzono 815 kontroli szczelności, a w roku 2022 – 899 kontroli.

Tabela 93. Realizacja zadania GWS 1.6 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba przeprowadzonych kontroli szczelności zbiorników bezodpływowych [szt.] w podziale na lata		Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	2021	2022		
Gminy				
Będzino	20	15	-	środki własne
Brojce	2	1	-	środki własne
Cedynia	4	45	-	środki własne
Chojna	24	59	-	środki własne
Czaplinek	-	89	-	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Liczba przeprowadzonych kontroli szczelności zbiorników bezodpływowych [szt.] w podziale na lata		Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	2021	2022		
Dębno	549	278	-	środki własne
Dobra	100	29	-	środki własne
Dobrzany	1	1	-	środki własne
Golczewo	-	23	-	środki własne
Krzęcin	10	8	-	środki własne
Moryń	-	1	-	środki własne
Myślibórz	24	19	-	środki własne
Nowogródek Pomorski	-	12	-	środki własne
Pełczyce	1	1	-	środki własne
Płoty	8	12	-	środki własne
Połczyn Zdrój	45	35	-	środki własne
Sianów	5	5	-	środki własne
Stepnica	4	3	-	środki własne
Świdwin	15	28	-	środki własne
Widuchowa	3	235	-	środki własne
SUMA	815	899	-	-

Zadanie: GWS 2.1. Ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recyrkulację wody w zakładach przemysłowych

Raportowane podmioty nie wykazały realizacji zadania. Zadania dotyczące zamykania obiegów wody są realizowane obligatoryjnie przez zakłady przemysłowe, które dostosowują technologie do najlepszych dostępnych technik (BAT) w ramach nakładanych wymagań w pozwoleniach zintegrowanych.

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GWS I

Tabela 94. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GWS I (zadania GWS 1.1 – GW 2.2)

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
GWS 1.1. Budowa, rozbudowa i modernizacja komunalnych oczyszczalni ścieków oraz ich systemów kanalizacyjnych	monitorowane: gminy, w tym przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, zakłady komunalne	realizowano
GWS 1.2. Wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie	monitorowane: gminy, właściciele i zarządcy nieruchomości	realizowano
GWS 1.3. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, w tym rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej	monitorowane: gminy, w tym przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, zakłady komunalne	realizowano
GWS 1.4. Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej	monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, zakłady komunalne	realizowano
GWS 1.5. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania wody	monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, zakłady komunalne	realizowano
GWS 1.6. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola szczelności tych zbiorników	monitorowane: gminy	realizowano
GWS 2.1. Ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recyrkulację wody w zakładach przemysłowych	monitorowane: przedsiębiorstwa	nie realizowano
GWS 2.2. Identyfikacja alternatywnych sposobów miejsc poboru wody do spożycia	monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, zakłady komunalne	nie realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)

Tabela 95. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

L.p.	Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030 r.)
1.	Cel: GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa	Odsetek osób korzystających z oczyszczalni ścieków [%]	80,6	80,9	95
2.		Długość sieci kanalizacyjnej (ogólnospławnej i na ścieki gospodarcze) [km]	8 115,6	8 418,1	9 536,6
3.		Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem [hm ³]	958,6	901,6	832,9
4.		Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	9 046.	10 947	9 867
5.		Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem [%]	88,47	90,2	70,8

Ad. 1. Według aktualnych danych GUS, odsetek osób korzystających z oczyszczalni ścieków [%] w granicach województwa zachodniopomorskiego wynosił w 2021 r. 80,9%. Dane dla roku 2022 nie są jeszcze dostępne.

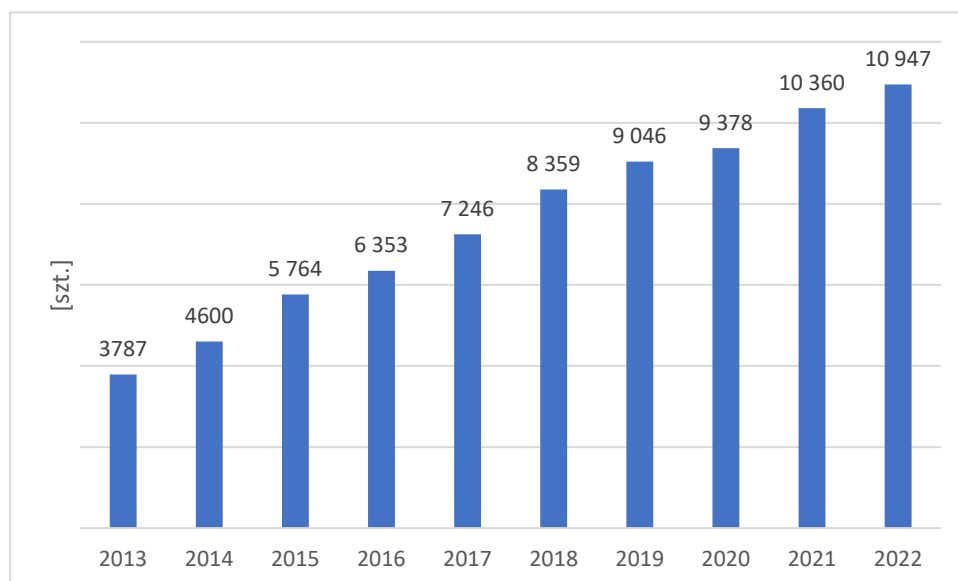
Ad. 2. Według danych GUS, na koniec 2022 r. sumaryczna długość kanalizacji sanitarnej w granicach województwa wynosiła 8418,1 km.

Ad. 3. Według danych GUS, na koniec 2022 r. wielkość zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na terenie województwa zachodniopomorskiego wynosiła 901,6 hm³. Zużycie wody stopniowo się zmniejsza.

Ad. 4. W 2022 r. wykazano 10 947 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków. Wartość docelowa wskaźnika w zakresie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków, założona w ramach POŚ WZ 2030 (9 867 szt.), została przekroczona już w 2021 r.

Ad. 5. Aktualne dane GUS wskazują, iż w roku 2022 udział przemysłu w zużyciu wody ogółem na terenie województwa zachodniopomorskiego wynosił 90,2%. Zauważa się niekorzystny trend wznoszący dla wskaźnika zużycia wody w przemyśle

Rysunek 12. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków w latach 2013-2022 na terenie województwa

źródło: Bank danych lokalnych GUS: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

Podsumowanie i wnioski

W ramach celu GWS I: Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa, w latach 2021-2022 kontynuowane były działania związane z budową i rozbudową oczyszczalni ścieków komunalnych. Aktualnie na terenie województwa, odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków jest wysoki i wynosi 80,9%, co plasuje województwo na drugim miejscu w kraju. Nadal kontynuowane były również działania związane z budową i rozbudową sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie województwa wzrosła względem roku 2020 o 302,5 km.

Gminy na terenie województwa na bieżąco prowadzą ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, a także kontrolę ich szczelności. Od 1 stycznia 2023 r. gminy mają obowiązek kontroli zbiorników bezodpływowych (dotyczy to zarówno szczelnych zbiorników bezodpływowych jak również przydomowych oczyszczalni ścieków), co zapewni realizację działania w szerszym zakresie w przyszłości.

Według przekazanych przez przedsiębiorstwa danych, w latach 2021-2022 nie wykazano działań polegających na ograniczaniu ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recyrkulację wody w zakładach przemysłowych. Dane GUS za 2022 r. wskazują, że wzrasta udział przemysłu w zużyciu wody ogółem.

Rekomendacje

- podejmowanie działań w zakresie rozbudowy infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej oraz budowy oczyszczalni ścieków (w tym przydomowych);
- uwzględnianie zmian klimatycznych przy projektowaniu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
- promowanie wykorzystania nowych technologii w sektorze przemysłu w zakresie gospodarowania wodą (np. zamykanie obiegów wody).

2.6. Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: zasoby geologiczne (ZG)

2.6.1. Cel: ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi

Kierunek interwencji: ZG 1.Ochrona i zrównoważona eksploatacja kopalin

Zadanie: ZG 1.1 Prowadzenie prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin z wykorzystaniem najnowocześniejszych technik

Tabela 96. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZG 1.1

Podmiot odpowiedzialny	Liczba podmiotów, które zrealizowały zadanie	
	2021	2022
Użytkownicy złóż	7	6
Przedsiębiorstwa wydobywcze	1	1

Tabela 97. Realizacja zadania ZG.1.1. przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania polegające na zidentyfikowaniu złóż kopalin	Rok realizacji
Przedsiębiorstwa wydobywcze		
PKN ORLEN S.A – Oddział PGNiG w Zielonej Górze	Złóża zidentyfikowane w wyniku prowadzonych prac rozpoznawczych: - Trzebusz (Dodatek nr 1 do dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złóża gazu ziemnego Trzebusz zatwierdzony decyzją Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 26.10.2021 r. znak DGK-WW.735.9.2021.3.AK); - Dargosław (Dokumentacja geologiczno-inwestycyjna złóż gazu ziemnego Dargosław zatwierdzona decyzją MKiŚ z dnia 2.02.2021 r., znak: DGK-IV4742.2.2020.7.GJ)	2021

Tabela 98. Realizacja zadania przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Złoże	Kopalina	Wydobycie w 2021 r. gaz ziemny [m ³], ropa naftowa, siarka, piasek [t]	Wydobycie w 2022 r. gaz ziemny [m ³], ropa naftowa, siarka, piasek [t]
Przedsiębiorstwa wydobywcze				
PKN ORLEN S.A – Oddział PGNiG w Zielonej Górze	BMB	gaz ziemny pozostały	336 475,40	293 305,80
	BMB	inna kopalina – siarka	22 262,00	21 125,00
	BMB	ropa naftowa	279 359,20	249 878,60
	Kamień Pomorski	ropa naftowa	1 379,00	1 276,00
	Kamień Pomorski	gaz ziemny towarzyszący	229,70	195,60
	Gajewo	ropa naftowa	1 475,00	1 681,10
	Gajewo	gaz ziemny towarzyszący	554,80	671,40
	Różańsko	gaz ziemny pozostały	7 285,60	31 296,70
	Błotno	ropa naftowa	360,00	344,00
	Błotno	gaz ziemny towarzyszący	36,00	34,40
	Wysoka Kamieńska	ropa naftowa	3 530,00	3415,00
	Wysoka Kamieńska	gaz ziemny towarzyszący	247,00	245,10
	Sławoborze	ropa naftowa	103,50	105,70
	Sławoborze	gaz ziemny współwystępujący	30,00	22,00
	Zielin	ropa naftowa	892,00	-
	Zielin	inna kopalina- siarka	476,00	-
	Zielin	gaz ziemny współwystępujący	4 802,60	-
	Sławoborze	gaz ziemny pozostały	4 125,60	3 501,90
	Ciechnowo	gaz ziemny pozostały	3 484,50	3 249,10
	Trzebusz	gaz ziemny pozostały	9 207,00	6 435,80
	Daszewo N	gaz ziemny pozostały	28 491,50	23 693,40

Podmiot odpowiedzialny	Złoże	Kopalina	Wydobycie w 2021 r. gaz ziemny [m³], ropa naftowa, siarka, piasek [t]	Wydobycie w 2022 r. gaz ziemny [m³], ropa naftowa, siarka, piasek [t]
	Białogard	gaz ziemny pozostały	8 461,90	6 755,90
	Gorzysław S	gaz ziemny pozostały	0,00	67,00
	Gorzysław N	gaz ziemny pozostały	20 873,00	20 661,10
	Cychry	gaz ziemny pozostały	28 047,70	21 108,10
	Dargosław	gaz ziemny pozostały	0,00	13 126,10
	Dargosław-1 (długotrwały test prod) "Trzebiatów"	gaz ziemny pozostały	18 905,50	3 541,40
	Daszewo (objęte PMG Daszewo)	ropa naftowa	322,50	197,60
Użytkownicy złóż				
Bio INVESTMENT sp. z o.o.	Stary Klukom I	piasek	4 700,00	7 290,00
PRACE ZIEMNE Sławomir Liszewski	2021 Płoty I, 2022 Płoty II	piasek	3 500,00	33 000,00
P. Mateusz Fil, P. Marcin Łuczkanin; Kopalnia Kruszyw Jadwizyn s.c.;	Jadwizyn II	piaski i żwiry	485 000,00	1 055 000,00
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe; „AGRO-WAP” Angelika Staniszewska	Kościernica			
Zakład Remontu i Utrzymania Dróg; DROGOTEX Ireneusz Rachtan	Porost			
Radosław Sak; PTUH "RAD - CAR"	Ratajki V			
„AGROBUD” sp. z o.o.	Ratajki VI			
Firma „Gurazda” Leszek Gurazda	Sianów V			
PW „SAKBUD” Przemysław Sak	Węgorzewo Koszalińskie IV			
Zakład Usług Leśnych M. Puton K. Puton	Wietrzno III			
Urz. M. i Gm. Mirosławiec	Jadwizyn			
AUTO-KAM Firma Handlowo-Usługowa; Kamil Jesionowski	Kłanino			
Radosław Sak; PTUH „RAD - CAR"	Ratajki V			

Podmiot odpowiedzialny	Złoże	Kopalina	Wydobycie w 2021 r. gaz ziemny [m³], ropa naftowa, siarka, piasek [t]	Wydobycie w 2022 r. gaz ziemny [m³], ropa naftowa, siarka, piasek [t]
„AGROBUD” sp. z o.o.	Ratajki VI			
Firma „Gurazda” Leszek Gurazda	Sianów V			
Radosław Sak; PTUH „RAD - CAR”	Węgorzewo Koszalińskie II			
PW „SAKBUD” Przemysław Sak	Węgorzewo Koszalińskie IV			
Zakład Usług Leśnych M. Puton K. Puton	Wietrzno III			
Skład Opału Ładzin; Adrian Drzewiński; P. Krystyna i Zbigniew Kaczmarek	Tanowo	piasek	2 494,00	64,00
Marian Drożdzel; Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowo-Handlowe TERBUD	Kazimierz	piaski i żwiry	1000,00	-
Usługowy Zakład Kamieniarsko Betoniarski; Usługi Transportowe Zbigniew Gumieła	Stary Chwalim I	piaski	2 800,00	2 700,00
Edyta Kosmańska	Witankowo	piaski i żwiry	11 744,00	13 518,00
Zakład Gospodarki Komunalnej w Wałczu	Wałcz-Działka 3732 - ul. Południowa			

PKN ORLEN S.A – Oddział PGNiG w Zielonej Górze poinformowało, że w eksploatacji złóż w latach 2021-2022 nie zastosowano innych, niż dotychczas stosowane, technik wydobywczych, a eksploatacja odbywa się z zachowaniem racjonalnej gospodarki złożem, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

W powyższej tabel zestawiono odpowiedzi uzyskane w wyniku ankietyzacji. Tylko 6 powiatów wskazało, wielkość eksploatacji złóż kopalin. Zgodnie z danymi z bazy MIDAS⁷ PIG-PIB na terenie województwa zachodniopomorskiego zidentyfikowano 711 złóż kopalin:

- 1 złóż azotowego gazu ziemnego;
- 15 złóż gazu ziemnego;
- 1 złóż kamieni łamanych i blocznych;
- 69 złóż kredy;
- 1 złóż piasków formierskich;
- 506 złóż piasków i żwirów;
- 3 złóż piasków kwarcowych d/p betonów komórkowych;
- 17 złóż piasków kwarcowych d/p cegły wapienno-piaskowej;
- 10 złóż ropy naftowej;
- 3 złóż surowców do prac inżynierskich;
- 34 złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej;
- 1 złóż surowców ilastych d/p kruszywa lekkiego;
- 1 złóż surowców szklarskich;
- 35 złóż torfów;
- 2 złóż wapieni i margli przemysłu cementowego;
- 9 złóż wód leczniczych;
- 3 złóż wód termalnych.

Zadanie: ZG 1.2. Rekultywacja i rewitalizacja terenów poeksploatacyjnych w celu przywrócenia wartości przyrodniczych

Starostowie, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, jako organ administracji publicznej, są zobowiązani do zapewnienia prawidłowej i skutecznej rekultywacji wszystkich gruntów po eksploatacji kopalin. Do zadań Starostów należy określenie kierunku rekultywacji, osoby odpowiedzialnej do jej wykonania, kontrola wykonania rekultywacji, a także egzekwowanie prawidłowego i terminowego jej zakończenia. Obowiązek rekultywacji gruntów natomiast, należy do przedsiębiorstw. Rekultywacja odbywa się na ich koszt w terminie do 5 lat od zaprzestania działalności przemysłowej na danym gruncie. W okresie sprawozdawczym 9 powiatów wskazało, że na ich terenie prowadzone były działania w zakresie rekultywacji i rewitalizacji terenów poeksploatacyjnych, w 2022 r. takie działania wskazało 6 jst.

⁷ dostęp: październik 2023 r.

Tabela 99. Realizacja zadania ZG 1.2. przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Rok realizacji	Powierzchnia zrekultywowanych i zrewitalizowanych terenów poeksploatacyjnych [ha]	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Starosta (w ramach działań organu administracji geologicznej) – rekultywacja wykonywana była przez podmioty prywatne				
drawski	2021	30,6	-	-
	2022	6,9	-	-
goleniowski	2021	4,0	-	-
	2022	5,9	-	-
gryficki	2021	2,05	-	podmiot prywatny
	2022	6,5	-	podmiot prywatny
kołobrzeski	2021	15,8	-	-
	2022	5,4	-	-
koszaliński	2021	14,3	-	-
	2022	17,1	-	-
łobeski	2021	3,7	-	-
starogardzki	2021	4,8	-	podmiot prywatny
szczecinecki	2021	153,6	-	podmiot prywatny
	2022	52,3	-	-
walecki	2021	2,0	-	-

Jako działanie przyczyniające się do realizacji celu, jst wskazały kontrolę terenów poeksploatacyjnych wymagających rekultywacji, ustalanie kierunku rekultywacji oraz egzekwowanie obowiązku wykonania rekultywacji.

Zadanie: ZG 1.3. Zrównoważona eksploatacja złóż torfu ze szczególnym uwzględnieniem warunków hydrologicznych oraz przyrodniczych w zasięgu oddziaływania wydobycia

Tabela 100. Sumaryczne zestawienie podmiotów, które zrealizowały działania w ramach zadania ZG 1.3

Podmiot odpowiedzialny	Liczba podmiotów, które zrealizowały zadanie	
	2021	2022
Użytkownik sprawozdający do Starosty	2	1
Użytkownik sprawozdający do Marszałka WZ	1	1

Tabela 101. Realizacja zadania ZG 1.3. przez poszczególne jednostki

Użytkownik	Rok realizacji	Wielkość wydobycia ze złóż torfu [Mg]	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Sprawozdający do Starosty				
kamieńskiego	2021	1 000,00* torfu oraz 195,00* borowiny leczniczej	-	-
polickiego	2021	89,50*	-	-
	2022	11,00*	-	-
Sprawozdający do Marszałka WZ				
Marszałka WZ	2021	279 410,00	-	podmiot prywatny posiadający koncesję na eksploatację złoża
	2022	244 281,00	-	podmiot prywatny posiadający koncesję na eksploatację złoża

*z uwagi na podawanie przez respondentów wartości w m³, zastosowano przeliczenie przyjmując wartość uśrednioną wagi 1m³torfu równą 0,5 Mg

Zadanie: ZG 1.4. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków

Tabela 102. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZG 1.4

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Marszałek WZ	5	16
Starosta	7	7
Dyrektor OUG	18	33

Tabela 103. Realizacja zadania ZG 1.4. przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Rok realizacji	Liczba wydanych koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż [szt.]	Liczba wykonanych kontroli realizacji warunków wydobywania kopalin ze złóż w wydanych koncesjach [szt.]	Źródła finansowania
Starosta				
gryficki	2021	1	0	-
	2022	0	0	-
kołobrzeski	2021	1	0	-
	2022	3	0	-
szczecinecki	2021	0	3	-
	2022	0	2	-
wałECKi	2021	0	2	-
	2022	0	2	-
Marszałek WZ				
Marszałek WZ	2021	4	1	-
	2022	14	2	-
Dyrektor OUG				
Dyrektor OUG	2021	0	18	środki własne
	2022	0	33	środki własne

Koncesje udzielane są na wniosek przedsiębiorcy. Kontrola warunków koncesji jest realizowana głównie poprzez kontrolę ilości wydobywania kopalin oraz wielkości uiszczanych opłat eksploatacyjnych przez przedsiębiorców.

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZG

Tabela 104. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZG

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
ZG 1.1. Prowadzenie prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin z wykorzystaniem najnowocześniejszych technik	monitorowane: przedsiębiorstwa wydobywcze, powiaty (w ramach wykonywania zadań organu administracji geologicznej)	realizowano
ZG 1.2. Rekultywacja i rewitalizacja terenów poeksploatacyjnych w celu przywrócenia wartości przyrodniczych	monitorowane: przedsiębiorstwa wydobywcze, gminy	realizowano
ZG 1.3. Zrównoważona eksploatacja złóż torfu ze szczególnym uwzględnieniem warunków hydrologicznych oraz przyrodniczych w zasięgu oddziaływania wydobywania	monitorowane: przedsiębiorstwa wydobywcze	realizowano
ZG 1.4. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego monitorowane: starostowie, OUG, Minister Klimatu i Środowiska	realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Zasoby geologiczne (ZG)

Tabela 105. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Lp.	Zasoby geologiczne (ZG)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030)
1.	Cel: ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	Liczba udokumentowanych złóż skalnych	524	642	524 lub wzrost

Rekomendacje

- ograniczenie presji na środowisko związanej z wydobywaniem kopalin;
- działania kontrolne dotyczące realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż;
- zrównoważona eksploatacja złóż torfu.

2.7. Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: gleby (GL)

2.7.1. Cel: GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu

Kierunek interwencji: GL 1. Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb

Zadanie: GL 1.1. Dostosowanie rolnictwa do zmieniających się warunków klimatycznych

Tabela 106. Realizacja zadania GL 1.1

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu	Rok
ZODR	4 doradztwa grupowe: Ochrona klimatu na poziomie gospodarstwa; Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa; Dobre praktyki rolnicze dotyczące ograniczenia emisji amoniaku do powietrza	2021
	3 szkolenia stacjonarne pod tytułem: Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	2021
	8 szkoleń stacjonarnych: Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa; Ekoschematy w ramach KPS na lata 2023-2027; Racjonalne gospodarowanie wodą w rolnictwie	2022
	11 doradztwo grupowe w zakresie: Dobre praktyki rolnicze na rzecz ochrony środowiska; Dobre praktyki w celu ochrony bioróżnorodności; Kłęski w rolnictwie	2022

Ponadto innymi zadaniami przyczyniającymi się do realizacji celu jest udzielenie przez ZODR 250 informacji i 275 porad w 2021 r. oraz 513 informacji i 604 porad w 2022 r.

Kierunek interwencji: GL 2. Rekultywacja i remediacja gleb

Zadanie: GL 2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych

Tabela 107. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GL 2.1

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	0	3
Powiaty	6	5

Tabela 108. Realizacja zadania GL 2.1. przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu	Rok realizacji	Efekty rzeczowe – powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych poddana rekultywacji [ha]	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Kamień Pomorski	W 2022 Gmina Kamień Pomorski przejęła od Związku Międzygminnego RXXI zrekultywowane składowisko w Mokrawic	2022	8,70	-	-
Polanów	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	2022	0,90	-	-
Świdwin	Rekultywacja kopalni odkrywkowej	2022	2,00	-	właściciel gruntu
Powiaty					
drawski	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	2021	30,60	-	-
	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	2022	6,90	-	-
gryficki	Prowadzenie postępowań zmierzających do ustalenia kierunku, terminu i osoby zobowiązanej do wykonania rekultywacji, nadzór nad terminowym wykonaniem rekultywacji	2021	2,10	-	podmiot prywatny
		2022	6,50	-	podmiot prywatny
gryfiński	Wydanie decyzji ustalającej kierunek rekultywacji, osobę oraz termin jej wykonania oraz wydanie decyzji uznającej zakończenie rekultywacji.	2021	18,00	-	-
		2022	50,30	-	-
goleniowski	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	2021	8,00	-	-
mysliborski	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	2021	3,60	-	-
		2022	4,10	-	-
kołobrzeski	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	2021	8,50	-	-
		2022	40,10	-	-

Zadanie: GL 2.2. Remediacja terenów zanieczyszczonych

Tabela 109. Realizacja zadania GL 2.2

Podmiot odpowiedzialny	Powierzchnia terenów zanieczyszczonych poddana remediacji [ha]	Powierzchnia terenów zanieczyszczonych poddana remediacji [ha]	Koszty [tys. zł]	Koszty [tys. zł]	Źródło finansowania
	2021	2022	2021	2022	
RDOŚ	3,4	3,4	33 048	37 584	WFOŚiGW

Interwencyjnie przeprowadzono prace remediacyjne, szczypanie niezidentyfikowanego produktu ropopochodnego wyciekającego z nasypu (skarpy) na zapleczu bazy MPO Sp. z o.o. przy ul. Gdańskiej 12 B w Szczecinie.

Kierunek interwencji: GL 3. Ochrona przed osuwiskami

Zadanie: GL 3.1. Identyfikacja i monitoring osuwisk

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez ankietowane podmioty, trzy powiaty wskazały, że realizują zadanie GL 3.1. Identyfikacja i monitoring osuwisk. Monitorowano 12 osuwisk w 2021 r. i 12 osuwisk w 2022 r.

Tabela 110. Realizacja zadania GL 3.1 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu	Rok realizacji	Liczba monitorowanych osuwisk [szt.]	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Powiaty					
kołobrzeski	Monitoring osuwisk	2021	1	-	-
		2022	1	-	-
policki	Monitoring osuwisk	2021	5	-	środki własne
		2022	5	-	środki własne
Miasto Szczecin	Monitoring osuwisk	2021	6	12,50	środki własne
		2022	6	22,10	środki własne

Oprócz wskazanych w powyższych tabelach działań jst, powiat szczecinecki wskazał, że przeznaczał w budżecie w latach sprawozdawczych środki na identyfikację miejsc występowania osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi. Realizacja takiego zadania przez PIG PIB przewidziana jest na 2024 rok. Ponadto powiaty prowadzą rejestry terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych oraz kierują zapytania do gmin w zakresie występujących na ich obszarze terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Systemie Ochrony Przeciwsuwiskowej prowadzonym przez PIG- PIB wynika, że na terenie województwa zachodniopomorskiego zidentyfikowano 326 osuwisk. Szczegółową inwentaryzację w zakresie osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi wykonano dla 4 powiatów województwa zachodniopomorskiego: choszczeńskiego, myśliborskiego, polickiego i Miasta Szczecin. Wyniki inwentaryzacji zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 111. Wyniki inwentaryzacji terenów, na których występują ruchy masowe ziemi i zagrożonych tymi ruchami na terenie województwa zachodniopomorskiego

Powiat	Liczba osuwisk	Stopień aktywności osuwiska A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	Liczba osuwisk	Liczba osuwisk podlegających monitoringowi obserwacyjnemu	Liczba zinwentaryzowanych terenów zagrożonych ruchami masowymi
choszczeński	0	-	-	0	8
myśliborski	38	N	21	0	37
		A	2		
		O	14		
		A, O	1		
policki	80	N	49	6	32
		A	2		
		O	26		
		N, O	3		
Szczecin	179	N	62	32	61
		A	9		
		O	78		
		A, O	3		
		A, N	2		
		A, O, N	4		
		O, N	21		

źródło: System Ochrony Przeciwosuwiskowej PIG-PIB, mapa.osuwiska.pgi.gov.pl

Zadanie: GL 3.2. Zabezpieczanie istniejących osuwisk oraz zapobieganie powstawaniu nowych osuwisk z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych

Podmioty odpowiedzialne za realizację działania: powiaty.

Jst, które poddano badaniu i udzieliły odpowiedzi w Ankietach nie wskazały działań zmierzających do realizacji omawianego zadania, polegającego na określeniu powierzchni i liczby działań polegających na zabezpieczeniu istniejących osuwisk oraz zapobieganiu nowych osuwisk.

Zadanie: GL 3.3. Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadania GL 3.3 są gminy. W okresie sprawozdawczym, w 2021 r. zrealizowano 1 zadanie, natomiast w 2022 r. trzy zadania polegające na uwzględnianiu osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych.

Tabela 112. Realizacja zadania GL 3.3 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu	Rok realizacji	Efekty rzeczowe – liczba dokumentów planistycznych [szt.]
Gminy			
Dobra	Projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminy Dobra na podstawie uchwały nr VI/79/2019 Rady Gminy Dobra z dnia 30 maja 2019 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobra	2022	-

Podmiot odpowiedzialny	Podjęte działania przyczyniające się do realizacji celu	Rok realizacji	Efekty rzeczowe – liczba dokumentów planistycznych [szt.]
Chojna	W uchwalonym w 2022 r. planie miejscowym sprawdzono i przeanalizowano czy rozpatrywany teren znajduje się na obszarze zagrożonym osuwaniem się mas ziemnych i zastosowano odpowiednie zapisy	2022	1
Pełczyce	Opis i mapa z miejscami zagrożonymi osuwiskiem stworzona przez starostwo powiatowe	2022	1
Tychowo	Uwzględnienie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w dokumentach planistycznych	2021	1
		2022	1

Inne działania przyczyniające się do realizacji celu GL 3.3 wskazały dwie gminy: Kamień Pomorski (zlecenie monitoringu środowiska zrehabilitowanego obszaru laboratorium zewnętrznego) oraz Stepnica (ujęcie zagadnień w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w roku 2018)

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GL

Tabela 113. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GL

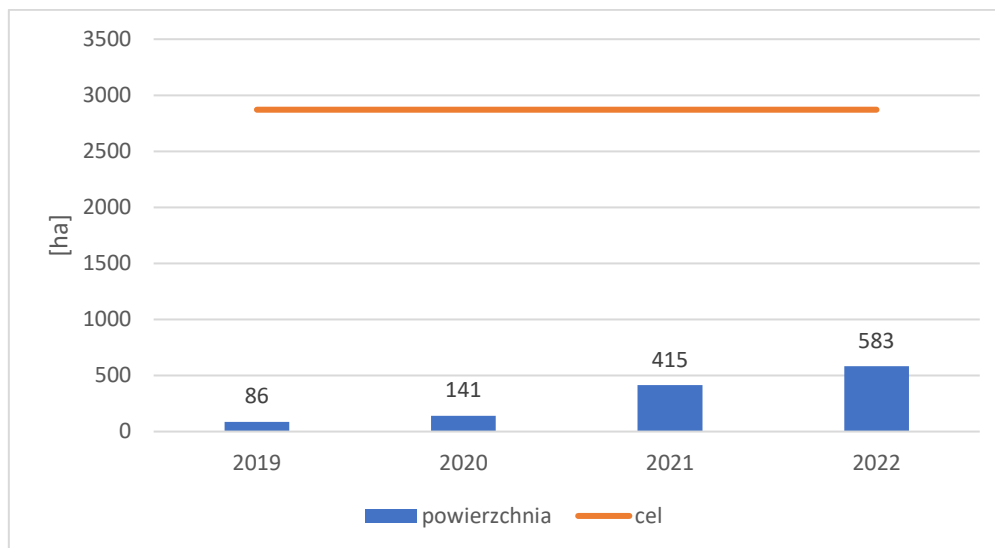
Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
GL 1.1. Dostosowanie rolnictwa do zmieniających się warunków klimatycznych	monitorowane: ZODR, ARiMR	realizowano
GL 2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	monitorowane: właściciele gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, powiaty, gminy	realizowano
GL 2.2. Remediacja terenów zanieczyszczonych	monitorowane: sprawca zanieczyszczenia, właściciele gruntów, RDOŚ w Szczecinie	realizowano
GL 3.1. Identyfikacja i monitoring osuwisk	monitorowane: powiaty, PIG PIB	realizowano
GL 3.2. Zabezpieczanie istniejących osuwisk oraz zapobieganie powstawaniu nowych osuwisk z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych	monitorowane: właściciele gruntów	nie realizowano
GL 3.3. Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych	monitorowane: gminy	realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Gleby (GL)

Tabela 114. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Gleby

Lp.	GLEBY (GL)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030)
1.	Cel: GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu	Powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych poddanych rekultywacji [ha]	86	583	2 871
2.		Liczba osuwisk objętych monitoringiem [szt.]	67	100	873

Rysunek 13. Powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych poddana rekultywacji (narastająco od 2019 r.)

źródło: Bank Danych Lokalnych GUS: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

Ad. 1. Według danych GUS w latach 2021-2022 poddano rekultywacji odpowiednio 274 i 168 ha gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, co stanowi znaczny wzrost w stosunku do lat ubiegłych. Przyjmując narastającą wartość wskaźnika grunty zrehabilitowane od 2019 r. wynoszą 415 ha w 2021 r. oraz 583 ha w 2022 r. Taka interpretacja wskaźnika wskazuje, że osiągnięto wynik na poziomie ok. 20% wartości docelowej wskaźnika.

Ad. 2. Z danych zgromadzonych w bazie prowadzonej przez PIG-PIB – System Ochrony Przeciwośuwiskowej wynika, że na terenie województwa zachodniopomorskiego zidentyfikowano 326 osuwisk, jednak ze względu na ich charakterystykę, wskazano potrzebę prowadzenia monitoringu obserwacyjnego jedynie dla 38⁸ z nich. Jednocześnie na podstawie uzyskanych informacji podczas ankietyzacji, w przypadku 12 osuwisk było realizowane to zadanie

⁸ Informacja uzyskana z Objasnień do map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dostępnymi w Systemie Ochrony Przeciwośuwiskowej PIG- PIB (mapa.osuwiska.pgi.gov.pl), dla Miasta Szczecina oraz powiatów: polickiego, choszczeńskiego i myśliborskiego

Podsumowanie i wnioski

W ramach dostosowania rolnictwa do zmieniających się warunków klimatycznych ZODR prowadzi szkolenia i doradztwa grupowe porady i informacje indywidualne dla rolników. Liczba szkoleń wzrosła z 7 w 2021 r. na 19 w 2022 r. Należy podkreślić, że tematy szkoleń prowadzonych przez jednostkę przyczyniają się do realizacji innych celów wskazanych w POŚ WZ 2030, takich jak: ochrona powietrza, czy gospodarowanie wodami.

Wyłącznie trzy gminy, odpowiadając na ankietę, wykazały rekultywację 11,60 ha gruntów. Z informacji uzyskanej od starostw wynika, że blisko 180 ha gruntów zdegradowanych poddano rekultywacji i 6,80 ha terenów poddano remediacji.

W zakresie kierunku interwencji GL.3 Ochrona przed osuwiskami, 3 starostwa powiatowe wskazały, że w latach 2021-2022 prowadziły monitoring 12 osuwisk. Ponadto gminy uwzględniają osuwiska oraz obszary narażone na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych, realizując zadanie GL 3.3. Praktykowane jest zlecenie monitoringu środowiska zrehabilitowanego obszaru laboratorium zewnętrznemu (Gmina Kamień Pomorski).

Rekomendacje

- promowanie i wdrażanie zabiegów agrotechnicznych zwiększających retencję glebową (stosowanie nawozów naturalnych, międzyplonów, mulczu, przyorywanie słomy, utrzymanie pokrywy roślinnej, przestrzeganie terminów siewu i zbioru itp.);
- w zakresie planowania przestrzennego na obszarach użytkowanych rolniczo zaleca się ograniczenie/wyłączenie z zabudowy terenów zalewowych, wyłączenie z możliwości prowadzenia produkcji rolniczej terenów zalewowych;
- poprawa efektywności systemów melioracyjnych i technik irygacyjnych.

2.8. Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)

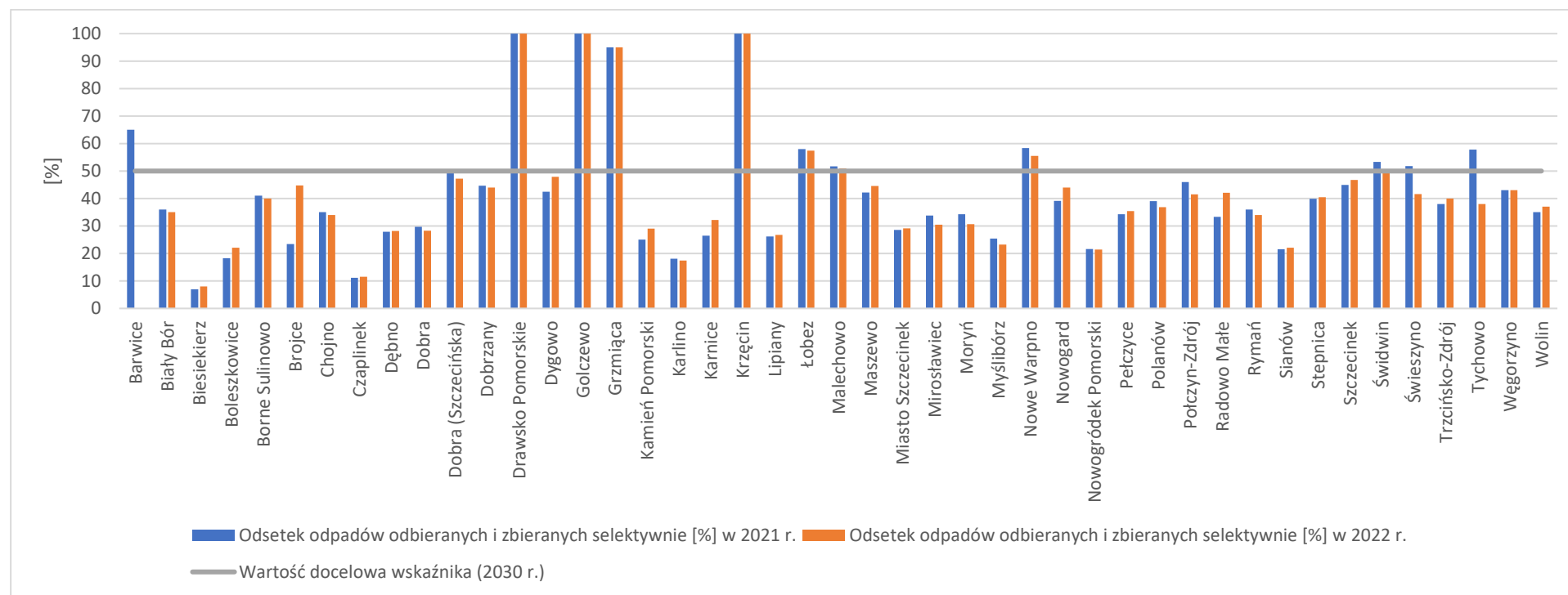
2.8.1. Cel: GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami

Kierunek interwencji: GO 1. Osiągnięcie wymaganych prawem poziomów odzysku, w tym recyklingu

Zadanie: GO 1.1. Wdrażanie i realizacja wojewódzkiego planu gospodarki odpadami w celu: osiągnięcia wymaganych prawem poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych; zwiększenia masy odpadów zbieranych selektywnie; podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i właściwego postępowania z nimi

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację działań w ramach zadania GO 1.1. są gminy. W 2021 roku gminy przeprowadziły 145 działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i właściwego postępowania z nimi. W 2022 było to 137 działań. Do działań przyczyniających się do realizacji celu GO zaliczyć można również niektóre z działań zaplanowanych w ramach programów zainicjowanych przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego – Społecznik 2021 (68 zadań) oraz Społecznik 2022-2024 (44 zadania).

Rysunek 14. Zestawienie ankietyzacji gmin odsetek odpadów odbieranych i zbieranych selektywnie w ankietowanych gminach w 2021 i 2022 r. na tle wartości docelowej wskaźnika (2030 r.)

Informacje przekazane przez jst podczas badania ankietowego różnią się od danych przekazywanych w sprawozdaniach komunalnych złożonych przez gminy w ramach sprawozdawczości do Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego za 2021 i 2022 r. W raportach składanych do Marszałka WZ wykazano, że odebrane selektywnie odpady wahają się na poziomie 30-40% w stosunku do zmieszanych odpadów komunalnych. W ankietach zaś niektóre jst błędnie wykazały, że odsetek odpadów odbieranych i zbieranych selektywnie wyniósł, w analizowanym okresie, nawet 100%.

Tabela 115. Realizacja zadania GO 1.1. przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Biały Bór	<p>Rozpowszechnianie ulotek w zakresie segregacji odpadów, mające na celu podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i właściwego postępowania z nimi przez cały rok;</p> <p>Przeprowadzone akcje sprzątania świata organizowane przez zamiejscowe szkoły na terenie Gminy Biały Bór;</p> <p>Prowadzenie Kampanii Plastik nie do pieca-piec nie do plastiku. – akcja trwała cały rok;</p> <p>Organizacja dwa razy w roku konkursu „Serce za nakrętki” dla sołectw z terenu Gminy Biały Bór, polegającym na zbieraniu nakrętek z tworzyw sztucznych;</p> <p>Mieszkańcy mają możliwość korzystania z bezpłatnej aplikacji „Ecoharmonogram”;</p> <p>Organizowanie w szkołach spotkań on-line na temat Dnia Ziemi</p>	2021	ulotki, metalowe pojemniki tzw. Serce na nakrętki, spotkania organizowane przez kadrę pedagogiczną w szkołach, obsługa PSZOK, aplikacja „EcoHarmonogram”	8,20	środki własne
	<p>Rozpowszechnianie ulotek w zakresie segregacji odpadów, mające na celu podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i właściwego postępowania z nimi przez cały rok;</p> <p>Przeprowadzone akcje sprzątania świata organizowane przez zamiejscowe szkoły na terenie Gminy Biały Bór;</p> <p>Prowadzenie Kampanii Plastik nie do pieca-piec nie do plastiku. - akcja trwała cały rok;</p> <p>Organizacja dwa razy w roku konkursu „Serce za nakrętki” dla sołectw z terenu Gminy Biały Bór, polegającym na zbieraniu nakrętek z tworzyw sztucznych;</p> <p>Mieszkańcy mają możliwość korzystania z bezpłatnej aplikacji „EcoHarmonogram”;</p> <p>Organizowanie w szkołach spotkań on-line na temat Dnia Ziemi.</p> <p>7.Zbiórka elektrośmieci organizowana z inicjatywy młodzieży szkolnej</p>	2022	ulotki, metalowe pojemniki tzw. Serce na nakrętki, spotkania organizowane przez kadrę pedagogiczną w szkołach. Obsługa PSZOK, Aplikacja „EcoHarmonogram”	6,70	środki własne
Boleszkowice	Konkurs edukacyjny	2022	1 konkurs	2,00	środki własne
Borne Sulinowo	Segregacja odpadów	2021	ulotki dotyczące funkcjonowania PSZOK	-	-

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
		2022	1 spotkanie z przedszkolakami i dziećmi w Miejskiej Bibliotece Publicznej – segregacja odpadów przez zabawę; 3 pogadanki w szkołach	-	-
Brojce	Segregacja odpadów, zbiórka odpadów	2021	kampania prowadzona online	4,00	środki własne
		2022	kampania prowadzona online	5,00	środki własne
Cedynia	„Wiedzę dużą mamy – segregować radę damy!”	2021	dzieci ze szkół podstawowych	-	-
Chojno	Piknik ekologiczny - „Zamień odpady na sadzonkę”	2021	1000 szt. ulotek, nagrody oraz słodycze, 184 szt. kwiatów	6,50	środki własne
	„Nauczmy dzieci, po co segregować śmieci ”	2022	11 grup przedszkolnych, tablice interaktywne dla grup, nagrody i dyplomy	9,20	środki własne
Choszczno	Prawidłowa segregacja, postępowanie z odpadami niebezpiecznymi	2021	6 spotkań	-	środki własne
		2022	7 spotkań	-	środki własne
Czaplinek	Edukacja ekologiczna w zakresie segregacji odpadów	2021	-	-	środki własne
		2022	-	-	środki własne
Dębno	Konkursy, Dzień Baterii, Usuwanie wyrobów zawierających azbest, Sprzątanie Linii Brzegowej jezior, Dzień Bez Śmiecenia, Dzień Ziemi, Jadłodzielnia-Podziel się jedzeniem, Eko-gry, Sprzątanie Świata, Piknik Ekologiczny, Lekcja nie śmiecenia, Eko-kartki, Serce dla Dziecka i koszyk karmy dla Zwierząt, ulotki w języku ukraińskim i języku angielskim	2021	Dzień Ziemi, 200 osób, Sprzątanie Świata, 1 000 osób, Gadżety, 1 000 szt.	13,50	Nadleśnictwo Dębno, Celowy Związek Gmin CZG-12; Gmina Dębno środki własne
	Konkursy, Dzień Baterii, Usuwanie wyrobów zawierających azbest, Sprzątanie Linii Brzegowej jezior, Dzień Bez Śmiecenia, Dzień Ziemi, Jadłodzielnia-Podziel się jedzeniem, Eko-gry, Sprzątanie Świata, Piknik Ekologiczny, Lekcja nie śmiecenia, Eko-kartki, Serce dla Dziecka i koszyk karmy dla Zwierząt, ulotki w języku ukraińskim i języku angielskim	2022	Dzień Ziemi, 450 osób, Sprzątanie Świata, 1 500 osób, Piknik Ekologiczny, 600 osób, Sadzonki drzew 600 szt., ulotki 3 000 szt., gadżety 1000 szt.	42,40	Nadleśnictwo Dębno, Gmina Dębno środki własne, Celowy Związek Gmin CZG-12, WFOŚiGW Szczecin

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Dobra	Dzień Ziemi, Dzień Pszczoly, Sprzątanie Świata, konkurs „Myślę, więc nie śmieć"	2021	-	1,20	-
	Dzień Ziemi, Dzień Pszczoly, Sprzątanie Świata	2022	-	0,80	-
Dobra (Szczecińska)	„Sprzątamy dla Polski", „Segregacja - nie marnujesz", Zasady segregacji na cmentarzach, Modernizacja PSZOK	2021	7 053 szt., 3 spotkania	14,70	środki własne
	Prace w ogrodzie, a bioodpady cd, „Sprzątanie Świata", „Segregujesz - nie marnujesz", "Nie zbieramy liści	2022	247 szt., 4 spotkania	5,80	środki własne
Drawsko Pomorskie	Zajęcia dla uczniów szkół dotyczące prawidłowej gospodarki odpadami zorganizowane na zrekultywowanym składowisku odpadów w Mielenku Drawskim; Instalacja 2 pojemników (gablot) na drobne odpady elektryczne i elektroniczne; Organizacja targów „Mój Ogród" połączonych ze zbiórką elektroodpadów od mieszkańców; Opracowanie, druk i dystrybucja wśród mieszkańców ulotek dotyczących prawidłowej segregacji odpadów; Akcja informacyjna „Abolicja śmieciowa" – skierowana do mieszkańców, mająca na celu przypomnienie o obowiązku składania i aktualizacji deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;	2021	zajęcia dla uczniów, 15 osób 2 pojemniki na drobne odpady elektryczne i elektroniczne, zwiększenie liczby nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, informacja o prawidłowej segregacji odpadów komunalnych	44,50	środki własne
	Konkurs dla szkół podstawowych „Bateria odnawialna", w ramach którego zebrane zostało ponad 2 Mg zużytych baterii; „Eko-walentynki" akcja promująca prawidłową segregację odpadów komunalnych skierowana do wszystkich mieszkańców gminy Drawsko Pomorskie połączona z konkursami oraz zbiórką elektroodpadów; Współorganizacja XVII Drawskich Targów „Mój Ogród" i X Pikniku Ekologicznego połączonych ze zbiórką elektroodpadów	2022	konkurs dla szkół podstawowych „Bateria odnawialna", zebrane ponad 2 Mg zużytych baterii zwiększenie świadomości uczestników nt. zasadności segregacji odpadów	8,60	środki własne
Dygowo	Gospodarka o obiegu zamkniętym jako fundament ochrony klimatu	2021	566 szt. planów lekcji z informacjami o segregacji odpadów – A3 – 566 szt. tablic matematycznych z informacjami o korzyściach z recyklingu – A3, 1 700 szt. odpadowych eko-poradników w postaci mini-książek kucharskich dla gospodarstw domowych,	37,00	WFOŚiGW środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
			1 700 szt. kompendiów wiedzy o gospodarowaniu odpadami, 180 szt. plansz dydaktycznych dla szkół 60 szt. nagród dla dzieci, Ekologiczny plener rodzinny		
Golczewo	Zwiększenie sprzyjającego nastawienia społeczności lokalnej do zagadnień właściwej gospodarki odpadami, ograniczenie masy odpadów wytwarzanych przez gospodarstwa domowe, a tym samym wydłużenie okresu wykorzystania składowiska odpadów	2021	-	-	-
		2022	-	-	-
Grzmiąca	Rozesłanie ulotek do wszystkich mieszkańców w celu edukacji prawidłowego segregowania odpadów komunalnych, do każdego sołectwa przekazano plakaty edukacyjne pt. „#Akcja Segregacja” do umieszczenia na tablicach ogłoszeń i w miejscach użytku publicznego; Pogadanka w szkołach na temat prawidłowego segregowania; Możliwość korzystania z darmowej aplikacji „Kiedy śmieci”, przypominającej mieszkańcom o odbiorze odpadów, otrzymywaniu informacji wysłanych przez gminę. Aplikacja umożliwia dostęp do harmonogramu wywozu odpadów, słownika odpadów oraz informacji dotyczących funkcjonowania PSZOK	2021	ok. 300 os.	-	-
		2022	ok. 300 os.	-	-
Kamień Pomorski	Konieczność segregacji śmieci/Segreguję przyrodę szanuję	2021	120 osób	1,00	środki własne
	Konieczność segregacji śmieci/ Używamy torby papierowe nie plastikowe	2022	spotkania 120 osób, festyn 200 osób	1,00	środki własne
Karlino	Dzień Ziemi, Dzień Sprzątania Świata, Sprzątanie rzeki Radew i Parsęta, dzień otwarty na PSZOK	2021	3 spotkania, 1 000 osób, punkt stacjonarny PSZOK w Karlinie, worki do segregacji odpadów	1,00	środki własne
	Dzień Ziemi, Dzień Sprzątania Świata, Sprzątanie rzeki Radew i Parsęta, kampania edukacyjna SOS-Szanuję, Oszczędzam, Segreguję	2022	4 spotkania, 1 000 osób, worki do segregacji odpadów	21,00	środki własne, WFOŚiGW
Karnice	Prawidłowa segregacja, kolportaż ulotek wśród mieszkańców	2021	53 osób	0,80	środki własne
	Prawidłowa segregacja. Akcja „Sprzątanie Świata”	2022	65 osób	0,10	środki własne
Lipiany	Rozdysponowanie wśród mieszkańców ulotek dot. właściwego segregowania odpadów. Zorganizowanie przez ZGDO konkursu na projekt edukacyjnej, wielkoformatowej gry planszowej o tematyce z	2021	ulotki dla mieszkańców gminy	26,60	koszt dla całego ZGDO

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	zakresu gospodarki odpadami komunalnymi i ochrony środowiska pod hasłem „Wiedzę dużą mamy - segregować radę mamy”				
	Rozdysponowanie wśród mieszkańców ulotek dot. właściwego segregowania odpadów	2022	ulotki dla mieszkańców gminy	26,30	koszt dla całego ZGDO
Łobez	Promowanie prawidłowej segregacji odpadów komunalnych, przyczyny powstawania niskiej emisji, smogu, ocieplenia klimatu, sposoby zapobiegania tym zjawiskom, wpływ zmian klimatycznych na środowisko, odnawialne źródła energii	2021	właściwie prowadzona selektywna zbiórka odpadów	0,80	środki własne
		2022	właściwie prowadzona selektywna zbiórka odpadów, 121 osób, w tym 5-10 lat i 11-15 lat	3,50	środki własne
Malechowo	Akcja proekologiczna w szkołach;	2021	4 placówki oświatowe	1,50	środki własne
Miroslawiec	Udostępnianie bezpłatne aplikacji Eco Harmonogram: 883; Organizacja konkursu plastycznego na wykonanie ozdoby choinkowej w postaci bombki „Drugie życie odpadów – eko ozdoby choinkowe”: 36; Konkurs plastyczny dla dzieci pn. „SEGREGUJEMY ODPADY, BO TAKIE MAMY ZASADY”: 44	2021	963 osób	10,40	środki własne
	Udostępnianie bezpłatnej aplikacji Eco Harmonogram na urządzenia mobilne; Organizacja konkursu plastycznego na wykonanie ozdoby choinkowej w postaci bombki „Drugie życie odpadów – eko ozdoby choinkowe”; Przeprowadzenie edukacyjnej akcji ekologicznej pn. „Miroslawieckie dzieci ograniczają ilość śmieci; Konkurs ekologiczny dla mieszkańców Gminy Miroslawiec pn. „Najciekawsza roślina mojego ogrodu”	2022	1 665 osób kompostowniki, 10 szt. pudełka (lunch box), 125 szt. kalendarze, 300 szt. notesy, 300 szt. linijki, 300 szt.	51,90	środki własne
Moryń	Prawidłowa segregacja odpadów; Zorganizowanie przez ZGDO konkursu na projekt edukacyjnej, wielkoformatowej gry planszowej o tematyce z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi i ochrony środowiska pod hasłem „Wiedzę dużą mamy- segregować radę mamy”	2021	ulotki dla mieszkańców	26,60	fundatorami nagród w konkursie byli sponsorzy zewnętrzni ulotki- środki własne
	Prawidłowa segregacja odpadów	2022	ulotki dla mieszkańców	26,30	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Myślibórz	Dwa filmy edukacyjne na płytach DVD pt. Akcja segregacja oraz Środowisko ponad wszystko	2022	2 filmy, 16 kopii przekazano do opiekunów i nauczycieli	7,00	PGKiM w Myśliborzu
Nowe Warpno	Prawidłowa segregacja odpadów	2021	ulotki i plakaty	-	-
		2022	ulotki i plakaty, spektakl teatralny	3,00	środki własne
Nowogard	Zasady selektywnej zbiórki odpadów, promocja minimalizowania zapełniania pojemników poprzez zgniatanie butelek i kartonów, promocja zbiórek wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	2021	19 spotkań, ok. 220 osób, 350 naklejek naklejonych na pojemniki	0,80	środki własne
	Promocja minimalizowania zapełniania pojemników poprzez zgniatanie butelek i kartonów, promocja zbiórek wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Promocja PSZOK	2022	-	-	-
Nowogródek Pomorski	Sprzątanie świata	2021	większa świadomość społeczeństwa	0,10	-
		2022	większa świadomość społeczeństwa	0,10	-
Pełczyce	Druk książeczek opłat za odpady z informacjami dotyczącymi jak prawidłowo segregować odpady, harmonogramem odbiorów	2021	informacja dla każdego mieszkańca gminy	2,70	środki własne
	Segregacja odpadów od A do Z, druk książeczek	2022	4 placówki oświatowe objęte edukacją ekologiczną 1 kampania, 1 akcja, 5 500 osób objętych działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi	27,90	środki własne
Płoty	Zwiększenie masy odpadów zebranych selektywnie, „działania zmierzające do osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu”, „korzyści z segregowania odpadów” – spotkania z mieszkańcami, edukacja w szkołach	2021	zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, ekologiczne podejście do problemu segregacji odpadów	-	środki własne
		2022	zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, ekologiczne podejście do problemu segregacji odpadów	-	środki własne
Polanów	Ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów, prawidłowa segregacja odpadów	2021	-	-	-
		2022	-	-	-
Połczyn-Zdrój	Racjonalne gospodarowanie odpadami komunalnymi	2021	1 020 osób	52,40	środki własne
		2022	300 osób	27,40	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Stara Dąbrowa	„Ekologia to sprawa publiczna” – budowa makiety z materiałów ekologicznych	2021	3 szkoły podstawowe	-	-
	Odkręcamy nakrętki i zbieramy baterie – wymieniamy na nagrody	2022	70 szt. sadzonek w zamian za zużyte baterie i elektrośmieci	1,00	środki własne
Siemysł	Czysta planeta - głównie tematy wśród dzieci	2021	ulotki o segregacji odpadów	0,50	środki własne
	Ochrona środowiska - głównie zasady segregacji odpadów	2022	ulotki o segregacji odpadów	0,50	środki własne
Stepnica	Działania edukacyjne w szkołach na terenie Gminy Stepnica w zakresie segregacji odpadów	2021	uczniowie szkoły w Stepnicy i Racimierzu	-	-
		2022	uczniowie szkoły w Stepnicy i Racimierzu	-	-
Szczecinek	Ulotki informacyjne dla mieszkańców dot. zasad segregacji odpadów edukacja ekologiczna mieszkańców podczas dożynek gminnych oraz innych spotkań z mieszkańcami	2021	ulotki dla mieszkańców	-	środki własne
	Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowej segregacji odpadów	2022	ulotki dla mieszkańców	6,00	środki własne
Świdwin	Prawidłowa segregacja, kompostowanie odpadów, ograniczanie masy odpadów	2021	2 preselekcje, 200 osób	-	-
		2022	2 preselekcje, 150 osób	-	-
Trzcińsko-Zdrój	Ulotki informacyjne o zasadach segregowania odpadami komunalnymi, akcja „sprzątanie świata”, informacja o zasadach segregowania odpadami komunalnymi na stronie internetowej Urzędu, konkurs plastyczny nt.: prawidłowej segregacji odpadów komunalnych	2021	akcja „sprzątanie świata”, 4 placówki oświatowe, konkurs plastyczny, 2 placówki oświatowe, ulotki informacyjne	-	-
		2022	informacja na stronie internetowej	-	-
Widuchowa	Konkurs „Jeden krok od PSZOK”	2021	nagrody rzeczowe dla klas I-III SP	0,90	środki własne
	Konkurs „Drugie życie odpadów”	2022	nagrody rzeczowe dla klas IV-VIII SP	1,10	środki własne
Wolin	Ulotki selektywna zbiórka odpadów	2021	-	1,50	środki własne
		2022	-	0,50	środki własne
UM WM Program Społecznik					
Białogardzkie Stowarzyszenie Aktywności Sportowej	Sprzątamy zielone - sprzątanie i EKO edukacja na terenie powiatu	2021	lekcja edukacyjna, ok. 100 osób	10,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Białogardzkie Stowarzyszenie Aktywności Sportowej	Eko białogardzianin - promujmy bycie EKO	2021	kampanie edukacji ekologicznej pod sklepami	4,00	Program Społecznik
Darskowiacy	Ekologia w toRbie	2021	warsztaty plastyczne dekorowania toreb bawełnianych wielokrotnego użytku, dzień porządku wokół nas – uporządkowanie terenów sołectwa	4,00	Program Społecznik
Fundacja „POKOLORUJ ŚWIAT” w Koszalinie	Serce dla Środowiska	2021	serce służące do zbierania plastikowych nakrętek, pogawędka dla dzieci na temat ekologii	4,00	Program Społecznik
FUNDACJA AD REM	Sprzątamy i grabimy, pożytek przynosimy. EKOLOGICZNA akcja osób zagrożonych wykluczeniem.	2021	sprzątanie terenu	4,00	Program Społecznik
Fundacja Jomsborg	Odkryj zagadki produkcji ubrań: dziś i w średniowieczu	2021	prezentacja i warsztaty dla dzieci o recyklingu odzieży	4,00	Program Społecznik
Fundacja Jomsborg	Drewniane dziedzictwo motywacją dla ekologii	2021	warsztaty snycerskie	4,00	Program Społecznik
Fundacja Pracownia Pomysłów	Ekologiczna Wyspa Sztuki	2021	zorganizowanie Ekologicznej Wyspy Sztuki	4,00	Program Społecznik
ISKIERKA	Blżej natury	2021	4 weekendowe spotkania, 8 osób	4,00	Program Społecznik
Jadłodzielnia Szczecin	JESTEM EKO - NIE MARNUJĘ - ZAKUPY W TORBĘ PAKUJĘ	2021	dystribucja wśród mieszkańców ulotek zero waste, budowa szafki jadłodzielniczej, uszycie ekologicznych toreb na zakupy	4,00	Program Społecznik
KGW Radzanianki	„Ekologia na wesoło"	2021	warsztaty i zajęcia, ok. 70 osób dorosłych i 90 dzieci i młodzieży	3,80	Program Społecznik
Klub Sportowy Szkoła Piłkarska AllSport	Ekobohaterowie	2021	sprzątanie miejscowości oraz okolic, aby usunąć nieczystości, przez uczniów wraz z wychowawcami, zawody sportowe na świeżym powietrzu, warsztaty plastyczno- techniczne związane z ochroną środowiska, konkurs „Eko-dekoracja"	4,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Koło Gospodyń Wiejskich „AKSAMITKI” we Wszędzieniu,	Ekoserce w centrum wsi Wszędzień	2021	serce na nakrętki, konkurs aktywizujący pobliskie sołectwa, szkoły i świetlice	-	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich „AKTYWNA GOŁAŃCZ” w Gołańczy Pomorskiej I	Ekoakcja – segregacja dla środowiska	2021	konkurs plastyczny, zakup przenośnych śmietników, zbiórka nakrętek, sprzątanie wsi	4,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich Aktywne Kobiety-Parlino	„SERCE NA DŁONI”	2021	zakup pojemnika na plastikowe nakrętki	4,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich Chrząszcze i Wianki w Chrząszczewie	„Wymień stare elektrourządzenia na roślinę do sadzenia”	2021	zbiórka elektrourządzeń podczas grilla dla mieszkańców sołectwa połączony z konkursami, zabawami sportowymi i nagrodami dla dzieci i młodzieży	4,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich Chrząszcze i Wianki w Chrząszczewie	Wspólne sprzątanie linii brzegowej	2021	zorganizowana akcja sprzątania linii brzegowej	4,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich Ma-Lwa w Tucznie	„Eko-weekend w Tucznie - ekologiczna integracja lokalnej społeczności”	2021	wyplatanie z ekologicznego bawełnianego sznurka kwietników bez użycia narzędzi, swap ciuchowy – darmowa wymiana odzieży warsztaty rękodzielnicze	4,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich w Mierzynie	Eko torby w Mierzynie	2021	akcja szycia i dystrybucji ok. 300 wielorazowych toreb	4,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich w Rurce	Posprzątajmy nasz mały świat	2021	zakup koszy do selektywnej zbiórki śmieci, prelekcja dot. segregacji śmieci, cykliczne akcje sprzątania wsi i okolic, konkurs plastyczny dla dzieci dot. selektywnej gospodarki odpadami i wpływu na stan środowiska	4,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich w Stuchowie	Wymień elektrograty na kwiaty	2021	akcja wymiany elektrogratów na sadzonki kwiatów, konkurs prac plastycznych pn. „świat szanuje – śmieci segreguje”	4,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Koło Gospodyń Wiejskich w Trzebieiszewie	„Zdobądź nasadzenia za elektro urządzenia - edycja II”	2021	wymiana zużytego sprzętu elektro na krzewy, drzewka owocowe i kwiaty	4,00	Program Społecznik
Koszalińskie Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Era Kobiet	EKO- MODA	2021	zwrócenie uwagi na wzrost ilości wytwarzanych odpadów tekstylnych	10,00	Program Społecznik
Liga Ochrony Przyrody Okręg Szczecin	Junk Journal – Zero Waste – Album z odzysku	2021	warsztaty dla młodzieży i dorosłych	4,00	Program Społecznik
Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” Węgorzyno	Plogging - jogging połączony ze zbieraniem śmieci	2021	3 marszruty	4,00	Program Społecznik
Ludowy Zespół Sportowy „POMORZANIN” Krąpieł	ZUŻYTYCH BUTÓW NOWY KROK ...	2021	zbiórka zużytego obuwia sportowego i przekazanie ich do sklepów sportowych w celu recyklingu	4,00	Program Społecznik
Ludowy Zespół Sportowy „Zieloni” w Wyszoborze	„Bieg po ŚMIEĆ”	2021	bieg połączony z oczyszczaniem lasu ze śmieci, warsztaty edukacyjne	4,00	Program Społecznik
Międzyzdrojskie Stowarzyszenie „RODZINA”	EKOPUNKT	2021	zbiórka elektroodpadów oraz wydzielenie ogrodzonego i oznakowanego placu do zbierania elektroodpadów	4,00	Program Społecznik
Nowowarpieński Uniwersytet Trzeciego Wieku	Z pasji do ekologii	2021	warsztaty szycia na maszynie z materiałów z odzysku, warsztaty rękodzielnicze z wikliny papierowej, akcja sprzątania lasu	4,00	Program Społecznik
Ochotnicza Straż Pożarna w Bielicach	Jesteśmy „EKO”	2021	zajęcia edukacyjne, konkurs pn. „Jestem Eko” – prac wytworzonych ze śmieci i odpadów	4,00	Program Społecznik
Ochotnicza Straż Pożarna w Bierzwniku	Festyn strażacki „Bezpiecznie i ekologicznie z OSP Bierzwnik”	2021	stoisko ekologiczne, eko-konkurs	4,00	Program Społecznik
Ochotnicza Straż Pożarna	„Torba ekologiczna noszona to dla środowiska ochrona”	2021	szycie toreb ekologicznych dla mieszkańców gminy	4,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
w Lubiechowie Górnym					
Ochotnicza Straż Pożarna w Troszynie	O lasy dbamy, razem sprzątamy	2021	zakup koszy, pojemników, gier planszowych, tablic edukacyjnych i innych narzędzi przydatnych do nauki segregacji i przekazanie ich placówkom edukacyjnym	4,00	Program Społecznik
Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Koszalinie	Człowiek i przyroda - jest porządek, będzie zgoda	2021	wyposażenie miejsc postojowych nad jeziorami wzdłuż linii brzegowej na terenie Gminy Bobolice w drewniane kosze na śmieci	4,00	Program Społecznik
OSP KŁĘBY	Segregacja - fajna sprawa	2021	zakupienie koszy do segregacji, konkurs z nagrodami dla dzieci	4,00	Program Społecznik
OSP Kłęby	Czysta okolica - zacznij od siebie	2021	uprzątnięcie miejscowości ze śmieci, konkurs na najczystsze podwórko	4,00	Program Społecznik
Pracownia Małej Sztuki	Warsztaty z tworzenia ekologicznych opakowań żywności - woskowijki, woreczki wielorazowego użytku	2021	uszycie i wykonanie naturalnych eko-opakowań	4,00	Program Społecznik
Resko Maskuje	Jadłodzielnia - Resko pomaga	2021	budowa jadłodzielni, przeprowadzenie akcji promocyjnej	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie „Kierunek Świnoujście"	Jadłodzielnia dla Seniora	2021	2 jadłodzielnie	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie „Kierunek Świnoujście"	Serce dla Świnoujścia	2021	2 kosze na nakrętki w kształcie serca, akcja edukacyjno-informacyjna w szkołach i kampania internetowa	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie „Złocieniec Moje Miasto"	Sprzątanie Drawy i rekreacja	2021	4-5 godzinny spływ kajakowy grupą 30 osobową połączony ze sprzątaniem brzegów rzeki	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Centrum Inicjatyw Edukacyjno-Społecznych	Szanuję, nie marnuję!	2021	warsztaty ze specjalistą ds. żywienia / dietetykiem 2 spotkania, 30 osób, broszura informacyjna z tematyką poruszaną podczas warsztatów wraz	4,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
			z prostymi przepisami, webinary ze specjalistą ds. żywienia (YouTube oraz Facebook), konkurs dla grup przedszkolnych oraz klas I-III szkół podstawowych ze Szczecina na plakat „Szanuję, nie marnuję!", promocja: Facebook CIES oraz parterów, strony internetowe, broszury, plakaty		
Stowarzyszenie Dla Gminy Golczewo	Segregujemy - w czystości żyjemy!	2021	spotkanie dla dzieci i młodzieży o tematyce poprawnego segregowania odpadów, konkurs na najlepszy EKOPLAKAT	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie dla Gminy Golczewo	Sprzątanie Świata = razem możemy więcej	2021	akcja sprzątania świata i montaż koszy na śmieci	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Inicjatyw Możliwych	„ZERO WASTE – NIE TAKI DIABEŁ STRASZNY...”	2021	zajęcia edukacyjne	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych w Świdwinie	Do 5 X segregacja	2021	warsztaty	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych w Świdwinie	Na zakupy z własną torbą	2021	zakup materiałowych toreb do dystrybucji	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Inspiracje Młodych	Eco-warsztaty dla dzieci na Wyspie Grodzkiej	2021	warsztaty ekologiczne dot. Tworzenia przedmiotów z odpadów i ochrony środowiska dla dzieci i młodzieży w wieku 5-12 lat	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Jedności 9	Wiem, co do czego - segregowanie dla każdego.	2021	filmy rozwijające świadomość ekologiczną uczniów i rodziców	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Klub Sportowy Perła	„SEGREGUJESZ ZYSKUJESZ" FESTYN EKOLOGICZNY	2021	festyn ekologiczny	4,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Kołobrzaska Grupa Regatowa	Tyle zysku ile odzysku	2021	warsztaty	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Kołobrzaska Grupa Regatowa	Decoupage to sposób na piękny recykling	2021	warsztaty	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Kuźnia Inicjatyw Niebanalnych	Gorące Serce Mielna Pyrzyckiego	2021	gromadzenie plastikowych nakrętek	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Trzcińskiej	„Ekoludki- z ekologią za Pan Brat” - edukacja ekologiczna dla dzieci	2021	cykliczne zajęcia edukacyjne dla dzieci	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie na rzecz harmonii społecznej	MYŚLĘ EKOLOGICZNIE!	2021	cykl warsztatów dla 6 grup po 5 osób	3,50	Program Społecznik
Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Widuchowa	Widuchowski ekoPatrol	2021	wysprzątanie, uporządkowanie kilku miejsc na terenie gminy	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sołectwa Mierzyn	„Nakrętki zbieramy - naturę i chorych wspomagamy”	2021	zakup kosza na nakrętki, akcja informacyjna (portale społecznościowe, plakaty, ulotki, nagranie spotu), konkurs dla dzieci z nagrodami nt. szkodliwości wyrzucania plastiku i prawidłowej segregacji śmieci.	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Nasz Dziwnów	Śmieci zbieramy- świat ubarwiamy	2021	akcja jesiennego sprzątnięcia świata	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Nasze Gołębino	EKO-LOGICZNI - RECYKLING JEST W MODZIE	2021	cykl warsztatów	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo „Tęcza”	Pożytecznie i integracyjnie - edycja czwarta	2021	warsztaty dla młodzieży i dorosłych	4,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Stowarzyszenie Teatr Propozycji „Dialog” im Henryki Rodkiewicz	ETIUDA FILMOWA - KŁĄTWA PLASTIKU- SIGNUM TEMPORIS	2021	etiuda filmowa	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Trzebiatowie	Torba nasza - przyszłość Wasza	2021	szycie toreb z ekologicznych materiałów	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych w Bobolicach	Z natury segreguję w Szkole Podstawowej w Dargini	2021	2 pojemniki do sortowania i zbiórki surowców wtórnych oraz 4 pojemniki do segregacji wewnętrznej, warsztaty nt. segregacji odpadów	4,00	Program Społecznik
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie	O czystość natury dbamy - odpady przetwarzamy	2021	sprzątanie okolicy, warsztaty upcyklingu	4,00	Program Społecznik
Towarzystwo Wspierania Inicjatyw Kulturalno-Społecznych „TWIKS”	Seniorzy w Lesie	2021	gra leśna	4,00	Program Społecznik
Z Pomysłem	Zielony Zielin	2021	sprzątanie miejscowości, opracowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych dotyczących segregacji odpadów i recyklingu	4,00	Program Społecznik
Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, Okręg Północno-Zachodni, Obwód Koszaliński	Zero waste po harcersku	2021	5 spotkań, warsztaty zero waste i less waste	4,00	Program Społecznik
Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, Okręg Północno-Zachodni, Obwód Koszaliński	„Zostaw długopis, chwyć za pióro!” Harcerskie Warsztaty Kaligraficzne less waste	2021	8 spotkań, warsztaty z kaligrafii oraz letteringu	4,00	Program Społecznik
Akademia Piłkarska Świerżno	Upcykling i rekreacja	2022	konkurs plastyczny „Coś nowego ze starego” upcykling (przetwarzanie śmieci w celach artystycznych bądź	5,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
			użytkowych) w szkole i świetlicy wiejskiej, warsztaty przyrodnicze		
APETO	Eko-Gra terenowa dla młodzieży	2022	gra terenowa połączona ze zbieraniem śmieci	5,00	Program Społecznik
Fundacja Niebieskie Drzewo	Czysty las	2022	sprzątanie lasu	5,00	Program Społecznik
Fundacja Siedem Ogrodów	Planeta B nie istnieje - warsztaty ekologiczne	2022	4 warsztaty, w tym 1 teoretyczny i 4 praktyczne, promujące proekologiczny styl życia i zrównoważone podejście do zasobów naturalnych (zero waste, freeganizm, upcycling, bush-crafting, bio-architektura, earthousy)	5,00	Program Społecznik
Jadłodzielnia Szczecin	Pomagamy, promujemy, nie marnujemy	2022	działania promujące idee foodsharingu	4,80	Program Społecznik
Jadwiga 2	Żelechowa clean & grill, edycja 5 - polsko-ukraińska	2022	akcja społeczna polegająca na sprzątaniu	5,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich „Babinki” w Babinku	Babinek jest eko	2022	informowanie społeczeństwa o prawidłowym segregowaniu odpadów, ulotki informacyjne, wykład z pokazem praktycznym, zakup 2 pojemników na nakrętki	5,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich „Kreatywne Wtorki” w Dołujach	Zrób i sprzedaj eko- kosmetyk	2022	warsztaty	5,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich Chrząższcze i Wianki w Chrząższczewie	Wielkie Sprzątanie Wyspy Chrząższczewskiej	2022	akcja sprzątania, integracja, konkurs dla dzieci,	5,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich Kołacz w Kołacz	Środowisko ponad wszystko	2022	spotkanie pt. „fajne rzeczy ze zwykłych śmieci” połączone z wernisażem prac powstałych na zajęciach plastycznych, wystawą prac konkursowych oraz z kinem plenerowym.	5,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Koło Gospodyń Wiejskich Ma-Lwa w Tucznie	Eko Etno Tucznio Festiwal	2022	Eko Etno Tucznio Festiwal	5,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich w Międzywodziu FREGATA	Powiedz NIE plastikowej torbie	2022	warsztaty, konkurs dla dzieci, ognisko integracyjne,	5,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich w Rusku „Tęcza”	„Całym sercem za ekologią”	2022	edukacja ekologiczna związana z selektywną zbiórką odpadów	5,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich w Trzebiezewie	„Dobry przykład wszystkim damy - okolicę posprzątamy”	2022	akcja sprzątania, konkurs plastyczny, festyn,	5,00	Program Społecznik
Ochotnicza Straż Pożarna w Skoszewie	Serce dla Skoszewa	2022	sprzątanie, lekcja proekologiczna, pogadanki w świetlicy	5,00	Program Społecznik
Ochotnicza Straż Pożarna w Bierzwniku	Festyn strażacki „Mali ekostrażacy”	2022	festyn strażacki, pogadanka na temat prawidłowej segregacji odpadów oraz konkurs ekologiczno-sprawnościowy	5,00	Program Społecznik
Ochotnicza Straż Pożarna w Golczewie	Czyste jezioro - nasza sprawa	2022	akcja sprzątania	5,00	Program Społecznik
Ochotnicza Straż Pożarna w Mechowie	O czystość planety dbamy - Nakrętki i śmieci zbieramy.	2022	akcja charytatywno- ekologiczna	5,00	Program Społecznik
Ochotnicza Straż Pożarna w Mechowie	Eko strażaki i dzieciaki w akcji	2022	akcja sprzątania, ognisko	5,00	Program Społecznik
Ochotnicza Straż Pożarna w Zieleniewie	Umiem, potrafię - ratuję życie. Jestem EKO	2022	szkolenie, ok. 100 osób	5,00	Program Społecznik
OSP Krępsko	Eko-Spływ II	2022	ekologiczny spływ kajakowy połączony z oczyszczaniem szlaków kajakowych	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie „Razem dla Gminy Warnice”	„EKologiczni”	2022	2 warsztaty ekologiczne	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie „Kierunek Świnoujście	Promowanie foodsharingu	2022	kampania na portalach społecznościowych oraz w szkołach,	5,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
			happening, podczas którego zbierano żywność		
Stowarzyszenie „Kropla Życia”	Segregacja fajna sprawa	2022	warsztaty, sprzątanie lasu, konkurs z wiedzy ekologicznej	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie „Razem w przyszłość”	Kajakiem na ratunek przyrodzie	2022	sprzątanie rzeki z kajaków, spacer brzegiem rzeki połączony ze zbiórką śmieci	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Centrum Inicjatyw Edukacyjno-Społecznych	Młodzi Przyjaciele Ziemi	2022	warsztaty ekologiczne dla dzieci, wystawa prac, akcja sprzątania świata	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Dla Gminy Golczewo	Ekologiczny turniej gier planszowych	2022	turniej gier po wcześniejszym stworzeniu gier z recyklingu	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Dmuchawiec Goleniów	Bieg dziecięcy - Ekopatrol bez granic 2022	2022	bieg terenowy połączony ze sprzątaniem lasu, pogadanka ekologiczna	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Gminny Klub Sportowy Orłeta Rosnowo	Ekologiczny spływ kajakowy	2022	spływ kajakowy połączony ze zbiórką śmieci	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych w Świdwinie	Raz, dwa, trzy - bądź eko i Ty	2022	warsztaty edukacyjne, spotkanie ze specjalistą ds. segregacji odpadów	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Mali Ludzie	Eko-ludziki: najmłodsi nie marnują żywności	2022	warsztaty ekologiczne, piknik rodzinny	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Mieszkańców Nad Potokiem	ZIELONY ZAKĄTEK	2022	działania proekologiczne - segregacja odpadów	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Trzcińskiej	Aktywni i ekologiczni	2022	rajd rowerowy w ramach akcji „sprzątanie świata”	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Młodzi Walcza	Mniej znaczy lepiej - NIE! dla plastiku	2022	spotkanie z mieszkańcami Walcza na stoisku zero waste	5,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Stowarzyszenie MONAR	Aktywizacja w duchu Zero Waste- mamy sposób na życie i alternatywę wobec problemu uzależnień	2022	warsztaty umiejętności, festyn plenerowy	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły Podstawowej nr 2 w Kamieniu Pomorskim	„Przyroda nie obroni się sama”	2022	akcja sprzątania, festyn	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Przyjaciół Gryfina „Szlachetni”	Gryfiński foodsharing	2022	stworzenie jadłodzielni	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Rozwoju Wiosek Wypsy Wolin	Plac zabaw z innej bajki	2022	stworzenie ekologicznego placu zabaw z materiałów z odzysku typu: opony, planety, odzyskane płyty chodnikowe, butelki PET itp.	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Rozwoju Wiosek Wypsy Wolin	Od nasionka do żołądka	2022	ekologiczny, jesienny ogród jadalny opierający się na zasadach permakultury, bioróżnorodności, gospodarki cyrkularnej oraz zero-waste	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Sportowe „FANI FORMY”	V akcja plogginowa - biegamy i puszczyć bukową sprzątamy!	2022	sprzątanie lasu	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Wywrotka	Trashmageddon 2022	2022	zawody w sprzątaniu lasu	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Zwykłe Razem	MYŚL globalnie DZIAŁAJ lokalnie	2022	warsztaty ekologiczne	5,00	Program Społecznik
Uczniowski Klub Sportowy „Wyspa”	Zimowa Liga Biegowa Wolin 2022/2023 - etap listopadowy	2022	2 biegi, 2 marsze nordic walking, akcja sprzątania, punkt segregacji odpadów	5,00	Program Społecznik
Węgorzyńskie Towarzystwo Twórczości Artystycznej	„Dzień cukierka bez papierka czyli sprzątamy nasz świat”	2022	wędrówki, biegi, warsztaty przy równoczesnym zbieraniu zalegających odpadów	5,00	Program Społecznik

Do realizacji celu przyczynić się mogą również:

- realizacja programu „Szczecin bez azbestu” przez Miasto Szczecin (86,26 Mg odebranych i zdemontowanych odpadów zawierających azbest w 2021 r. i 71,29 Mg w 2022 r.);
- udzielenie dotacji dla organizacji pozarządowych w ramach obszaru zmiany klimatu i ochrona środowiska „Szczecin TworzyMy 21” (w 2021 r. Miasto Szczecin udzieliło 11 małych dotacji dla organizacji pozarządowych na kwotę 57,90 tys. zł);
- projekty dofinansowane przez WFOŚiGW w Szczecinie:
 - Gminny program edukacji ekologicznej pn.: „Segregacja odpadów od A do Z”;
 - Gospodarka odpadami jako kluczowa część gospodarki o obiegu zamkniętym;
 - Śmieci segregujesz - naturę szanujesz!;
 - Kompleksowa i długofalowa kampania informacyjno-edukacyjna z zakresu prawidłowej segregacji odpadów skierowana do dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców pn. „Odpady Segregujesz - Surowce Odzyskujesz”;
 - Zakup Miejskiego Punktu Elektroodpadów;
 - „>SOS - Szanuję, Oszczędzam, Segreguję< - kampania edukacyjna Gminy Karlino” (uwzględnione w tabeli powyżej);
- Program edukacyjny „Myślimy globalnie, sprzątamy lokalnie”.

2.8.2. Cel: GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym

Kierunek interwencji: GO 2. Wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym

Zadanie: GO 2.1. Tworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację działań w ramach zadania GO 2.1 są gminy. W 2021 r. liczba PSZOK na terenie województwa przy których funkcjonują punkty zbierania rzeczy używanych lub punkty napraw, przyjmujące zepsute produkty wyniosła 13, taka sama liczba punktów funkcjonowała w 2022 r., w tym 4 punkty napraw i 9 punktów zbierania rzeczy używanych. Jako działania wspomagające realizację zadania należy wskazać punkty naprawy AGD, szewców czy punkty naprawy sprzętu informatycznego, które Gmina Kamień Pomorski wzięła pod uwagę uzupełniając ankietę.

Działania w ramach zadania GO 2.1 ma w planach do realizacji Gmina Grzmiąca (utworzenie punktu napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami przy istniejącym punkcie PSZOK).

Zadanie: GO 2.2. Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki obiegu zamkniętego

Tabela 116. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GO 2.2

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	6	8
UM WZ	12	11

Działaniem wspomagającym realizację celu są również inicjatywy finansowane w ramach Programu Społecznik.

Tabela 117. Realizacja zadania GO 2.2 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Biały Bór	Pogadanki w szkołach i na świetlicach wiejskich ze społecznością w zakresie GOZ	2021	ulotki, plakaty, informacje na stronach internetowych	-	-
		2022	ulotki, plakaty, informacje na stronach internetowych	-	-
Dobra	Rozpoczęcie procedury wnioskowania o dofinansowanie na rozbudowę istniejącego (PSZOKU) Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	2022	-	-	-
Dygowo	Gospodarka o obiegu zamkniętym jako fundament ochrony klimatu	2021	566 szt. planów lekcji z informacjami o segregacji odpadów, 566 szt. tablic matematycznych z informacjami o korzyściach z recyklingu, 566 szt. układów okresowych pierwiastków z informacjami o czystym powietrzu, 1 700 szt. odpadowych eko-poradników w postaci mini-książek kucharskich dla gospodarstw domowych, 1 700 szt. kompendiów wiedzy o gospodarowaniu odpadami, 180 szt. plansz dydaktycznych dla szkół, po 30 szt. trzech rodzajów plansz, po 10 szt. każdego rodzaju do każdej ze szkół, 60 szt. nagród dla dzieci – efekty dla: Gminy Dygowo oraz Gminy Siemysł i Ustronie Morskie	37,00	WFOŚiGW, środki własne
Brojce	Informacja o GOZ	2021	1 ogłoszenie na stronie internetowej	-	-
		2022	1 ogłoszenie na stronie internetowej	-	-
Chojna	„Recykling= drugie życie odpadów”; Piknik ekologiczny, podczas, którego jednym z elementów konkursowych było przygotowanie prac użytkowych z różnego rodzaju odpadów m.in. butelek plastikowych, kartonów, puszek, zużytych opakowań	2021	1 spotkanie otwarte dla mieszkańców gminy	6,50	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	„Nauczmy dzieci, po co segregować śmieci”; Konkurs pt.: Nauczmy dzieci, po co segregować śmieci” miał na celu pokazanie jak istotne jest prawidłowe segregowanie odpadów oraz ich recykling. Dzieci miały za zadanie przygotowanie ozdób świątecznych z różnych materiałów pochodzących z recyklingu	2022	1 spotkanie, 11 grup przedszkolnych	9,20	środki własne
Siemysł	działania edukacyjne o tematyce ochrony przyrody, gospodarki odpadami i czystego środowiska	2021	pogadanki dla dzieci z 2 szkół zlokalizowanych na terenie gminy, dystrybucja ulotek i gadżetów wśród mieszkańców gminy	0,5	środki własne
	działania edukacyjne o tematyce ochrony przyrody, gospodarki odpadami i czystego lasu	2022	pogadanki dla dzieci z 2 szkół zlokalizowanych na terenie gminy, dystrybucja ulotek i gadżetów wśród mieszkańców gminy	0,5	
UM WZ					
UM WZ	„Ekokonsument”	2021	wykład, 2 000 osób	5,40	-
UM WZ – Program Społecznik					
Fundacja Pomocna Dłoń	Przeróbmy - nowe życie przedmiotów	2021	warsztaty dla młodzieży i dorosłych - tworzenie „dzieł sztuki” z niepotrzebnych, starych przedmiotów ozdabiając je i używając ich ponownie	4,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich „Kreatywne Wtorki” w Dołujach	Nowe życie koszuli - upcykling odzieżowy	2021	szkolenie z upcyklingu	4,00	Program Społecznik
Koszalińskie Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Era Kobiet	Eko-edukacja - Po pierwsze - Nie wyrzucaj!	2021	piknik edukacyjny pt. Eko-edukacja - Nie wyrzucaj!	4,00	Program Społecznik
Naturalnie z Pomysłem	Wiejskie Zero Waste	2021	pchli targ, zajęcia rękodzieła	4,00	Program Społecznik
Ochotnicza Straż pożarna we wsi Długie gmina Chociwel	Stare jak... nowe- rękodzielnicze warsztaty ekologiczne	2021	cykl warsztatów rękodzielniczych, 20 osób	4,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Pracownia Małej Sztuki	upcykling jeans - uszyj sobie plecak na rower	2021	warsztaty, prelekcja na temat wpływu przemysłu odzieżowego na środowisko naturalne i odpowiedzialnej konsumpcji	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Aktywności Społeczno-Artystycznej „Po Drodze”,	Nie wyrzucaj! Wykorzystaj	2021	zajęcia ekologiczne dla dzieci w wieku 3 -9 lat, konkurs „Nie wyrzucaj! Wykorzystaj”	-	Program Społecznik
Stowarzyszenie Małe Dobra	„Wymień, oddaj, przerób – WOP Party! Czyli co zrobić z niechcianymi ciuchami?”	2021	warsztaty, Swap Party dla młodzieży, 30 osób	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Nadodrzańskie Klimaty	„Nie spalaj, nie wyrzucaj - podaruj drugie życie. Rodzinne warsztaty upcyklingu i rękodzieła”	2021	cykl trzech warsztatów z pogadanką	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Carpe diem”	„Daj nam nowe życie”	2021	2 warsztaty artystyczne	4,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie terapii sztuką „Kolorowo żyj”	Drugie życie śmieci.	2021	warsztaty	4,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich Wólczkowo	„Drugie życie” niepotrzebnych rzeczy.	2022	warsztaty proekologiczne, event społeczny	5,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich Krągi	Uszyj zamiast kupować	2022	zajęcia z tworzenia prac artystycznych	5,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich w Mierzynie	NIE WYRZUCAJ, WYKORZYSTAJ	2022	warsztaty ekologiczne, konkurs, nasadzenia	5,00	Program Społecznik
Koło Gospodyń Wiejskich w Stawnie	Międzypokoleniowe warsztaty szycia kosmetyczek - piórników z materiałów ekologicznych	2022	warsztaty szycia	3,90	Program Społecznik
Naturalnie z pomysłem	Wiejskie Zero Waste II	2022	pchli targ	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie „Kreska i Kropka”	EkoTwórczość. Nie wyrzucaj - wykorzystaj!	2022	warsztaty malarskie, wystawa	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Inicjatyw Możliwych	Pomysł na ekologiczne życie – szycie!	2022	spotkania organizacyjne, warsztaty z przerabiania ubrań	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie Spełniamy Marzenie	Eko szafa dla Ukrainy	2022	zaangażowanie mieszkańców do dzielenia się rzeczami, których już nie używają, zakup szafek – miejsc przekazywania rzeczy	5,00	Program Społecznik

Podmiot odpowiedzialny	Tematy/ rodzaje działań promocyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Stowarzyszenie Terapii Sztuką „Kolorowo żyj w Połczynie Zdroju”	Jak zrobić coś z niczego?	2022	spotkania edukacyjne	5,00	Program Społecznik
Stowarzyszenie w stronę słońca	Nie wyrzucaj! Wykorzystaj!	2022	warsztaty, 100 osób	2,40	Program Społecznik

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GO I i GO II

Tabela 118. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GO

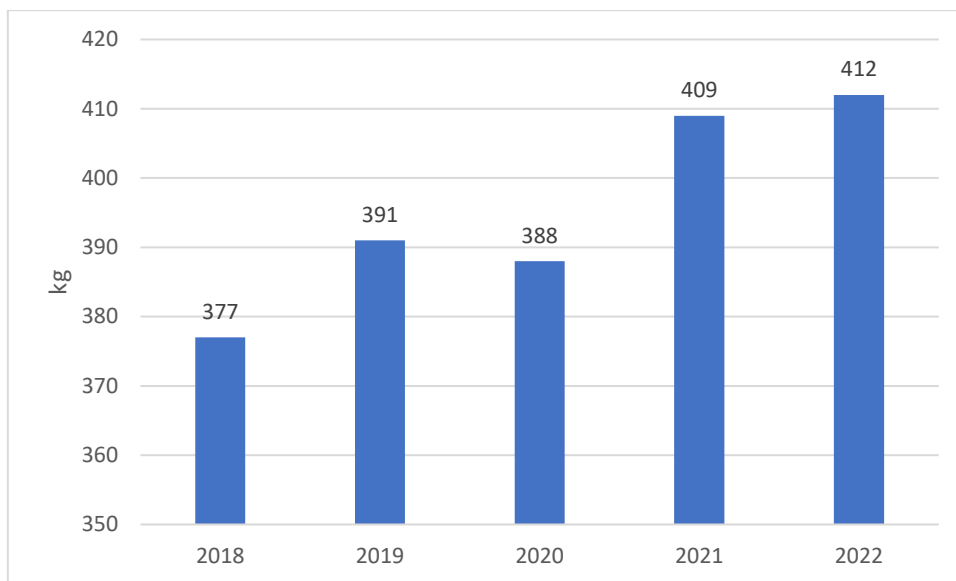
Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
GO 1.1. Wdrażanie i realizacja wojewódzkiego planu gospodarki odpadami w celu: - osiągnięcia wymaganych prawem poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych; zwiększenia masy odpadów zbieranych selektywnie; podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i właściwego postępowania z nimi	monitorowane: gminy	realizowano
GO 2.1. Tworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami	monitorowane: gminy, zarządcy instalacji, podmioty ekonomii społecznej	realizowano
GO 2.2. Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki obiegu zamkniętego	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego monitorowane: gminy, podmioty gospodarcze, jednostki naukowe, instytucje szkoleniowe	realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)

Tabela 119. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Lp.	Gospodarka odpadami zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030)
1.	Cel: GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg/mieszk.]	391	412	436 (wzrost o 1% rocznie)
2.		Odsetek odpadów odbieranych i zbieranych selektywnie	32	35,1	50
3.	Cel: GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Odsetek odpadów odbieranych i zbieranych jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	68	64,9	50

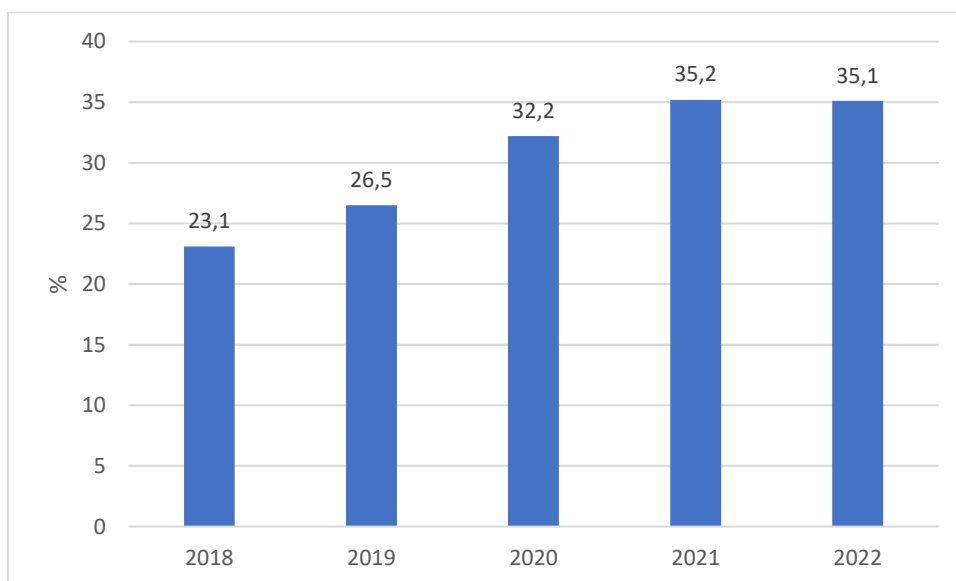
Rysunek 15. Wartość wskaźnika dla celu GO- masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca

źródło: Bank Danych Lokalnych GUS: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

W 2021 roku masa wytworzonych odpadów wzrosła o ponad 5% w stosunku do roku 2020, co oznacza szybszy wzrost niż zakładany dla tego wskaźnika, natomiast w 2022 analizowany wzrost masy odpadów wyniósł poniżej 1%, co może świadczyć o skuteczności prowadzonych działań edukacyjnych.

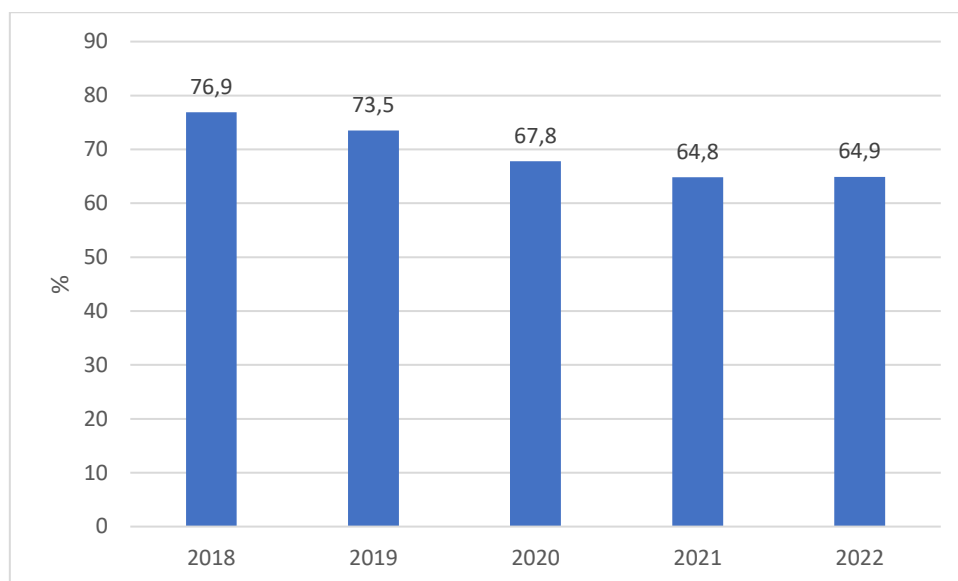
Rysunek 16. Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów

źródło: Bank Danych Lokalnych GUS: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

Odsetek odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów od 2018 roku wzrasta. Jedynie w 2022 r. nastąpił spadek o 0,1 punktu procentowego.

Rysunek 17. Odsetek odpadów odbieranych i zbieranych jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne

źródło: Bank Danych Lokalnych GUS: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

Odsetek odpadów odbieranych i zbieranych jako niesegregowane od 2018 r. spada. W 2022 r. nastąpił jednak nieznaczny wzrost o 0,1 punktu procentowego.

Rekomendacje

- promowanie minimalizacji zużycia i ograniczenia nadmiernej konsumpcji;
- stopniowe przechodzenie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, poprzez minimalizację wytwarzanych odpadów zarówno w sektorze przemysłowym i komunalnym;
- prowadzenie działań promocyjnych w zakresie kompostowania odpadów organicznych w domach i na poziomie komercyjnym, wprowadzenie technologii pozwalających na bardziej efektywne przetwarzanie odpadów, w tym technologie odzyskiwania energii z odpadów.

2.9. Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: zasoby przyrodnicze (ZP)

2.9.1. Cel: ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych

Kierunek interwencji: ZP 1. Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu

Zadanie: ZP 1.1. Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów ochrony dla parków narodowych

Na terenie województwa zachodniopomorskiego, zlokalizowane są 2 parki narodowe zajmujące 0,59% powierzchni województwa: Drawieński Park Narodowy (DPN) oraz Woliński Park Narodowy (WPN). Według stanu na koniec 2022 r., żaden z parków narodowych w granicach województwa nie posiadał ustanowionego Planu ochrony.

Projekt Planu Ochrony dla Drawieńskiego Parku Narodowego oczekuje w Ministerstwie Klimatu i Środowiska na ustanowienie.

Zadanie: ZP 1.2. Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000

Tabela 120. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.2

Podmiot odpowiedzialny	Liczba opracowanych planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000 [szt.]		Liczba zatwierdzonych planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000 [szt.]	
	2021	2022	2021	2022
RDOŚ w Szczecinie	6	13	2	2
UM w Szczecinie	5	0	0	0

W latach 2021-2022 zarówno RDOŚ jak i Urząd Morski w Szczecinie kontynuowały prace nad opracowywaniem planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000.

Tabela 121. Realizacja zadania ZP 1.2 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj i zakres działań	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
RDOŚ w Szczecinie	Opracowano 6 planów zadań ochronnych w ramach projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16, pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000”	2021	787,00	POIiŚ
	Zatwierdzono 2 plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016, Torfowisko Reptowo PLH320056.		-	-
	Opracowano 13 planów zadań ochronnych w ramach projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16, pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000”	2022	1 560,90	POIiŚ
	Zatwierdzono 2 plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046, Strzaliny koło Tucznia PLH320021		-	-
UM w Szczecinie	Opracowano 5 projektów planów ochrony dla obszarów Natura 2000, wyznaczonych na obszarach morskich, które zgodnie z art. 27a ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są nadzorowane na obszarach morskich przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie. Projekty planów ochrony opracowywano od 2015 r.	2021	1 900,00	POIiŚ, EFRR

Według stanu na koniec 2022 r., na terenie województwa zachodniopomorskiego ustanowionych było 87 obszarów Natura 2000 z czego 46 obszarów miało zatwierdzone plany zadań ochronnych⁹.

⁹ <https://www.gov.pl/web/rdos-szczecin/plany-zadan-ochronnych> (dostęp: wrzesień 2023); dane udostępnione przez RDOŚ w Szczecinie

Zadanie: ZP 1.3. Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów ochrony dla parków krajobrazowych

Tabela 122. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.3

Podmiot odpowiedzialny	Liczba opracowanych planów ochrony dla parków krajobrazowych [szt.]		Liczba zatwierdzonych planów ochrony dla parków krajobrazowych [szt.]	
	2021	2022	2021	2022
ZPKWZ	0	2	0	0

Na terenie województwa zachodniopomorskiego, wg stanu na koniec 2022 r., obowiązują 2 plany ochrony dla parków krajobrazowych: Ińskiego PK (od 15.12.2005 r.) oraz Szczecińskiego PK (od 16.09.2006 roku). W analizowanym okresie raportowania, nie zatwierdzono nowych planów ochrony dla parków krajobrazowych.

W latach 2021-2022 Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego realizował etapy I-III projektu pn. „Opracowanie projektów planów ochrony 5 parków krajobrazowych oraz aktualizacja planów ochrony 2 parków krajobrazowych nr RPZP.04.08.00–32-A006/17 w ramach RPO WZ 2014–2020”, tj. wykonanie dokumentacji do 2 planów ochrony (dla Drawskiego PK oraz Barlineckiego PK), zorganizowanie spotkań ze społeczeństwem, opracowanie koncepcji ochrony przyrody oraz projektów uchwał Sejmików WZ do procedowania legislacyjnego w Etapie IV projektu. Koszt zrealizowanych działań w latach 2021-2022 wyniósł łącznie 1,4 mln zł.

Zadanie: ZP 1.4. Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów ochrony dla rezerwatów przyrody

Tabela 123. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.4

Podmiot odpowiedzialny	Liczba opracowanych planów ochrony dla rezerwatów przyrody [szt.]		Liczba zatwierdzonych planów ochrony dla rezerwatów przyrody [szt.]	
	2021	2022	2021	2022
RDOŚ w Szczecinie	10	0	0	10

W 2022 r. zatwierdzono 10 nowych planów ochrony dla następujących rezerwatów przyrody na terenie województwa: Bagno Raczyk, Rzeka Rekowa, Nadmorski Bór Storczykowy, Mszary Tuczyńskie, Dolina Rurzyca, Torfowisko Konotop, Strzalin koło Tucznia, Nad Płoczną, Nad Jeziorem Liptowskim i Mokradła koło Leśniczówki Łowiska. Według stanu na koniec 2022 r., na terenie województwa ustanowionych było 127 rezerwatów przyrody, z czego 108 rezerwatów miało zatwierdzony Plan ochrony¹⁰.

Zadanie: ZP 1.5. Aktualizacja inwentaryzacji/waloryzacji przyrodniczych

Tabela 124. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.5

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	1	2

¹⁰ <https://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: wrzesień 2023)

Tabela 125. Realizacja zadania ZP 1.5. przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba przeprowadzonych inwentaryzacji/ waloryzacji przyrodniczych [szt.]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy				
Wolin	1	2021	258,30	RPO WZ, środki własne
Tychowo	1	2022	38,00	środki własne
Dobra Szczecińska	1	2022	72,30	środki własne

Zadanie: ZP 1.6. Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków

Tabela 126. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.6

Podmiot odpowiedzialny	Liczba obszarów chronionych objętych monitoringiem [szt.]		Liczba siedlisk przyrodniczych objętych monitoringiem [szt.]		Liczba gatunków objętych monitoringiem [szt.]	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
GIOŚ	_*	_*	17	0	16 – innych niż ptaki gatunków zwierząt; 9 – gatunków roślin	0 – innych niż ptaki gatunków zwierząt; 0 – gatunków roślin
RDLP	453	466	2	2	5	5
RDOŚ	22	13	2	32	148	95
Dyrektor PN	1	1	17	3	7	_**
ZPKWZ	3	2	21	1	241	7

*forma przekazanych danych uniemożliwia przedstawienie liczby obszarów objętych monitoringiem

** brak osobnej ewidencji, monitoringiem objęty jest teren całego Drawieńskiego Parku Narodowego

Ponadto, GIOŚ prowadzi na terenie województwa monitoring ptaków. W latach 2021-2022 w województwie zachodniopomorskim monitoring był realizowany w ramach 25 programów Monitoringu Ptaków Polski.

Tabela 127. Realizacja zadania ZP 1.6 przez poszczególne jednostki

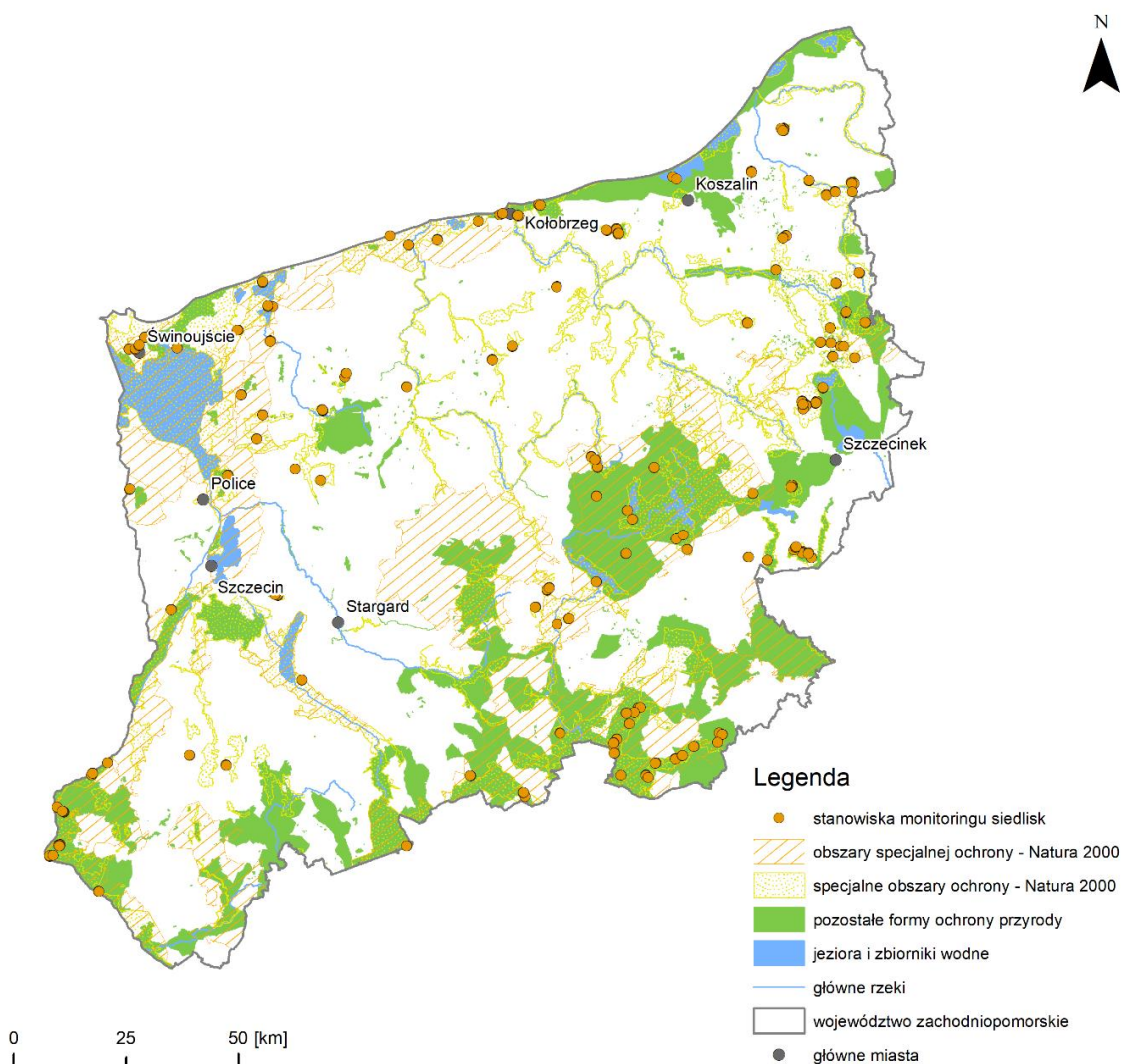
Podmiot odpowiedzialny	Liczba i rodzaj obszarów chronionych objętych monitoringiem [szt.]	Liczba siedlisk przyrodniczych objętych monitoringiem [szt.]	Liczba gatunków objętych monitoringiem [szt.]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
GIOŚ						
GIOŚ	-	17 typów siedlisk (152 stanowiska)	16 gatunków zwierząt (50 stanowisk); 9 gatunków roślin	2021	-	środki własne
	-	-	monitoring ptaków w ramach 25 programów monitoringu	2021, 2022	-	środki własne
RDLP						
RDLP w Pile	3 rezerваты przyrody; Rezerwat przyrody „Stary Załom”; Rezerwat przyrody „Bagno Raczyk”; Monitoring poziomu wód w rezerwacie Golcowe Bagno (piezometry)	2 siedliska: 7110, 91D0	5	2021, 2022	-	środki własne
RDLP w Szczecinku	29 rezerwatów przyrody; 1 park krajobrazowy; 15 obszarów chronionego krajobrazu; 1 stanowisko dokumentacyjne; 370 użytków ekologicznych; 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe; 32 obszary Natura 2000.	brak osobnej ewidencji - wszystkie siedliska cenne na terenie RDLP w Szczecinku	brak osobnej ewidencji - wszystkie gatunki chronione na terenie RDLP w Szczecinku	2021	79,00	środki własne
	30 rezerwatów przyrody; 1 park krajobrazowy; 15 obszarów chronionego krajobrazu; 1 stanowisko dokumentacyjne; 382 użytki ekologiczne; 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe; 32 obszary Natura 2000.			2022	1 823,60	środki własne
RDOŚ						
RDOŚ w Szczecinie	22 obszary Natura 2000	2 siedliska	148	2021	1 542,50	POIŚ
	13 obszarów Natura 2000	32 siedliska	95	2022	1 780,00	

ZPKWZ						
ZPKWZ	3 parki krajobrazowe (Drawski, Barlinecki i Cedyński PK)	21 - inwentaryzacja w ramach prac nad planami ochrony	241 - inwentaryzacja w ramach prac nad planami ochrony	2021	-	RPO (85% RPO, 15% UM WZ)
	2 parki krajobrazowe (Cedyński i Dolina Dolnej Odry)	1	7	2022	154,00	
Dyrektor PN						
Dyrektor Drawieńskiego PN	1 Park Narodowy	siedliska leśne 6 szt., siedliska nieleśne - 7 szt., siedliska wodne – 4 szt.	„Monitoring chronionych gatunków roślin naczyniowych i mszaków na terenie Drawieńskiego Parku Narodowego, mającego na celu ochronę tych gatunków i ich siedlisk” nr umowy 2021D2186K Monitoring chronionych i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych i mszaków: lipiennika loesela, wełnianki delikatnej, miechery kędzierzawej (mech), wodnokrzywoszyja zanurzonego (mech), populacji torfowca brunatnego (mech) oraz mszaków i buczyn.	2021	23,70	WFOŚiGW, środki własne
	1 Park Narodowy	„Monitoring torfowisk DPN – siedlisk i gatunków Natura 2000” Monitoring torfowisk - siedlisk Natura 2000: 7110 (Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)), 7140 (Torfowiska przejściowe i grzęzawiska), 7230 (Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk). Monitoring sierpowca błyszczącego (mech) – próba odzyskania i ocena kondycji gatunku.	-*	2022	28,00	środki własne

* brak osobnej ewidencji, monitoringiem objęty jest teren całego Parku Narodowego

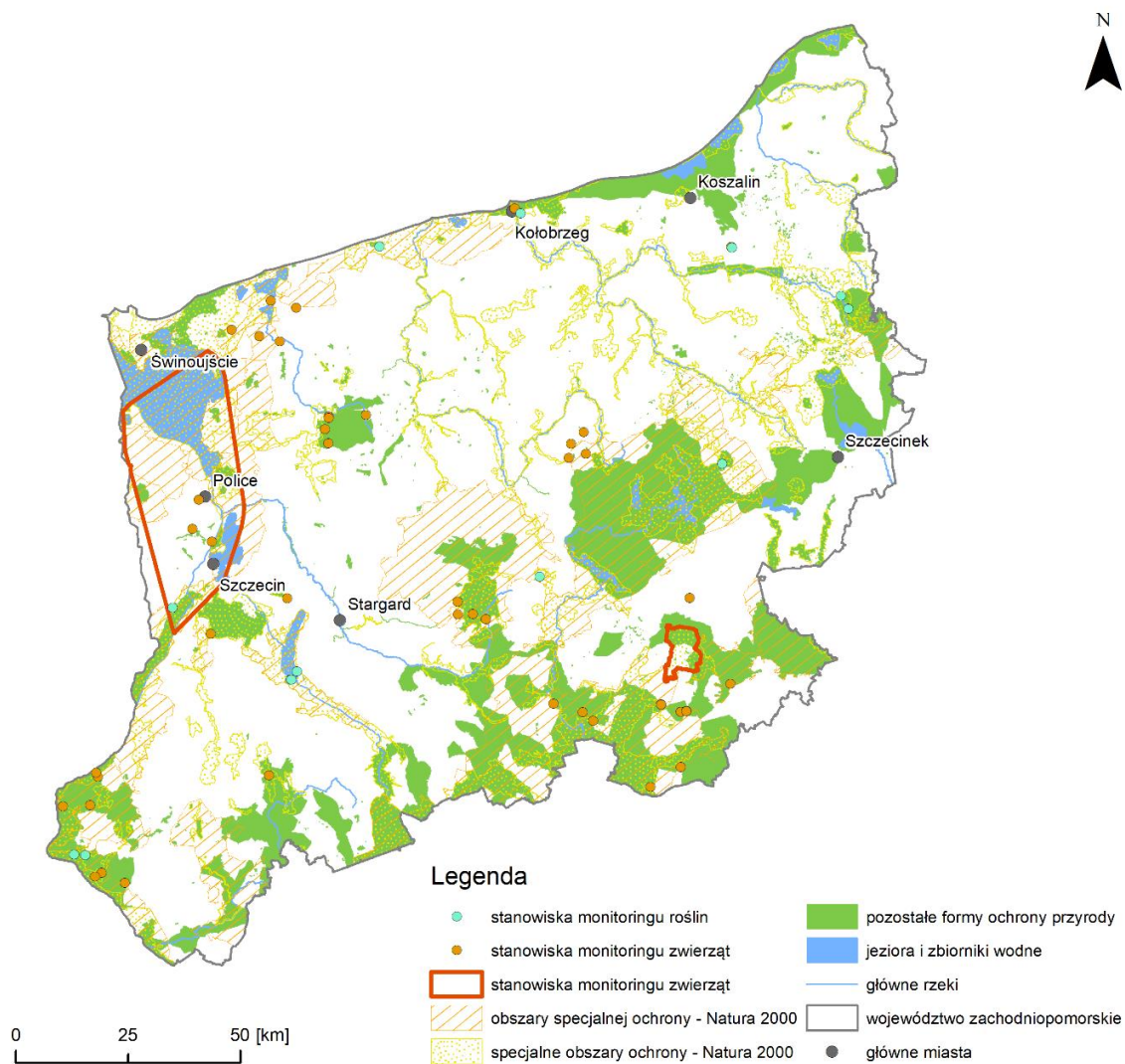
Na terenie województwa monitoring przyrody prowadzi GIOŚ w ramach PMŚ. Głównym celem prowadzonego monitoringu jest gromadzenie informacji pozwalających na określenie aktualnego stanu gatunków roślin i zwierząt (innych niż ptaki) oraz siedlisk przyrodniczych. W analizowanym okresie raportowym, monitoring siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt (innych niż ptaki) był prowadzony w 2021r. W tym czasie monitoringiem objęto 17 siedlisk przyrodniczych (na 152 stanowiskach), 16 gatunków zwierząt (na 50 stanowiskach) oraz 9 gatunków roślin. Rozmieszczenie stanowisk monitoringu siedlisk, zwierząt i roślin przedstawiono na poniższych mapach.

Rysunek 18. Rozmieszczenie stanowisk monitoringu siedlisk w ramach PMŚ na terenie województwa w 2021 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z GIOŚ oraz danych GDOŚ:
<https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych> (dostęp: wrzesień 2023)

Rysunek 19. Rozmieszczenie stanowisk monitoringu roślin i zwierząt w ramach PMŚ na terenie województwa w 2021 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z GIOŚ oraz danych GDOŚ:
<https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych> (dostęp: wrzesień 2023)

W zakresie monitoringu ptaków, w latach 2021-2022 w województwie zachodniopomorskim monitoring był realizowany w ramach 25 programów Monitoringu Ptaków Polski:

Monitoring Czapli Siwej i Białej (MCZ),
 Monitoring Dubelta (MDU),
 Monitoring Flagowych Gatunków Ptaków (MFGP),
 Monitoring Kormorana (MKO),
 Monitoring Lęgowych Sów Leśnych (MLSL),
 Monitoring Łabędzia Krzykliwego (MLK),
 Monitoring Mewy Czarnogłowej (MMC),
 Monitoring Podgorzałki (MPO),
 Monitoring Pospolitych Ptaków Lęgowych (MPPL),
 Monitoring Pospolitych Ptaków Miast (MPPM),
 Monitoring Produktyności Bielika (MPB),
 Monitoring Ptaków Drapieżnych (MPD),
 Monitoring Ptaków Mokradeł (MPM),
 Monitoring Ptaków Wybrzeża i Rzek (MPWR),
 Monitoring Rybitw Bagiennych (MCH),
 Monitoring Rybołowa (MRY),

Monitoring Sów Krajobrazu Rolniczego (MSKR),
 Monitoring Wodniczki (MWO),
 Monitoring Żołą (MZO),
 Monitoring Gęsi Zbożowej (MGZ),
 Monitoring Noclegowisk Gęsi (MNG),
 Monitoring Noclegowisk Żurawia (MNZ),
 Monitoring Zimujących Ptaków Wodnych (MZPW),
 Monitoring Zimujących Ptaków Wód Przejściowych (MZPWP),
 Monitoring Zimujących Ptaków Morskich (MZPM).

Ponadto, poza PMŚ monitoring obszarów chronionych, siedlisk i gatunków był realizowany przez inne jednostki do których należą: RDLP, RDOŚ, Dyrektor PN, ZPKWZ.

Zadanie: ZP 1.7. Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych

Tabela 128. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.7

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	2	6
Powiaty	39	31
RDOŚ	3	2
ZPKWZ	1	2

Tabela 129. Realizacja zadania ZP 1.7. przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba i rodzaj zrealizowanych inwestycji	Rok realizacji	Ile inwestycji zostało zrealizowanych na obszarach objętych ochroną prawną	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Polanów	2	2021	-	-	-
	1	2022	-	-	-
Sianów	2 - budowa punktu na elektroodpady, montaż serduszek na nakrętki*	2022	-	-	-
Tychowo	1 – Świetlica w Starym Dębnie	2022	1	509,47	PROW
Węgorzyno	1 - Ekopracownia Szkoła Podstawowa w Węgorzynie	2022	-	56,5	środki własne, WFOŚiGW
Wolin	1 - „Ekopracownia 2022. Myślę ekologicznie - badam, odkrywam, chronię"	2022	1	56,0	środki własne, WFOŚiGW
Powiaty					
drawski	39 – zakup metalowych koszy na nakrętki w kształcie serca; dofinansowano zakupy sadzonek drzew; zakup materiałów pomocowych do akcji sprzątania rzeki Drawy*	2021	-	25,5	
	31 - zakup metalowych koszy na nakrętki w kształcie serca; dofinansowano zakupy sadzonek drzew; zakup materiałów pomocowych do akcji sprzątania rzeki Drawy; zakup materiałów pomocowych do akcji Dzień Ziemi*	2022	-	11,7	
RDOŚ					
RDOŚ w Szczecinie	3 - Termomodernizacja budynku edukacyjno-muzealnego Świdwie; modernizacja zaplecza dydaktycznego WST Złocieniec; przygotowanie terenu pod budowę ośrodka rehabilitacji dla zwierząt - rozbiórka 3 starych budynków.	2021	1	267,96	WFOŚiGW
	2 - remont budynku Strażnicy oraz obiektów małej architektury i elementów zagospodarowania terenu (rezerwat przyrody Świdwie).	2022	2	745,69	WFOŚiGW
ZPKWZ					

Podmiot odpowiedzialny	Liczba i rodzaj zrealizowanych inwestycji	Rok realizacji	Ile inwestycji zostało zrealizowanych na obszarach objętych ochroną prawną	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
ZPKWZ	1 - wykonanie i dostarczenie panoram sferycznych wraz z niezbędnym sprzętem (siedziba ZPKWZ)	2021	sprzęt edukacyjny możliwy do stosowania we wszystkich PK (7 PK)	44,90	INT 55, INTERREG VA
	2 - odtworzenie tablic edukacyjnych w rezerwacie Dolina Pięciu Jezior (DPK), zakup ekranu do celów edukacyjnych (siedziba ZPKWZ)	2022	Drawski Park Krajobrazowy (1 PK, 1 rezerwat przyrody)	21,78	środki własne

*inwestycje wspierały również realizację celów i zadań w obszarze interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)

Zadanie: ZP 1.8. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody

Tabela 130. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.8

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Powiaty	4	4
Gminy	23	24
Placówki edukacyjne	172	199
RDLP	414	527
RDOŚ	10	29
Dyrektor PN	działania prowadzone na bieżąco	działania prowadzone na bieżąco
ZPKWZ	25	40
UM WZ	2	1

Tabela 131. Realizacja zadania ZP 1.8. przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj i tematy zrealizowanych/ przeprowadzonych działań edukacyjnych, informacyjnych [szt.]	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. PLN]	Źródła finansowania
Powiaty					
policki	Rodzinny Rajd Rowerowy pn. "Do Rezerwatu Świdwie Gryfusem"; X Bieg Przełajowy "Jarzębina" i Marsz Nordic Walking - promocja postaw proekologicznych oraz walorów przyrodniczych Powiatu Polickiego	2021	3 akcje edukacyjne	2,80	środki własne
Szczecin	Utrzymanie pomników przyrody na terenie Gminy Miasto Szczecin - etap II; Akcja edukacyjna "Jedno dziecko - jedno drzewo"	2021	2 akcje edukacyjne	-	WFOŚiGW, środki własne
	Utrzymanie pomników przyrody na terenie Gminy Miasto Szczecin - etap III; Udzielenie dotacji dla organizacji pozarządowych na działania z zakresu ochrony przyrody i środowiska naturalnego - małe dotacje; Konkursy i pikniki ekologiczne	2022	2 projekty dotacyjne, 8 udzielonych małych dotacji dla organizacji pozarządowych, 4 konkursy i pikniki ekologiczne		WFOŚiGW, środki własne
	Udzielenie dotacji dla organizacji pozarządowych na działania z zakresu ochrony przyrody i środowiska naturalnego - małe dotacje; Konkursy i pikniki ekologiczne	2022	8 udzielonych małych dotacji dla organizacji pozarządowych, 4 konkursy i pikniki ekologiczne	małe dotacje – 60,00	WFOŚiGW, środki własne
szczecinecki	Edukacja prowadzona w jednostkach oświatowych	2021, 2022	1 akcja edukacyjna	-	środki własne
Gminy					
Dębno	Spotkania Przyrodników w Mostnie; Konkursy przyrodnicze organizowane przez placówki oświatowe np. przyrodniczy konkurs fotograficzny, konkursy plastyczne; Konkursy wiedzy przyrodniczej; Konkurs Miejski o szeroko otwarte; Wyjazd dzieci do pasieki pszczelej; Opracowanie widokówek przyrodniczych; Foldery z lokalną przyrodążywioną i nieżywioną; Rajd pieszy	2021	spotkania przyrodników, 130 osób, konkursy, 60 osób, 1 tablica edukacyjna, 150 folderów, 450 widokówek, 150 plecaków okolicznościowych dla dzieci i dorosłych biorących udział w spotkaniach, 10 posadzonych drzew	6,00	środki własne, Nadleśnictwo Dębno, Nadleśnictwo Różańsko, LOP Szczecin
		2022	spotkania przyrodników, 120 osób, konkursy, 60 osób, 1 tablica informacyjna, 150 folderów,	5,00	środki własne, Nadleśnictwo Dębno, Nadleśnictwo Różańsko, LOP

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj i tematy zrealizowanych/ przeprowadzonych działań edukacyjnych, informacyjnych [szt.]	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. PLN]	Źródła finansowania
			450 widokówek, 150 plecaków okolicznościowych dla dzieci i dorosłych biorących udział w spotkaniach, 7 posadzonych drzew		Szczecin
Drawsko Pomorskie	Organizacja wycieczki dla uczniów Szkoły Podstawowej w Mielenku Drawskim do Drawieńskiego Parku Narodowego; Realizacja programu „Edukacji ekologicznej drawskich przedszkolaków”; Fotograficzny konkurs przyrodniczy „Odkryj swój pomnik przyrody”; Opracowanie profesjonalnej dokumentacji fotograficznej wszystkich pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Drawsko Pomorskie; Wyjazdowe zajęcia edukacji przyrodniczej dla uczniów kl. I Szkoły Podstawowej nr 1 w Drawsku Pomorskim	2021	2 zajęcia wyjazdowe, 150 osób, 1 konkurs, 1 dokumentacja fotograficzna, 1 program edukacji ekologicznej	6,70	środki własne
	Konkurs przyrodniczy „Odkryj swój pomnik przyrody”; Organizacja wycieczki dla uczniów Szkoły Podstawowej w Mielenku Drawskim do Drawieńskiego Parku Narodowego; Organizacja konkursu przyrodniczego na wybranie nazwy dla nowego pomnika przyrody	2022	2 konkursy, 1 zajęcia wyjazdowe, 60 osób	0,80	środki własne
Płoty	Spotkania informacyjne z mieszkańcami; „Dbałość o środowisko przyrodnicze i potrzeba jego ochrony”	2022	3 spotkania informacyjne	-	-
Sianów	Działania edukacyjne i informacyjne, konkursy ekologiczne	2021	8 działań edukacyjnych	-	-
		2022	8 działań edukacyjnych	-	-
Placówki edukacyjne					
Centrum Edukacji Ekologicznej i Rewitalizacji Jezior – Zespół Placówek Oświatowych w Szczecinku	Spotkania, warsztaty, zajęcia, konferencje; Funkcjonowanie ekosystemów, zajęcia tematyczne dotyczące różnych gatunków zwierząt, gatunki chronione, inwazyjne gatunki obce w przyrodzie, wpływ działalności człowieka na ekosystemy	2021	50 spotkań, warsztatów, zajęć, konferencji, 1000 osób	139,50	WFOŚiGW, budżet Powiatu Szczecineckiego
	Spotkania, warsztaty, zajęcia, konferencje; Funkcjonowanie ekosystemów, zajęcia tematyczne dotyczące różnych gatunków zwierząt, gatunki chronione, inwazyjne gatunki obce w przyrodzie, wpływ działalności człowieka na ekosystemy	2022	50 spotkań, warsztatów, zajęć, konferencji, 1000 osób	138,20	

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj i tematy zrealizowanych/ przeprowadzonych działań edukacyjnych, informacyjnych [szt.]	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. PLN]	Źródła finansowania
Ogrody Przelewice – Zachodniopomorskie Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej	Warsztatów ekologiczne i gry terenowe: „Mity i fakty o nietoperzach”, „Świat na ośmiu nogach ...”; „Zjedz, zanim zjedzą cię inni”; „Doskoczyć do szczęścia – płazy”, „Oszukać żeby żyć”, „Kolorowy świat motyli”, „Nie wyrzucaj – to się przyda!”, „Biomimikra czyli kto kogo „małpuje””, „Zmysłowe ogrody”, „Kojący dźwięk wiatru”, „Na sześciu nogach, czyli w królestwie owadów”, „Z mapą w drogę po przygodę”, „Podstawowe szkolenie na zwiadowcę”, Gry terenowe - „Znajdź mnie”, „Przelewicka Pajęcznica plecie przasną powiastkę”, „Wielka Ucieczka Modliszek”, udział w projekcie „Pomorze Zachodnie Zielony Region”	2021	13 warsztatów ekologicznych, 20 grup 3 gry terenowe, 129 grup	34,82	środki własne, projekt realizowany przez WZ dofinansowany z Funduszy Europejskich
	Warsztaty; „Wagary w Przelewicach – Wiosna pawia Stefana”- wycieczka po ogrodzie z elementami gry terenowej, Warsztat „Poznajemy Życie Pszczół” „Wiosna z pawiem Stefanem” – wycieczka po Ogrodzie z elementami gry terenowej, Wystawa chaty z okresu neolitu, „Lato, Jesień z pawiem Stefanem” – wycieczka po ogrodzie z elementami gry terenowej, zorganizowane 2 gry terenowe, 1 dla młodzieży – praca z mapą, 1 rodzinna gra terenowa, Warsztaty ekologiczne dla dzieci i młodzieży z terenów wiejskich”, wycieczki z przewodnikiem	2022	13 warsztatów, 5200 osób, 1 rodzinna gra terenowa, 71 rodzin, 2 gry terenowe, materiały marketingowe i promocyjne	30,16	środki własne, projekt organizowany z KSOW
ZODR Barzkowice	Szkolenia i pokazy; „Zasoby przyrody”; „ABC Rolnictwa”	2021	10 szkoleń i pokazów, 100 osób	45,00	WFOŚiGW, środki własne
		2022	10 szkoleń i pokazów, 100 osób	52,00	
Nadleśnictwo Kliniska, Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Leśnej	Zajęcia edukacyjne, warsztaty dla nauczycieli, realizacja projektu pn. „Ochrona rybołowa, Pandion haliaetus, na obszarach SPA Natura 2000 w Polsce”; „Las - poznać, przeżyć, zrozumieć”, „Zbliżenia z lasem”, „Cztery pory roku w lesie”, „Ochrona rybołowa, Pandion haliaetus, na obszarach SPA Natura 2000 w Polsce”	2021	95 zajęć edukacyjnych, 8500 osób 2 warsztaty dla nauczycieli, edukacyjne imprezy plenerowe, konkursy	64,30	środki własne, WFOŚiGW
	Zajęcia edukacyjne, warsztaty dla nauczycieli; Las-poznać, przeżyć, zrozumieć”, „Zbliżenia z lasem”, „Cztery pory roku w lesie”, „Drewno-surowiec niezwykły”, „Przyroda a dziecko”, „Rośliny chronione leśne, torfowiskowe i łąkowe”, „Rola nietoperzy w środowisku”, „Przyroda krajów grupy Wyszehradzkiej”	2022	120 zajęć edukacyjnych, 2652 osoby, 2 warsztaty metodyczne dla nauczycieli, 40 osób, 2 warsztaty edukacyjne, 60 osób, 2 konkursy (plastyczny i fotograficzny), 100 osób, 2 akcje sprzątania lasu, 2000 kg odpadów, 2 akcje sadzenia lasu, 3000 drzew, 1 wystawa fotografii	91,60	
	Projekt edukacyjny: „Przerwa na owoc”;	2021	111 nasadzonych drzew,	13,00	Centrum

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj i tematy zrealizowanych/ przeprowadzonych działań edukacyjnych, informacyjnych [szt.]	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. PLN]	Źródła finansowania
Nadleśnictwo Gryfino	Projekt: „Energia Krzywego lasu"		1 spotkanie edukacyjne, 120 osób		Informacyjne Lasów Państwowych, Nadleśnictwo Gryfino
	Projekt: „Dobre z lasu smacznie polecilo się na święta"; Prezentacja książki: „Puszcza Bukowa - między kulturą a naturą"; Las przestrzenią sztuki: „Kamlasy - kamień lasem malowany staje się kamlasem..."; Leśna opowieść wigilijna	2022	4 spotkania edukacyjne, 321 osób	108,0	-
RDLP					
RDLP w Szczecinku	Akcje, imprezy okolicznościowe, Inne, np. festyny, targi itp. Spotkania edukacyjne z leśnikiem poza szkołą (w Domu Kultury, Muzeum, Urzędzie Gminy itp.); Spotkania z leśnikiem w szkołach; Wystawy edukacyjne Zajęcia terenowe i wycieczki z przewodnikiem; Zajęcia w izbie leśnej nadleśnictw; Konkursy leśne (wiedzy, plastyczne, literackie itp.)	2021	414 akcji edukacyjnych, 46571 osób	798,50	środki własne, WFOŚiGW, inne.
		2022	527 akcji edukacyjnych, 49812 osób	1500,90	
RDOŚ					
RDOŚ	Zimowe dokarmianie ptaków; Bioróżnorodność; Dzień z przyrodą; Rzeką Drawa; Jeziora Iobeliowe, rezerваты przyrody; Drawski Park Krajobrazowy; Dary Lasu; Międzynarodowy Dzień Ochrony Środowiska	2021	3 zajęcia edukacyjne, 82 osoby, 1 zajęcia w terenie lub na ścieżkach przyrodniczych, 25 osób, 1 stoisko promocyjno-edukacyjne, 2400 osób, 3 akcje edukacyjne (rajdy, wycieczki, prelekcje), 375 osób	-	-
	Zapobieganie szkodom wyrządzanym przez gatunki chronione w rolnictwie; Biologia gatunków chronionych: wilk, żubr, bóbr; Ekologiczna szkoła; Organizmy wodne; Znaczenie tlenu w wodzie; Międzynarodowy Dzień Ochrony Środowiska; Wiosna, dla czego przyrod budzi się do życia; Organizmy glebowe; Sztafeta przyrodnicza; Przyroda jesienią: przygotowanie roślin i zwierząt do zimy; Rola drzew w przyrodzie; Dzień ziemi; Grzybobranie.	2022	16 warsztatów przyrodniczych, 266 osób, 3 zajęcia edukacyjne, 159 osób, 4 zajęcia w terenie lub na ścieżkach edukacyjnych, 665 osób, 5 stoisk promocyjno-edukacyjnych, 4250 osób, 1 prezentacja/ szkolenie, 11 osób	-	-
Dyrektor PN					

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj i tematy zrealizowanych/ przeprowadzonych działań edukacyjnych, informacyjnych [szt.]	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. PLN]	Źródła finansowania
Dyrektor Drawieńskiego PN	Zajęcia edukacyjne prowadzone przez Park na terenie Parku; Udział Parku w wydarzeniach edukacyjno-promocyjnych poza obszarem Parku; Działania edukacyjne Parku w Internecie; Tematy: Ochrona przyrody na terenie DPN	2021, 2022	zajęcia edukacyjne	-	-
UM WZ					
UM WZ	I znów będą śpiewały ryby w Jeziorze Głębokim; Warsztaty ekologiczne Chronimy ptaki	2021	2 warsztaty ekologiczne dla dzieci i młodzieży, 325 osób	10,99	środki własne
	I znów będą śpiewały ryby w Jeziorze Głębokim	2022	1 warsztat ekologiczny dla dzieci i młodzieży, 300 osób	2,50	środki własne
ZPKWZ					
ZPKWZ	Spacer geologiczny; tydzień żurawia; świadomy Europejczyk; PK województwa zachodniopomorskiego	2021	35 działań edukacyjnych, materiały informacyjne: mapy PK, przewodniki oraz gadżety edukacyjne, 12 warsztatów terenowych, 6 zajęć edukacyjnych w placówkach oświatowych, 6 konkursów o PK w województwa zachodniopomorskiego, 1 ogólnopolski konkurs o PK, 11 szkół	718,70	środki własne ZPKWZ; Program INTERREG VA (INT 55 i INT 135)
	Bioróżnorodność w lesie; Sowy są super; Poznajemy parki krajobrazowe Polski i województwa zachodniopomorskiego	2022	50 działań edukacyjnych, 773 osoby, 12 warsztatów terenowych, 21 zajęć edukacyjnych w placówkach oświatowych, 6 konkursów o PK województwa, 1 ogólnopolski konkurs o PK, 11 szkół	48,00	środki własne ZPKWZ, WFOŚiGW

Dodatkowo, na terenie województwa prowadzono działania, które w sposób pośredni mogą przyczyniać się do realizacji celu. W gminie Borne Sulinowo, w okresie raportowym przeprowadzono 7 działań edukacyjnych mających na celu promowanie wśród uczniów postaw ekologicznych. Na terenie gminy Płoty, w 2021 roku zrealizowano następujące działania: Festiwal Eko-Mix (200 uczestników), 4 spotkania informacyjne z mieszkańcami, edukacja szkolna dotycząca zapobiegania zanieczyszczaniu środowiska przyrodniczego. W 2021 r. Nadleśnictwo Gryfino zorganizowało trening siatkarski z Marcinem Możdżonkiem, w celu promowania lasu jako przestrzeni do sportu i rekreacji. W spotkaniu uczestniczyło 120 osób.

Kierunek interwencji: ZP 2. Uwzględnianie potrzeb ochrony przyrody i krajobrazu w planowaniu przestrzennym

Zadanie: ZP 2.1. Wdrażanie wyników audytu krajobrazowego województwa do polityk i programów oraz dokumentów planistycznych

Do 2022 nie opracowano audytu krajobrazowego dla województwa zachodniopomorskiego, dlatego też nie prowadzono działań związanych z wdrażaniem wyników do polityk, programów i dokumentów planistycznych. W okresie objętym raportem Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego prowadziło prace związane z opracowaniem projektu przedmiotowego dokumentu.

Zadanie: ZP 2.2. Uwzględnienie potrzeb ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korzyści ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy

Tabela 132. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 2.2

Podmiot odpowiedzialny	Liczba dokumentów planistycznych [szt.], w których uwzględniono potrzeby ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych	
	2021	2022
Gminy	16	10

Działanie było realizowane na terenie 10 gmin, a łącznie w latach 2021-2022 uchwalono 26 dokumentów planistycznych w których uwzględniono potrzeby ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych. Wyszczególnienie gmin oraz liczby dokumentów przedstawiono w poniżej tabeli.

Tabela 133. Realizacja zadania ZP 2.2 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba dokumentów planistycznych [szt.]	Rok realizacji	Rodzaj dokumentu/ podjęte działania	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Biały Bór	1	2021	uchwalono plany i zmianę studium w roku 2021	-	środki własne
Czaplinek	3	2022	1 mpzp, 1 SUIKZP	-	środki własne
Golczewo	1	2022	mpzp; UCHWAŁA NR XLII/369/2022 RADY MIEJSKIEJ W GOLCZEWIE z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Golczewo; W mpzp wprowadzono następujące zapisy: a) dopuszcza się nasadzenia zieleni urządzonej i/lub utrzymanie zieleni naturalnej, b) zachowanie leśnego charakteru gruntów leśnych w zachodniej i południowej części planu, c) nakaz zagospodarowania przestrzeni cmentarza poza polami grzebalnymi jako terenu o założeniu parkowym poprzez wprowadzenie i utrzymanie zieleni o charakterze izolacyjnym i dekoracyjnym, a w szczególności trawników, żywopłotów, krzewów i drzew	-	środki własne
Karlino	1	2022	mpzp; Uchwała Nr LIII/543/22 Rady Miejskiej w Karlinie z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Karlino w części obrębu geodezyjnego Daszewo; w mpzp wprowadzono zakaz stosowania nasadzeń drzew i krzewów gatunków inwazyjnych	-	środki własne
Koszalin	2	2021	mpzp; utrzymanie, wyznaczenie terenów przeznaczonych pod zieleni (urządzoną), uwzględnienie przepisów odrębnych dotyczących form ochrony przyrody, nakaz zachowania istniejących szpalerów drzew, w przypadku wycinki drzew nakaz - wykonania nasadzeń zastępczych	-	środki własne
	2	2022			
Rymań	1	2021	SUIKZP	-	środki własne
	1	2022			
Stara Dąbrowa	1	2022	SUIKZP; Uchwała nr XXXV/343/2022 z dnia 25.02.2022	-	środki własne
Szczecinek	11	2021	10 mpzp; 1 SUIKZ - w SUIKZP wprowadzono zapisy dotyczące obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk m.in.: wskazano obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych – istniejące: rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne, pomniki przyrody; w mpzp zawarto m.in. ustalenia dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, tj. np.: realizacja inwestycji w ramach obszaru Natura 2000 „Jeziora Szczecineckie” PLH320009, musi uwzględniać zasady zagospodarowania i użytkowania terenu oraz zakazy określone w przepisach odrębnych w szczególności o ochronie przyrody	-	środki własne
Świeszyno	1	2021	SUIKZP	-	środki własne
	1	2022			

Kierunek interwencji: ZP 3. Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków

Zadanie: ZP 3.1. Poprawa stanu siedlisk i gatunków - wdrażanie działań ochronnych

Tabela 134. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 3.1

Podmiot odpowiedzialny	Powierzchnia siedlisk przyrodniczych objętych ochroną czynną (wdrażanie działań ochronnych) [ha]		Liczba gatunków objętych ochroną czynną (wdrażanie działań ochronnych) [szt.]		Liczba obszarów chronionych objętych ochroną czynną	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
RDLP	132,31	262,59	17	19	9	14
RDOŚ	287,78	87,07	46	32	19	17
Dyrektor PN	11 213,85	11 213,85	0	0	1	1
ZPKWZ	90,689	0,00	7	0	11	0

W latach 2021-2022, działania ochronne podejmowane w celu poprawy stanu siedlisk i gatunków, były realizowane przez RDLP w Pile i w Szczecinku, RDOŚ, Dyrektora Drawieńskiego PN oraz ZPKWZ. Łączna powierzchnia siedlisk objęta ochroną czynną na terenie województwa w roku 2021 wyniosła 11 724,60 ha, a w roku 2022 – 11 563,50 ha. Wyszczególnienie działań podejmowanych przez podmioty przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 135. Realizacja zadania ZP 3.1 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Powierzchnia siedlisk przyrodniczych objętych ochroną czynną [ha]	Liczba gatunków objętych ochroną czynną [szt.]	Liczba obszarów chronionych objętych ochroną czynną w 2021 r., ze wskazaniem form ochrony przyrody	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
RDLP						
RDLP w Szczecinku	51,00	brak osobnej ewidencji	4 rezerwaty	2021	2,70	środki własne
	147,00	brak osobnej ewidencji	4 rezerwaty, 2 obszary Natura 2000	2022	266,00	
RDLP w Szczecinie	34,94	12	2 obszary Natura 2000	2021	39,50	POliŚ 2014-2020, środki własne
	99,26	14	4 obszary Natura 2000	2022	156,00	
RDLP w Pile	46,37	5	2 rezerwaty, 1 obszar Natura 2000	2021	76,30	środki własne
	16,33	5	3 rezerwaty, 1 obszar Natura 2000	2022	8,10	
RDOŚ						
RDOŚ w Szczecinie	287,78	46	13 rezerwatów przyrody, 6 obszarów Natura 2000	2021	1 543,70	WFOŚiGW, NFOŚiGW, POliŚ
	87,07	32	13 rezerwatów przyrody, 4 obszary Natura 2000	2022	739,00	NFOŚiGW, POliŚ
ZPKWZ						
ZPKWZ	90,69	7	2 parki krajobrazowe (CPK, PK DDO), 9 rezerwatów przyrody	2021	938,90	RPO, Program INTERREG VA (INT 135)
Dyrektor PN						
Dyrektor Drawieńskiego PN	11 213,85	0	1 Park Narodowy	2021	-	-
	11 213,85	0	1 Park Narodowy	2022	-	-

Zadanie: ZP 3.2. Zachowanie różnorodności biologicznej na terenach wiejskich z wykorzystaniem pakietów programów rolno-środowiskowo-klimatycznych

W latach 2021-2022 podmioty nie wykazały realizacji zadania.

Zadanie: ZP 3.3. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków obcych w tym inwazyjnych

Tabela 136. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 3.3

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zidentyfikowanych miejsc występowania obcych gatunków inwazyjnych [szt.]		Liczba działań podjętych w celu eliminacji obcych gatunków inwazyjnych [szt.]	
	2021	2022	2021	2022
Gminy	248	255	17	20
RDLP	2	10	2	10

W roku 2021 wszystkie zidentyfikowane miejsca występowania obcych gatunków inwazyjnych na terenie województwa dotyczyły barszczu Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*). Najwięcej miejsc występowania rośliny tego gatunku zgłosiły gminy Drawsko Pomorskie (96 miejsc) oraz Grzmiąca (94 miejsca). Podmioty podejmowały działania w celu jego eliminacji poprzez usuwanie mechaniczne oraz chemiczne.

W 2022 r. na terenie gminy Myślibórz stwierdzono występowanie 2 osobników gatunku szop pracz (*Procyon lotor*). Pozostałe zidentyfikowane miejsca występowania obcych gatunków inwazyjnych w 2022 r. na terenie województwa, dotyczyły stwierdzenia barszczu Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*).

Dodatkowo, w 2022 r. Dyrektor Drawieńskiego PN wykazał realizację badania naukowego pn.: Możliwości wykorzystania *Puccinia komarovii* w ograniczaniu populacji *Impatiens parviflora* w Wigierskim Parku Narodowym i w Drawieńskim Parku Narodowym.

Zadanie: ZP 3.4. Działania zwiększające retencję oraz wspierające zachowanie naturalnych warunków hydrologicznych na terenach podmokłych, w dolinach rzek oraz w jeziorach

Tabela 137. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 3.4

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj i liczba działań [szt.]		Powierzchnia obszarów, na których zwiększono retencję [ha]	
	2021	2022	2021	2022
RDLP	40	0	391,25	0
RDOŚ w Szczecinie	10	5	213,13	265,33

Realizację działań zwiększających retencję oraz wspierających zachowanie naturalnych warunków hydrologicznych na terenach podmokłych, w dolinach rzek oraz w jeziorach wykazały: RDLP oraz RDOŚ. Łącznie w latach 2021-2022 na terenie województwa zachodniopomorskiego zrealizowano 55 działań.

Tabela 138. Realizacja zadania ZP 3.4 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj i liczba działań [szt.]	Rok realizacji	Powierzchnia obszarów, na których zwiększono retencję [ha]	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
RDLP					
RDLP w Szczecinku	34 przegrody drewniane	2021	379,0	160,00	POliŚ
RDLP w Pile	6 grobli ziemnych z mnichami, przelewami kamiennymi oraz brodem - stabilizacja poziomu wody w mokradle	2021	12,25	794,30	-
RDOŚ w Szczecinie					
RDOŚ w Szczecinie	4 stałe progi stabilizujące zwierciadło wody na czterech rowach melioracyjnych na obszarze Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH 320017 na Torfowisku Grzybowo; 6 zastawek umożliwiających ukierunkowanie odpływów wody oraz zatrzymanie wody w rowie i stopniowe podniesienie poziomu lustra wody w Rezerwacie Stramniczka.	2021	213,13	229,50	POliŚ
	5 budowli hydrotechnicznych: 4 szt. zastawek oraz 1 szt. progu z PCV w Rezerwacie Łazy na obszarze Natura 2000 Jezioro Bukowo PLH320041	2022	265,33	130,00	POliŚ

Ponadto, w latach 2021-2022 ZPKWZ podjął prace przygotowawcze do podjęcia działań określonych w ramach zadania, polegające na wykonaniu analizy hydrologicznej i PFU dla płytkich zbiorników wodnych na terenie UE Kostrzyneckie Rozlewiska. Działanie było finansowane z Programu INTERREG VA (INT 135), a poniesione koszty w latach 2021-2022 wyniosły 84,20 tys. zł.

Zadanie: ZP 3.5. Ochrona brzegów morskich, wałów wydmowych oraz eliminacja niszczenia brzegów klifowych morza, poprzez ochronę naturalnych zbiorowisk roślin

Realizację działań w przedmiotowym zakresie wykazała RDOŚ w Szczecinie. W 2021 r. prowadzono zabiegi ochrony czynnej w rezerwacie przyrody Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem, polegających na zwalczaniu róży pomarszczonej poprzez punktowe zastosowanie środka chemicznego. Koszt działania finansowanego ze środków WFOŚiGW wyniósł 12,8 tys. zł

Dodatkowo, UM w Szczecinie wskazał, iż działania hydrotechniczne związane z ochroną brzegów morskich, realizowane są zgodnie z zapisami ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich”. Są to działania, które pośrednio przyczyniają się również do poprawy naturalnych zbiorowisk roślinnych, tj. klifów, wydm i lasów nadmorskich.

Zadanie: ZP 3.6. Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz przydrożnych

Tabela 139. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 3.6

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	4	4
Zarządcy dróg	2	1

Tabela 140. Realizacja zadania ZP 3.6 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj i liczba działań [szt.]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy				
Borne Sulinowo	3 – nasadzenia zastępcze przy drogach	2021	-	-
	2 – nasadzenia zastępcze przy drogach	2022	-	-
Pełczyce	Nasadzenia drzew gatunku klon pospolity przy ścieżce rowerowej	2022	4,70	środki własne
Szczecinek	Rozmowa z mieszkańcami na temat skutków wycinki zadrzewień przydrożnych i śródpolnych; nasadzenie drzew przy drogach	2021	2,00	środki prywatne mieszkańców, środki własne
		2022	3,00	
Zarządcy dróg				
Powiatowy Zarząd Dróg w Koszalinie	Nasadzenia zastępcze	2021, 2022	-	środki własne
Zarząd Dróg Powiatowych w Kołobrzegu	Zdrowe drzewa są przycinane z zachowaniem skrajni drogowej, a drzewa chore i suche są wycinane. W ramach nasadzeń zastępczych na ich miejsce sadzone są nowe drzewa	2021, 2022	-	-

Zadanie: ZP 3.7. Zachowanie alei przydrożnych drzew

Tabela 141. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 3.7

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	8	4
Zarządcy dróg	1	0

Tabela 142. Realizacja zadania ZP 3.7 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj i liczba działań [szt.]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy				
Kamień Pomorski	4 - działania polegające na przecince koron drzew i utrzymaniu korony drzew we właściwym stanie	2021	37,00	środki własne
	3 - działania polegające na przecince koron drzew i utrzymaniu korony drzew we właściwym stanie	2022	35,00	
Nowe Warpno	Działania w zakresie konserwacji zieleni realizowane są corocznie w ramach prac bieżących w przedmiotowych obszarach gminy.	2021,2022	-	środki własne
Polanów	1 - przeglądy i cięcia pielęgnacyjne, badania morfologiczne drzew; działanie w ramach projektu: „Aleje jako ostoje bioróżnorodności” realizowanego przez Federację Zielonych „Gaja”	2021	-	Program Współpracy Interreg VA, EFRR
Połczyn-Zdrój	1 – cięcia sanitarne, zakładanie opasek lepowych na kasztanowce	2021	-	środki własne
Szczecinek	1 - przeglądy i cięcia pielęgnacyjne	2021,2022	-	-
Zarządcy dróg				
Powiatowy Zarząd Dróg w Koszalinie	Nasadenia zastępcze	2021, 2022	-	środki własne
Zarząd Dróg Powiatowych w Kołobrzegu	Zdrowe drzewa nie są wycinane, a nowe nasadzenia są lokalizowane w odległości niezagrożającej w przyszłości w ruchu drogowym	2021	-	środki własne

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZP I

Tabela 143. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZP I (zadania ZP 1.1 – ZP 3.7)

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
ZP 1.1. Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów ochrony dla parków narodowych	monitorowane: Dyrektorzy PN	nie realizowano
ZP 1.2. Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000	monitorowane: RDOŚ w Szczecinie, Dyrektor UM w Szczecinie, Dyrektorzy PN	realizowano
ZP 1.3. Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów ochrony dla parków krajobrazowych	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (ZPKWZ)	realizowano
ZP 1.4. Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów ochrony dla rezerwatów przyrody	monitorowane: RDOŚ w Szczecinie	realizowano
ZP 1.5. Aktualizacja inwentaryzacji/waloryzacji przyrodniczych	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (RBGP WZ) monitorowane: gminy	realizowano
ZP 1.6. Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (ZPKWZ) monitorowane: GIOŚ, RDLP, RDOŚ w Szczecinie, Urząd Morski w Szczecinie jednostki badawcze, organizacje pozarządowe	realizowano
ZP 1.7. Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (ZPKWZ) monitorowane: RDLP, RDOŚ w Szczecinie, gminy, powiaty, organizacje pozarządowe	realizowano
ZP 1.8. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (ZPKWZ) monitorowane: RDLP, RDOŚ w Szczecinie, gminy, powiaty, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	realizowano
ZP 2.1. Wdrażanie wyników audytu krajobrazowego województwa do polityk i programów oraz dokumentów planistycznych	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (RBGP WZ) monitorowane: gminy	nie realizowano
ZP 2.2. Uwzględnienie potrzeb ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy	własne: powiaty, Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (RBGP WZ) monitorowane: gminy, RDOŚ w Szczecinie	realizowano
ZP 3.1. Poprawa stanu siedlisk i gatunków - wdrażanie działań ochronnych	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (ZPKWZ)	realizowano

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
	monitorowane: RDOŚ w Szczecinie, Dyrektorzy PN, RDLP, Urząd Morski w Szczecinie, organizacje pozarządowe, wszystkie podmioty wyznaczone w planach ochrony i planach zadań ochronnych	
ZP 3.2. Zachowanie różnorodności biologicznej na terenach wiejskich z wykorzystaniem pakietów programów rolno-środowiskowo-klimatycznych	monitorowane: właściciele gruntów, ARiMR, zarządcy dróg	nie realizowano
ZP 3.3. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków obcych w tym inwazyjnych	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego monitorowane: RDOŚ w Szczecinie, Urząd Morski w Szczecinie Dyrektorzy PN, gminy, RDLP, organizacje pozarządowe, zarządcy nieruchomości, zarządzający drogami	realizowano
ZP 3.4. Działania zwiększające retencję oraz wspierające zachowanie naturalnych warunków hydrologicznych na terenach podmokłych, w dolinach rzek oraz w jeziorach	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego monitorowane: RDLP, RDOŚ w Szczecinie, gminy, powiaty, organizacje pozarządowe, właściciele i zarządcy nieruchomości	realizowano
ZP 3.5. Ochrona brzegów morskich, wałów wydmowych oraz eliminacja niszczenia brzegów klifowych morza, poprzez ochronę naturalnych zbiorowisk roślin	monitorowane: RDLP, RDOŚ w Szczecinie, Urząd Morski w Szczecinie, gminy, powiaty, organizacje pozarządowe, właściciele i zarządcy nieruchomości	realizowano
ZP 3.6. Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz przydrożnych	monitorowane: gminy, właściciele gruntów, zarządzający drogami	realizowano
ZP 3.7. Zachowanie alei przydrożnych drzew	monitorowane: gminy, właściciele gruntów, zarządzający drogami	realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze (ZP)

Tabela 144. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze

L.p.	Zasoby przyrodnicze (ZP)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030 r.)
1.	Cel: ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych	Liczba ustanowionych planów ochrony/ planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 [szt.]	42	46	75
2.		Liczba ustanowionych planów ochrony dla obszarów Natura 2000 (obszary morskie) [szt.]	0	0	8
3.		Liczba ustanowionych planów ochrony dla parków narodowych [szt.]	0	0	2
4.		Liczba ustanowionych planów ochrony dla parków krajobrazowych [szt.]	2	2	7
5.		Liczba ustanowionych planów ochrony dla rezerwatów przyrody [szt.]	101	108	125
6.		Liczba siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych monitoringiem [szt.]	5 typów siedlisk, 53 gat. ptaków, 10 gat. innych zwierząt	17 typów siedlisk, 16 gat. zwierząt, 9 gat. roślin.	30 typów siedlisk, 50 gat. ptaków, 15 gat. innych zwierząt
7.		Powierzchnia siedlisk przyrodniczych oraz liczba gatunków objętych ochroną czynną [ha/szt.]	505,45 ha/ 29 szt.	11 563,50 ha/ 32 szt.	700,00 ha/ 35 szt.

Podsumowanie i wnioski

W ramach celu ZP I: Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych, ankietowane podmioty wykazały kontynuację prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów ochrony dla parków narodowych, obszarów Natura 2000, parków krajobrazowych oraz rezerwatów przyrody. W wyniku prowadzonych działań, opracowano 24 plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, zatwierdzono 10 planów ochrony dla rezerwatów przyrody oraz 4 plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Nadal jednak nie zatwierdzono żadnego planu ochrony dla morskich obszarów Natura 2000. Stan siedlisk przyrodniczych oraz gatunków jest stale monitorowany w ramach PMŚ prowadzonego przez GIOŚ. Ponadto, monitoring obszarów chronionych, siedlisk i gatunków w latach 2021-2022 wykazały również RDLP, RDOŚ, Dyrektor Drawieńskiego PN oraz ZPKWZ. Na terenie województwa odnotowano liczne miejsca występowania barszczu Sosnowskiego. Należy podejmować działania zmierzające do zapobiegania jego rozprzestrzenianiu.

Warte podkreślenia są liczne działania o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody podejmowane na terenie województwa. W latach 2021-2022, najwięcej działań edukacyjnych prowadziła RDLP w Szczecinku (941 działań) oraz placówki edukacyjne (łącznie 372 działań).

Rekomendacje

- zatwierdzenie planów ochrony dla morskich obszarów Natura 2000;
- promowanie działań zmierzających do zachowania zadrzewień i alei przydrożnych;
- zapobieganie rozprzestrzenianiu się gatunków obcych w tym inwazyjnych;
- prowadzenie działań zapobiegających fragmentacji siedlisk związanej z rozwojem zabudowy poprzez zapisy mpzp.

2.9.2. Cel: ZP II. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych

Kierunek interwencji: ZP 4. Zarządzanie ruchem turystycznym w sposób zrównoważony

Zadanie: ZP 4.1. Określenie pojemności turystycznej dla obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo

Przeprowadzona ankietyzacja wykazała, iż w raportowanym okresie na terenie województwa nie sporządzono dokumentów określających pojemność turystyczną dla obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo.

Zadanie: ZP 4.2. Opracowanie strategii udostępniania parków narodowych wraz ze wskazaniem ich pojemności turystycznej

Przeprowadzona ankietyzacja wykazała, iż w raportowanym okresie dla parków narodowych na terenie województwa, nie sporządzono dokumentów określających pojemność turystyczną.

Zadanie: ZP 4.3. Monitorowanie oraz regulowanie liczby osób korzystających z poszczególnych miejsc i szlaków w parkach narodowych

Tabela 145. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 4.3

Podmiot odpowiedzialny	Liczba turystów, którzy odwiedzili PN, w podziale na lata	
	2021	2022
Dyrektor Drawieńskiego PN	44 678	24 192

Zadanie: ZP 4.4. Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo

Tabela 146. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 4.4

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
WWTiT UM WZ	1	0
Gminy	7	7
RDLP	4	14
RDOŚ	1	0
ZPKWZ	2	0

W okresie raportowym (lata 2021-2022), podmioty wykazały realizację 36 inwestycji w zakresie budowy i modernizacji obiektów infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo. Poniżej przedstawiono zestawienie informacji o realizacji zadania przez poszczególne jednostki.

Tabela 147. Realizacja zadania ZP 4.4 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba i rodzaj inwestycji	Rok realizacji	Liczba obszarów objętych obszarowymi formami ochrony przyrody, na których realizowano działania	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
WWTiT UM WZ					
WWTiT UM WZ	1 – Rewitalizacja nieczynnego mostu kolejowego ze zmianą sposobu użytkowania na ścieżkę pieszo - rowerową w celu ukierunkowania ruchu turystycznego w Cedyńskim Parku Krajobrazowym nad obszarem Kostrzyneckiego Rozlewiska.	2021	3	10 500,00	Interreg VA/ EFRR/ środki własne
Gminy					
Borne Sulinowo	3 – budowa przystani kajakowej, budowa siłowni zewnętrznych, oznakowanie szlaków turystycznych	2021	1	565,40	UE, środki własne gminy
	1 – budowa ścieżki rowerowej	2022	1	1 271,00	
Cedynia	1– Budowa ścieżki rowerowej Golice-Żelichów na terenie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego	2022	1	1 349,20	RFIL
Pełczyce	2 – Miejsce cumowania łodzi wraz z umocnieniem brzegu Duży Pełcz w m. Pełczyce, Zagospodarowanie brzegów Jeziora Panieńskie i Jeziora Stawno	2021	1	3 345,90	środki własne, EFRR, budżet państwa; RFIL
	4 – Zagospodarowanie brzegów Jeziora Panieńskie i Jeziora Stawno, budowa pomostu wraz z altaną na wodzie na jez. Panieńskim w Pełczycach, Zagospodarowanie turystyczne jezior w Pełczycach– budowa mostu wraz z infrastrukturą przy ul. Jeziornej, Budowa wieży widokowej wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą turystyczną pod nazwą „Wzgórze widokowe”	2022	1	4 507,00	środki własne, EFRR
Stepnica	1 – 15 tablic edukacyjnych w ramach projektu Promenada słońca	2021	1	30,71	środki własne, WFOŚiGW
Pełczyce	1– Budowa ścieżek rowerowych	2021	-	126,10	środki UE
RDLP					
RDLP w Szczecinie	3 inwestycje: Nadleśnictwo Międzyzdroje: Budowa drewnianej wieży widokowej przy rezerwacie „Karsiborskie Paprocie” Nadleśnictwo Myślibórz: Modernizacja ścieżki edukacyjnej	2021	4	1 048,40	POLiŚ, środki własne Nadleśnictw.

Podmiot odpowiedzialny	Liczba i rodzaj inwestycji	Rok realizacji	Liczba obszarów objętych obszarowymi formami ochrony przyrody, na których realizowano działania	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
	Nadleśnictwo Barlinek- Budowa stancyi rowerowej i miejsca rekreacji w leśnictwie Moczkowo				
	1 – Nadleśnictwo Barlinek- Poprawa dostępności istniejących szlaków wraz z rozbudową infrastruktury turystycznej budowa punktu edukacyjnego dla niewidomych w leśnictwie Moczkowo	2022	1	233,40	-
RDLP w Pile	1 – modernizacji infrastruktury turystycznej na terenie całego nadleśnictwa (modernizacja i naprawa parkingów leśnych)	2021	0	28,70	środki własne
	13 – w tym: wykonanie i oznakowanie niebieskiego szlaku rowerowego wokół jeziora Bytyń Wielki - 1 szt., Posadowienie miejsc odpoczynku dla rowerzystów - 2 szt.; ścieżka rowerowa przy jeziorze Bytyń Wielki; modernizacji infrastruktury turystycznej na terenie całego nadleśnictwa	2022	9	235,42	środki własne
RDOŚ					
RDOŚ w Szczecinie	1 – Poprawa oznakowania szlaku kajakowego na rzece Drawie oraz jej dopływie	2021	5	35,00	Projekt: LIFE13 NAT/PL/000009
ZPKWZ					
ZPKWZ	2 – Budowa miejsca odpoczynku w Moczylach (obiekt nr 9) w ramach INT 55 „Zrównoważona turystyka wodna w unikalnej Dolinie Dolnej Odry” INTERREG VA. Ostatni Etap przystosowania mostu do turystyki pieszo-rowerowej mostu w Siekierkach w ramach INT 54 „Przystosowanie mostu europejskiego Siekierki-Neurudnitz do ruchu turystycznego.”	2021	2	1 800,00	Program INTERREG VA (INT 54 i INT55)

Zadanie: ZP 4.5. Rozwój oferty turystyki ekologicznej i agroturystyki oraz jej promocja

Tabela 148. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 4.5

Podmiot odpowiedzialny	Liczba nowych obiektów lub kwater agroturystycznych [szt.]	
	2021	2022
Gminy	50	28

6 gmin na terenie województwa wykazało, iż w okresie raportowym na ich terenie powstały nowe obiekty lub kwatery agroturystyczne. Rozwój oferty turystyki ekologicznej odnotowano w gminach: Kamień Pomorski, Wolin, Stepnica, Pełczyce, Szczecinek, a sumaryczna liczba nowych obiektów lub kwater agroturystycznych wzrosła o 78.

Zadanie: ZP 4.6. Organizacja niskoemisyjnego transportu do atrakcji turystycznych

Realizację zadania w okresie raportowym wykazała gmina Kamień Pomorski. W 2021 r. opracowano Strategię elektromobilności w gminie Kamień Pomorski. Koszt opracowania wyniósł 24,90 tys. zł, a na realizację zadania otrzymano dofinansowanie z NFOŚiGW.

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZP II

Tabela 149. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZP II (zadania ZP 4.1 – ZP 4.6)

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
ZP 4.1. Określenie pojemności turystycznej dla obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo	monitorowane: RDLP, RDOŚ w Szczecinie, gminy ZPKWZ	nie realizowano
ZP 4.2. Opracowanie strategii udostępniania parków narodowych wraz ze wskazaniem ich pojemności turystycznej	monitorowane: Dyrektorzy PN	nie realizowano
ZP 4.3. Monitorowanie oraz regulowanie liczby osób korzystających z poszczególnych miejsc i szlaków w parkach narodowych	monitorowane: Dyrektorzy PN	realizowano
ZP 4.4. Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego monitorowane: Dyrektorzy PN, RDLP, RDOŚ w Szczecinie, powiaty, gminy ZPKWZ	realizowano
ZP 4.5. Rozwój oferty turystyki ekologicznej i agroturystyki oraz jej promocja	monitorowane: gminy, powiaty, przedsiębiorstwa turystyczne, rolnicy, organizacje pozarządowe	realizowano
ZP 4.6. Organizacja niskoemisyjnego transportu do atrakcji turystycznych	monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa turystyczne, rolnicy, organizacje pozarządowe	realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

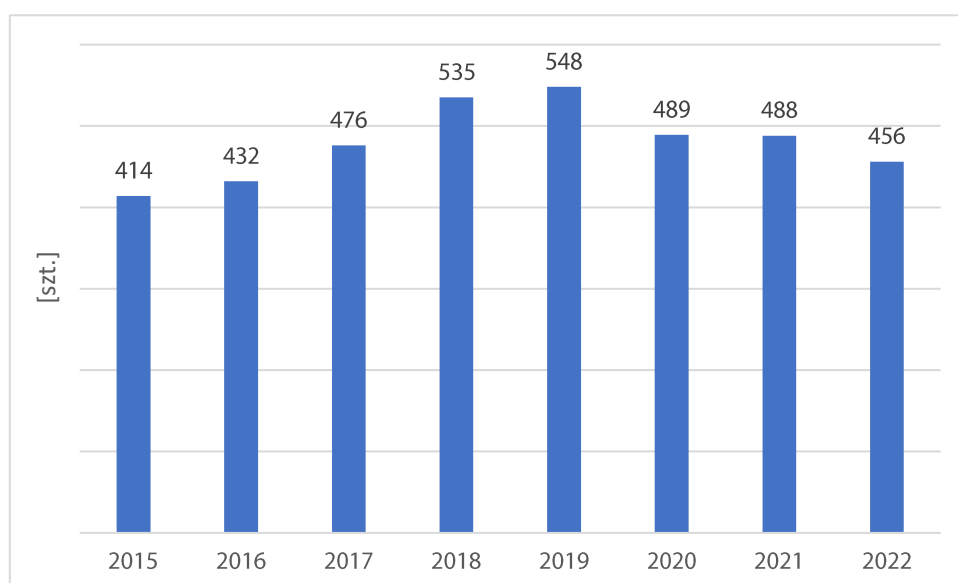
Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze (ZP)

Tabela 150. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze

Lp.	Zasoby przyrodnicze (ZP)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030 r.)
1.	ZP II. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych	Liczba pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych	489	456	510

Ad. 1. Zgodnie z danymi GUS, liczba pokoi gościnnych i kwater na koniec 2022 r. wynosiła 456, zatem wartość wskaźnika zmniejszyła się względem roku 2020. Sytuacja ta była spowodowana pandemią koronawirusa, a spadek odnotowano w branży turystycznej na terenie całej Polski.

Rysunek 20. Liczba pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych w województwie w latach 2015-2022

źródło: Bank danych lokalnych GUS: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

Podsumowanie i wnioski

W ramach celu ZP II: Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych, sprawozdaniu podlegały działania zmierzające do poprawy zarządzania ruchem turystycznym. W analizowanym okresie, nie podejmowano działań zmierzających do określenia pojemności turystycznej dla obszarów cennych przyrodniczo, w tym parków narodowych. Monitorowanie liczby turystów, którzy odwiedzili park narodowy wykazał Dyrektor Drawieńskiego Parku Narodowego.

Na terenie województwa w analizowanym okresie raportowym, realizowano inwestycje w zakresie budowy i modernizacji obiektów infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo (m.in. budowa przystani, ścieżek rowerowych, modernizacja infrastruktury turystycznej). W roku 2022, liczba pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych w województwie zmniejszyła się o 7% względem roku 2020.

Rekomendacje

- wdrażanie działań w zakresie zrównoważonej turystyki (organizacja niskoemisyjnego transportu do atrakcji, budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego);
- promocja i rozwój turystyki ekologicznej i agroturystyki;
- podjęcie działań w zakresie określenia pojemności turystycznej dla obszarów cennych przyrodniczo.

2.9.3. Cel: ZP III. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych

Kierunek interwencji: ZP 5. Ochrona walorów przyrodniczych terenów miejskich

Zadanie: ZP 5.1. Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody, a także zachowanie istniejącej zieleni

Tabela 151. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 5.1

Podmiot odpowiedzialny	Powierzchnia nowych terenów zieleni [ha]		Powierzchnia zrewitalizowanych terenów zieleni [ha]		Liczba pomników przyrody [szt.] objętych pracami konserwacyjnymi	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Gminy	123,50	90,04	2,60	84,20	15	14

Na terenie województwa zachodniopomorskiego, zgodnie z danymi otrzymanymi od ankietowanych gmin, powierzchnia nowych terenów zieleni w latach 2021-2022 zwiększyła się o 213,5 ha. W analizowanym okresie podejmowano również działania w zakresie rewitalizacji terenów zieleni oraz prace konserwacyjne na pomnikach przyrody.

Tabela 152. Realizacja zadania ZP 5.1 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Powierzchnia nowych terenów zieleni [ha]	Powierzchnia zrewitalizowanych terenów zieleni [ha]	Liczba pomników przyrody [szt.] objętych pracami konserwacyjnymi	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy						
Czaplinek	120,00	0,00	0	2021	-	-
	90,00	60,0	0	2022	-	-
Dobra	0,00	1,00	0	2021	-	-
Dobrzany	0,04	0,00	2	2022	39,50	środki własne
	0,00	0,00	2	2021	1,80	
Karlino	0,00	1,60	0	2021	1 905,30	RPO WZ, środki własne
	0,00	24,20	0	2022	4 244,20	RPO WZ, środki własne
Malechowo	0,00	0,00	1	2021	2,00	środki własne
Połczyn Zdrój	0,00	0,00	1	2021	-	środki własne
Tychowo	3,50	0,00	0	2021	2 219,00	POliŚ, środki własne
Siemyśl	0,00	0,00	10	2021	-	-
	0,00	0,00	10	2022	-	-
Świeszyno	0,00	0,00	1	2021	0,60	WFOŚiGW, środki własne
	0,00	0,00	1	2022	4,30	

Zadanie: ZP 5.2. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych

Tabela 153. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 5.2

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Gminy	4	8

Działanie było realizowane na terenie 5 gmin, a łącznie w latach 2021-2022 opracowano 12 dokumentów planistycznych w których uwzględniono zachowanie i powiększanie terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych. Wyszczególnienie gmin oraz liczby dokumentów przedstawiono w poniżej tabeli.

Tabela 154. Realizacja zadania ZP 5.2 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba dokumentów planistycznych [szt.]	Rok realizacji	Rodzaj dokumentu/ podjęte działania	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Czaplinek	3	2022	2 mpzp; 1 SUIKZP	-	środki własne
Dębno	2	2022	mpzp	-	środki własne
Dobra (Szczecińska)	1	2022	Projekt SUIKZP	-	środki własne
Koszalin	2	2021	2 mpzp; utrzymanie i wyznaczenie terenów przeznaczonych pod zieleń urządzoną (ZP) w granicach obszarów objętych mpzp.	-	środki własne
	2	2022	2 mpzp; utrzymanie i wyznaczenie terenów przeznaczonych pod zieleń urządzoną (ZP) w granicach obszarów objętych mpzp.	-	środki własne
Tychowo	2	2021	mpzp	-	środki własne

Zadanie: ZP 5.3. Nasadzenia drzew przy ulicach i drogach

Tabela 155. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 5.3

Podmiot odpowiedzialny	Liczba nowych nasadzeń drzew [szt.]	
	2021	2022
Powiaty	1365	1255
Gminy	962	2335
Zarządcy dróg	1681	3229

Tabela 156. Realizacja zadania ZP 5.3 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba nowych nasadzeń drzew [szt.]	Rok realizacji	Lokalizacja nasadzeń	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Powiaty					
goleniowski	33	2021	-	12,50	środki własne
gryficki	349	2021	droga powiatowa nr: 1025Z, 3115Z, 3137Z, 3136Z, 3206Z, 3113Z, 3138Z, 3138Z.	28,20	środki własne
gryfiński	93	2021	DP 1363Z Steklno – Widuchowa w Pacholętach DP 1364Z Drzenin – Chwarstnica w Chwarstnicy DP 1384Z Kłodowo – Trzcińsko-Zdrój - Warnice DP 1389Z Krajnik Górny – Zatoń Dolna w Zatoni Dolnej DP 1438Z ul. Barnkowo w Chojnie DP 1384Z Kłodowo – Trzcińsko-Zdrój – Warnice w Piasecznie DP 1387Z Chojna – Lisie Pole na odc. Nawodna – Lisie Pole DP 1549Z Banie – Rów w Piasecznie DP1415Z Zielin – Czelin na odc. DK31-Kłosów	79,70	środki własne
kamieński	258	2021	Gm. Golczewo - 181 szt. w ciągu drogi powiatowej 1039Z; Świerżno - 8 szt.; Wolin - 69 szt.	65,00	środki własne
	184	2022	Gm. Świerżno - 6 szt. Gm. Wolin - 41 szt., - Gogolice - Siniechowo 1011Z, Dramino 1014Z Gm. Golczewo - 137 - Kłodzino 1033Z, Kłęby 1039Z	50,90	
Miasto Szczecin	235	2021	Szczecin : ul. Nehringa, ul. Mewia/Żurawia, ul. Siemiradzkiego, ul. Litewska, pl. Jakuba Wujka, ul. Karłowicza, ul. Bohaterów Warszawy, ul. Szeroka, ul. 26 Kwietnia, pl. Szachisty, ul. Brodzińskiego, ul. Św. Stanisława Kostki, ul. Norwida, ul. Taczaka, ul. Struga, ul. Zagłowa, ul. Jasna, ul. Energetyków, ul. Goleniowska, ul. Drwali, ul. Walecznych, ul. Wańkowicza, ul. Włókiennicza, ul. Kolorowych Domów, ul. Jaracza, ul. Mączna, ul. Niemierzyńska/Arkońska, ul. Miłaszewskich, al. Wojska Polskiego, ul. Podbórzeńska, ul. Wyspiańskiego, ul. Europejska, ul. Chobolańska, ul. Cukrowa, ul. Okulickiego, ul. 3 Maja, ul. Nabrzeże Wieleckie, Al. Piastów, ul. Wyszyńskiego, ul. Sandomierska, ul. Narutowicza, pl. Matki Teresy z Kalkuty, ul. Ofiar Oświęcimia, ul. Piłsudskiego, ul. Bażantowa, ul. Tczewska, ul. Osiedle Kasztanowe, ul. Stary Szlak, ul. Długa, ul. Pryzycka	385,40	środki własne
policki	45	2021	ulica Tanowska Police, miejscowość BUK	3,90	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Liczba nowych nasadzeń drzew [szt.]	Rok realizacji	Lokalizacja nasadzeń	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
stargardzki	339	2021	pasy drogowe dróg powiatowych na terenie powiatu stargardzkiego	33,50	środki własne
	206	2022		24,50	
szczecinecki	13	2021	droga powiatowa na Osiedlu Świątki	0,50	środki własne, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
Gminy					
Będzino	10	2021	pasy drogowe dróg powiatowych, strzelnica w Popowie	-	-
	1000	2022	-	-	-
Biały Bór	134	2021	teren gminy Biały Bór - wzdłuż dróg i terenów zieleni	-	-
	10	2022	teren gminy Biały Bór - wzdłuż dróg i terenów zieleni	-	-
Cedynia	39	2021	Cedynia, Radostów Piasek- nasadzenia przydrożne, ul. Pułaskiego w Cedyni	10,00	budżet własny - GFOŚ
	122	2022	Cedynia - ul. M. Konopnickiej, Piasek- plac przy szkole, droga przy szkole	-	firma zewnętrzna
Chojna	18	2021	Chojna ul. Owocowa- 1 szt., Chojna ul. Łucznicza- 1 szt., droga krajowa nr 26 i 31- 12 szt., droga powiatowa nr 1438Z- 4 szt.	-	-
	91	2022	Chojna ul. Dojazdowa -78 szt., Chojna ul. Chopina- 1 szt., Chojna ul. Wyzwolenia 3 szt., Chojna ul. Topolowa 3 szt., Chojna ul. Rogozińskiego 1 szt., Chojna ul. Dworcowa dr. powiatowa-2 szt., droga krajowa nr 26- 2 szt.	-	-
Czaplinek	40	2022	ul. Nadbrzeże Drawskie w Czaplinku	2,50	środki własne
Dębno	5	2021	Oborzany, Dębno, ul. Wojska Polskiego	1,80	środki własne
	15	2022	Dębno, ul. Rzemieślnicza, Wojska Polskiego, ul. Salezjańska, Inki, Parkowa	20,20	-
Golczewo	78	2022	Golczewo ul. Słoneczna	23,40	Polski Ład
Gryfice	50	2021	Tereny gminne miejskie - w ramach kompensacji przyrodniczej.	-	-
	150	2022	-	-	-
Kamień Pomorski	3	2021	Kamień Pomorski, tereny gminne	35,00	środki własne
	3	2022	Kamień Pomorski, tereny gminne	37,00	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Liczba nowych nasadzeń drzew [szt.]	Rok realizacji	Lokalizacja nasadzeń	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Karnice	150	2021	Dreżewo-Niwy - Karnice - droga powiatowa nr 0102Z, Karnice-Niczonów - droga gminna nr 209, Gostyń-Janowo-Niwy droga powiatowa nr 0035Z	8,20	środki własne
	110	2022	Paprotno - droga gminna nr 400, Mojszewo - droga wojewódzka nr 103, Lędzin - droga wojewódzka nr 102	6,00	środki własne
Krzęcin	10	2021	-	-	-
	46	2022	-	-	-
Malechowo	60	2021	serce wsi Malechowo, drogi Gorzyca	-	-
	40	2022	serce wsi Malechowo, drogi Borkowo, Darskowo	-	-
Maszewo	90	2021	droga powiatowa nr 4149Z, 4147Z, 4162Z, 4144Z oraz droga wojewódzka nr 141 i 106	-	ZZDW w Koszalinie Rejon Dróg Wojewódzkich w Stargardzie oraz Starosta Goleniowski
	76	2022	droga powiatowa nr 4149Z, 4111Z oraz droga wojewódzka nr 141, 106 i 113	-	
Mirosławiec	5	2022	ul. Zamkowa, Mirosławiec	0,30	środki własne
Moryń	29	2021	dz. nr 1/24 Moryń 3: 10 szt. klon zwyczajny, 2 szt. magnolii, 4 szt. wiąz pospolity, 6 szt. robinia akacjowa; dz. nr 227 Moryń 3: 6 szt. dąb kolumnowy; dz. nr 50 Moryń 3: 1 szt. lipa szerokolistna	7,70	środki własne
	40	2022	dz. nr 173/3 obręb starte Objezierze 3 szt. dąb kolumnowy; dz. nr 4/4 Gądno 2 szt. lipa drobnolistna; dz. nr 194/4 3 szt. dąb kolumnowy; dz. nr 1/24 18 szt. lipa drobnolistna, 3 szt. robinia akacjowa; dz. nr. 227 Moryń 3: 6 szt. dąb kolumnowy dz. nr 50 Moryń 3: 1 szt. lipa szerokolistna	7,70	środki własne
Myślibórz	4	2021	Myślibórz, ul. Marcinkowskiego	4,00	środki własne
	6	2022	Myślibórz, ul. Pomorska	6,00	środki własne
Nowogard	5	2021	-	-	-
Nowogródek Pomorski	17	2021	Giżyn	11,00	środki własne
Pełczyce	113	2021	park Jana Pawła II w Pełczycach, ścieżka rowerowa, Jarosławsko, Będargowo, droga na Bukwice dz. 201	20,00	środki własne
	129	2022	ścieżka rowerowa Pełczyce-Barlinek, ścieżka rowerowo-piesza wokół jeziora Panieńskiego, teren zieleni przy cmentarzu w Pełczycach,	18,00	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Liczba nowych nasadzeń drzew [szt.]	Rok realizacji	Lokalizacja nasadzeń	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Połczyn Zdrój	30	2022	ul. Kościuszki, Chrobrego i Kołobrzaska w Połczynie-Zdroju	-	-
Przybiernów	10	2021	Stadion Sportowy Przybiernów	-	środki własne
	10	2022	Plac zabaw Kartlewo	-	
Radowo Małe	8	2022	-	-	-
Stare Czarnowo	40	2021	droga gminna Nieznań - Żelewo	-	środki własne
	128	2022	droga rowerowa na odcinku Kołbacz - Stare Czarnowo	-	gwarancja umowy z wykonawcą inwestycji
Szczecinek	153	2021	Szczecinek	18,7	środki własne
	124	2022	Szczecinek	-	-
Świeszyno	22	2021	-	1,99	środki własne
	21	2022	-	4,60	środki własne
Widuchowa	53	2022	na terenie działek gminnych	19,80	środki własne, opłaty za korzystanie ze środowiska
Zarządcy dróg					
Powiatowy Zarząd Dróg w Koszalinie	90	2021	1363Z Steklna-Widuchowa w Pacholętach, 1364Z Drzenin- Chwarstnica w Chwarstnicy, 1384Z Kłodowo - Warnice w Stołeczna i Piaseczno, 1389Z Krajnik Górny - Zatoń Dolna w Zatonii Dolnej, 1438Z ul. Barnkowo w Chojnie, 1387Z Chojna-Lisie Pole na odc. Nawodna-Lisie Pole, 1549Z Banie-Rów w Piasecznie, 1415Z Zielin-Czelin na odc. DK31-Kłósów.	1,00	środki własne
Powiatowy Zarząd Dróg w Szczecinku	298	2021	w ciągu dróg woj. nr: 102,103,105,106,107,108,109,112,114,119,122,124,126,141,148,151,152,156,160,163,171,173,209	-	środki własne
Powiatowy Zarząd Dróg w Świdwinie	211	2021	Drogi nr 1052Z, 1055Z, 1061Z, 1067Z, 1082Z, 1088Z, 1066Z, 1086Z, 10088Z, 1094Z, 1095Z, 1059Z, 1060Z, 1061Z, 1063Z, 1065Z, 3340Z, 1057Z, 1071Z, 1080Z	9,80	środki własne
Starostwo Powiatowe w Goleniowie	33	2021	DP nr 4303Z, m. Krzemienna, m. Bienice	12,50	środki własne

Podmiot odpowiedzialny	Liczba nowych nasadzeń drzew [szt.]	Rok realizacji	Lokalizacja nasadzeń	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Starostwo Powiatowe w Gryfinie	93	2021	-	80,00	środki własne
Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie	759	2021	droga nr 3324Z, dz. nr 235/4, obr. Kukinia	-	środki własne
Zarząd Dróg Powiatowych w Łobzie	175	2021	droga nr 3324Z, dz. nr 289, obr. Stojkowo	31,40	środki własne
Zarząd Dróg Powiatowych w Kołobrzegu	14	2021	ul. 4 Dywizji Wojska Polskiego w Kołobrzegu	2,18	środki własne
Zarząd Powiatu w Myśliborzu	8	2021	ul. Zielona w Dębnie 6 szt., ul. Łużycka w Myśliborzu 2 szt.	1,00	środki własne

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZP III

Tabela 157. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZP III (zadania ZP 5.1 – ZP 5.3)

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
ZP 5.1. Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody, a także zachowanie istniejącej zieleni	monitorowane: gminy, właściciele i zarządcy nieruchomości	realizowano
ZP 5.2. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	monitorowane: gminy	realizowano
ZP 5.3. Nasadzenia drzew przy ulicach i drogach	własne: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego (Zarząd Dróg Wojewódzkich) monitorowane: gminy, zarządzający drogami	realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze (ZP)

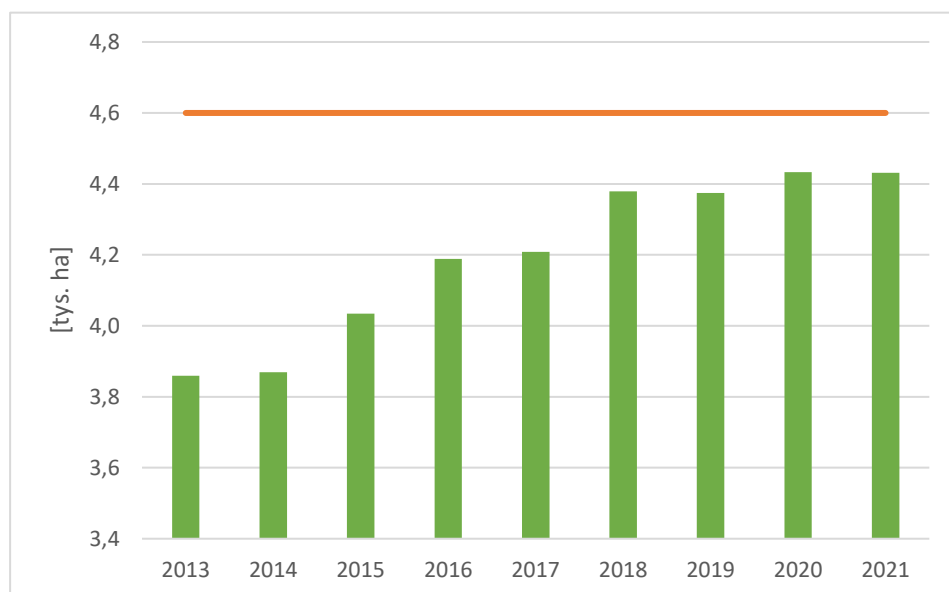
Tabela 158. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze

Lp.	Zasoby przyrodnicze (ZP)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030 r.)
1.	ZP III. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych	Powierzchnia terenów zieleni (parki, zieleń uliczna, zieleńce, tereny zieleni osiedlowej) [ha]	4 374,19	4 431,58	4 600,00

Zgodnie z aktualnymi danymi GUS, powierzchnia terenów zieleni (parki, zieleń uliczna, zieleńce, tereny zieleni osiedlowej) wynosiła na koniec 2021¹¹ r. 4 431,58 ha.

¹¹ brak danych GUS dla roku 2022

Rysunek 21. Powierzchnia terenów zieleni w województwie w latach 2013-2021

źródło: Bank danych lokalnych GUS: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

Podsumowanie i wnioski

W ramach celu: ZP III. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych, sprawozdaniu podlegały działania zmierzające do zazielenienia miast i terenów zurbanizowanych. Na terenie województwa zachodniopomorskiego, zgodnie z danymi otrzymanymi od ankietowanych gmin, powierzchnia nowych terenów zieleni w latach 2021-2022 zwiększyła się o 213,5 ha. W analizowanym okresie podejmowano również działania w zakresie rewitalizacji terenów zieleni oraz prace konserwacyjne pomników przyrody. Należy podkreślić, iż działania zmierzające do zwiększania udziału terenów zieleni w miastach, będą jednocześnie sprzyjały realizacji celów w zakresie ochrony klimatu i powietrza oraz ochrony przed niedoborami wody i powodzią.

Działanie dotyczące uwzględniania w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych, zrealizowano na terenie 5 gmin. W okresie raportowym, podmioty wykazały realizację licznych nasadzeń drzew przy ulicach i drogach.

Rekomendacje

- intensyfikacja działań w kierunku zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych oraz zachowania istniejących terenów zieleni;
- uwzględnianie przez gminy w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych.

2.9.4. Cel: ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Kierunek interwencji: ZP 6. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych

Zadanie: ZP 6.1. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa

Tabela 159. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 6.1

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
Powiaty	25	19

Tabela 160. Realizacja zadania ZP 6.1 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba nowych uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów [szt.]	Rok realizacji	Liczba opracowanych inwentaryzacji stanu lasów [szt.]	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Powiaty					
choszczeński	1	2021	1	23,90	środki własne
	1	2022	1	25,10	
drawski	1	2022	1	26,2	środki własne
goleniowski	1	2021	1	7,90	środki własne
	1	2022	1	11,90	
gryficki	7	2021	1	24,50	środki własne; środki osób fizycznych
gryfiński	2	2021	1	34,8	środki własne
	1	2022	1	40,80	
kamieński	1	2022	6	24,50	środki własne
kołobrzeski	1	2021	1	-	-
	1	2022	1	-	
łobeski	1	2022	1	21,50	środki własne
myśliborski	4	2021	11	42,50	środki własne
	1	2022	4	6,50	
stargardzki	1	2021	1	49,00	środki własne
	1	2022	-	-	-
szczecinecki	4	2021	10	19,90	środki własne
	10	2022	59	46,49	
wałęcki	4	2021	73	8,40	środki własne

Starostwo Powiatowe w Gryfinie w 2021 r. opracowało 2 uproszczone plany urządzenia lasu, obejmujące obszar o powierzchni 31,33 ha, a w roku 2022 r. - 1 uproszczony plan urządzenia dla lasu niestanowiącego własności Skarbu Państwa, należącego do osób fizycznych (17,04 ha).

W powiecie stargardzkim w 2021 r. nowym uproszonym planem urządzenia lasów objęto obszar o powierzchni 683,27 ha, a w roku 2022 - 1087,27 ha. Inwentaryzacją stanu lasów objęto obszar o powierzchni 1232,11 ha. W powiecie gryfińskim inwentaryzacją stanu lasów w latach 2021-2022 objęto odpowiednio 214,93 ha i 212,31 ha lasów. W powiecie choszczeńskim inwentaryzacją stanu lasów w latach 2021-2022 objęto odpowiednio 377 i 100 działek. W powiecie drawskim uproszony plan urządzenia lasu objął 102,93 ha, a inwentaryzacją objęto obszar o powierzchni 99,08 ha.

Zadanie: ZP 6.2. Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych

Tabela 161. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 6.2

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]		Powierzchnia obszarów, na których zwiększono retencję	
	2021	2022	2021	2022
RDLP	5	4	3 600 m ²	0

Realizację działań zwiększających retencję na terenach leśnych, wykazała RDLP w Szczecinie. Łącznie w latach 2021-2022 zrealizowano 9 działań w tym zakresie.

Tabela 162. Realizacja zadania ZP 6.2 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	Rok realizacji	Powierzchnia obszarów, na których zwiększono retencję	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
RDLP w Szczecinie	5	2021	3 600 m ²	411,5	POLiŚ, środki własne Nadleśnictw
	4	2022	-	56,0	

Zadanie: ZP 6.3. Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej

Tabela 163. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 6.3

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.],	
	2021	2022
Powiaty	1	4
Gminy	9	11
RDLP	42	83

Tabela 164. Realizacja zadania ZP 6.3 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj, miejsce i liczba zrealizowanych inwestycji związanych z ochroną przeciwpożarową lasu [szt.]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Powiaty				
szczecinecki	1 - zakup sprzętu na Powiatowy Dzień Strażaka dla jednostek będących w KSRG (12 jednostek)	2021	39,90	środki własne
	4 - zakup sprzętu na Powiatowy Dzień Strażaka dla jednostek będących w KSRG (12 jednostek); zakup ubrania specjalnego dla druha; dofinansowanie budowy remizy w Parsęcku; dofinansowanie do zakupu dla OSP Parsęcko (wóz strażacki)	2022	169,00	środki własne
Gminy				
Boleszkowice	5 - wymiana hydrantów	2021	20,00	środki własne
	5 - wymiana hydrantów	2022	20,00	
Biały Bór	1 - remont bramy wjazdowej do remizy OSP Biały Bór strażackiej w ramach programu Granty Strażackie	2021	10,00	UM WZ
	2 - wymiana bramy garażowej remizy OSP Sępólno Wielkie, w ramach programu Remiza 2022 oraz termomodernizacja budynku OSP Grabowo	2022	58,20	WFOŚiGW
Czaplinek	2 - zakup taboru pojazdów ratownictwa ppoż.	2021	137,00	środki własne, budżet OSP Siemczyno, budżet OSP Czaplinek
	2 - termomodernizacja obiektów OSP	2022	52,60	budżet MSWiA, środki własne, budżet OSP Kluczewo
Karnice	1 - rozbudowa remizy OSP w Karnicach	2022	430,00	środki własne
Nowe Warpno	1 - Zaopatrzenie OSP w sprzęt p. poż. oraz system monitorowania o zagrożeniach.	2022	50,00	Ministerstwo Sprawiedliwości
RDLP				
RDLP w Szczecinku	39 - (budowa i rozbudowa dojazdów pożarowych, budowa punktów czerpania wody, przebudowa dostrzegalni ppoż.), lokalizacja - teren administrowanych nadleśnictw	2021	6 002,00	środki własne
	72 - zakup kamer do dostrzegalni ppoż., budowa dostrzegalni ppoż., budowa punktów czerpania wody, zakup samochodów patrolowo-gaśniczych, budowa dojazdów ppoż.), lokalizacja - teren administrowanych nadleśnictw	2022	13 382,00	

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj, miejsce i liczba zrealizowanych inwestycji związanych z ochroną przeciwpożarową lasu [szt.]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
RDLP w Szczecinie	1 - dokumentacja projektowa i budowa dostrzegalni przeciwpożarowej, doposażenie Punktów Alarmowo – Dyspozycyjnych. Miejsce: teren Nadleśnictw Dobrzany, Trzebież, Strzelce Krajeńskie.	2021	425,60	POLIŚ, środki własne Nadleśnictw
	7 - dokumentacja projektowa i budowa dostrzegalni przeciwpożarowej, zakup sprzętu do lokalizacji pożarów, doposażenie Punktów Alarmowo – Dyspozycyjnych. Miejsce: teren Nadleśnictw Bogdaniec, Goleniów, Nowogard, Strzelce Krajeńskie.	2022	5 463,40	POLIŚ, środki własne Nadleśnictw
RDLP w Pile	2 - Przebudowa drogi pożarowej nr 19 w Leśnictwach Orle i Łowicz Etap III, odcinek o długości 1,27 km; Budowa dojazdu pożarowego nr 22 na istniejącej drodze gruntowej w Nadleśnictwie Płytnica ETAP I	2021	909,00	środki własne
	4 - Nadleśnictwo Człopa dojazd pożarowy nr 1; Przebudowa drogi pożarowej nr 1 w Leśnictwach Łowicz i Mirosławiec, odcinek o długości 2 km; Budowa dojazdu pożarowego nr 22 na istniejącej drodze gruntowej w Nadleśnictwie Płytnica ETAP II i II	2022	3 689,90	

Zadanie: ZP 6.4. Utrzymanie i rozwój leśnych kompleksów promocyjnych wdrażających proekologiczne zasady gospodarowania w lasach oraz pełniących funkcje edukacyjne

Tabela 165. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 6.4

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zrealizowanych działań [szt.]	
	2021	2022
RDLP	334	540

Działania w zakresie utrzymania i rozwoju leśnych kompleksów promocyjnych wdrażających proekologiczne zasady gospodarowania w lasach oraz pełniących funkcje edukacyjne, w latach 2021-2022 były realizowane przez RDLP w Szczecinku i Szczecinie. Łącznie w okresie raportowym zrealizowano 874 działania.

Tabela 166. Realizacja zadania ZP 6.4 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj i liczba działań związanych z utrzymaniem istniejących leśnych kompleksów promocyjnych [szt.]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
RDLP				
RDLP w Szczecinku	Brak osobnej ewidencji, działania: Utrzymanie LKP, Zadania w LKP: ochrona przyrody, utrzymanie tworzenie ścieżek przyrodniczo-leśnych, tworzenie/ utrzymanie obiektów dydaktycznych, konkursy, prelekcje, projekty edukacyjne, wydawnictwa edukacyjne	2021	487,20	środki własne
		2022	1 011,70	środki własne
RDLP w Szczecinie	334 - zajęcia dydaktyczne, spotkania edukacyjne, konkursy, akcje edukacyjne, wystawy itp.	2021	598,90	środki własne, WFOŚiGW
	540 - zajęcia dydaktyczne, spotkania edukacyjne, konkursy, akcje edukacyjne, wystawy itp.	2022	886,80	

Kierunek interwencji: ZP.7. Zwiększenie lesistości

Zadanie: ZP 7.1. Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej

Tabela 167. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 7.1

Podmiot odpowiedzialny	Powierzchnia nowych zalesień [ha]	
	2021	2022
RDLP	54,91	59,69

Działania w zakresie zalesiania, były w latach 2021-2022 podejmowane przez RDLP w Szczecinku, Szczecinie oraz Pile. W 2021 r. zalesiono 54,91 ha, a w roku 2022 – 56,99 ha.

Tabela 168. Realizacja zadania ZP 7.1 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Powierzchnia nowych zalesień [ha]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
RDLP				
RDLP w Szczecinku	22,66	2021	145,80	środki własne
	10,46	2022	32,30	

Podmiot odpowiedzialny	Powierzchnia nowych zalesień [ha]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
RDLP w Szczecinie	28,88	2021	82,40	środki własne
	49,23	2022	169,00	
RDLP w Pile	3,37	2021	25,20	środki własne

Zadanie: ZP 7.2. Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych oraz na których postępuje sukcesja naturalna

Tabela 169. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 7.2

Podmiot odpowiedzialny	Powierzchnia gruntów przeklasyfikowanych na leśne [ha]	
	2021	2022
Powiaty	181,8	46,4

Tabela 170. Realizacja zadania ZP 7.2 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Powierzchnia gruntów przeklasyfikowanych na leśne [ha]	Rok realizacji	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Powiaty				
choszczeński	0,71	2022	4,90	środki własne
drawski	22,70	2021	7,30	środki własne
	2,46	2022	0,80	środki własne
gryficki	8,81	2021	5,10	środki własne
	20,00	2022	13,80	środki własne
gryfiński	30,70	2021	11,70	środki własne
	11,85	2022	6,00	środki własne
łobeski	16,02	2021	9,30	środki własne
	5,56	2022	6,00	
stargardzki	8,74	2021	4,90	środki własne
szczecinecki	94,86	2021	-	środki własne
	2,95	2022	-	środki własne
wałeski	2,89	2022	1,80	środki własne

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZP IV

Tabela 171. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZP IV (zadania ZP 6.1 – ZP 7.2)

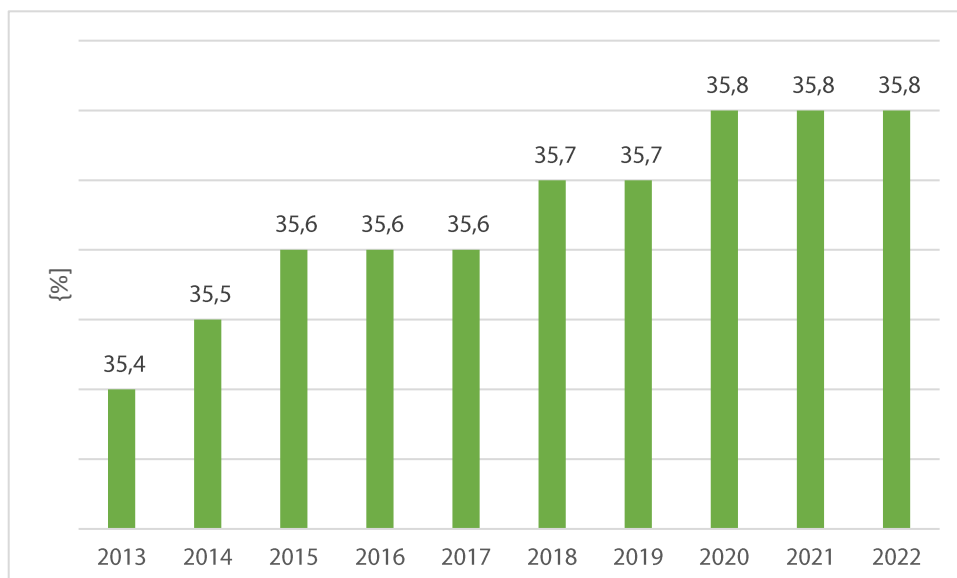
Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
ZP 6.1. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	monitorowane: powiaty	realizowano
ZP 6.2. Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych	monitorowane: RDLP, właściciele lasów	realizowano
ZP 6.3. Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	monitorowane: RDLP, gminy, PSP, powiaty, właściciele lasów prywatnych	realizowano
ZP 6.4. Utrzymanie i rozwój leśnych kompleksów promocyjnych wdrażających proekologiczne zasady gospodarowania w lasach oraz pełniących funkcje edukacyjne	monitorowane: RDLP, miasto Szczecin, miasto Koszalin, gminy	realizowano
ZP 7.1. Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	monitorowane: właściciele gruntów, RDLP, ARiMR	realizowano
ZP 7.2. Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych oraz na których postępuje sukcesja naturalna	monitorowane: powiaty, właściciele gruntów	realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze (ZP)

Tabela 172. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze

Lp.	Zasoby przyrodnicze (ZP)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030 r.)
1.	ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	Lesistość [%]	35,7	35,8	35,9

Rysunek 22. Lesistość województwa w latach 2012-2022

źródło: Bank danych lokalnych GUS: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

Podsumowanie i wnioski

W ramach celu: ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej na terenie województwa prowadzono działania w zakresie opracowywania nowych uproszczonych planów urządzenia lasu oraz działań zwiększających retencję na terenach leśnych. W okresie raportowym, realizowano również inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej. Najwięcej działań w tym zakresie zrealizowała RDLP w Szczecinku, a obejmowały one m.in. zakup kamer do dostrzegalni ppoż., budowę dostrzegalni ppoż., budowę punktów czerpania wody, zakup samochodów patrolowo-gaśniczych. W analizowanym okresie, podejmowano również działania związane z utrzymaniem istniejących leśnych kompleksów promocyjnych.

Dane GUS wskazują, iż lesistość województwa wzrosła względem danych z 2019 r. o 0,1%. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez RDLP, sumaryczna powierzchnia nowych zalesień w latach 2021-2022 wyniosła 114,6 ha.

Rekomendacje

- wdrażanie działań w zakresie adaptacji lasów do zmian klimatu;
- zwiększanie retencji na obszarach leśnych;
- podejmowanie działań na rzecz zwiększania lesistości na terenie województwa.

2.10. Ocena realizacji celów i zadań w obszarze interwencji: zagrożenia poważnymi awariami (ZPA)

2.10.1. Cel: ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków

Kierunek interwencji: ZPA 1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii

Zadanie: ZPA 1.1. Prowadzenie działalności inspekcyjnej podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz potencjalnych sprawców awarii

Tabela 173. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZPA 1.1

Podmiot odpowiedzialny	Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.]	
	2021	2022
WIOŚ	20	23

WIOŚ w Szczecinie, w wyniku przeprowadzonych kontroli podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz potencjalnych sprawców awarii, w latach 2021-2022 stwierdził następujące naruszenia (Tabela 181). W analizowanym okresie w ZZR, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Tabela 174. Wyniki kontroli WIOŚ – stwierdzone naruszenia w ZDR i wśród potencjalnych sprawców awarii w latach 2021-2022

Nazwa zakładu	Rok kontroli	Naruszenia
Kontrole w ZDR		
Bridgestone Stargard Sp. z o. o.	2021	Nieterminowe przekazanie wykazu substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie zakładu wg. stanu na dzień 31.12.2020 r.
Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „POLICE” S. A.	2021	Przekroczenie warunków korzystania ze środowiska polegające na przekroczeniu emisji SO ₂ , NO _x pyłu ogółem z emitora E7-2 Elektrociepłowni EC II w roku 2020 r.
Oktan Energy & V/L Service Sp. z o. o. Baza Paliw w Szczecinie	2021	Nieprzekazanie Zachodniopomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska informacji o zakończeniu rozbudowy bazy paliw i budowy terminala załadunku/rozładunku cystern kolejowych.
	2022	Nieterminowe przedłożenie Marszałkowi WZ zbiorczego zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat za 2021 r. Nieterminowe wniesienie opłaty za korzystanie ze środowiska za 2021 r. Niesporządzenie raportu za rok 2021 do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE). Nieprzedłożenie Marszałkowi WZ zbiorczego zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat za 2021 na podstawie raportu, o którym mowa art. 7 ust. 1 ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji
Yara Poland Sp. z o.o. Oddział w Wałczu	2022	Niezabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem /rozsypanymi i odprowadzanymi z instalacji wywiewnej pyłów i cząstek mieszanin nawozów sztucznych na niezabezpieczone podłoże/ wód opadowych spływających z powierzchni utwardzonych.
Kontrole na terenie potencjalnych sprawców awarii		
CARLSBERG SUPPLY COMPANY POLSKA SPÓŁKA AKCYJNA Oddział Browar Bosman w Szczecinie	2022	Nieterminowe wprowadzenie raportu do Krajowej bazy o emisji gazów cieplarnianych i innych substancji za 2021 r.

Nazwa zakładu	Rok kontroli	Naruszenia
DROBIMEX Sp. z o.o. - Zakład Drobiarski w m. Szczecin	2022	Nie przesłanie do WIOŚ wyników badań próbek ścieków pobranych: 11/12.2018 r., 09/10.04.2019 r., 03/04.12.2019 r., 09/10.06.2020 r., 26/27.10.2020 r., 08/09.12.2020 r., 13/14.04.2021 r., 21/22.06.2021 r., 23/24.08.2021 r.; przesłanie wyników badań próbek ścieków pobranych: 21/22.07.2019 r., 17/18.10.2019 r., 06/07.02.2020 r., 22/23.04.2020 r., 10/11.02.2021 r., 23/24.08.2021 r. 13/14.10.2021 r., 14/15.02.2022 r. po wymaganym terminie. Przekroczenie dopuszczalnej ilości wskaźnika - zawiesina ogólna o 11 mg/l w próbce ścieku pobranej 27/28.12.2021 r.
Ferma Trzody Chlewnej w m. Bara - GOODVALLEY AGRO S.A.	2021	Nie określenie czasu pracy instalacji lub urządzenia w okresowych sprawozdaniach pomiarów emisji do powietrza.
Kołobrzeska Grupa Producentów Ryb Sp. z o.o.	2022	Operator urządzeń nie zapewnił, aby wpisy do Kart Urządzeń czynności wykonanych w dniu 14.12.2021 r. zostały dokonane w wymaganym terminie.
MORSKA STOCZNIA REMONTOWA „GRYFIA” SPÓŁKA AKCYJNA - STOCZNIA W SZCZECINIE	2021	Nie określenie czasu pracy instalacji lub urządzenia w okresowych sprawozdaniach pomiarów emisji do powietrza.
POMERANIA FRUCHT SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	2021	Prowadzenie ewidencji odpadów o kodzie 02 03 80 w 2020 r. niezgodnie ze stanem rzeczywistym. Niewłaściwa klasyfikacja wytworzonych odpadów – w postaci części roślin, w tym szypułki owoców, odpady owoców (rozsypane przy rozładunkach, czyszczeniu maszyn), odpady roślinne powstające podczas oczyszczania owoców (liście). Przedłożenie Marszałkowi Województwa Zachodniopomorskiego nierzetelnego sprawozdania o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami za rok 2020 – nieujęcie 159,00 Mg odpadów o kodzie 02 03 80. Przedłożenie Marszałkowi WZ informacji o zakresie korzystania ze środowiska za 2019 r. po upływie ustawowego terminu.
TROTON Sp. z o.o. - Zakład w Ząbrowie	2022	Naruszenie warunków pozwolenia na wprowadzanie pyłów do powietrza z uwagi na nieprzekazanie w terminie Zachodniopomorskiemu WIOŚ pomiarów emisji LZO na emitorze E1.

źródło: dane udostępnione przez WIOŚ

Zadanie: ZPA 1.2. Prowadzenie i aktualizacja rejestru poważnych awarii oraz zakładów mogących powodować poważną awarię

Tabela 175. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZPA 1.2

Podmiot odpowiedzialny	Liczba nowych zakładów dużego ryzyka i zakładów zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnych awarii [szt.]	
	2021	2022
WIOŚ	2	0

WIOŚ w Szczecinie jest jednostką odpowiedzialną za prowadzenie i aktualizację rejestru poważnych awarii oraz zakładów mogących powodować poważną awarię. Przez poważną awarię rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące

do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem¹².

W analizowanym okresie raportowym, według danych przekazanych przez WIOŚ, wykaz zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej został zaktualizowany o 2 nowe zakłady dużego ryzyka (ZDR): Yara Poland Sp. z o.o. Oddział w Wałczu oraz Grupa Azoty Polyolefins S. A.

Według stanu na koniec 2022 r., na terenie województwa funkcjonowało 15 ZDR:¹³

Tabela 176. Zakłady Dużego Ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Lp.	Nazwa zakładu	Data/ stan opracowania zewnętrznego planu ratowniczo-operacyjnego
1.	Alfa Terminal Szczecin Sp. z o. o., Terminal przeładunkowo-magazynowy metanolu i towarów masowych w Szczecinie	Odstąpiono od sporządzenia ZPOR
2.	BALTCHEM S. A. Zakłady Chemiczne w Szczecinie Terminal Przeładunkowy w Szczecinie	Luty 2010
3.	BALTCHEM S. A. Zakłady Chemiczne w Szczecinie Terminal Przeładunkowy w Świnoujściu	Listopad 2006
4.	Bridgestone Stargard Sp. z o. o.	W trakcie analizy przedłożonych dokumentów
5.	GASPOL S. A. Rozlewnia Gazu LPG w Barlinku	Luty 2010
6.	Grupa Azoty Polyolefins S. A.	Rozpoczęto przygotowania do opracowania dokumentacji
7.	Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „POLICE” S.A.	Wrzesień 2009
8.	Kronospan Chemical Szczecinek Sp. z o. o.	Maj 2005
9.	Oktan Energy & V/L Service Sp. z o. o. Baza Paliw w Szczecinie	W trakcie sporządzania
10.	Orlen Paliwa Sp. z o. o. Terminal Gazu Płynnego w Szczecinie	Październik 2009
11.	PERN S. A. Baza Paliw nr 7 w Trzebieży	Marzec 2004
12.	PKN ORLEN S.A. Oddział PGNiG w Zielonej Górze, Kopalnia Ropy Naftowej i Gazu Ziemnego Dębno	Wrzesień 2004
13.	PKN ORLEN S. A. Oddział PGNiG w Zielonej Górze, Kopalnia Ropy Naftowej i Gazu Ziemnego Karlino, Podziemny Magazyn Gazu Daszewo	Odstąpiono od sporządzenia ZPOR
14.	Terminal Regazyfikacyjny Skroplonego Gazu Ziemnego w Świnoujściu	Kwiecień 2015
15.	Yara Poland Sp. z o.o. Oddział w Wałczu	Zakład w trakcie opracowywania Raportu o bezpieczeństwie oraz Wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego

oraz 7 zakładów zwiększonego ryzyka (ZZR), a ich liczba względem 2020 r, zmniejszyła się o 1 zakład (ST3 OFFSHORE Sp. z o. o.):

- INTERGas Sp. z o. o.,
- J&S ENERGY S. A. Baza Magazynowa w Stobnie,
- LOTOS TERMINALE S.A. Terminal Paliw w Szczecinie,
- MESSER POLSKA Sp. z o. o. Oddział w Policach,
- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S. A. Oddział Elektrownia Dolna Odra,
- PKN ORLEN S.A. Oddział PGNiG w Zielonej Górze,
- Kopalnia Ropy Naftowej i Gazu Ziemnego Zielin,
- PKN ORLEN S. A. Terminal Paliw w Świnoujściu BP94.

¹² Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.)

¹³ Dane GIOŚ: <https://www.gov.pl/web/gios/di-zaklady-stwarzajace-zagrozenie-wystapienia-powaznej-awarii-przemyslowej> (dostęp: październik 2023)

Zadanie: ZPA 1.3. Sporządzanie zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych

Tabela 177. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZPA 1.3

Podmiot odpowiedzialny	Liczba zakładów dużego ryzyka posiadających zatwierdzone i aktualne zewnętrzne plany operacyjno-ratownicze [szt.]	
	2021	2022
PSP	9	9

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie, zarówno w roku 2021 jak i 2022 na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonowało 9 zakładów dużego ryzyka, posiadających zatwierdzone i aktualne zewnętrzne plany operacyjno-ratownicze.

Zadanie: ZPA 1.4. Badanie przyczyn oraz usuwanie skutków poważnych awarii

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez WIOŚ w Szczecinie, w raportowanym okresie (w 2022 r.) na terenie województwa zachodniopomorskiego wystąpiła 1 poważna awaria - wyciek oleju napędowego i benzyny z cysterny podczas wypadku.

Zadanie: ZPA 1.6. Współpraca z Państwową Strażą Pożarną w zakresie opiniowania dokumentacji ZDR i ZZR

Tabela 178. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZPA 1.6

Podmiot odpowiedzialny	Liczba ZDR posiadających zatwierdzone aktualne dokumenty w postaci: Polityk zapobiegania poważnym awariom i Raportów bezpieczeństwa	
	2021	2022
WIOŚ	-	-
PSP	13	15

Kierunek interwencji: ZPA.2. Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii

Zadanie ZPA 2.1. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców

Tabela 179. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZPA 2.1

Podmiot odpowiedzialny	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych [szt.]	
	2021	2022
Gminy	9	9

Tabela 180. Realizacja zadania ZPA 2.1 przez poszczególne jednostki

Podmiot odpowiedzialny	Liczba i tematy/ tytuły działań edukacyjnych	Rok realizacji	Efekty rzeczowe	Koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gminy					
Barwice	1 - komunikat w sprawie dystrybucji jodku potasu	2022	-	-	-
Boleszkowice	1 – pogadanki w szkołach	2021	-	-	-
	2 – pogadanki w szkołach	2022	-	-	-
Dobra (Szczecińska)	4 - Ratownictwo na obszarach wodnych - działania ratownicze na lodzie; Wykorzystanie dronów do działań ratowniczych; Projekt AED w Gminie Dobra; Bezpieczne wakacje (pogadanki edukacyjne Straży Gminnej).	2021	8 spotkań, 150 osób	0,50	środki własne
	2 - Kontynuacja projektu AED w Gminie Dobra; Otwarta remiza (pokazy edukacyjne OSP Dobra i OSP Wołczkowo)	2022	8 spotkań, 200 osób	5,00	
Kamień Pomorski	1 - Akcja informacyjna dotycząca sygnalizacji alarmowej	2021	akcja informacyjna prowadzona w portalach społecznościowych	-	-
	1 - Akcja informacyjna dotycząca sygnalizacji alarmowej	2022		-	-
Nowe Warpno	2 – pierwsza pomoc	2021	2 szkolenia	-	-
	2 – pierwsza pomoc	2022	2 szkolenia	-	-
Sianów	1 – artykuły, informacje w budynku Urzędu dot. właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia	2021	-	-	-
	1 – artykuły, informacje w budynku Urzędu dot. właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia	2022	-	-	-

Dodatkowo, Powiat szczecinecki wykazał realizację spotu „Nie dla czadu”, który był publikowany na stronie internetowej Starostwa. Ponadto na terenie gminy Dobra (Szczecińska), Straż Gminna prowadziła pogadanki edukacyjne pn.: Bezpieczne ferie i bezpieczne wakacje.

Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZPA I

Tabela 181. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZPA I (zadania ZPA 1.1 – ZPA 2.1)

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji działania
ZPA 1.1. Prowadzenie działalności inspekcyjnej podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz potencjalnych sprawców awarii	monitorowane: WIOŚ w Szczecinie	realizowano
ZPA 1.2. Prowadzenie i aktualizacja rejestru poważnych awarii oraz zakładów mogących powodować poważną awarię	monitorowane: WIOŚ w Szczecinie	realizowano
ZPA 1.3. Sporządzanie zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych	monitorowane: PSP	realizowano
ZPA 1.4. Badanie przyczyn oraz usuwanie skutków poważnych awarii	monitorowane: sprawcy awarii, PSP, WIOŚ w Szczecinie	realizowano
ZPA 1.5. Opiniowanie nowych podmiotów, tj. zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz innych zakładów mogących stwarzać ryzyko wystąpienia poważnych awarii	monitorowane: PSP, WIOŚ w Szczecinie	nie realizowano
ZPA 1.6. Współpraca z Państwową Strażą Pożarną w zakresie opiniowania dokumentacji ZDR i ZZR	monitorowane: PSP, WIOŚ w Szczecinie	realizowano
ZPA 1.7. Analiza dokumentów dotyczących MPZP w zakresie ZDR i ZZR	monitorowane: PSP, WIOŚ w Szczecinie	nie realizowano
ZPA 2.1. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	monitorowane: powiaty, gminy, służby interwencyjne, WIOŚ w Szczecinie, Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego	realizowano
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach		
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022		
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022		
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona		

Wskaźniki monitorowania w ramach obszaru interwencji: Zagrożenie poważnymi awariami (ZPA)

Tabela 182. Wskaźnik realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami (ZPA)

Lp.	Zagrożenia poważnymi awariami (ZPA)	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Wartość docelowa (2030 r.)
1.	ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii (odpowiadających definicji zawartej w art. 3 pkt 23 ustawy POŚ) [szt.]	2	1	0

W raportowanym okresie (w 2022 r.) na terenie województwa zachodniopomorskiego wystąpiła 1 poważna awaria - wyciek oleju napędowego i benzyny z cysterny podczas wypadku.

Podsumowanie i wnioski

W ramach celu: ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków, WIOŚ w Szczecinie oraz Wojewódzka Państwowa Straż Pożarna w Szczecinie prowadziły szereg działań. W analizowanym okresie raportowym (lata 2021 – 2022), według danych przekazanych przez WIOŚ, rejestr poważnych awarii został zaktualizowany o 2 nowe zakłady dużego ryzyka. W tym samym okresie, WIOŚ przeprowadził 43 kontrole podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz potencjalnych sprawców awarii, w ramach których stwierdzono 12 naruszeń. Liczba kontroli ZDR znacznie wzrosła względem okresu lat 2018-2020, kiedy to każdego roku przeprowadzono kontrole w dwóch zakładach. W 2021 roku na terenie województwa wystąpiła 1 poważna awaria.

Rekomendacje

- intensyfikacja kontroli w zakładach ZDR, ZZR oraz wśród potencjalnych sprawców awarii, w celu zapobiegania zaistnieniu zdarzeń mających znamiona poważnych awarii;
- ograniczanie skutków awarii w przypadku jej wystąpienia;
- doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do likwidacji negatywnych skutków awarii.

3. Zagadnienia horyzontalne w odniesieniu do obszarów interwencji POŚ WZ 2030

Adaptacja do zmian klimatu

W obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza, działania uwzględniające potrzebę adaptacji do zmian klimatu to działania planistyczne, polegające na stosowaniu odpowiednich zapisów w dokumentach regulujących kwestie zagospodarowania obszarów, kształtujące ich funkcjonalność, pod kątem adaptacji do zmian klimatu (zadanie OKJP 1.2.).

W zakresie działań inwestycyjnych, realizowano działania związane z budową, rozbudową i modernizacją sieci ciepłowniczych (OKJP.1.6.) i przesyłowych, zwiększeniem produkcji energii elektrycznej z OZE (OKJP 2.1.). Działania te wpłyną na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Systemowe, zbiorowe rozwiązania, stanowią jednocześnie bardziej ekonomiczne podejście oraz przyczyniają się do eliminowania ryzyka wykorzystania paliw niespełniających norm przez indywidualnych użytkowników korzystających z nie spełniających wymogów urządzeń grzewczych.

Działania polegające na zwiększaniu retencji wód na terenach zurbanizowanych (OKJP 2.4.) oraz wszystkie działania związane z zazielenianiem miast (OKJP 2.3), wpływają na adaptację obszarów miejskich do zmieniających się warunków klimatycznych minimalizując zagrożenia powodowane występowaniem nawalnych deszczy lub okresów suszy. Zwiększenie retencji obszarów z jednej strony zabezpiecza je przed występowaniem podtopień, powodzi, z drugiej strony zgromadzone zasoby wodne mogą być wykorzystywane w okresach suszy. Rozszczelnienie powierzchni w miastach wpływa na spowolnienie spływów powierzchniowych, sprzyja zatrzymywaniu wody w glebie a tym samym zwiększeniu jej dostępności dla roślin. Przekłada się na poprawę warunków mikroklimatu miejskiego, w tym na obniżenie temperatury w mieście, zwiększenie wilgotności powietrza.

Żaden z podmiotów nie wykazał realizacji zadania OKJP 2.5.Ograniczenie nowej zabudowy w obszarach zagrożonych potencjalnymi skutkami wzrostu poziomu morza.

Większość działań realizowanych w obszarze interwencji Gospodarowanie wodami uwzględnia problematykę zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi. Ich realizacja przyczynia się do adaptacji do zmian klimatu.

W obszarze interwencji Gospodarka wodno- ściekowa, zadania uwzględniające adaptację do zmian klimatu wdrażano poprzez realizację działań technicznych w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury związanej w wodociągami, ujęciami wody, stacjami uzdatniania, kanalizacjami i oczyszczalniami ścieków (GWS 1.1 – GWS 1.6). Działania te będą skutkować zwiększeniem dostępności do infrastruktury uwzględniającej zmiany klimatu, zapewniającej zaopatrzenie w wodę i obsługę przez urządzenia zapewniające ochronę środowiska naturalnego. Zastosowanie odpowiednich rozwiązań zabezpieczy ludność korzystającą z tej infrastruktury przed możliwymi następstwami występowania ekstremalnych zjawisk klimatycznych, tj. brak dostępu do wody odpowiedniej jakości, właściwe postępowanie ze ściekami.

W odniesieniu do Gleb, prowadzono działania obejmujące dostosowanie rolnictwa do zmieniających się warunków klimatycznych (GL 1.1). Problematyka osuwisk jest kompleksowo ujęta poczynając od identyfikacji osuwisk, monitoringu. Jest systematycznie uwzględniana w przy opracowaniu dokumentów planistycznych (GL 3.1, GL 3.3).

W obszarze interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów podejmowano zadania związane z zapobieganiem powstawania odpadów oraz działania mające na celu przywrócenie do ponownego ich użycia, tzw. drugie życie odpadów, zwiększeniem odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów (GO 1.1, GO 2.1). Taka tendencja sprzyja oszczędności materiałów, surowców i paliw.

W obszarze Zasoby przyrodnicze wdrażano działania planistyczne t.j opracowanie planów ochrony oraz planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych. (ZP 1.2- ZP 1.4).Podejmowano zadania uwzględniające potrzeby ochrony różnorodności biologicznej, utrzymania i poprawy stanu siedlisk oraz zwiększenia udziału terenów zieleni oraz powierzchni zalesionych.

W zakresie obszaru interwencji Zagrożenia poważnymi awariami wdrażano działania ukierunkowane na dostosowanie systemów zabezpieczeń przed skutkami zmian klimatycznych.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Zagadnienie to jest powiązane z poprzednim omawianym zagadnieniem (adaptacja do zmian klimatu), stąd część zadań wykazana w poprzednim punkcie odnosi się do zakresu Nadzwyczajnych zagrożeń:

- GW 4.1. Realizacja Planu przeciwdziałania skutkom suszy, w tym budowa, rozbudowa, modernizacja zbiorników retencyjnych – 45 realizowanych działań;
- GW 4.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury – 3 realizowane działania;
- GW 5.2. Modernizacja infrastruktury technicznej i przeciwpowodziowej na rzekach – 5 realizowanych działań;
- GW 5.4. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami – 19 realizowanych działań;
- GW 7.1. Realizacja zadań ujętych w „Programie ochrony brzegów morskich” – 11 realizowanych działań;
- GW 7.4. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych zapisów dotyczących ochrony pasa wybrzeża przed nadmiernym zainwestowaniem – 1 realizowane działanie;
- GL 2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych – 14 realizowanych działań;
- GL 2.2. Remediacja terenów zanieczyszczonych – zadanie realizowane przez RDOŚ w Szczecinie w obszarze 3,4 ha terenów zanieczyszczonych poddanych remediacji w okresie 2021 -2022 r.
- GL 3.1. Identyfikacja i monitoring osuwisk – 24 realizowane działania, w tym dla 12 osuwisk był prowadzony monitoring obserwacyjny;
- ZP 3.3. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków obcych w tym inwazyjnych – 515 realizowanych działań w zakresie identyfikacji miejsc występowania oraz 50 działań podjętych w celu eliminacji obcych gatunków inwazyjnych;
- ZP 3.5. Ochrona brzegów morskich, wałów wydmych oraz eliminacja niszczenia brzegów klifowych morza, poprzez ochronę naturalnych zbiorowisk roślin – 1 realizowane działanie przez RDOŚ w Szczecinie, ponadto działalność UM w Szczecinie w zakresie działań hydrotechnicznych związanych z ochroną brzegów morskich, była realizowana zgodnie z zapisami ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich”;
- ZP 6.3. Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej – 150 realizowanych działań;
- ZPA 1.1. Prowadzenie działalności inspekcyjnej podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz potencjalnych sprawców awarii – 43 realizowane działania;
- ZPA 1.2. Prowadzenie i aktualizacja rejestru poważnych awarii oraz zakładów mogących powodować poważną awarię – 2 realizowane działania;
- ZPA 1.3. Sporządzanie zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych;
- ZPA 1.4. Badanie przyczyn oraz usuwanie skutków poważnych awarii – 1 realizowane działanie;
- ZPA 1.6. Współpraca z Państwową Strażą Pożarną w zakresie opiniowania dokumentacji ZDR i ZZR;
- ZPA 2.1. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców – 18 realizowanych działań.

Edukacja ekologiczna

Zebrane w trakcie ankietyzacji informacje wskazują na realizację licznych działań w zakresie edukacji w analizowanym okresie 2021- 2022:

- OKJP 1.3. Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących rozwiązania przyczyniające się do podnoszenia świadomości mieszkańców i poprawy jakości powietrza ... – 830 działań;
- OKJP 2.6. Kontynuacja programu Rowerem przez Pomorze Zachodnie – 8 działań (zrealizowanych tras rowerowych);
- ZH 1.5. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego – 33 realizowane działania;
- GW.2.4. Edukacja w zakresie stosowania zasad dobrych praktyk rolniczych oraz informowanie o skutkach niewłaściwego postępowania z nawozami w gospodarstwach rolnych – 884 realizowane działania;
- GW 4.2. Promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi, wprowadzania i utrzymania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych) – 44 realizowane działania;
- GW 6.2. Prowadzenie działań edukacyjnych propagujących mikroinstalacje do gromadzenia i przetrzymywania wody – 109 realizowanych działań;
- GW 7.5. Prowadzenie edukacji turystów o walorach i procesach zachodzących na wybrzeżu – 2 realizowane działania;
- GO 2.2. Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki obiegu zamkniętego – 37 realizowanych działań;
- ZP 1.7. Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych – 86 realizowanych działań;
- ZP 1.8. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody – 1 474 realizowane działania;
- ZPA 2.1. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców – 18 realizowanych działań.

Monitoring środowiska

Monitoring środowiska jako stały element prewencyjny wskazuje również przyszłe kierunki interwencji, obejmuje każdy z obszarów i jest realizowany na bieżąco przez odpowiednie instytucje.

Na podstawie przeprowadzonych prac stwierdza się, że w 2021 i 2022 r. na obszarze województwa zachodniopomorskiego realizowano działania nakreślone w ramach wszystkich celów określonych w przyjętych obszarach interwencji w POŚ WZ 2030. Jednak należy zwrócić uwagę że jest to pierwszy dwuletni okres sprawozdawczy i nie wszystkie zadania były podejmowane w tym czasie. Statystyczne ujęcie stopnia realizacji działań w ramach poszczególnych celów zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 183. Zestawienie działań i stopień ich realizacji w latach 2021-2022

Cele szczegółowe POŚ	Liczba zadań			
	realizowano	nie realizowano	zrealizowano	w trakcie realizacji
OKJP I. Ochrona powietrza	6	0	0	0
OKJP II. Ochrona klimatu	5	1	0	1
ZH I. Poprawa klimatu akustycznego województwa zachodniopomorskiego	8	2	0	0
PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	3	0	0	0
GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych	11	5	0	0
GW.II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią	8	4	0	0
GW III. Ochrona i racjonalne wykorzystanie strefy brzegowej morza	4	1	0	0
GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa	6	2	0	0
ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	4	0	0	0
GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu	5	1	0	0
GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami	1	0	0	0
GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	2	0	0	0
ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych	14	3	0	0
ZP II. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych	4	2	0	0
ZP III. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych	3	0	0	0
ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	6	0	0	0
ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	6	2	0	0
Razem	96	23	0	1
realizowano – zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 i dały efekty rzeczowe w tym okresie; zadania, które będą kontynuowane w kolejnych latach				
nie realizowano – zadania, których realizacji nie podjęto w latach 2021-2022				
zrealizowano – zadania, których realizacja została zakończona w latach 2021-2022				
w trakcie realizacji – zadania, których realizacja została rozpoczęta w latach 2021-2022, a nie zakończona				

Podkreślenia wymaga efektywność działań realizowanych równocześnie w kilku obszarach interwencji. Szczególnie widoczne jest to przy akcjach edukacyjno-promocyjnych, gospodarce wodnej, ochronie klimatu, czy turystyce na obszarach chronionych.

Ponadto odnotowano inicjatywę podmiotów, które realizowały dodatkowe działania, nie wskazane w POŚ WZ 2030, a które wspomagają osiągnięcie celów Programu; przykładowo Dyrektor Drawieńskiego PN wykazał realizację badania naukowego pn.: Możliwości wykorzystania grzyba *Puccinia komarovii* w ograniczaniu populacji inwazyjnego niecierpka *Impatiens parviflora* w Wigierskim Parku Narodowym i w Drawieńskim Parku Narodowym – działanie nawiązuje do ZP 3.3; Powiat szczecinecki reagując na przypadki zatrucia tlenkiem węgla zrealizował spot „Nie dla czadu”, który był publikowany na stronie internetowej Starostwa. Ponadto na terenie gminy Dobra (Szczecińska), Straż Gminna prowadziła pogadanki edukacyjne pn.: Bezpieczne ferie i bezpieczne wakacje – działanie nawiązuje do ZPA 2.1.

SPIS TABEL

Tabela 1. Ankietyzacja na potrzeby sporządzenia Raportu z realizacji POŚ WZ 2030.....	8
Tabela 2. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach OKJP 1.2	9
Tabela 3. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 1.3	9
Tabela 4. Realizacja zadania OKJP 1.3 przez poszczególne jednostki.....	10
Tabela 5. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 1.4	27
Tabela 6. Realizacja działania OKJP 1.4 przez poszczególne jednostki.....	27
Tabela 7. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 1.5	29
Tabela 8. Realizacja zadania OKJP 1.5 przez poszczególne jednostki w zakresie wymienionych źródeł ciepła niespełniających wymagań uchwały antysmogowej.....	29
Tabela 9. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP.1.6	32
Tabela 10. Realizacja zadania OKJP 1.6 przez poszczególne jednostki	32
Tabela 11. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 2.1	34
Tabela 12. Realizacja zadania OKJP 2.1 przez poszczególne jednostki	34
Tabela 13. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 2.2	39
Tabela 14. Realizacja zadania OKJP 2.2 przez poszczególne jednostki	39
Tabela 15. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 2.3	40
Tabela 16. Realizacja zadania OKJP 2.3 przez poszczególne jednostki	41
Tabela 17. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 2.6	42
Tabela 18. Realizacja zadania OKJP 2.6 przez poszczególne jednostki	43
Tabela 19. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania OKJP 2.7	44
Tabela 20. Realizacja zadania OKJP 2.7 przez poszczególne jednostki	44
Tabela 21. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celi OKJP (I i II).....	45
Tabela 22. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	46
Tabela 23. Zestawienie wielkości emisji wskaźników monitorowania powietrza z sektora komunalno-bytowego na obszarze stref województwa zachodniopomorskiego w 2021 i 2022 r. w Mg/rok.....	46
Tabela 24. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZH 1.1	49
Tabela 25. Realizacja zadania ZH 1.1 przez poszczególne jednostki	50
Tabela 26. Realizacja zadania ZH 1.2 przez poszczególne jednostki	51
Tabela 27. Zestawienie wyników pomiarów dobowych monitoringu hałasu drogowego w latach 2021-2022 na terenie województwa zachodniopomorskiego	53
Tabela 28. Zestawienie wyników długookresowych średnich poziomów dźwięku w latach 2021-2022 na terenie województwa zachodniopomorskiego.....	57
Tabela 29. Zestawienie wyników pomiarów dobowych monitoringu hałasu kolejowego w latach 2021-2022 na terenie województwa zachodniopomorskiego	61
Tabela 30. Realizacja zadania ZH 1.4. przez poszczególne jednostki	62
Tabela 31. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZH 1.5.	63
Tabela 32. Realizacja zadania ZH 1.5 przez poszczególne jednostki	63
Tabela 33. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZH 2.1	65
Tabela 34. Realizacja zadania ZH 2.1 przez poszczególne jednostki; Długość utrzymywanych nawierzchni dróg/ szyn kolejowych w dobrym stanie technicznym [km]/ wykonane zabezpieczenia przeciwhałasowe m ²	66
Tabela 35. Sumaryczne zestawienie podmiotów, które zrealizowały działania w ramach zadania ZH 2.3.....	71
Tabela 36. Realizacja zadania ZH 2.3 przez poszczególne jednostki	72
Tabela 37. Realizacja zadania ZH 2.4 przez poszczególne jednostki	73

Tabela 38. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZH.....	74
Tabela 39. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zagrożenie hałasem	75
Tabela 40. Realizacja zadania PEM 1.2 przez poszczególne jednostki.....	76
Tabela 41. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania PEM 1.3.....	76
Tabela 42. Realizacja zadania PEM 1.3 przez poszczególne jednostki.....	77
Tabela 43. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu PEM	79
Tabela 44. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Promieniowanie elektromagnetyczne.....	79
Tabela 45. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 1.4.....	81
Tabela 46. Realizacja zadania GW 1.4 przez poszczególne jednostki	82
Tabela 47. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 1.5.....	82
Tabela 48. Realizacja zadania GW 1.5 przez poszczególne jednostki	83
Tabela 49. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 1.6.....	84
Tabela 50. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 1.8.....	84
Tabela 51. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 2.1	85
Tabela 52. Wyniki oceny stanu jcwpd w granicach województwa.....	86
Tabela 53. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 2.3.....	87
Tabela 54. Realizacja zadania GW 2.3 w obszarze poszczególnych gmin województwa	88
Tabela 55. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 2.4.....	89
Tabela 56. Realizacja zadania GW 2.4 przez poszczególne jednostki	89
Tabela 57. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 2.5.....	89
Tabela 58. Wyniki oceny stanu jcwp przejściowych i przybrzeżnych w granicach województwa	90
Tabela 59. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GW I (zadania GW 1.1 – GW 3.2).....	91
Tabela 60. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami	93
Tabela 61. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 4.1	94
Tabela 62. Realizacja zadania GW 4.1 przez poszczególne jednostki	95
Tabela 63. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 4.2.....	96
Tabela 64. Realizacja zadania GW 4.2 przez poszczególne jednostki	97
Tabela 65. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 4.3.....	103
Tabela 66. Realizacja zadania GW 4.3 przez poszczególne jednostki	103
Tabela 67. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 5.2.....	103
Tabela 68. Realizacja zadania GW 5.2 przez poszczególne jednostki	104
Tabela 69. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 5.3.....	105
Tabela 70. Realizacja zadania GW 5.3 przez gminy	106
Tabela 71. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 5.4.....	107
Tabela 72. Realizacja zadania GW 5.4 przez poszczególne jednostki; Liczba dokumentów planistycznych [szt.], w których uwzględniono: mapy zagrożenia powodziowego, obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tereny zagrożone podtopieniami.....	107
Tabela 73. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 6.2.....	108
Tabela 74. Realizacja zadania GW 6.2 przez poszczególne jednostki	109
Tabela 75. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GW II (zadania GW 4.1 – GW 6.2).....	111
Tabela 76. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami	112
Tabela 77. Realizacja zadania GW 7.1 przez Urząd Morski w Szczecinie.....	114
Tabela 78. Realizacja zadania 7.5 przez poszczególne jednostki.....	115
Tabela 79. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GW III.....	116

Tabela 80. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami	116
Tabela 81. Realizacja wskaźnika monitorowania w ramach celu GW III	116
Tabela 82. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GWS 1.1.	117
Tabela 83. Realizacja zadania GWS 1.1 przez poszczególne jednostki	117
Tabela 84. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GWS 1.2.	118
Tabela 85. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GWS 1.3.	119
Tabela 86. Realizacja zadania GWS 1.3. przez poszczególne jednostki – kanalizacja sanitarna	119
Tabela 87. Realizacja zadania GWS 1.3. przez poszczególne jednostki – kanalizacja deszczowa....	121
Tabela 88. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GW 4.1	122
Tabela 89. Realizacja zadania GWS 1.3. przez poszczególne jednostki – sieć wodociągowa	122
Tabela 90. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GWS 1.5	124
Tabela 91. Realizacja zadania GWS 1.5 przez poszczególne jednostki	124
Tabela 92. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GWS 1.6	125
Tabela 93. Realizacja zadania GWS 1.6 przez poszczególne jednostki	125
Tabela 94. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GWS I (zadania GWS 1.1 – GW 2.2)	127
Tabela 95. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Gospodarka wodno- ściekowa.....	128
Tabela 96. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZG 1.1	129
Tabela 97. Realizacja zadania ZG.1.1. przez poszczególne jednostki	129
Tabela 98. Realizacja zadania przez poszczególne jednostki.....	130
Tabela 99. Realizacja zadania ZG 1.2. przez poszczególne jednostki	134
Tabela 100. Sumaryczne zestawienie podmiotów, które zrealizowały działania w ramach zadania ZG 1.3	135
Tabela 101. Realizacja zadania ZG 1.3. przez poszczególne jednostki	135
Tabela 102. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZG 1.4	135
Tabela 103. Realizacja zadania ZG 1.4. przez poszczególne jednostki	136
Tabela 104. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZG.....	137
Tabela 105. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	137
Tabela 106. Realizacja zadania GL 1.1	138
Tabela 107. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GL 2.1	138
Tabela 108. Realizacja zadania GL 2.1. przez poszczególne jednostki.....	139
Tabela 109. Realizacja zadania GL 2.2	140
Tabela 110. Realizacja zadania GL 3.1 przez poszczególne jednostki.....	140
Tabela 111. Wyniki inwentaryzacji terenów, na których występują ruchy masowe ziemi i zagrożonych tymi ruchami na terenie województwa zachodniopomorskiego.....	141
Tabela 112. Realizacja zadania GL 3.3 przez poszczególne jednostki.....	141
Tabela 113. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GL	142
Tabela 114. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Gleby.....	143
Tabela 115. Realizacja zadania GO 1.1. przez poszczególne jednostki.....	146
Tabela 116. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania GO 2.2.....	164
Tabela 117. Realizacja zadania GO 2.2 przez poszczególne jednostki.....	165
Tabela 118. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu GO	169
Tabela 119. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	169
Tabela 120. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.2.....	172
Tabela 121. Realizacja zadania ZP 1.2 przez poszczególne jednostki.....	172

Tabela 122. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.3.....	173
Tabela 123. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.4.....	173
Tabela 124. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.5.....	173
Tabela 125. Realizacja zadania ZP 1.5. przez poszczególne jednostki.....	174
Tabela 126. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.6.....	174
Tabela 127. Realizacja zadania ZP 1.6 przez poszczególne jednostki.....	175
Tabela 128. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.7.....	179
Tabela 129. Realizacja zadania ZP 1.7. przez poszczególne jednostki.....	180
Tabela 130. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 1.8.....	181
Tabela 131. Realizacja zadania ZP 1.8. przez poszczególne jednostki.....	182
Tabela 132. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 2.2.....	187
Tabela 133. Realizacja zadania ZP 2.2 przez poszczególne jednostki.....	188
Tabela 134. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 3.1.....	189
Tabela 135. Realizacja zadania ZP 3.1 przez poszczególne jednostki.....	190
Tabela 136. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 3.3.....	191
Tabela 137. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 3.4.....	191
Tabela 138. Realizacja zadania ZP 3.4 przez poszczególne jednostki.....	192
Tabela 139. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 3.6.....	193
Tabela 140. Realizacja zadania ZP 3.6 przez poszczególne jednostki.....	193
Tabela 141. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 3.7.....	194
Tabela 142. Realizacja zadania ZP 3.7 przez poszczególne jednostki.....	194
Tabela 143. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZP I (zadania ZP 1.1 – ZP 3.7).....	195
Tabela 144. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze	197
Tabela 145. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 4.3.....	198
Tabela 146. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 4.4.....	198
Tabela 147. Realizacja zadania ZP 4.4 przez poszczególne jednostki.....	199
Tabela 148. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 4.5.....	201
Tabela 149. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZP II (zadania ZP 4.1 – ZP 4.6).....	201
Tabela 150. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze	202
Tabela 151. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 5.1.....	203
Tabela 152. Realizacja zadania ZP 5.1 przez poszczególne jednostki.....	204
Tabela 153. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 5.2.....	205
Tabela 154. Realizacja zadania ZP 5.2 przez poszczególne jednostki.....	205
Tabela 155. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 5.3.....	205
Tabela 156. Realizacja zadania ZP 5.3 przez poszczególne jednostki.....	206
Tabela 157. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZP III (zadania ZP 5.1 – ZP 5.3).....	211
Tabela 158. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze	211
Tabela 159. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 6.1.....	213
Tabela 160. Realizacja zadania ZP 6.1 przez poszczególne jednostki.....	213
Tabela 161. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 6.2.....	214
Tabela 162. Realizacja zadania ZP 6.2 przez poszczególne jednostki.....	214
Tabela 163. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 6.3.....	214
Tabela 164. Realizacja zadania ZP 6.3 przez poszczególne jednostki.....	215
Tabela 165. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 6.4.....	217
Tabela 166. Realizacja zadania ZP 6.4 przez poszczególne jednostki.....	217

Tabela 167. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 7.1.....	217
Tabela 168. Realizacja zadania ZP 7.1 przez poszczególne jednostki.....	217
Tabela 169. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZP 7.2.....	218
Tabela 170. Realizacja zadania ZP 7.2 przez poszczególne jednostki.....	218
Tabela 171. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZP IV (zadania ZP 6.1 – ZP 7.2).....	219
Tabela 172. Wskaźniki realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze	219
Tabela 173. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZPA 1.1	221
Tabela 174. Wyniki kontroli WIOŚ – stwierdzone naruszenia w ZDR i wśród potencjalnych sprawców awarii w latach 2021-2022.....	221
Tabela 175. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZPA 1.2	222
Tabela 176. Zakłady Dużego Ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.....	223
Tabela 177. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZPA 1.3	224
Tabela 178. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZPA 1.6	224
Tabela 179. Sumaryczne zestawienie zrealizowanych działań w ramach zadania ZPA 2.1	224
Tabela 180. Realizacja zadania ZPA 2.1 przez poszczególne jednostki	225
Tabela 181. Ocena stopnia realizacji działań w ramach celu ZPA I (zadania ZPA 1.1 – ZPA 2.1)	226
Tabela 182. Wskaźnik realizacji celów wyznaczonych dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami (ZPA).....	227
Tabela 183. Zestawienie działań i stopień ich realizacji w latach 2021-2022	231

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Wielkość emisji wskaźnika PM10 w okresie sprawozdawczym na tle wartości docelowej (2030)...	47
Rysunek 2. Wielkość emisji wskaźnika PM2,5 w okresie sprawozdawczym na tle wartości docelowej (2030)...	47
Rysunek 3. Wielkość emisji wskaźnika B(a)P w okresie sprawozdawczym na tle wartości docelowej (2030)....	47
Rysunek 4. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa zachodniopomorskiego	48
Rysunek 5. Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu hałasu drogowego i kolejowego latach 2021-2022 na terenie województwa zachodniopomorskiego.....	52
Rysunek 6. Ocena stanu jcwp rzecznych i jeziornych w województwie zachodniopomorskim.....	81
Rysunek 7. Ocena stanu jcwpd w województwie zachodniopomorskim.....	87
Rysunek 8. Ocena stanu jcwp przejściowych i przybrzeżnych w województwie zachodniopomorskim	91
Rysunek 9. Aktualne wyniki oceny stanu jcwpd w granicach województwa.....	93
Rysunek 10. Zmiany pojemności obiektów małej retencji w latach 2013-2022 na terenie województwa	113
Rysunek 11. Długość sieci kanalizacyjnej w latach 2013-2022 na terenie województwa	122
Rysunek 12. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków w latach 2013-2022 na terenie województwa.....	128
Rysunek 13. Powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych poddana rekultywacji (narastająco od 2019 r.).....	143
Rysunek 14. Odsetek odpadów odbieranych i zbieranych selektywnie w ankietowanych gminach w 2021 i 2022r. na tle wartości docelowej wskaźnika (2030 r.).....	145
Rysunek 15. Wartość wskaźnika dla celu GO- masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	169
Rysunek 16. Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	170
Rysunek 17. Odsetek odpadów odbieranych i zbieranych jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.....	171
Rysunek 18. Rozmieszczenie stanowisk monitoringu siedlisk w ramach PMŚ na terenie województwa w 2021 r.	177
Rysunek 19. Rozmieszczenie stanowisk monitoringu roślin i zwierząt w ramach PMŚ na terenie województwa w 2021 r.	178
Rysunek 20. Liczba pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych w województwie w latach 2015-2022	202
Rysunek 21. Powierzchnia terenów zieleni w województwie w latach 2013-2022	212
Rysunek 22. Lesistość województwa w latach 2012-2022.....	220

Literatura i akty prawne

1. Ocena stanu jednolitych części wód przejściowych i przybrzeżnych za lata 2016-2021: https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/TRANSITIONAL_WATERS/107
2. Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019 (PIG-PIB, 2020), na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335)
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz.U. 2022 poz. 2714)
5. Strategiczny program państwowego monitoringu środowiska na lata 2020-2025, GIOŚ, Warszawa, 2020 r.
6. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478)
7. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336)
8. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.)

Strony internetowe

1. Bank danych lokalnych GUS: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>
2. Centralny rejestr form ochrony przyrody: <https://crfop.gdos.gov.pl/>
3. Dane GDOŚ: <https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych>
4. RDOŚ Szczecin: <https://www.gov.pl/web/rdos-szczecin/plany-zadan-ochronnych>

